

Godvruchtige leidsman, aanwijzende den weg ten hemel door oefeningen en gebeden...

<https://hdl.handle.net/1874/236684>

394

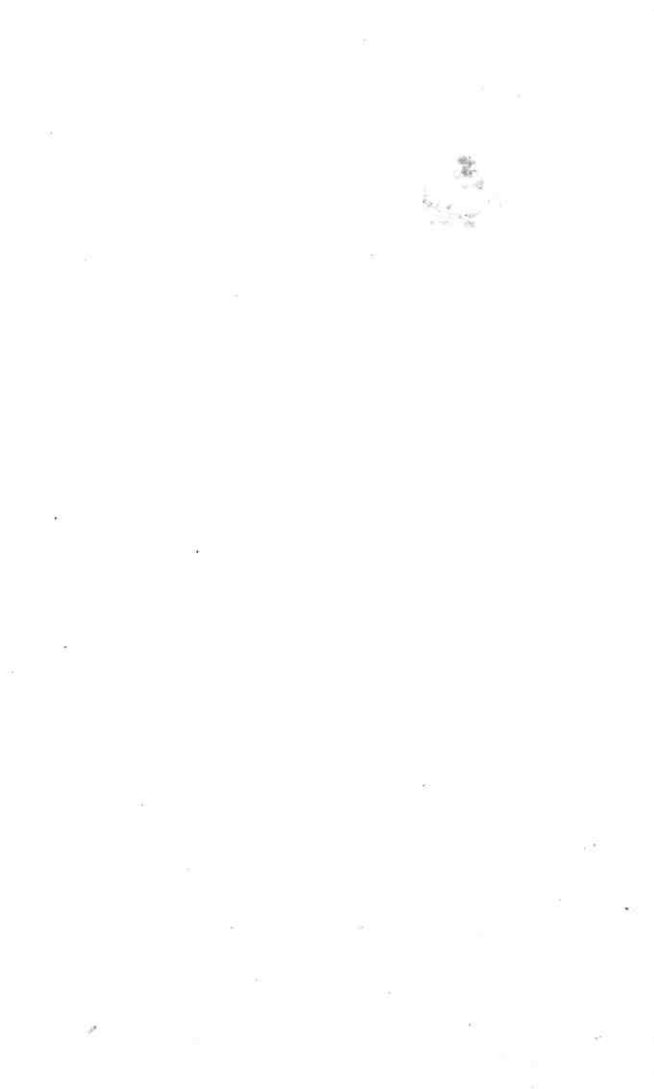
PER
Vak 164

mm 13646

SAINTE FAMILLE

*Quand l'enfant est né, son père de son art s'occupe
 Et l'enfant est venu du pays de son art.*

1 8 Per 164
394
GODVRUCHTIGE

K E I D S M A N ,

AANWIJZENDE DEN WEG TEN HEMEL
DOOR OEFENINGEN EN GEBEDEN.

BENEVENS DE KLEINE GETIJDEN VAN DE

H. MAGD MARIA

en onderscheidene Gebeden en Litaniën, verzameld door
een Pater van de Orde der Predikheeren.

A L S M E D E

DE NOVENE VAN DEN H. ANTONIUS VAN PADUA EN
ANDERE AANDACHTIGE DEVOTIËN.

Nieuwe verbeterde Uitgave.

Kerkelijk goedgekeurd.

Liturgische Vereeniging

Aartsbischop van UTRECHT

Volgnummer Bibliotheek

VENLOO,

BIJ DE WED. H. BONTAMPS.

1889.

980

T A F E L

DER ROERENDE FEESTDAGEN.

JAAR.	ZOND. LETT.	ASCHDAG.	PASCHEN.	PINKSTE- REN.	SACRA- MENTS DAG.
1885	G	7 Febr.	25 Maart	15 Mei.	24 Mei.
1884	F E	27 Febr.	15 April	1 Junij.	12 Junij.
1885	D	18 Febr.	5 April	24 Mei.	4 Junij.
1886	C	10 Maart.	25 April	13 Junij.	24 Junij.
1887	B	23 Febr.	10 April	29 Mei.	9 Junij.
1888	A G	15 Febr.	1 April	20 Mei.	31 Mei.
1889	F	6 Maart.	21 April	9 Junij	20 Junij.
1890	E	19 Febr.	6 April	25 Mei.	5 Junij.
1891	D	11 Febr.	29 Maart	17 Mei.	28 Mei.
1892	C B	2 Maart.	17 April	5 Junij	16 Junij.
1893	A	15 Febr.	2 April.	24 Mei.	1 Junij.
1894	G	7 Febr.	25 Maart	13 Mei.	24 Mei.
1895	F	27 Febr.	14 April	2 Junij.	13 Junij.
1896	E D	19 Febr.	5 April	24 Mei.	4 Junij.
1897	C	5 Maart.	18 April	6 Junij	17 Junij.
1898	B	23 Febr.	10 April	29 Mei.	9 Junij.
1899	A	15 Febr.	2 April	21 Mei.	1 Junij.
1900	G F	28 Febr.	15 April	3 Junij.	14 Junij.
1901	E	20 Febr.	7 April	26 Mei.	6 Junij.
1902	D	12 Febr.	30 Maart	18 Mei.	29 Mei.
1903	C	25 Febr.	12 April	31 Mei.	11 Junij.
1904	A B	17 Febr.	5 April	22 Mei.	2 Junij.
1905	G	8 Maart.	23 April	11 Junij.	22 Junij.
1906	F	28 Febr.	15 April	3 Junij.	14 Junij.

Januari.

- 1 A *Besnijdenis.*
- 2 b s. Macarius.
- 3 c s. Genoveva.
- 4 d s. Pharaildus.
- 5 e s. Eduardus.
- 6 f *H. drie Koningen.*
- 7 g s. Raymundus.
- 8 A s. Gudula.
- 9 b s. Juliana.
- 10 c s. Paulus, Erem.
- 11 d s. Hyginus.
- 12 e s. Benedictus.
- 13 f s. Godefridus.
- 14 g s. Hilarius.
- 15 A s. Marcus, Abt.
- 16 b s. Marcellus.
- 17 c s. Antonius.
- 18 d s. Petrus-stoel.
- 19 e s. Marius.
- 20 f s. Sebastianus.
- 21 g s. Agnes.
- 22 A s. Anastasius.
- 23 b s. Emerentiana.
- 24 c s. Timotheus.
- 25 d s. Paulus bek.
- 26 e s. Policarpus.
- 27 f s. Joan. Chrys.
- 28 g s. Cyrillus.
- 29 A s. Valerius.
- 30 b s. Felix, Paus.
- 31 c s. Marcella.

Februari.

- 1 d s. Ignatius.
- 2 e *O. L. V. Lichtm.*
- 3 f s. Blasius, Bis.
- 4 g s. Joanna.
- 5 A s. Agatha.
- 6 b s. Dorothea.
7. c s. Richaldus.
- 8 d s. Paulus, Biss.
- 9 e s. Apolonia.
- 10 f s. Guilielmus.
- 11 g s. Severinus.
- 12 A s. Eulalia.
- 13 b s. Gregorius.
- 14 c s. Valentinus.
- 15 d s. Faustinus.
- 16 e s. Juliana.
- 17 f s. Silvinus.
- 18 g s. Simeon.
- 19 A s. Gabinus.
- 20 b s. Eleutherius.
- 21 c s. Pipinus.
- 22 d s. Petrus-stoel.
- 23 e s. Walburga.
- 24 f s. Mattheus.
- 25 g s. Cæsarius.
- 26 A s. Alexander.
- 27 b s. Romualdus.
- 28 c s. Leander.

*In het Schrikkeljaar
heeft Februari negen en
twintig dagen.*

Maart.

- 1 d s. Albinus.
- 2 e s. Willericus.
- 3 f s. Cunegundis.
- 4 g s. Lucius.
- 5 A s. Casimirus.
- 6 b s. Coleta.
- 7 e s. Thom. v. Aq.
- 8 d s. Gonfridus.
- 9 e s. 40 Martelaren.
- 10 f s. Attalia.
- 11 g s. Vindicianus.
- 12 A s. Gregorius.
- 13 b s. Nicephorus.
- 14 c s. Mathildis.
- 15 d s. Zacharias.
- 16 e s. Heribertus.
- 17 f s. Gertrudis.
- 18 g s. Cyrillis.
- 19 A s. Josef.
- 20 b s. Ambrosius.
- 21 c s. Benedictus.
- 22 d s. Paulus, Biss.
- 23 e s. Seraphion.
- 24 f s. Simon, Mart.
- 25 g *Maria Boodschap.*
- 26 A s. Ludgerus.
- 27 b s. Robertus.
- 28 c s. Sixtus, Paus.
- 29 d s. Eustachius.
- 30 e s. Quirinus.
- 31 f s. Cornelius.

April.

- 1 g s. Hugo.
- 2 A s. Franc. d. P.
- 3 b s. Richardus.
- 4 c s. Hildebertus.
- 5 d s. Vincentius.
- 6 e s. Sixtus.
- 7 f s. Hermanus.
- 8 g s. Dionisius.
- 9 A s. Waldetrudis.
- 10 b s. Macarius.
- 11 c s. Leo, Paus.
- 12 d s. Julius.
- 13 e s. Euphemia.
- 14 f s. Lydwina.
- 15 g s. Basilissa.
- 16 A s. Martialis.
- 17 b s. Landricus.
- 18 c s. Germanius.
- 19 d s. Ursmarus.
- 20 e s. Obdisse.
- 21 f s. Anselmus.
- 22 g s. Sotor, Paus.
- 23 A s. Georgius.
- 24 b s. Egbertus.
- 25 c s. Marcus, Evan.
- 26 d s. Richardus.
- 27 e s. Conrardus.
- 28 f s. Vitalis.
- 29 g s. Catharina van Senen.
- 30 A s. Quirinus.

Mei.

- 1 b s. Phil. en Jac.
- 2 c s. Athanasius.
- 3 d H. Kruisvinding.
- 4 e s. Monica.
- 5 f s. Pius V. Paus.
- 6 g s. Jan in d'olie.
- 7 A s. Stanislaus.
- 8 b s. Michiels Op.
- 9 c s. Gregor. Naz.
- 10 d s. Job.
- 11 e s. Gangulphus.
- 12 f s. Pancratius.
- 13 g s. Servatius.
- 14 A s. Bonifacius.
- 15 b s. Dymphna.
- 16 c s. Joann. Nep.
- 17 d s. Paschalis.
- 18 e s. Felix.
- 19 f s. Ive. Ad.
- 20 g s. Bernardinus.
- 21 A s. Constantius.
- 22 b s. Julia.
- 23 c s. Philipp. Ner.
- 24 d s. Joanna.
- 25 e s. Urbanus.
- 26 f s. Beda.
- 27 g s. Joan. Paus.
- 28 A s. Germanus.
- 29 b s. Theodosia.
- 30 c s. Ferdinandus.
- 31 d s. Petronella.

Juni.

- 1 e s. Pamphilus.
- 2 f s. Erasmus.
- 3 g s. Clotildus.
- 4 A s. Quirinus.
- 5 b s. Martianus.
- 6 c s. Norbertus.
- 7 d s. Valentinus.
- 8 e s. Medardus.
- 9 f s. Venlentinus.
- 10 g s. Getulinus.
- 11 A s. Barnabas.
- 12 b s. Wijnandus.
- 13 c s. Anton, à Pad.
- 14 d s. Basilius.
- 15 e s. Vid. en Mod.
- 16 f s. Ludgardis.
- 17 g s. Renerius.
- 18 A s. Marcellinus.
- 19 b s. Gerv. en Prot.
- 20 c s. Silverius.
- 21 d s. Aloysius.
- 22 e s. Paulinus.
- 23 f s. Edeltrudis.
- 24 g s. Jan. Baptist.
- 25 A s. Eloy.
- 26 b s. Joan. en Paul.
- 27 c s. Ladislaus.
- 28 d s. Leo. *Vigilie.*
- 29 e S. S. *Petrus en Paulus.*
- 30 f s. Martialis.

Juli.

- 1 g s. Romualdus.
- 2 A Maria Visitatie.
- 3 b s. Felix.
- 4 c s. Uldaricus.
- 5 d s. Ubaldus.
- 6 e s. Godeliva.
- 7 f s. Claudius.
- 8 g s. Procopius.
- 9 A s. Mart. v. Gore.
- 10 b s. Amelberga.
- 11 c s. Norbertus.
- 12 d s. Joan. Gualb.
- 13 e s. Anacletus.
- 14 f s. Bonaventura.
- 15 g s. Henricus.
- 16 A s. Monulphus.
- 17 b s. Alexius.
- 18 c s. Odilia.
- 19 d s. Arsenius.
- 20 e s. Margaretha.
- 21 f s. Daniël.
- 22 g s. Maria Magd.
- 23 A s. Apolinaris.
- 24 b s. Christina.
- 25 c s. Jacob.
- 26 d s. Anna.
- 27 e s. Pantaleon.
- 28 f s. Nazarius.
- 29 g s. Martha.
- 30 A s. Abdon.
- 31 b s. Ignatius.

Augustus.

- 1 c s. Petrus-Band.
- 2 d Afl. Portiunc.
- 3 e s. Stevens vind.
- 4 f s. Dominicus.
- 5 g Mar. ter sneeuw.
- 6 A Transfig. Christi.
- 7 b s. Donatus.
- 8 c s. Cyriacus.
- 9 d s. Romanus.
- 10 d s. Laurentius.
- 11 f s. Susanna.
- 12 g s. Clara.
- 13 A s. Hypolitus.
- 14 b s. Eusebius.
- 15 c *Mar.a Hemels.*
- 16 d s. Rochus.
- 17 e s. Juliana.
- 18 f s. Helena.
- 19 g s. Ludovicus.
- 20 A s. Bernardus.
- 21 b s. Philibertus.
- 22 c s. Cyriaca.
- 23 d s. Philipp. Ben.
- 24 e s. Bartholomeus.
- 25 f s. Ludov. Kon.
- 26 g s. Severinus.
- 27 A s. Cæsarius.
- 28 b s. Augustinus.
- 29 c s. Jans onth.
- 30 d s. Rosa.
- 31 e s. Isabella.

September.

- 1 f s. Egidius.
- 2 g s. Mavima.
- 3 A s. Remaclus.
- 4 b s. Rosalia.
- 5 c s. Bertinus.
- 6 d s. Zacharias.
- 7 e s. Clodoaldus.
- 8 f *Maria Geboorte.*
- 9 g s. Dorotheus.
- 10 A s. Nicolaus Tol.
- 11 b s. Prothus.
- 12 c s. Guido.
- 13 d s. Philippus.
- 14 e H. Kruisverhef-
fing.
- 15 f s. Nicodemus.
- 16 g s. Cornelius.
- 17 A s. Lambertus.
- 18 b s. Methodius.
- 19 c s. Januarius.
- 20 d s. Eustachius.
- 21 e s. Mattheus.
- 22 f s. Mauritius.
- 23 g s. Thecla.
- 24 A s. Gerlacus.
- 25 b s. Cleophas.
- 26 c s. Cyprianus.
- 27 d s. Cosm. en Dam.
- 28 e s. Lioba.
- 29 f s. Michaël.
- 30 g s. Hieronimus.

October.

- 1 A s. Bavo.
- 2 b s. H. Eng. bew.
- 3 c s. Gerardus.
- 4 d s. Franciscus.
- 5 e s. Placidus.
- 6 f s. Bruno.
- 7 g s. Marcus.
- 8 A s. Pelagia.
- 9 b s. Dionisius.
- 10 c s. Franc. de P.
- 11 d s. Gummarus.
- 12 c s. Wilfridus.
- 13 f s. Daniël.
- 14 g s. Calixtus.
- 15 A s. Theresia.
- 16 b s. Gallus.
- 17 c s. Andreas.
- 18 d s. Lucas, Evang.
- 19 e s. Petrus d'Ale.
- 20 f s. Irenus.
- 21 g s. Ursula.
- 22 A s. Cordula.
- 23 b s. Ferool.
- 24 c s. Evergistus.
- 25 d s. Chrisp. en C.
- 26 e s. Evaristus.
- 27 f s. Vincentius.
- 28 g s. Sim. en Jud.
- 29 A s. Narciscus.
- 30 b s. Germanus.
- 31 c s. Quintin. *vig.*

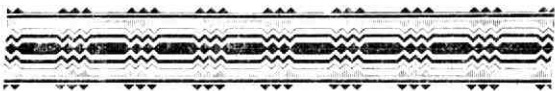

November.

- 1 d *Allerheiligen.*
- 2 e *Allerzielen.*
- 3 f s. *Hubertus.*
- 4 g s. *Carol. Borom.*
- 5 A s. *Galation.*
- 6 b s. *Leonardus.*
- 7 c s. *Willebrordus.*
- 8 d de 4 *Gekroonden.*
- 9 e s. *Florentia.*
- 10 f s. *Theodorus.*
- 11 g s. *Martin. Biss.*
- 12 A s. *Martin. Paus.*
- 13 b s. *Maxelendis.*
- 14 c s. *Abricus.*
- 15 d s. *Eugenius.*
- 16 e s. *Eucherius.*
- 17 f s. *Gregorius.*
- 18 g s. *Judith.*
- 19 A s. *Elisabeth,*
- 20 b s. *Edmundus.*
- 21 c s. *Maria present.*
- 22 d s. *Cecilia.*
- 23 e s. *Clemens.*
- 24 f s. *Chrysogon.*
- 25 g s. *Catharina.*
- 26 A s. *Petrus, Biss.*
- 27 b s. *Maximus.*
- 28 c s. *Gregorius.*
- 29 d s. *Radbodus.*
- 30 e s. *Andreas.*

December.

- 1 f s. *Eligius, Biss.*
- 2 g s. *Bibiana.*
- 3 A s. *Franc. Xav.*
- 4 b s. *Barbara.*
- 5 c s. *Sabbas, Abt.*
- 6 d s. *Nicolaus.*
- 7 e s. *Ambrosius.*
- 8 f *Maria ontvang.*
- 9 g s. *Leocadia.*
- 10 A s. *Melchiades.*
- 11 b s. *Damascus.*
- 12 c s. *Synesius.*
- 13 d s. *Lucia.*
- 14 e s. *Nicacius.*
- 15 f s. *Eusebius.*
- 16 g s. *Annanias.*
- 17 A s. *Lazarus.*
- 18 b s. *Gratianus.*
- 19 c s. *Gregorius.*
- 20 d s. *Philogonus.*
- 21 e s. *Thomas.*
- 22 f s. *Flavianus.*
- 23 g s. *Victoria.*
- 24 A s. *Gregor. vig.*
- 25 b *Geboorte Chr.*
- 26 c s. *Stephanus.*
- 27 d s. *Joan. Evang.*
- 28 e *Onschuld. Kind.*
- 29 f s. *Thomas C.*
- 30 g s. *David. Kon.*
- 31 A s. *Silvester.*

CHRISTELIJK ONDERWIJS

IN DE

VOORNAAMSTE GELOOFSPUNTEN.

Het geloof is de grondvesting van alle deugden en volmaaktheden, waarbij men oprechtelijk aanneemt en overdenkt, eerstelijk :

1. Dat er één God is, Schepper van alle dingen.
2. Dat God alle dingen bestiert.
3. Dat onze ziel onsterfelijk is.
4. Dat de genade Gods noodig is ter zaligheid.
5. Dat God is rechter over allen.
6. Dat God drievoudig is in personen.
7. Dat de Zoon Gods is mensch geworden.

De voornaamste geloofspunten zijn :

1. De 12 artikelen des geloofs.
2. De 7 beduidingen van het Onze Vader.
3. De 10 geboden Gods.
4. De 5 geboden der heilige Kerk.
5. De 7 heilige Sacramenten.

Merkteekenen der waarachtige Kerk van Christus.

De roomsch katholieke Kerk schittert boven alle dwaalleer, door hare éénheid, heiligheid, licht der voorzeggingen, wonderteekenen, de algemeene goedkeuring van alle volkeren, hare oudheid en wettige afkomst van *Christus* en de

Apostelen, de gedurige opvolging der Pausen op den stoel van Petrus, enz.

Ik belijd, dat deze de Kerk van den levenden God is, de kolom en steun der waarheid, die de poorten der helle nimmer zullen overweldigen; waarin Christus met zijnen geest der waarheid blijven zal tot het einde der wereld. In de gehoorzaamheid en gemeenschap der Kerk wil ik, met Gods genade, leven en sterven: door Jesus Christus, onzen Heer.

De tien geboden Gods.

1. Ik ben de Heer uw God. Gij zult geene vreemde goden voor mijne oogen hebben. Gij zult geen gesneden beeld of gelijkenis maken; gij zult die niet aanbidden of godsdienst aandoen.

2. Gij zult den naam van den Heer, uwen God, niet ijdelijk gebruiken.

3. Weest gedachtig dat gij den Sabbathdag heiligt.

4. Eert uwen vader en uwe moeder, opdat gij lang moogt leven op de aarde.

5. Gij zult niet doodslaan.

6. Gij zult geen overspel doen.

7. Gij zult niet stelen.

8. Gij zult tegen uwen naaste geene valsche getuigenis geven.

9. Gij zult uws naasten huisvrouw niet begeeren.

10. Gij zult zijn huis niet begeeren, noch zijn land, noch zijnen knecht, noch zijne dienstmaagd, noch zijnen os, noch zijnen ezel, noch iets van al wat hem toebehoort.

Men moet daarenboven onderhouden:

1. De geboden Feestdagen der heilige Kerk,

zoowel als den heiligen Zondag, op straffe van doodzonde. Ten minste ééns in het jaar biechten, en het heilig Sacrament des Altaars met Paschen in zijne Parochie (daar het geschieden kan) ontvangen.

2. Vrijdags en zaturdags geen vleesch eten.

3. Vasten op de vastendagen, quatertemperdagen en de geheele vaste; wanneer men zich ook moet onthouden van hetgene verboden wordt, tenzij men om wettige reden dispensatie daarvan hebbe.

4. Om christelijk te leven, is het noodig de heilige Sacramenten wel te gebruiken.

Zij zijn deze zeven :

1. Het Doopsel. 2. Het Vormsel. 3. Het heilig Sacrament des Altaars. 4. De Biecht. 5. Het heilig Oliesel. 6. Het Priesterschap. 7. Het Huwelijk.

MORGENGEBEDEN.

Het Morgengebed is een plicht die God van ons eischt, als eerstelingen van den dag. Met welke godsvrucht moeten zij hem opgeofferd worden! Van de vervulling van dezen eersten plicht hangt geheel de uitslag der werken van het overige van den dag af. Het zoude oneindig veel gewaagd zijn, den dag te beginnen, zonder aan God de hulp zijner genade gevraagd, en zonder hem bedankt te hebben voor de rust der nacht. Weiger hem nooit deze dubbele schatting.

Maar eer gij gaat bidden, verdiep u een oogenblik in uzelf. Begrijp wat gij zijt, en wat

God is, in wiens tegenwoordigheid gij staat, gij zult lichtelijk het gewicht der zaak beseffen, en de gevoelens van ootmoedigheid, van berouw over uwe zonden, van eerbied en aandacht, van zaligheid en vurigheid, van liefde en berouw, met welke gij het altijd doen moet.

Dit zijn de inwendige gesteltenissen, waarmede men met God moet omgaan in het gebed.

In den naam des Vaders, en des Zoons, en des heiligen Geestes. Amen.

Stel u in Gods tegenwoordigheid : aanbid zijnen heiligen Naam.

Allerheiligste en allerhoogwaardigste Drievuldigheid, één God in drie personen ! ik geloof dat Gij hier tegenwoordig zijt ; ik aanbid U met de diepste gevoelens van ootmoedigheid, en geef U met al mijn hart de eer, die men schuldig is aan uwe opperste Majesteit.

Bedank God voor de u bewezene genade, en offer u aan hem op.

Mijn God ! ik bedank U zeer ootmoedig voor de genade mij tot heden bewezen. Het is eene uitwerking van uwe goedheid, dat ik wederom dezen dag beleef : ik wil hem ook alleen gebruiken om U te dienen. Ik draag U op al mijne gedachten, woorden, werken en moeielijkheden. Zegen ze, Heer, opdat zij allen mogen bezielde zijn door uwe liefde, en niet strekken dan tot uwe meerdere eer.

Maak een vast voornemen de zonden te vluchten
en de deugden te oefenen.

Aanbiddelijke Jesus, goddelijk voorbeeld van volmaaktheid, naar hetwelk wij moeten trachten: ik zal mij naar vermogen bevlijtigen, om mij gelijkvormig te maken aan U, zachtmoedig, ootmoedig, zuiver, vurig, geduldig en onderworpen, gelijk Gij, aan den wil van den hemelschen Vader, en ik zal bijzonder al mijne vlijt aanwenden, om van daag niet te hervallen in de fouten die ik dikwijls bedreven heb en waarvan ik mij oprecht begeer te verbeteren.

Vraag aan God de genade die u noodig is.

Mijn God! Gij kent mijne zwakheid. Ik kan niets zonder den bijstand van uwe genade. Weiger mij dezelve niet, o mijn God! schik ze naar mijne behoefte; geef mij kracht genoeg om al het kwaad te vlieden dat Gij verbiedt, al het goede te oefenen dat Gij van mij verwacht, en om geduldig te lijden al de kwellingen, welke Gij mij zult gelieven toe te zenden.

Het Gebed des Heeren.

Onze Vader, die in de hemelen zijt! Geheiligd zij uw naam. Ons toekome uw rijk. Uw wil geschiede op de aarde als in den hemel. Geef ons heden ons dagelijksch brood. En vergeef ons onze schulden, gelijk wij vergeven onzen schuldenaren, En leid ons niet in bekoring. Maar verlos ons van den kwade. Amen.

De Groetenis des Engels.

Wees gegroet, Maria, vol van genade, de

Heer is met u; gezegend zijt gij boven alle vrouwen, en gezegend is de vrucht uws lichaams Jesus. Heilige Maria, Moeder Gods! bid voor ons, zondaars, nu en in het uur onzes doods. Amen.

Het Geloof.

Ik geloof in God den Vader, almachtig, Schepper van hemel en van aarde. En in Jesus Christus, zijnen eenigen Zoon, onzen Heer; die ontvangen is van den heiligen Geest, geboren uit de maagd Maria; die geleden heeft onder Pontius Pilatus; die gekruist, gestorven en begraven is. Die nedergedaald is ter helle, ten derden dage verreezen van den dood. Hij is opgeklimmen ten hemel, en zit ter rechterhand Gods-zijns Vaders almachtig: van daar zal Hij komen oordeelen de levenden en de dooden. Ik geloof in den heiligen Geest, eene heilige katholieke Kerk, de gemeenschap der Heiligen, vergeffenis der zonden, verrijzenis des vleesches, en het eeuwige leven. Amen.

Belijdenis der zonden.

Ik belijd voor God almachtig, de heilige Maria altijd maagd, den heiligen Michaël aartsengel, den heiligen Joannes den dooper, de heilige Apostelen Petrus en Paulus, en alle Heiligen, dat ik zeer gezondigd heb, met gedachten, woorden en werken. Het is mijne schuld, mijne schuld, mijne allergrootste schuld. Daarom bid ik de heilige Maria altijd maagd, de heilige apostelen Petrus en Paulus, en alle Heiligen, onzen Heer en God voor mij te willen bidden.

De almogende God gelieve zich onzer te ontfer-

men, en, onze zonden vergeven hebbende, ons te brengen tot het eeuwige leven. Amen.

Ontslag, kwijschelding en vergiffenis van al onze zonden, verleene ons de almogende en barmhartige Heer. Amen.

Gebod tot de heilige Maagd, den Engelbewaarder
en uwen heiligen Patroon.

Heilige Maagd, Moeder Gods, mijne lieve moeder en patrones! ik stel mij onder uwe bescherming, en werp mij met betrouwen in den schoot uwer barmhartigheid. Wees, o Moeder van goedheid! wees mijne toevlucht in den nood, en mijne voorspreekster bij uwen aanbiddelijken Zoon, heden en al de dagen mijns levens, en bijzonder in het uur van mijnen dood.

Engel des hemels, mijn getrouwe en liefderijke leidsman! verwerf mij zoo gehoorzaam te zijn aan uwe ingevingen, en mijne voetstappen zoo wel te richten, dat ik niet afdwale van den weg der geboden van mijnen God.

Groote Heilige, wiens naam ik draag! bescherm mij en bid voor mij; opdat ik God gelijk gij moge dienen op de aarde, en hem eeuwig met u verheerlijken in den hemel. Amen.

G E B E D.

Heer Jesus Christus, die gezegd heb : vraag en gij zult verkrijgen, klop en u zal open gedaan worden : geef ons de genade, om te begrijpen de genegenheid van uwe goddelijke liefde, opdat wij U beminnen uit geheel ons hart, U belijden met den mond en het hart, en dat wij nooit ophouden U te loven.

De Engel des Heeren heeft Maria gebood-

schapt, en zij heeft ontvangen van den heiligen Geest. *Wees gegroet, enz.*

Zie de dienstmaagd des Heeren, mij geschiede naar uw woord. *Wees gegroet, enz.*

En het Woord is vleesch geworden, en het heeft onder ons gewoond. *Wees gegroet, enz.*

Hier behoort men te overwegen, om zich te bevrijden van de bijzondere fouten, welke men voorgenomen heeft te verbeteren. Ten eerste, men neemt zich voor dezelve met kracht te vluchten. Ten tweede, men voorziet de gelegenheden, die men zal hebben, om er in te vallen. Ten derde, men vernieuwt zijne goede voornemens. Ten vierde, men vraagt aan God den bijstand zijner genade.

En is het dat men, na al deze voorzorg en vlijt, door den dag aangewend, nog in zonden mocht vallen, dan vraagt men er vergiffenis van, en legt zich aanstonds eene kleine boetvaardigheid op, zonder echter den moed te verliezen.

AVONDGEBEDEN.

Is er veel aan gelegen den dag wel te beginnen, het is niet minder van belang dien wel te eindigen. De nieuwe gunsten, die God ons toegestaan heeft over dag, en de bescherming welke wij noodig hebben om den nacht zonder gevaar door te brengen, zijn nieuwe beweegredenen om God te bidden en hem te bidden met de gestellenis welke wij reeds aangeduid hebben.

Het onderzoek des avonds, hetwelk men als een der voornaamste plichten van het christelijke leven moet betrachten, is het bijzonderste deel van deze laatste oefening van den dag. Men heeft er

de leerwijze van in de volgende akten : tegenwoordigheid Gods , dankzegging , vraag , onderzoek , droefheid en goed voornemen.

Voorts moeten de bijzondere zegeningen, welke God uitstort over de huisgezinnen, waar de gebeden gezamenlijk gedaan worden, u krachtdadig aanzetten om het gebruik van eene zoo heilige en stichtelijke oefening aantenemen, bijzonder des avonds, wanneer men zeer gemakkelijk kan te zamen komen. Want, waar er twee of drie in mijnen naam vergaderd zijn, zegt Jesus, daar ben ik in het midden van hen. Wat is er meer aanmoedigend, wat moet men niet verlaten, om zich zoo een groot geluk te verschaffen!

In den naam des Vaders, en des Zoons, en des heiligen Geestes. Amen.

Stellen wij ons in de tegenwoordigheid van God,
om Hem te aanbidden.

Ik aanbid U, o mijn God, met de onderwerping die de tegenwoordigheid uwer opperste grootheid mij ingeeft. Ik geloof aan U, omdat Gij de waarheid zelve zijt. Ik hoop op U, omdat Gij oneindig goed zijt. Ik bemin U uit geheel mijn hart, omdat Gij ten hoogste beminne-lijk zijt; en ik bemin mijne naasten als mijzelfen, uit liefde tot U.

Laat ons God voor de ontvangen genade bedanken.

Welke dankzegging zal ik doen, o mijn God, voor al het goede dat ik van U ontvangen heb! Gij hebt van alle eeuwigheid aan mij gedacht;

Gij hebt mij uit het niet getrokken; Gij hebt uw leven gegeven om mij te verlossen, en vervult mij nog alle dagen met een oneindig aantal gunsten. Helaas, Heer! wat zal ik doen tot erkenning van zoo vele goedheden? Vereenigt u met mij, gelukzalige Geesten, om den God van barmhartigheid te loven, die niet ophoudt goed te doen aan het alleronwaardigste en ondankbaarste zijner schepselen.

Laat ons God vragen om onze zonden te kennen.

Eeuwige Oorsprong des lichts, heilige Geest! verdrijf de duisternis die mij de afschuwelijke boosheid mijner zonden verbergt. Doe, o God, doe mij er zoo grooten afschrik van krijgen, dat ik zoo het mogelijk is, dezelve hate gelijk Gijzelf ze haat, en dat ik niets meer vreeze, dan dezelve in het toekomende te bedrijven.

Laat ons het bedreyene kwaad onderzoeken. *Tegen God*: nalatigheid of verzuim in onze plichten van godsvrucht, oneerbiedigheden in de kerk, vrijwillige verstrooidheden in onze gebeden, gebrek aan goede meening, wederstand aan de genade, zwering, misnoegen, gebrek aan vertrouwen en overgeving aan den wil Gods.

Tegen onze naasten: lichtvaardig oordeel, verachting, haat, afgunst, begeerte van wraak, twist, oplopendheid, kwaadwensching, scheldwoorden, achterklap, beschimping, valsche betichting, schade aan goed of eer, kwaad voorbeeld, ergernis, gebrek aan eerbied, aan gehoorzaamheid, liefde, moed en getrouwheid.

Tegen onszelven: ijdelheid, menschelijk opzicht, leugens, gedachten, begeerten, gesprek-

ken en werken tegen de zuiverheid , ongebondenheid , gramschap , ongeduldigheid , wulpsch en vuil leven , traagheid in het volbrengen der plichten van onzen staat.

Laat ons een oprecht berouw verwekken.

Zie mij hier , Heer , geheel met schaamte en droefheid bedekt door het gezicht van mijne zonden. Ik verfoei dezelve voor U , met een oprecht leedwezig eenen zoo goeden God vergramd te hebben , eenen God zoo minzaam en zoo waardig om bemind te worden. Was het dit , o mijn God , dat Gij moest verwachten van mijne erken-
tenis, na mij bemind te hebben tot het vergieten van uw bloed voor mij ? Ja, Heer ! ik heb mijne boosheid en ondankbaarheid te ver gedreven : ik vraag er U ootmoediglijk vergiffenis van, en smEEK U , o mijn God , door diezelfde goedheid waarvan ik zoo dikwijls de uitwerksels gevoeld heb , om mij de genade te vergunnen , er nu en tot den dood toe ware boetvaardigheid over te doen.

Laat ons een vast voornemen maken van niet meer te zondigen.

Hoe zou ik wenschen , o mijn God , U nooit vergramd te hebben ! maar vermits ik zoo ongelukkig ben geweest U te mishagen , zal ik U de droefheid , die ik hierover gevoel , toonen door een gedrag , geheel tegenstrijdig aan hetgeen ik tot nog toe gedaan heb. Ik verzaak van nu af de zonden en de gelegenheden derzelve , en bovenal die waarin ik zoo dikwijls de zwakheid heb te hervallen : en indien Gij U verwaar-

digt mij de genade te vergunnen , gelijk ik ze vraag en hoop te verkrijgen , zoo zal ik trachten getrouw mijne plichten te volbrengen , en niets zal in staat zijn mij te wederhouden U te dienen. Amen.

Hier bidt men het *Gebed des Heeren*, de *Groetenis des Engels* , het *Geloof* en de *Belijdenis der zonden* , bladz. 13.

Laten wij ons aan God aanbevelen, aan de heilige Maagd Maria, en aan alle Heiligen.

Zegen, o mijn God, de rust die ik ga nemen om mijne krachten te herstellen, opdat ik U beter moge dienen. Heilige Maagd, Moeder van mijnen God, en na hem mijne eenig: hoop! mijn goede Engelbewaarder en mijn heilige Patroon! bidt voor mij en bescherm mij gedurende dezen nacht, geheel den tijd mijns levens en in het uur van mijnen dood. Amen.

Laat ons bidden voor de overledenen en voor de overledenen geloovigen.

Stort, Heer, uwe zegeningen uit over mijne ouders, weldoeners, vrienden en vijanden; bescherm al degenen, die Gij mij gegeven hebt voor meesters, zoo geestelijke als wereldlijke. Help de armen, gevangenen, bedroefden en reizigers. Bekeer de kettersen verlicht de ongeloovigen.

God van goedheid en barmhartigheid! heb ook medelijden met de zielen der geloovigen die in het vagevuur lijden. Maak een einde aan hare pijnen, en geef hen, voor welke ik verplicht ben te bidden, de rust en het eeuwige licht. Amen.

G E B E D.

Almachtige en eeuwige God, die het lichaam en de ziel der allerheiligste Maagd en Moeder Gods Maria bereid hebt, opdat zij, door de medewerking des heiligen Geestes, verdienen zoude eene waardige woonplaats te wezen voor uwen lieven Zoon: geef dat wij, die ons in haar aandenken verblijden, door hare goedertierene voorpraak van alle aanstaande kwalen en van den eeuwigen dood mogen verlost worden: door denzelfden Christus, onzen Heer. Amen.

ANDER GEBED

Wij bidden U, Heer, deze woonplaats te bezoeken en er van te weren alle listen des vijands; dat uwe heilige engelen er in wonen, om ons in vrede te bewaren, en dat uw zegen altijd over ons blijve, door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

GEBED TOT ALLE HEILIGEN.

Gelukkige zielen, die de genade gehad hebt om tot de eeuwige heerlijkheid te komen: verwerft mij twee zaken van Hem, die onze algemeene God en Vader is, namelijk: hem nooit doodelijk te vergrammen, en dat hij van ons wegneme al wat hem mishaagt. Amen.

De Engel des Heeren, enz. bladz. 15.

ONDERWIJZINGEN EN GEBEDEN

VOOR EN ONDER

DE HEILIGE MISSE.

Oefeningen van eene Godminnende ziel onder
de goddelijke dienst.

Na het sursum corda verheft zich de ziel boven al het aardsche en wat daar omgaat, en houdt zich bezig met de zalige geesten en met de allerheiligste Drievuldigheid te loven, zeggende: Sanctus, sanctus, sanctus.

Wanneer de priester de stille gebeden spreekt, richt de ziel hare oogen op het kruisbeeld, Christus heilig hoofd met doornen gekroond aanziende, en beveelt daarin al de opperhoofden der heilige Kerk, den paus, de bisschoppen en overheden aan. En de wonde van Jesus rechterhand beziende, beveelt zij daarin hare ouders en bloedverwanten. In de wonde van Jesus linkerhand, beveelt zij al hare vijanden en al degenen waarvan zij eenig leed of ergernis ontrangen heeft. In de wonde van Jesus rechtersvoet, beveelt zij de personen en zaken, die haar aanbevolen zijn. In de wonde van Jesus linkersvoet, beveelt zij alle zondaren, opdat zij mogen bekeerd worden. En in de wonden van Jesus hart, beveelt de godminnende ziel zichzelve, en bidt om al hetgeen zij tot hare zaligheid noodig heeft.

In de wonden van Jesus lichaam, beveelt de ziel alle ketters en ongeloovigen, opdat zij mogen

GEBED.

Neem van ons, bidden wij U, Heer, al onze ongerechtigheden, opdat wij met een zuiver hart mogen ingaan tot het Heilige der Heiligen : door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Introïtus en Kyrie eleïson.

ô Hemelsche Vader! onze Hoogepriester Jesus Christus, uw eenige Zoon is voor ons, arme zondaars, ingegaan tot den troon uwer genade, daar Hij de eenige middelaar is, om al diegenen zalig te maken die door Hem tot U gekomen zijn. Geef dezen priester, als een dienaar van uwen eenigen Zoon, dat hij geestelijk met gedachten en liefde, door Jesus Christus, zoo tot U ga, dat hij door die offerande voor mijne en alle zonden der wereld, door de verdiensten van Jesus Christus, vergiffenis mag verwerven, en dat wij, door uwe barmhartigheid van alle kwaad verlost zijnde, onder uwen heiligen zegen in deugden en de eeuwige glorie mogen leven.

Hij heeft haar gespijsd met het merg van het koren, en haar verzadigd met honig uit de steenrots, Alleluja, Alleluja, Alleluja! Verheug U in God, onzen helper; juich in den God van Jacob. Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest enz.

Hij heeft haar gespijsd met het merg van het koren, en haar verzadigd met honig uit de steenrots, Alleluja, Alleluja, Alleluja!

Heer, ontferm U onzer. *Driemaal.*

Christus, ontferm U onzer. *Driemaal.*

Heer, ontferm U onzer. *Driemaal.*

De lofzang Gloria in Excelsis.

Glorie zij God in den hoogste, en op de aarde vrede voor de menschen, die van goeden wil zijn. Wij loven U, wij prijzen U, wij aanbidden U, wij verheerlijken U, Heere God, hemelsche Koning, God almachtige Vader; Heer Jesus Christus, eeniggeboren Zoon; Heer God, Lam Gods, Zoon des Vaders, die de zonden der wereld wegneemt, ontferm U onzer; die de zonden der wereld wegneemt, ontvang ons gebed; die zit aan de rechterhand des Vaders, ontferm U onzer: want Gij zijt alleen heilig, alleen de allerhoogste, Jesus Christus, met den heiligen Geest, in de heerlijkheid des Vaders. Amen.

G E B E D.

ô God, die ons onder dit wonderlijk Sacrament de gedachtenis van uw lijden hebt nagelaten: laat ons, bidden wij U, de heilige geheimen van uw lichaam en bloed zoo vereeren, dat wij gedurig de vruchten onzer verlossing in ons mogen gevoelen: die leeft en heerscht, met den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

De Epistel, uit 1 Corinthen, cap. XI.

Broeders! ik heb van den Heer ontvangen, wat ik u ook geleerd heb: namelijk dat de Heer Jesus, in den nacht dat hij geleverd werd, heeft brood genomen, en dankende, het heeft gebroken en gezegd: ontvangt en eet het: *dit is mijn lichaam*, dat voor u zal geleverd worden; doet dit tot mijne gedachtenis. Zoo ook den kelk, nadat hij het Avondmaal genuttigd had, zeggende: *deze kelk is mijn bloed*; doet dit, zoo

menigmaal als gij het zult drinken, tot mijne gedachtenis; want zoo menigmaal als gij dit brood zult eten en dezen kelk drinken, zult gij den dood des Heeren verkondigen, tot dat hij komt; daarom, wie dit brood onwaardig zal eten, en den kelk des Heeren onwaardiglijk zal drinken, die zal schuldig zijn aan het lichaam en bloed des Heeren. Dat dus de mensch zichzelf beproeve, en alzoo ete van dit brood, en drinke van den kelk: want die het onwaardig eet en drinkt, die eet en drinkt voor zichzelf den oordeel, niet onderscheidende het lichaam des Heeren. God zij dank.

Graduale

Alle oogen hopen op U, Heer, en Gij geeft hun spijs op den gelegen tijd.

Mijn vleesch is waarlijk spijs, en mijn bloed is waarlijk drank; die mijn vleesch eet, en mijn bloed drinkt, die blijft in Mij, en Ik in hem. Alleluja.

ô Heer! neem geene wraak over mijne zonden, en gedenk mijner noch mijner ouders misdaden niet. *Job. 1.*

Wie begrijpt alle zonden? Van mijne verborgenheden zuiver mij, Heer, en spaar uwen dienaar van vreemde zonden. *Psalms. 18.*

Wil, o Heer, de zonden mijner jeugd en mijner onwetendheden niet gedachtig wezen. *Psalms. 24.*

Tot U ben ik gevlucht: leer mij uwen wil; want Gij zijt mijn God. *Psalms. 113.*

Ik heb gedwaald als een verloren schaap: zoek toch, Heer, uwen dienaar; want uwe geboden heb ik niet vergeten. *Psalms. 118.*

Eere zij God, den Vader der barmhartigheden, en God van alle vertroosting, vertroostende ons in alle onze kwellingen en benauwdheden. 2 *Cor.* 1.

Lofzang : Lauda Sion salvatorem.

Loof, o Sion den Behoeder,
Loof uw Herder, loof uw Voeder,
Met gezang en maatgeluid.
Loof Hem, loof Hem naar vermogen,
Dien geen lofzang kan verhoogen,
En wiens lof men nooit volduidt.

O wat stof tot lof gegeven !
't Levend brood en 't ziele-leven,
Wordt ons heden voortgebracht :
't Zelfde dat de Apostelen aten,
Toen zij aan den Paaschdisch zaten,
In huns Meesters jongsten nacht.

Laat dan, op de schelste wijzen,
Blij den lof ten hemel rijzen ;
Weest verheugd in uwen geest.
Want 't betaamt, dat wij versieren,
En met zielsgenoegte vieren,
De eerste instelling van dit feest.

De oude schijnsels zijn verdwenen,
't Nieuwe Paaschlam is verschenen ;
't Vorige neemt hierdoor een end ;
Want de nacht wijkt voor de klaarheid,
En de schaduw voor de waarheid
Van het Nieuwe Testament.

't Geen dan CHRISTUS zelf verrichtte,
Toen hij 't Nieuw Verbonds-pand stichtte,

Wil hij dat de priesterschaar,
Zijn gedachtenis ter eere,
Ook doe, en dus consacreere
Brood en wijn op 't nieuw Altaar.

Immers, 't is de leer des Heeren,
Dat èn brood èn wijn verkeeren
In zijn heilig Vleesch en Bloed.
Noch verstand noch oog kan 't merken;
't Heil-geloof zal ons versterken,
Wijl 't begrip hier zwichten moet.

Onder tweederhande schijnen,
Waar de wezens van verdwijnen,
Schuilt het allerheiligst pand:
CHRISTUS zelf, hier drank en spijsze,
Houdt geheel op deze wijze,
In elk der gedaanten stand.

Hij, niet deelbaar noch te breken,
(Want de breuk valt op het teeken)
Wordt genuttigd gansch en heel.
Hij verteert niet, — Nut hem ééne,
Of ook duizend, al degene
Die hem nut, krijgt evenveel.

Goeden nutten hem, ook kwaden,
Doch, waar de eene vindt genade,
Daar vindt de ander wis den dood.
Kwaden van dit voedsel sterven,
Daar de goeden 't leven erven:
Zoo verscheiden werkt dit brood.

Als gij ziet de hostie breken,
Uw geloof zij onbezweken;
Denk, dat CHRISTUS onder 't teeken
Rust en blijft in ieder deel.

't Teeken heeft de breuk geleden;
't Zaaklijk der zelfstandigheden
Kan niet worden doorgesneden,
Maar blijft in zijn stand geheel.

Zie hier 't brood der Englen monden,
Voor de menschen afgezonden,
Niet te werpen voor de honden,
Want 't is waarlijk 't kinderen brood.

In figuur zien wij verklaren,
Daar wij 't manna zien vergaren;
IZAÄK zien ten offer varen,
En als Paaschlam wordt gedood.

Goede Herder! brood van 't leven!
Wees genadig, wil ons geven
Voedsel, bijstand; daar beneven
Doe ons tot U opwaarts streven,
Trek ons uit het aardsche slijk.

Gij, die ons, die hier nog zwerven,
Spijst en voedt, laat ons verwerven
Uw genade, en als wij sterven,
Doe ons dan uw tafel erven,
Met de burgers van uw rijk. Amen.

HET H. EVANGELIE, JOANNES VI.

U zij glorie, Heer.

In dien tijd heeft Jesus tot de scharen der Joden gezegd: Mijn vleesch is waarlijk spijs, en Mijn bloed is waarlijk drank; die Mijn vleesch eet en Mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem. Gelijk de levende Vader Mij gezonden heeft, en Ik leef om den Vader; alzoo, die Mij eet, zal ook in Mij leven; dit is

het brood, dat van den hemel nedergedaald is, niet gelijk uwe vaders het Manna hebben gegeten en gestorven zijn : die dit brood eet, zal in eeuwigheid leven.

U zij lof, Christus, die door Uzelven en door de Apostelen U verwaardigd hebt het Evangelie over de geheele wereld te prediken, en de ongeloovigen te verlichten met het licht des waarachtigen geloofs.

De Credo of Geloofsbelijdenis.

Ik geloof in éénen God, den Vader almachtig, Schepper van hemel en aarde, van alle zichtbare en onzichtbare dingen; en in éénen Heer Jesus Christus, den eeniggeboren Zoon Gods, die uit den Vader geboren is voor alle tijden; God van God, licht van licht, waarachtige God van den waarachtigen God, geboren en niet geschapen, van één wezen met den Vader, door wien alle dingen gemaakt zijn; die om ons menschen en om onze zaligheid nedergedaald is uit de hemelen, en is vleesch geworden, door den heiligen Geest, uit de Maagd Maria, *en hij is mensch geworden*; die ook gekruist is voor ons onder Pontius Pilatus; die is gestorven en begraven, en ten derden dage wederom opgestaan, naar de Schriftuur, en is opgeklommen ten hemel, en zit ter rechterhand des Vaders, en zal wederkomen met heerlijkheid, oordeelende levenden en dooden; wiens rijk geen einde zal hebben; en in den heiligen Geest, den Heer, die levend maakt; die van den Vader en den Zoon voortkomt, die met den Vader en den Zoon gelijk aanbeden en verheerlijkt wordt, die door de Profeten gesproken heeft; en ééne, heilige, katholieke en apos-

telijke Kerk. Ik belijde een doopsel tot vergiffenis der zonden, en ik verwacht de verrijzenis der dooden, en het leven der toekomende eeuwen. Amen.

De Heer zij met u, en met uwen geest.

Het Offertorium.

De priesters des Heeren offeren aan God brandoffers en brood; daarom zullen zij voor hunnen God heilig zijn en zijnen naam niet besmetten. Alleluja.

O allerbarmhartigste Heer, allerzoetste Zaligmaker Jesus! ik bid U met hartelijke zuchten, dat Gij U verwaardigt mij oprecht leedwezen over mijne zonden te geven, en mijne ziel met uwe goddelijke liefde en genade te vervullen; maak mij en alle menschen begeerig naar uwe dienst en rijk in deugden, en wees gedachtig dat Gij ons met uw dierbaar bloed en uwen bitteren dood aan het kruis hebt verlost.

Het Orate Fratres.

De Heer neme dit offer aan uit uwe handen, tot verheffing, eer en verheerlijking van zijnen heiligen naam, tot zaligheid onzer ziel en onzes lichaams, en tot vermeerdering, troost en vrede van zijne heilige Kerk. Amen.

De Secreta of stille Gebeden.

ô Mijn God! ik zal nu de gedachtenis houden van het bitter lijden uws eenigen Zoons, die, na alle schande der wereld, pijnen des lichaams, droefheid der ziel en pijnlijken dood, Zichzelven aan U, o hemelsche Vader, heeft opgeofferd voor mijne verlossing en die der geheele

wereld. Verleen mij dit met zoo een dankbaar hart en ootmoedige aandacht te overdenken, dat ik mijzelf geheel aan Hem, en door Hem aan U, o hemelsche Vader, altijd mag opofferen, en wees ons barmhartig: door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer, uwen Zoon, die met U leeft en heerscht, in de eenheid van den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

De Prefatie of Voorzang.

De Heer zij met u en met uwen geest. Verheit de harten omhoog; wij hebben ze bij den Heer. Laat ons den Heer, onzen God, dankzeggen; dit is waardig en recht.

In waarheid, het is waardig en recht, billijk en zalig, dat wij U altijd en overal dankzeggen, heilige Heer, almogende Vader, eeuwige God; want door de geheimen van het Woord, dat het vleesch heeft aangenomen, is een nieuw licht uwer klaarheid aan de oogen van ons verstand verschenen, opdat wij, als wij God zienlijk aanschouwen, daardoor opgetogen worden tot de liefde der onzienlijke dingen. Daarom zingen wij met de Engelen en Aartsengelen, met de troonen der heerlijkheden, en met het geheele leger der hemelsche heerkrachten, eenen lofzang tot verheerlijking, zeggende zonder ophouden: Heilig, heilig, heilig, Heer, God der heerkrachten! hemel en aarde zijn vol van uwe heerlijkheid! Maak ons zalig in den hoogen; gezegend is Hij die komt in den naam des Heeren; maak ons zalig in den hoogen.

Onder den Canon.

Met deze lof en dankzegging, bid ik U,

allergenadigste Heer en Vader , door Jesus Christus uwen eenigen Zoon , met een ootmoedig gebed en kinderlijke liefde , dat het U aangenaam zij te ontvangen en met uwen krachtigen en heiligmakenden zegen te zegenen , deze uwe gave en onbevleete offerande van brood en wijn , die wij aan U opofferen ; bijzonder voor uwe heilige katholieke Kerk , welke Gij de geheele wereld door in vrede en eenheid gelieft te bewaren , met uwen dienaar , onzen geestelijken Vader , den Paus van Rome en alle geloovigen die in het katholieke geloof en in de voortplanting van hetzelfde U dienen Amen.

Onder de Elevatie of Opheffing.

Wees gegroet , zaligheid der wereld , Woord des Vaders , heilige Hostie , waarachtig levend Vleesch , geheele godheid , waarachtig mensch. Ik aanbid U , Jesus Christus , en loof U , want Gij hebt , voor ons stervende , de wereld verlost. Zie , o hemelsche Vader , uwen Zoon Jesus , die ik U door de handen van dezen priester nu opoffer voor de zaligheid van alle menschen , en bijzonder tot eene volkomene zuivering van al mijne misdaden , tot voldoening voor al mijne zonden en gebreken : tot verbetering van mijn kwaad leven , tot oprechte dankzegging voor al uwe aan mij bewezene weldaden , tot eene zalige vernieuwing van uwen Geest in mijn hart , en tot verzekering voor mijne ziel van een zalig einde. Amen.

Gebeden na de Elevatie of Opheffing.

ô Jesus mijn Zaligmaker ! ik bid U , om

uwe doornagelde handen en voeten, hangende aan het kruis, wees mij, arme zondaar, genadig: ik bid u, heilige lidmaten van Jesus, neem ons in uwe handen van genade, en draag ons op aan uwen Vader. O Vader! wees mij om uw Zoon, die Gij als middelaar gesteld hebt tusschen U en ons, wees mij om zijnentwille genadig, bid ik U; o mijn Al en eeuwig Goed! ontferm U onzer, nu en als wij zullen sterven. Amen.

Het bloed onzes Heeren Jesus Christus beware onze ziel en lichaam ten eeuwigen leven. Amen.

ô Allerminnelijkste Jesus! door de menigvuldige en overvloedige uitstorting van uw dierbaar bloed, en door den onwaardeerbaren prijs dezer verzoenende offerande, wil mij van alle eigenliefde en kwade genegenheden zuiveren, al mijne geestelijke krankheden genezen en mij in oprechte liefde met U zoo vereenigen, dat ik nu niet meer, maar Gij in mij moogt leven. Amen.

G E B E D.

O zachtmoedigste Beminde mijner ziel, Jesus Christus! ik bid U, door uw bitter lijden en sterven, vergeef mij genadiglijk al mijne zonden; maak mij vast in het geloof, sterk in de hoop, vurig in de liefde, geduldig in het lijden, U altijd lovende en gedurig dienende. Geef, bid ik U, de levenden genade, de geloovige zielen verlossing, uwe heilige Kerk eendracht en vrede, en ons het eeuwige leven. Amen.

Memento of gedachtenis der geloovige zielen.

God, heilige Vader! wiens barmhartigheid

groot en altijddurend is : wil toch al uwe dienaars en dienaressen gedachtig zijn, die uit deze wereld christelijk en met het teeken des geloofs gescheiden zijn, bijzonder onze voorouders, mijn vader en mijne moeder, vrienden en weldoeners, en al degenen waarvoor ik gehouden ben te bidden. (*noem degenen waarvoor gij wilt bidden.*)

Wil deze, o Heer, en alle geloovige zielen in Christus rustende, goedertierenlijk de genade verleenen die zij van U verlangen, en na de vergiffenis harer zonden, laat ze leiden ter plaatse waar noch pijn, noch droefheid, noch zuchten meer zijn, waar zij uwe heilige Drievuldigheid met alle uitverkorenen mogen zien, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

Wees ook gedachtig, o allergoedertierenste God, in deze allerheiligste offerande, de zielen van mijn vader en mijne moeder, van mijne broeders en zusters, van al mijne vrienden en weldoeners, en ook van hen die mij iets kwaads gedaan hebben; wees ook gedachtig, o mijn Heer en God, hunner die om mijnentwille in pijn zijn, en alle afgestorvene geloovigen; verleen hun door deze verzoenende offerande, dat zij van alle pijnen mogen verlost worden, en de plaats des zaligen vredes in de eeuwige heerlijkheid met uwe Heiligen mogen genieten. Amen.

ô Almachtige Vader! in de eenheid van den heiligen Geest zij U gegeven, alle eer en heerlijkheid, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

*Het Gebed des Heeren, of het
Pater noster.*

Door heilzame bevelen aangemoedigd en door

goddelijke voorschriften onderwezen, durven wij vrijmoedig zeggen : Onze Vader, die in de hemelen zijt; geheiligd zij uw naam. Ons toekome uw rijk. Uw wil geschiede op de aarde als in den hemel. Geef ons heden ons dagelijksch brood. En vergeef ons onze schulden, gelijk wij vergeven onzen schuldenaren. En leid ons niet in bekoring. Maar verlos ons van den kwade. Amen.

G E B E D.

Wij bidden U, Heer, verlos ons van alle kwaad, dat verleden, tegenwoordig en nog aanstaande is; en verleen ons, door het voorbidden van de allerzaligste Maagd en Moeder Gods Maria, met de heilige Apostelen Petrus en Paulus, Andreas en alle Heiligen, genadig vrede in onze dagen, en dat wij, geholpen zijnde door de kracht van uwe barmhartigheid, ten allen tijde vrij blijven van alle zonden en gerust van alle kwellingen en verwarring: door denzelfden Jesus Christus onzen Heer, uwen Zoon, die met U leeft en heerscht, in de eenheid des heiligen Geestes, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

De vrede des Heeren zij met u, en met uwen geest.

Het Agnus Dei.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm U onzer.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm U onzer.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, geef ons den vrede.

ô Heer Jesus Christus, die tot uwe Apostelen

gezegd hebt : ik laat u den vrede, ik geef u den vrede; zie niet op mijne zonden, maar op het geloof en de getrouwheid van uwe heilige katholieke Kerk, en verwaardig U haar altijd in vrede te stellen en in eenheid te onderhouden, die met den Vader leeft en heerscht, in de eenheid van den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen, Amen.

G E B E D.

Ik aanbid U, o mijn God, die onder gedaante van brood schuilt. Gij zijt Christus, de Zoon van den levenden God. Ik geloof alles wat Gij geopenbaard hebt, en zal het belijden door zwaard en vlammen en in den dood. Welan dan, o goedertierenste Jesus, zeg tot mijne ziel, ik ben uwe zaligheid; zeg, ontvang den heiligen Geest; zeg, dat u geschiede naar uwen wil; zeg, ga in vrede, en ik zal U loven van nu tot in der eeuwigheid. Amen.

Domine, non sum dignus.

Heer! ik ben niet waardig dat Gij onder mijn dak komt; maar spreek alleen één woord, en mijne ziel zal gezond worden. *Driemaal.*

De Nuttiging.

ô Mijn Heer en mijn God! geef mij te eten van het levende brood, waarnaar mijne ziel begeerig is; opdat ik blijve in U en Gij in mij. Ach! dat ik U honderd ja duizendmaal op éenen dag ook waardiglijk mochte ontvangen! O mijn Jesus! sta mij bij door uw bitter lijden, nu en in het uur van mijn sterven. Amen.

Na de Nuttiging.

Zoo dikwijls gij van dit brood zult eten en uit dezen kelk drinken, zult gij den dood des Heeren verkondigen, tot dat hij komt. Daarom wie dit brood onwaardig eet, en den kelk des Heeren onwaardiglijk drinkt, die zal schuldig zijn aan het lichaam en bloed des Heeren.

De Heer zij met u, en met uwen geest.

G E B E D.

Verleen ons, Heer, dat wij vervuld worden met het eeuwig genieten uwer Godheid, welke door het tijdelijk nuttigen van uw dierbaar lichaam en bloed geheiligd wordt: die leeft met God den Vader, in de eenheid des heiligen Geestes, God in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

De Heer zij met u, en met uwen geest.

Ga, de dienst is geëindigd.

God zij gedankt.

Laat, o heilige Drievuldigheid, het werk mijner dienstbaarheid U aangenaam zijn, en verleen mij, dat deze voor de oogen uwer Majesteit onwaardig opgeofferde offerande mij tot eene verzoening mag strekken: door Jesus Christus onzen Heer, die met U leeft en heerscht, in de eenheid des heiligen Geestes. Amen.

Dat ons zegene de almachtige en barmhartige Heer: de Vader, de Zoon, en de heilige Geest. Amen.

Het heilig Evangelie van Joannes. cap. 1.

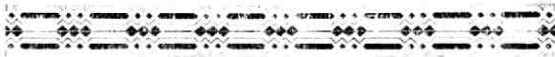
U zij glorie. Heer.

In den beginne was het Woord, en het Woord

was bij God, en God was het Woord. Dit was in het begin bij God. Alle dingen zijn daardoor gemaakt, en zonder dat is er niets gemaakt, van hetgene er gemaakt is. In hetzeive was het leven, en het leven was het licht der menschen; en het licht scheen in de duisternis, en de duisternis heeft het niet begrepen. Er is geweest een mensch, gezonden van God, wiens naam was Joannes; deze is gekomen tot getuigenis, opdat hij getuigenis zoude geven van het licht, opdat allen door hem gelooven zouden; hij was het licht niet, maar omdat hij getuigenis zoude geven van het licht: het was een waar licht, hetwelk verlicht alle menschen komende in deze wereld. Het was in de wereld, en de wereld is daardoor gemaakt, en de wereld heeft hem niet gekend. Hij kwam in zijn eigen, en de zijnen hebben hem niet ontvangen: maar allen die hem ontvangen hebben, heeft hij macht gegeven kinderen Gods te worden; degenen die in zijnen naam gelooven, welke niet uit den bloede, noch uit den wille des mans, maar uit God geboren zijn; *en het Woord is vleesch geworden* en heeft onder ons gewoond; en wij hebben zijne heerlijkheid gezien, eene heerlijkheid als van den eeniggeboren Zoon des Vaders, vol van genade en waarheid.

God zij dank.

DE ZEVEN BOET-PSALMEN.

Psalm 6. *Domine, ne in furore, etc.*

Heer! straf mij niet in uwe verbolgenheid,
en kastijd mij niet in uwe gramschap.

Ontferm U mijner Heer, want ik ben zwak;
gences mij, Heer, want mijne beenderen zijn
ontsteld.

En mijne ziel is zeer ontroerd: maar Gij,
Heer, hoe lang?

Keer U tot mij, Heer, en verlos mijne ziel:
behoud mij om uwe barmhartigheid.

Want er is niemand die in den dood uwer
gedachtig is; en wie zal U in de helle loven?

Ik ben vermoeid van zuchten; ik zal alle
nachten mijn bed wasschen, met mijne tranen
zal ik mijne rustplaats begieten.

Mijn oog is van de verbolgenheid ontroerd:
ik ben verouderd onder al mijne vijanden.

Gaat weg van mij, allen die ongerechtigheid
bedrijft; want de Heer heeft de stem mijns
weenens verhoord.

De Heer heeft mijn smeeken gehoord: de Heer
heeft mijn gebed aangenomen.

Laat al mijne vijanden beschaamd en geheel
ontsteld worden: dat zij zich haastiglijk omkee-
ren en zich schamen.

Eere zij den Vader, enz.

Psalm 31. *Beati quorum, etc.*

Zalig zijn zij, wier ongerechtigheden vergeven
en wier zonden bedekt zijn.

Zalig is de man wien de Heer de zonde niet toegerekend heeft en in wiens geest geen bedrog is.

Omdat ik zweeg, zijn mijne beenderen verouderd, terwijl ik den geheelen dag riep.

Want dag en nacht is uwe hand op mij verzwaard : in mijne ellende heb ik mij tot U gekeerd, terwijl ik met doornen gestoken werd.

Ik heb mijne misdaad aan U bekend gemaakt, en mijne ongerechtigheid heb ik U niet verborgen.

Ik zeide : ik zal tegen mij mijne ongerechtigheid den Heer belijden, en Gij hebt de boosheid mijner zonden vergeven.

Hierom zal een ieder heilige tot U bidden ten bekwamen tijde.

Ja, als er groote watervloeden komen, zullen zij hem niet naderen.

Gij zijt mijne toevlucht tegen de verdrukking, die mij omvangen heeft : mijne verheuging ! verlos mij van hetgeen mij omringt.

Ik zal u verstand geven en u onderwijzen in den weg waardoor gij gaan zult : ik zal mijne oogen op u vestigen.

Wilt niet worden gelijk een paard of muilezel, die geen verstand hebben.

Bedwing met breidel en toom de kinnebakken dergenen, die niet tot U komen.

De geesels des zondaars zijn veelvoudig ; maar dengene die op den Heer hoopt, zal de barmhartigheid omringen.

Verblijdt u in den Heer en verheugt u, gij rechtvaardigen, en roemt in hem, allen die oprecht van harte zijt.

Eere zij den Vader, enz.

Psalm 37. *Domine, ne in furore, etc.*

Heer! straf mij niet in uwe verbolgenheid, en kastijd mij niet in uwe gramschap.

Want uwe schichten steken in mij, en Gij hebt uwe straffende hand op mij verzwaard.

Er is geene gezondheid in mijn vleesch ter oorzaak uwer gramschap; er is geen vrede in mijn gebeente om mijner zonden wille.

Want mijne ongerechtigheden zijn boven mijn hoofd gestegen: en gelijk eene zware last drukken zij mij.

Mijne wonden zijn stinkend en vervuild geworden, ter oorzaak mijner dwaasheid.

Ik ben ellendig geworden en ten uiterste nedergebogen: ik ga den geheelen dag bedroefd.

Want mijne lendenen zijn vol van bedriegelijkheden: en er is geene gezondheid in mijn vleesch.

Ik ben verdrukt en ten uiterste vernederd; ik brieschte van het gezucht mijns harten.

Heer! al mijne begeerte is voor uw aanschijn; en mijn zuchten is voor U niet verborgen.

Mijn hart is ontroerd, mijne kracht heeft mij verlaten, ja zelfs het licht mijner oogen is bij mij niet.

Mijne vrienden en mijne naasten zijn tegen mij aangekomen en opgestaan, en mijne naastbestaanden bleven van verre.

En die naar mijn leven stonden, deden geweld, en die kwaad tegen mij zochten, spraken ijdelheden en verzonnen den geheelen dag bedrog.

Doch ik, als een doove, hoorde niet, en als een stomme, deed ik mijnen mond niet open.

En ik was als een mensch die niet hoort

en die geene wederspraak in zijnen mond heeft.

Want op U, Heer, heb ik gehoopt; Gij, Heer mijn God, zult mij verhooren.

Dewijl ik gezegd heb, dat toch mijne vijanden zich nimmer over mij verblijden: want als mijne voeten wankelen, spreken zij trotschelijk tegen mij.

Want ik ben tot de geesels bereid, en mijne smart is altoos voor mijne oogen.

Want ik zal mijne misdaad openlijk belijden; en denken aan mijne zonden.

Doch mijne vijanden leven, en zijn machtiger dan ik; en die mij ten onrechte haten, zijn vermenigvuldigd.

Die goed met kwaad vergelden, lasterden mij, omdat ik het goede volgde.

Verlaat mij niet, Heer mijn God; wijk toch van mij niet af.

Denk op mijne hulp: Heer, God mijner zaligheid.

Eere zij den Vader, enz.

Psalm 50. Miserere mei, etc.

Ontferm U mijner, o God! volgens uwe groote barmhartigheid.

En naar de menigte uwer erbarmingen, wisch mijne boosheid uit.

Wasch mij meer en meer van mijne ongerechtigheid, en reinig mij van mijne zonde.

Want ik beken mijne boosheid, en mijne zonde is altoos voor mijne oogen.

Tegen U alleen heb ik gezondigd en kwaad voor uw aanschijn gedaan: opdat Gij gerechvaardigd wordt in uwe woorden, en overwint als Gij geoordeeld wordt.

Want zie, Gij hebt de waarheid lief: de onbekende en verborgene geheimen uwer wijsheid hebt Gij mij geopenbaard.

Besproei mij met hysop, en ik zal gezuiverd worden: wasch mij, en ik zal witter worden dan sneeuw.

Geef vreugde en blijdschap aan mijn gehoor, en dat mijne vernederde beenderen door verheuging opspringen.

Keer uw aangezicht af van mijne zonden, en wisch al mijne ongerechtigheden uit.

Schep in mij, o God, een zuiver hart, en vernieuw den rechten geest in mijn binnenste.

Verwerp mij niet van uw aanschijn, en neem uwen heiligen Geest van mij niet weg.

Geef mij de blijdschap uws heils weder en versterk mij met eenen geest die mij bestuurt.

Ik zal den boozen uwe wegen leeren: en de goddeloozen zullen zich tot U keeren.

Verlos mij van de bloedschulden, o God, God mijns heils! en mijne tong zal met blijdschap uwe rechtvaardigheid verheffen.

Heer! doe mijne lippen open, en mijn mond zal uwen lof verkondigen.

Want hadt Gij eene offerande begeerd, ik zou U die voorzeker opgedragen hebben: de brandoffers zullen U niet aangenaam zijn.

Een bedrukte geest is Gode een offer: een vermorzeld en verootmoedigd hart zult Gij, o God, niet versmaden.

Heer! doe volgens uwe goedgunstigheid aan *Sion* wel; opdat de muren van *Jeruzalem* opgebouwd worden.

Dan zult Gij de offeranden der rechtvaardigheid, de opdrachten en brandoffers aannemen:

dan zal men kalveren op uw altaar leggen.
Eere zij den Vader, enz.

Psalm 101. Domine, exaudi, etc.

Heer! verhoor mijn gebed, en mijn geroep kome tot U.

Keer uw aangezicht van mij niet af : op wat dag ik verdrukt worde, neig uwe ooren tot mij.

Op wat dag ik U aanroep, verhoor mij haastiglijk.

Want mijne dagen zijn vergaan als rook, en mijne beenderen zijn dor geworden als een verdroogd hout.

Ik ben verslagen als hooi, en mijn hart is uitgedroogd : omdat ik vergeten heb mijn brood te eten.

Door het geluid mijns zuchtens kleeft mijn gebeente aan mijn vleesch.

Ik ben den pelikaan der wildernis gelijk geworden; ik ben geworden gelijk de nachtraaf in een huis.

Ik ben zonder slapen geweest, en geworden als eene eenzame musch op het dak.

Mijne vijanden beschimpten mij den geheelen dag; en die mij prezen zwoeren tegen mij.

Omdat ik asch als brood at, en mijnen drank met tranen mengde.

Ter oorzake van uwe gramschap en verbolgenheid; omdat Gij mij opgeheven en nedergestooten hebt.

Mijne dagen zijn als eene schaduw verdwenen, en ik ben als hooi verdord.

Maar Gij, Heer, blijft in eeuwigheid; en uwe gedachtenis van geslacht tot geslachte.

Gij zult opstaan en U over *Sion* ontfermen ; want het is tijd U harer te ontfermen , de tijd is gekomen.

Want hare steenen behagen uwen dienaren ; en zij zullen medelijden hebben met haar stof.

En de volken zullen uwen naam vreezen , Heer , en al de koningen der aarde uwe heerlijkheid.

Omdat de Heer *Sion* heeft opgebouwd , en zich in zijnen luister vertoonen zal.

Omdat hij op het gebed der nederigen heeft gezien , en hun verzoek niet versmaad heeft.

Men schrijve deze dingen voor de navolgende geslachten ; en het volk der geschapen zal worden zal den Heer loven.

Want hij heeft van boven uit zijne heilige plaats nedergezien ; de Heer heeft van den hemel nedergezien op de aarde.

Om het zuchten der gevangenen te hooren ; om de kinderen der gedooden te ontbinden.

Opdat zij in *Sion* den naam des Heeren verkondigen , en zijnen lof in *Jeruzalem*.

Als de volkeren zullen te zamen komen en de koningen , om den Heer te dienen.

Doch hij heeft mijne kracht vernederd op den weg ; mijne dagen heeft hij verkort.

Ik zeg : mijn God ! neem mij niet weg.

Neem mij toch niet weg in het midden mijner dagen ; uwe jaren duren van geslacht tot geslachte.

Gij , Heer , hebt in den beginne het aardrijk gegrondvest ; en de hemelen zijn de werken uwer handen.

Die zullen vergaan , maar Gij blijft altoos ; zij zullen allen als een kleed verouderen.

En gelijk een gewaad zult Gij ze veranderen; en zij zullen veranderd worden.

Maar Gij zijt altijd dezelfde; en uwe jaren zullen niet eindigen.

De kinderen uwer dienaren zullen woningen hebben; en hun zaad zal in eeuwigheid bestaan.

Eere zij den Vader, enz.

Psalm 129. *De profundis, etc.*

Uit de diepte heb ik tot U geroepen: Heer, Heer! verhoor mijne stem.

Laat toch uwe ooren luisteren naar de stem mijner smeeking.

Indien Gij, Heer, de ongerechtigheden gadeslaat; Heer! wie zal bestaan?

Omdat er bij U genade is, en om uwe wet, o Heer! heb ik U verbeid.

Mijne ziel heeft op zijn woord verbeid; mijne ziel heeft op den Heer gehoopt.

Dat *Israël* op den Heer hope, van den morgenstond tot den nacht toe.

Want bij den Heer is barmhartigheid, en bij Hem is overvloedige verlossing.

En hij zal *Israël* verlossen uit al zijne ongerechtigheden.

Eere zij den Vader, enz.

Psalm 142. *Domine, exaudi, etc.*

Heer! verhoor mijn gebed; luister naar mijn smeeken, volgens uwe waarheid; verhoor mij, volgens uwe rechtvaardigheid.

En treed niet in het gerecht met uwen dienaar; want geen levend mensch zal voor uw aanschijn rechtvaardig zijn.

Want de vijand heeft mijne ziel vervolgd;

hij heeft mijn leven ter aarde toe vernederd.

Hij heeft mij in het duister gesteld, gelijk degenen die over lang dood zijn.

En mijne ziel is in mij beangst; mijn hart is in mij ontsteld geworden.

Ik ben de oude tijden indachtig geweest; ik overwoog al uwe daden, de werken uwer handen overdacht ik.

Ik heb mijne handen tot U uitgestrekt; mijne ziel is voor U als aarde zonder water.

Heer! verhoor mij haastiglijk; mijn geest is bezweken. Keer toch uw aanschijn van mij niet af, of ik zal worden gelijk degenen die ten grave dalen.

Doe mij vroeg uwe barmhartigheid hooren; want ik heb op U gehoopt.

Maak mij den weg bekend dien ik moet bewandelen; want tot U heb ik mijne ziel opgeheven.

Heer! verlos mij van mijne vijanden; tot U heb ik mijne toevlucht genomen.

Leer mij uwen wil doen; want Gij zijt mijn God: uw goede geest zal mij geleiden op den rechten weg.

Om uwen naam, Heer, zult Gij mij doen leven; door uwe gerechtigheid zult Gij mijne ziel uit de verdrukking trekken.

En door uwe barmhartigheid zult Gij mijne vijanden verdelgen. En Gij zult ze allen vernielen, die mijne ziel verdrukken; want ik ben uw dienaar.

Eere zij den Vader, enz.

LITANIE VAN ALLE HEILIGEN.

Heer, ontferm U onzer.
 Christus, ontferm U onzer.
 Heer, ontferm U onzer.
 Christus, hoor ons.
 Christus, verhoor ons.
 God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
 God Zoon, Verlosser der wereld, ontf. U onzer.
 God, heilige Geest, ontferm U onzer.
 H. Drievuldigheid, één God, ontf. U onzer.
 H. Maria, bid voor ons.
 H. Moeder Gods,
 H. Maagd der maagden,
 H. Michaël,
 H. Gabriël,
 H. Raphaël,
 Alle heilige Engelen en Aartsengelen,
 Alle heilige kooren der zalige Geesten,
 H. Joannes de dooper,
 H. Josef,
 Alle heilige Aartsvaders en Profeten,
 H. Petrus,
 H. Paulus,
 H. Andreas,
 H. Jacobus,
 H. Joannes,
 H. Thomas,
 H. Jacobus,
 H. Philippus,
 H. Bartholomeus,
 H. atMtheus,
 H. Simon,
 H. Thadeus,
 H. Matthias,

Bid voor ons.

H. Barnabas, bid voor ons.
H. Lucas,
H. Marcus,
Alle heilige Apostelen en Evangelisten,
Alle heilige Leerlingen des Heeren,
Alle heilige onschuldige Kinderen,
H. Stephanus,
H. Clemens,
H. Cornelis,
H. Cyprianus,
H. Laurentius,
H. Vincentius,
H. Dominicus met uwe medegezellen,
H. Mauritius met uwe medegezellen,
H. Januarius met uwe medegezellen,
H. Fabianus en Sebastianus,
H. Cosmas en Damianus,
H. Thomas,
H. Petrus van Milaan,
Alle heilige Martelaren,
H. Silvester,
H. Gregorius,
H. Ambrosius,
H. Augustinus,
H. Hieronymus,
H. Hilarius,
H. Martinus,
H. Nicolaus,
H. Antonius,
H. Dominicus,
H. Thomas van Aquinen,
H. Vincentius,
H. Hyacinthus,
H. Raymundus,
H. Ludovicus,

Bid voor ons.

H. Albertus, bid voor ons.

H. Jacobus,

H. Antonius,

H. Benedictus,

H. Bernardus,

H. Franciscus,

Alle heilige Bisschoppen en Belijders,

Alle heilige Leeraars,

H. Anna,

H. Maria Magdalena,

H. Martha,

H. Felicitas,

H. Perpetua,

H. Agatha,

H. Lucia,

H. Agnes,

H. Cecilia,

H. Catharina,

H. Margaretha,

H. Ursula, met uwe medegezellinnen,

H. Anastasia,

H. Catharina van Siena,

H. Agnes,

Alle heilige Maagden en Weduwen,

Alle Heiligen Gods,

Wees genadig, spaar ons, Heer.

Wees genadig, verhoor ons, Heer.

Van de eeuwige verdoemenis, verlos ons, Heer.

Van een haastigen en onvoorzienen dood,

Van de aanstaande gevaren onzer zonden,

Van alle kwelling des duivels,

Van alle onzuiverheid des geestes en des
lichaams,

Van gramschap, haat en kwaden wil,

Van onzuivere gedachten,

Bid voor ons.

Verl. ons, Heer.

Van verblindheid des harten, verlos ons, Heer.

Van bliksem en onweder,

Van pest, honger en oorlog,

Van alle kwaad,

Door de verborgenheid uwer heilige mensch-
wording,

Door uw kruis en lijden,

Door uwe heerlijke verrijzenis,

Door uwe wonderlijke hemelvaart,

Door de toekomst van den vertrooster, den
heiligen Geest,

Wij zondaren, wij bidden U, verhoor ons, Heer.

Dat Gij ons vrede geeft,

Dat uwe barmhartigheid en genade ons beware,

Dat Gij uwe heilige Kerk regeren en bescher-
men wilt,

Dat Gij den Paus, en allen die in den geeste-
lijken staat zijn, in de heilige godsdienst
wilt bewaren,

Dat Gij de Bisschoppen, met al de vergade-
ringen hun bevolen, in uwe heilige dienst
behouden wilt,

Dat Gij de koningen en vorsten vrede en
waarachtige eendracht verleen en wilt,

Dat Gij al het christen volk, door uw dier-
baar bloed verlost, behouden wilt,

Dat Gij de vijanden der heilige Kerk wilt
vernederen,

Dat Gij al onze weldoeners met de eeuwige
goederen wilt vergelden,

Dat Gij onze ziel, en de zielen onzer ouders,
vrienden en weldoeners, van de eeuwige
verdoemenis wilt verlossen,

Dat Gij de vruchten der aarde wilt geven
en bewaren,

Verlos ons, Heer.

Wij bidden U, verhoor ons, Heer.

Dat Gij de oogen uwer barmhartigheid op ons wilt slaan, wij bidd. U, verhoor ons. Heer.

Dat Gij ons in uwe heilige dienst wilt versterken,

Dat Gij onze harten tot hemelsche begeerten wilt opwekken,

Dat Gij U verwaardigt de ellenden der armen en gevangenen aan te zien en te verlichten,

Dat Gij U verwaardigt alle plaatsen, waar wij in wonen, te bezoeken en te vertroosten,

Dat Gij U verwaardigt deze plaats met al hare inwoners te bewaren en te beschermen,

Dat Gij alle geloovige menschen, reizende ter zee of te land, in de haven der zaligheid wilt brengen,

Dat Gij ons in alle geestelijke leeringen wilt onderwijzen,

Dat Gij aan alle geloovige zielen der overledenen de eeuwige rust verleenen wilt,

Dat Gij U verwaardigt ons te verhooren,

Zoon Gods,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

v. En leid ons niet in bekoring,

r. Maar verlos ons van den kwade.

Wij bidden U, verhoor ons, Heer.

Psalm 69. *Deus, in adjutorium, etc.*

God! neem acht op mijne hulp, Heer, haast
U om mij te helpen.

Dat zij beschaamd en bevreesd worden, die
mijne ziel zoeken.

Dat zij beschaamd terugkeeren, die mij kwaad
willen.

Dat zij terstond met schaamte terugwijken,
die met mij den spot drijven.

Dat zij verheugd worden en blijde zijn, allen
die U zoeken, en dat zij die uwe zaligheid be-
minnen altijd zeggen, groot geacht zij de Heer.

Maar ik ben behoeftig en arm, o God, help
mij.

Mijn helper en mijn verlosser zijt gij, Heer!
vertoef niet.

Eere zij den Vader, enz.

v. Na het baren zijt gij eene onbevleete maagd
gebleven.

r. Moeder Gods, bid voor ons.

v. Bid voor ons, heilige vader Dominicus.

r. Opdat wij waardig worden der belofte van
Christus.

v. Dat het volk verkondige de wijsheid der
Heiligen.

r. En dat Hem lof geve de vergadering der
geloovigen.

v. Wees gedachtig uwe vergadering,

r. Die Gij van het begin bezeten hebt.

v. Maak uwe dienaars en dienaressen zalig.

r. Mijn God, die in U hopen.

v. Wees ons een sterke toren.

r. Voor des vijands tegenwoordigheid.

v. Heer , verhoor mijn gebed.

r. En laat mijn geroep tot U komen.

G e b e d e n .

ô God , wien het alleen eigen is genadig te zijn en te sparen : ontvang ons gebed , opdat uwe goedertierene barmhartigheid ons , en al uwe dienaars die door de ketenen der zonden gebonden zijn , genadiglijk ontbinde.

Wij bidden U , Heer , verhoor onze ootmoedige gebeden , en spaar degenen die hunne zonden belijden ; opdat wij te zamen vergiffenis en vrede van U verwerven.

Toon ons genadiglijk , o Heer ! uwe onuitsprekelijke barmhartigheid , en verlos ons te zamen van alle zonden , en van de straffen die wij door dezelve verdiend hebben.

ô God , die door de zonden vergramd en door de boetvaardigheid wederom verzoend wordt : ontvang genadiglijk de gebeden uws volks , hetwelk zich nederwerpt voor uwe grootheid , en neem weg de geeseling uwer verbolgenheid , die wij door onze misdaden verdiend hebben.

Almachtige , eeuwige God ! ontferm U over uwen dienaar onzen Paus N. , en bestier hem door uwe goedertierenheid in den weg des eeuwigen levens ; opdat hij door uwe gunst begeere , hetgeen U behaagt en het met alle kracht volbrengt.

ô God , van wien de heilige begeerten , de goede voornemens en de rechtvaardige werken voortkomen : geef uwen dienaren dien vrede , die de wereld niet geven kan ; opdat onze harten , genegen tot het volbrengen uwer geboden , en

wij van de vreeze der vijanden ontslagen zijnde, door uwe bescherming in rust mogen leven.

Ontvonk, o Heer! onze nieren en onze harten door het vuur des heiligen Geestes; opdat wij U met een zuiver lichaam mogen dienen en met een rein hart behagen.

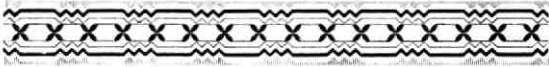
God, Schepper en Verlosser van alle geloovigen! geef aan uwe dienaars en dienaressen vergiffenis van al hunne zonden; opdat zij de genadige kwijtschelding, daar zij altijd naar verlangd hebben, door onze ootmoedige gebeden mogen verkrijgen.

Wij bidden U, o Heer! voorkom onze werken door den invloed uwer genade, en voltrek ze door uwe medewerking; opdat al onze gebeden en werken altijd door U beginnen, en door U begonnen zijnde, door U voleind mogen worden.

Almachtige, eeuwige God, die de heerschappij hebt over levenden en dooden, en U ontfermt over allen die Gij voorziet dat door het geloof en goede werken de uwen zullen wezen: wij bidden U ootmoedig, dat degenen voor welke wij onze gebeden storten, hetzij deze nog in het leven of nu al overleden zijn, door de voorspraak van uwe Heiligen en door uwe genade, vergiffenis van al hunne zonden mogen verkrijgen. Door Christus, onzen Heer. Amen.

v. De almachtige en barmhartige Heer verhoore ons. R. Amen.

v. Dat de geloovige zielen door de barmhertigheid Gods rusten in vrede. R. Amen.

KORTE VOORBEREIDING TOT DE BIECHT.

BEHELZENDE VIJF PUNTEN.

1. *Bedank God voor zijne weldaden.*
2. *Vraag de genade van God den heiligen Geest.*
3. *Onderzoek naarstiglijk uw geweten.*
4. *Verwek een berouw over uwe zonden.*
5. *Neem vastelijk voor die te beteren.*

1. Dankzegging voor Gods weldaden.

Groote God! ik dank U voor al de weldaden, die ik geheel mijn leven van uwe goeder-tierene barmhartigheid ontvangen heb, en in het bijzonder, dat Gij mij naar uw beeld geschapen, door het dierbaar bloed van uwen eenigen Zoon Jesus Christus verlost, van de erfzonde door het heilig doopsel gezuiverd, door het waarachtig geloof verlicht, en een lidmaat van de heilige Kerk gemaakt hebt. Ik dank U andermaal, dat Gij mij bevrijd hebt van zoo menigvuldige gevaren naar ziel en lichaam; dat Gij mij met zoo vele heilige inspraken begunstigd, en tot dit uur in het leven gehouden hebt; dat Gij mij zoo dikwijls gespaard, en mijne zonden door de biecht vergeven hebt. Wat zal ik U voor deze en ontelbare andere weldaden, die ik van uwe milde hand ontvangen heb, wedergeven?

2. Verzoek de genade van den heiligen Geest.

Kom, o heilige Geest! versterk, bid ik U, de zwakheid van mijn geheugen, en verlicht de duisternis van mijn verstand door uwe heilige genade, opdat ik al mijne zonden indachtig worde en hare boosheid kenne. Beweeg ook krachtiglijk mijnen wil, opdat ik mijne misdaden beweeene en mijn leven betere. Kom, wasch in mij wat vuil is, besproei wat dor is, en genees wat gekwetst is.

Bid een Onze Vader, en een Wees gegroet.

3. Onderzoek uw geweten.

Hoe lang is het geleden dat ik mijne laatste biecht gedaan heb? Heb ik mijne boete volbracht? Welke zonden heb ik sedert met woorden, werken, gedachten en verzuimen gedaan, bijzonder tegen de tien geboden Gods en de vijf geboden der heilige Kerk? Met wien heb ik omgegaan? Hoe heb ik mij gedragen in huis, in de kerk, op straat? enz.

4. Verwek een berouw over uwe zonden.

Oneindige Majesteit! ik ben van harte bedroefd, dat ik U door mijne zonden vergramd heb, omdat Gij de opperste goedheid zijt.

Herhaal deze korte woorden, alsook de volgende, verscheidene malen, met veel aandacht.

5. Voornemen om zich te beteren.

Ik verzaak mijne zonden, en maak een vast voornemen ze niet meer te bedrijven, de gelegenheden tot dezelve te ontvluchten en mij te beteren. Bijzonderlijk die....

Geef mij, Heer! eene waarachtige droefheid over mijne zonden, en de genade om mijne goede voornemens te volbrengen.

Deze vijf punten dienen ook voor het dagelijksch gewetensonderzoek.

Keer u hierna ootmoedig tot den Priester, en begin uwe Biecht in dezer voege:

DE VOORBIECHT.

Ik belijd aan God almachtig, en aan u, biechtvader, die Gods plaats hier bekleedt, dat ik gezondigd heb. Mijne laatste biecht is geweest...

Zeg hoe lang het geleden is dat gij gebiecht hebt.

Ik beschuldig mij dat ik heb...

Zeg uwe zonden, alle doodzonden met het getal en de omstandigheden, welke de zonden kunnen veranderen of bezwaren.

In mijn voorgaand leven heb ik...

In dit geval herhaalt men eenige zonden uit zijn voorgaand leven.

DE NABIECHT.

Eindig uwe biecht in dezer voege:

Deze en alle andere zonden, die ik niet in-dachtig ben, zijn mij van harte leed, uit liefde tot God. Ik neem vast voor mij daarvan te beteren, en bid God om vergiffenis, door het dierbaar bloed van Jesus Christus. Ik vraag van u, Eerwaarde, eene zalige penitentie en absolutie.

GRUWEL DER DOODZONDE.

1. Van alle gruwelen, die in de wereld zijn of kunnen bedacht worden, is er geen grooter dan de doodzonde.

Wat kan er ongeregelder en afschuwelijker zijn, dan dat een redelijk schepsel, naar Gods beeld geschapen, om een kort genoegen, om eene kleine tijdelijke winst of ijdele eer, zich aankant tegen God, zijnen Schepper, Weldoener, Vader en Vriend?

Hoe groot en afschuwelijk is de zonde, die tegen de oneindige schoonheid strijdig is! Zoo schoon als God is, zoo leelijk is de zonde.

II. Een zielloos lichaam wordt terstond afzigtelijk, krielt binnen weinige dagen van wormen, vervult de lucht met eenen onverdraaglijken stank, en wordt zoo leelijk en vervaarlijk, dat er iedereen voor schrikt. Maar wat is dit bij de verandering die er geschiedde, toen uwe ziel door de zonde uit de rechtvaardigheid verviel? Hoe schoon was uwe ziel, toen zij nog leefde voor God, toen zij nog een kind van God en eene bruid van Jesus Christus was! Maar hoe leelijk is zij nu, dewijl zij de kroon van haar hoofd, en haar bruiloftskleed, dat is de heiligmakende genade verloren heeft; nu zij van hare inwendige schoonheid beroofd, nu zij eene slavin van den duivel geworden is. O schrikkelijke verandering! o ellendige afval! Van een kind Gods, van eene bruid van Christus, eene slavin te worden van den duivel! Van den duivel, zeg ik, die bij dag en nacht nergens anders op uit is dan op uw verderf. Hoe is het mogelijk dat gij nog vrolijk en weltevreden zijt, daar gij u zelven zoo schandelijk en ellendig verworpen hebt.

III. Doch laat ons dieper indringen in dezen schrikkelijken afgrond, en zien hoe groot uwe onbeschaamdheid is. Gij weet immers, dat God

overal is ; gij weet dat er voor hem niets verborgen is , zelfs niet het binnenste en verborgenste van uw hart ; gij weet dat hij de oneindige Majesteit is. En evenwel zondigt gij alsof gij naar hem geenszins vraagdet. O welke stoutheid , welke onbeschaamdheid , welke boosheid is het , dat een aardworm ,.. als gij zijt , derwijze durft opstaan tegen zijnen Schepper , tegen den almachtigen God , tegen de opperste Majesteit !

IV. Maar uwe ondankbaarheid is niet minder dan uwe onbeschaamdheid. Wie is het , dien gij versmaadt ? Is het niet uw allerliefste Vader , die u voedsel en kleederen , ja het leven gegeven heeft en voortdurend onderhoudt ? Beschouw uw lichaam ; is ieder lidmaat niet eene weldaad zijner handen ? Hoe zijt gij dan zoo ondankbaar , dat gij de gunsten en gaven van dien zoo goevertieren en liefderijken God , van wiens alvermogens wil gij van oogenblik tot oogenblik afhangt , durft misbruiken , om hem te bedroeven en leed aan te doen ?

V. Ik vraag , o zondaar ! wie is het dien gij vertoornt als gij zondigt ? Is het niet dien God , die zijnen eenigen Zoon niet gespaard , maar hem voor u gegeven heeft , om zijn dierbaar bloed te storten , welk bloed gij , toen gij zondigdet , onder uwe voeten tradt ?

Doch wat zeg ik ? gij tradt niet alleen het bloed en het kruis van Christus onder uwe voeten , maar gij richttet voor hem weder een nieuw kruis op. Doch , geloof mij niet , maar geloof den heiligen Apostel , die van u en uws gelijken zegt : *dat zij , voor zooveel in hen is , den Zoon Gods weder kruisigen en openlijk tot schande stellen.*

De Joden hebben Jesus overgeleverd om gedood

te worden , naardien zij hem niet kenden ; maar gij kruist hem , niettegenstaande gij gelooft dat hij uw God is.

De duivel wederstaat aan God , maar aan God die hem verwerpt : hij , aan God die hem straft , maar gij , aan God die u van oogenblik tot oogenblik zijne gunsten bewijst. Zie en bemerk hoe gij in boosheid den duivel overtreft , dien gij nogtans verfoeit.

VI. Gedenk , o ellendige zondaar ! hoe gestreng God uwe zonden straffen zal , niet alleen hier , maar bijzonderlijk hiernamaals in de hel. Daal eens met uwe gedachten in den vuurpoel ; bemerk daar een *vuur* dat *eeuwig* is. Er is niets pijnlijker dan het *vuur* , en er is niets langduriger dan *eeuwig*. Een *eeuwig vuur* , dat is branden zonder einde ; branden 'smorgens , branden 'savonds , branden 'snachts , branden 'sdaags ; maar wat zeg ik 'sdaags , daar het nooit dag , maar altijd duisternis en nacht is. O droevige , eeuwige nacht , ontbloot van alle vreugde en vervuld met alle ellenden !

VII. Ik heb het allergrootste nog niet gezegd , hetwelk gij door de zonde verliest , te weten : God , van wiens aanschijn de zonde , zoo gij er in sterft , voor eeuwig berooft. O allergrootste verlies , eeuwig God te derven !

VIII. Laat u niet voorstaan dat God u sparen zal , want *hij heeft de Engelen , die gezondigd hadden , niet gespaard*. Ja , wat meer is , *Hij heeft ook zijnen Zoon niet gespaard* , maar hem geslagen om de zonden van zijn volk. Welk een afschrik behoorden wij te hebben van de zonde , als wij overdenken dat het de zonde is , die den Zoon Gods zoo wreedaardig en zoo schandelijk

heeft doen sterven. Maar van den anderen kant, welk een troost en vertrouwen behoort het in ons te verwekken, als wij overdenken, dat dezelfde eenige Zoon Gods een verzoenend slachtoffer, en zijn bloed een geneesmiddel tegen onze zonden geworden is.

IX. Schep dan moed, o zondaar! want er is nog een middel om Gods gramschap te ontgaan. Wilt gij dat hij u niet straft, zoo straf uzelf. Omhels de boetvaardigheid, wasch u in het bloed van Christus, verander uw leven, sta vast en getrouw in de deugd, en de pijnen der hel zullen alsdan voor u in eene kroon van rechtvaardigheid veranderd worden.

Opwekking tot een oprecht berouw
voor het kruis van Christus.

Ik werp mij hier neder voor U, minzaamste Zaligmaker, en beken mijne schuld, mijne allergrootste schuld. *Ik ben het die gezondigd heb, ik heb ongerechtigheid gedaan*, en bid met David, (2 Reg. 24, 17,) *dat uwe hand op mij kome*; en met den profeet Jonas, (aan het I cap.) *neem mij op en werp mij in de zee; want om mijnentwille is dat groote stormweder opgerezen*.

Maar Gij, o Heer, wilt mijnen dood niet, maar dat ik leve: daarom zijt Gij gestorven aan het kruis, en dat met opene armen, om mij in de genade te ontvangen, met gebogen hoofd, om mij den kus van vrede en liefde te geven. O vervloekte zonden, beulen van mijnen Heer! o al te groote schuld, die niet volmaakt kan uitgewaschen worden, dan door het Bloed van den Zoon Gods! Ach, kon ik nu zoo veel tranen storten, als bij nacht de hemel bezaaid is met sterren, als

de zee druppelen waters bevat! O mijn God! dit verbond maak ik hier voor uw heilig kruis, dat ik nimmermeer tegen U wil opstaan; ik verzaak, sta af en vervloek de zonden: ik ben bedroefd dat ik uwe goddelijke Majesteit vertoornd heb, niet omdat ik den hemel verloren of de hel verdiend heb, maar omdat ik U vergramde, die om U zelve alle liefde waardig zijt. Ik vertrouw op uwe barmhartigheid, te meer daar ik weet dat de verdiensten van Christus grooter zijn dan mijne en aller menschen zonden, en dat Gij zóo de wereld bemind hebt, dat Gij uwen eenigen Zoon hebt gezonden, opdat niemand zoude verloren gaan, maar het eeuwige leven hebben.

Lofzang tot den heiligen Geest.

Veni, Sancte Spiritus.

Kom, God heilige Geest! laat de stralen van uw goddelijk licht uit den hemel nederdalen. Kom, Vader der armen; kom, Gever der gaven; kom, Licht der harten. Allerbeste vertrooster, liefelijke gast der zielen, zoete verkoeling. In den arbeid zijt Gij rust, koelte in de hitte, troost in het gewezen. O allerzaligst licht! vervul het binnenste des harten uwer geloovigen. Zonder uwe Godheidskracht is er niets in den mensch, niets is er zonder zonden. Wasch wat vuil is; besproei wat dor is; genees wat gekwetst is; buig wat stijf is; verwarm wat koud is; bestuur wat verdwaald is; verleen uwen geloovigen, die op U vertrouwen, uwe zeven heilige gaven; geef hun de verdiensten der deugd, geef hun een zalig afscheiden, geef hun de eeuwige vreugde.

OEFENING VAN DE DRIE GODDELIJKE DEUGDEN

GELOOF, HOOP EN LIEFDE.

*Zeer heilzaam om voor de heilige Biecht en
heilige Communie te lezen.*

Het Geloof.

O mijn Heer en God! ik geloof vastelijk, dat Gij alles hebt geschapen, dat Gij alles bestuurt, en dat Gij rechter zijt van alles, belooner van het goede en straffer van het kwaad. Ik geloof ook, dat onze ziel onsterfelijk is, en dat men zonder de genade Gods niet zalig kan worden. Ik geloof ook, dat er één God is, drievuldig in personen, te weten: God de Vader, God de Zoon, en God de heilige Geest, van welke drie goddelijke personen God de Zoon voor ons mensch geworden en den bitteren kruisdood gestorven is. Dit, en alles wat onze Moeder, de heilige katholieke Kerk, ons voorhoudt te gelooven, geloof ik vastelijk, mijn Heer en God, omdat Gij dit alles geopenbaard hebt. Gij die niet liegen kunt, want Gij zijt de eeuwige waarheid en wijsheid. In dit geloof wil ik leven en sterven; Heer! wil mijn geloof vermeederen.

De Hoop.

ô Mijn Heer en mijn God! ik hoop vastelijk, door uwe goddelijke barmhartigheid en door de verdiensten van mijnen Verlosser en Zaligmaker Jesus Christus, te verkrijgen vergiffenis van al mijne zonden, fouten en gebreken, en ook alle middelen die er tot mijne zaligheid noodig

zijn, en na dit leven U eeuwiglijk te aanschouwen. Dit alles hoop ik, omdat Gij ons zulks beloofd hebt, Gij die uwe beloften kunt houden, omdat Gij almachtig zijt; Gij zult en wilt uwe beloften houden, want Gij zijt oneindig getrouw en barmhartig. in deze hoop wil ik leven en sterven; Heer, wil mijne hoop versterken.

De Liefde.

ô Mijn Heer en God! ik bemin U uit den grond van mijn hart en mijne ziel, niet alleen omdat Gij mij geschapen, verlost en geheiligd hebt, ook niet omdat Gij mij dagelijks weldoet, en mij na dit leven de eeuwige zaligheid wilt verleenen; maar bijzonder bemin ik U om Uzelven, omdat Gij ons hoogste, opperste en oneindig goed zijt. Ook bemin ik, uit liefde tot U, mijnen evenmenschen als mijzelf. In deze liefde wil ik leven en sterven; Heer, wil mijne liefde volmaken.

Berouw.

ô Mijn Heer en God! ik verzaak en verfoei al mijne zonden, die ik van mijne kindsche dagen af tot nu toe bedreven heb; het doet mij leed uit den grond mijns harten, dat ik U ooit daardoor vergramd heb; niet alleen omdat ik daardoor verdiend heb van U rechtvaardiglijk gestraft te worden, maar voornamelijk is het mij van harte leed, uit liefde tot U, omdat ik U, mijn hoogste en opperste Goed, die alle liefde waardig zijt, vertoornd heb. Ik neem mij nu vastelijk voor, U, mijnen God, nimmer weder te vergrammen, de gelegenheden der zonden te schuwen, oprecht te biechten, en de boete die mij opgelegd zal worden te volbrengen; liever duizendmaal wil ik sterven, dan

U, o God, weder te vergrammen. O Jesus, door uwe heilige verdiensten, geef mij daartoe genade. Jesus! geef mij genade. Heer Jesus, geef mij genade!

NIEUW ROZENHOEDJE.

Het zekerste middel tegen de zonde bestaat, in de overweging der vier uitersten: de dood, het oordeel, de hel, en de hemel.

Gedenk uwe uitersten, en in eeuwigheid zult gij niet zondigen. ECCL. : 7.

ZEG BIJ HET KRUIS.

Gedenk uwe uitersten, en in eeuwigheid zult gij niet zondigen; zeg in de plaats van elke Onze Vader, driemaal: Ach, eeuwig is zoo lang! en zeg in plaats van elke Wees gegroet, o Dood, o Oordeel, o Hel, o Hemel! Ga zoo voort van tientje tot tientje, en zeg in het wederkeeren tot het kruis: Gedenk uwe uitersten, enz.

Bemerk ten eerste, dat dit een heilzaam middel is, in weinige woorden vervat. Indien iemand het vasten en de haren-klcederen niet kan verdragen, dat hij ten minste, om de eeuwige straf te ontgaan, deze korte oefeningen gebruike, zij die weinig tijd hebben, moeten ten minste een of twee dusdanige tientjes aandachtig bidden.

Ten tweede, is dit ook een zeker middel; want het is gegeven door den heiligen Geest, met de gewichtige belofte van zekere winst; want er staat uitdrukkelijk geschreven: in eeuwigheid zult gij niet zondigen.

Ten derde, deze zekerheid is bevestigd door verscheidene personen, die krachtdadig zijn ondersteund geworden in het overwinnen der zonde van onzuiverheid. Velen zijn er, die in den afgrond der boosheid jaren verzonken waren, doch door het dagelijksch gebruik van deze middelen, zijn zij in korten tijd versterkt geworden en hebben gezegd, dat het hun onmogelijk was weder te zondigen.

Ten vierde, het is zeer raadzaam, als ons, hetzij bij dag, hetzij bij nacht, eenige bekoring tot zonde overkomt, terstond dit middel gedachtig te zijn, met eens of tweemaal te zeggen: o Dood, o Oordeel, o Hel, o Hemel.

Ten laatste, in alle gewichtige zaken, waar enig gevaar van zondigen zoude wezen, gebruik deze oefening: aldus zouden vele menschen krachtig geholpen zijn geweest, in eenen staat des levens te aanvaarden, indien zij gedacht hadden: wat zou ik willen in het laatste oordeel gedaan te hebben.

GODVRUCHTIGE VOORBEREIDING EN GEBEDEN

TOT

DE HEILIGE COMMUNIE.

Diegenen die met groote liefde en godsvrucht de heilige Communie ontrangen, die ontrangen hare vruchten op eene uitstekende wijze; die er flauw toe nadert, geniet ze flauw; en ééne Communie met groote liefde en godsvrucht gedaan, baat meer, dan vele andere zonder of met weinig godsvrucht verricht. Maar om die vurigheid te hebben als men ter Communie gaat, moet men zich vooraf daartoe bereiden; en gewoonlijk, naarmate men zich vooraf bereidt, zal ook onze vurigheid en godsvrucht zijn.

Die alzoo gewoon zijn alle maanden, alle veertien of alle acht dagen tot de heilige Communie te gaan, zullen zeer wel doen dat zij zich daartoe eenige dagen te voren bereiden. Zij die verscheidene keeren in de week gaan, zullen ten minste den dag te voren hiertoe besteden, behalve dat geheel hun leven zulk eene gedurige voorbereiding tot de heilige Communie behoorde te zijn.

GEBEDEN VOOR DE HEILIGE COMMUNIE.

Verscheidene korte Gebeden, om zich tot de heilige Communie voor te bereiden.

Hemelsche Vader; die de wereld zoo hebt bemind, dat Gij uwen eenigen Zoon niet hebt gespaard, maar voor ons allen hebt gegeven : geef

dat wij dit werk uwer groote liefde met dankbaarheid overdenken, en het in deze verborgenheid gedachtig zijn.

Heilige Vader, die uwen Zoon hebt gezonden, niet opdat hij de wereld zoude veroordeelen, maar om haar zalig te maken : *wees ons genadig, opdat wij nooit zijn heilig Lichaam en Bloed ontrangen tot ons oordeel.*

Genadige Vader, die uwen Zoon op eene wonderlijke wijze in het heilig Sacrament hebt doen tegenwoordig zijn, opdat hij met ons zoude blijven tot het einde der wereld : *geef dat wij nooit ondankbaar mogen zijn voor deze oneindige weldaad.*

God Zoon, Verlosser der wereld, die het vleesch aannemende, den mensch zijt gelijk geworden : *geef dat wij de gedachtenis van uwe groote liefde eeren, zoo dikwijls Gij in ons door dit heilig Sacrament wordt herboren.*

ô Jesus, die, bewogen zijnde over de scharen die U gedurig volgden, hen verzadigd hebt : *geef dat wij niet bij gebrek van dit heilig voedsel op den weg des levens bezwijken.*

ô Jesus, die met bekende zondaren hebt willen verkeer en eten : *wees ons zondaren genadig, en kom onze zielen genezen, die doodelijk ziek zijn.*

ô Jesus, die, om de macht van uw rijk te toonen, eenen grooten maaltijd hebt bereid in dit heilig Sacrament, en uwe onderdanen zoo minzaam tot dezelve hebt geroepen : *geef dat wij met vreugde tot dezen maaltijd komen, maar nimmer zonder het bruiloftskleed aan te hebben.*

ô Jesus, wien Zacheus met blijdschap heeft ontvangen, en wien de honderdman, uit eerbiedigheid, niet onder zijn dak durfde laten komen :

maak dat wij de vrees en liefde vereenigen, als wij U zullen ontvangen.

ô Jesus, die vóór de instelling van dit heilig Sacrament de voeten uwer Apostelen gewasschen hebt : *zuiver ons ook meer en meer, opdat wij te waardiger aan uwe tafel verschijnen.*

Heilige Geest, die door uwe kracht de menschwording van Christus bewerkt, en de heilige Maagd geheiligt hebt, opdat zij eene waardige woonplaats zoude zijn voor den Zoon Gods : *maak ons ook tot waardige woonplaatsen, om Jesus in het heilig Sacrament te ontvangen.*

Heilige Drievuldigheid één God, die de kinderen van Israël in de woestijn met manna hebt gespijsd, waarin zij alles proeven konden, en hen gestratt hebt, toen zij er ten laatste van afkeerig werden : *geef ons, dat wij mogen smaken hoe zoet de Heer is, en dat onze ziel nooit van deze heilige spijs afkeer hebbe.*

Heilige Maria, uitverkoren om den Heer van hemel en aarde in uwen schoot te ontvangen : *bid voor ons, opdat wij, denzelfden Heer met een zuiver hart ontvangende, hem ook in ons hart mogen dragen en in onze zielen vertoonen.*

Alle heilige Engelen en Aartsengelen, die den Heer hebt aanbeden terwijl hij in de krib lag; die zijne geboorte hebt verkondigd en gedurig bij hem in den hemel staat, en daarbij in het heilig Sacrament zijt : *verkrijgt voor ons eene groote liefde, om dikwijls en gaarne bij hem in het heilig Sacrament tegenwoordig te zijn, en hem met eerbiedigheid te aanbidden.*

Heilige Josef, bruidegom van Maria en voedstervader van Jesus, die uwe bruid alle dienst, en aan het Kind allen eerbied hebt bewezen :

bid voor ons, opdat wij aan Jesus in het heilig Sacrament allen eerbied bewijzen.

Men kan hier de Litanie van het heilig Sacrament des Altaars bidden, en het lijden van Christus overwegen.

Gebed en oefening van Geloof.

ô Jesus! ik geloof dat Gij in dit allerheiligste Sacrament waarlijk en geheel tegenwoordig zijt; maar vermeerder en versterk mijn geloof om dit verheven geheim nog levendiger te gelooven.

Ach, hoe weinig kennis heb ik van uwe oneindige waarheid! zie, de Engelen zelfs bewijzen U den allergrootsten eerbied, de Aartsengelen vreezen, de krachten der hemelen beven, de Serafijnen dekken hun aanschijn, de kolommen des hemels worden bewogen in uwe tegenwoordigheid: en hoe zal ik, aardworm, U, den Heer van eene oneindige Majesteit komen ontvangen? Ware het dat Gij mij eenen engel toezondt, ik zou niet weten hoe hem liefde en eerbied genoeg te bewijzen; maar wat zal ik voor U doen, die de Heer en Koning, ja de Schepper der engelen zijt?

Joannes, de grootste onder de kinderen der vrouwen, bekende dat hij niet waardig was de schoenriemen te ontbinden; dat ik mij dan voor uw aangezicht niet dieper verneder, is, dewijl ik uwe groote waardigheid zoo wel als hij niet ken, en omdat mijn geloof zwak is.

ô Brood der engelen, hoe zal ik U in mijn hart laten komen, dat een poel van alle gebreken, en zoo lang de schuilplaats der duivelen is geweest.

ô Jesus! de engelen die zuiverder zijn dan de zon, achten zich niet waardig U te aanschouwen, en Gij laat mij niet alleen toe U te aanschouwen,

U te aanbidden, te loven en te beminnen, maar uwe goedheid gaat zoo ver, dat Gij wilt dat ik U zal ontvangen, dat Gij wilt rusten in mijn hart, en dat ik met U in mijzelven bezit, geheel de Godheid, geheel de heilige Drievuldigheid, de vreugde des hemels! o Jesus! U te gaan ontvangen, als ik denk wie ik ben: — maar kan ik dit weigeren, als ik denk wie Gij zijt?

Zal ik zoo vermetel zijn tot U te naderen, daar ik uwe heilighoid ken? Zal ik mij van U verwijderen, daar ik mijne ellende en mijnen dood ken? Helaas! ik belijd voor hemel en aarde, dat ik de minste der genaden niet waardig ben, die van onder uwe dienaren gerekend te worden, veel minder de allergrootste, van aan uwe heilige Tafel te zitten en uw heilig Lichaam te nuttigen. Maar aangezien Gij, o Jesus! het begeert, en mij met den dood dreigt indien ik niet kom, zoo zal ik zoo zeer niet letten op mijne onwaardigheid, als op uw gebod en uwe goedheid.

Gebed en oefening van Hoop.

ô Minzame Jesus! Gij gebiedt mij dat ik met vertrouwen tot U moet komen, indien ik aan U deel wil hebben. Ach! het is een overgroot werk dat ik begin; want er moet eene woonplaats bereid worden, niet voor een' mensch, maar voor God. O mijn Jesus! Gij weet dat er in mij geene plaats waardig genoeg is voor zulk eenen gast. Nochtans, o Jesus! Gij wilt dat ik kome: *komt tot mij, zegt Gij, die belast en beladen zijt, en Ik zal u verkwikken.* Bemoedigend woord in de ooren van den zondaar, waardoor Gij mij, arme zondaar, noodigt om deelachtig te worden aan uw heilig Lichaam.

Vertrouwende, o Jesus! op uwe oneindige goedheid en vriendelijke uitnoodiging, kom ik tot U, omdat Gij het gebiedt; en wie zoude tot U niet komen, zoo vriendelijk genoodigd zijnde? Ik kom met blijdschap, niet omdat ik waardig ben, maar omdat Gij mij zoo minzaam noodigt, en opdat Gij mij, die zonder U niet leven kan, zoudt versterken door uw heilig Lichaam en Bloed.

Aanschouw dan niet, o Jesus! dat ik vol duisterheid, ellende en gebreken ben: want het is om verlicht en geholpen te worden, dat ik mij verstout tot U te komen; het is om versterkt te worden tegen mijne zichtbare en onzichtbare vijanden; tegen de wereld, opdat zij mij slecht en verfoeilijk zij, als ik den God des hemels heb ontvangen; tegen de bekoringen des vleesches, opdat zij mij niet overweldigen, als ik het zuivere vleesch van het Lam zonder vlekken ontvangen heb; tegen den duivel, opdat hij geen macht meer hebbe op mij, als God zelf in mij is.

Ik kom dan als een zieke tot den geneesmeester des levens, als een onreine tot de bron der barmhartigheid, als een behoeftige tot den Heer van hemel en aarde. Verwaardig U dan mijne ziekte te genezen, mijne onreinheid af te waschen, mijne blindheid te verlichten, opdat ik het brood der engelen, den Koning der koningen, den Heer der Heeren, mag ontvangen met dien eerbied, die nederigheid en godsvrucht, welke dit heilige geheim van ons vereischt.

Gebed en oefening van liefde tot God.

Wie zal U niet beminnen, o Heer, die zoo minzaam en geheel de vreugd der Engelen zijt? wiens hart zal tot U niet getrokken worden, die

zoo waardig en goedertieren zijt? wie zal zich niet bedroeven, dat hij liever den vervloekten Satan heeft aangehangen dan U? O goedheid! o liefde! o barmhartigheid, waardoor Gij dit heilig Sacrament hebt ingesteld, en Uzelven stelt tot spijsze voor onze zielen! O onzichtbare God! hoe wonderlijk handelt Gij met ons, hoe zoet en minzaam is deze schikking voor ons, uwe uitverkooren, aan welke Gij Uzelven geeft in dit heilig Sacrament! hoe wonderlijk, hoe liefelijk en wenschelijk zijn de werken uwer liefde, dat Gij Uzelven zoo mededeelt aan den mensch! O mijn Jesus! hoe is het mogelijk dat Gij, de Koning van hemel en aarde, in mij uwe woning komt nemen, ik, die als eene hel vol gebreken ben, om mij te veranderen in eenen hemel vol genaden en zegeningen. Ik belijd voor hemel en aarde dat ik eerder verdiend had in het diepste der hel geworpen, dan in de zee eener zoo oneindige goedheid ontvangen te worden.

Welk vader is er ooit gevonden, die zijne kinderen spijsde met zijn eigen vleesch en bloed? En dit doet Gij nochtans, allerliefste Jesus! niet alleen aan hen die U altijd getrouw gebleven zijn, maar ook aan die in hun voorgaand leven door hunne boosheden U hebben vergramd. O mijne ziel! wat zijt gij niet verplicht te doen voor uwen Jesus; welk goed kunt gij weigeren te doen, of welke moeielijkheid te lijden, voor hem die u zoo bemind heeft? O Jesus! ik wil U dan beminnen uit geheel mijn hart; voor U wil ik leven, U alleen wil ik dienen: dit is mijn voornemen, en om in dit voornemen versterkt te worden, zoo verstoute ik mij uw aanbiddelijk vleesch en bloed te ontvangen; opdat Gij uwe goddelijke liefde in mijn hart

zoudt onsteken, en in mij vernietigen wat U mishaaft en wat Gij niet zijt.

*Drie aanbiddingen van het allerheiligste
Sacrament des altaars.*

ô Allerheiligste Sacrament! ik aanbid en eer U uit het binnenste mijns harten : want Gij bevat in U, mijn Heer en mijn God ; mijn opperste goed, al mijn' troost en zaligheid.

Onmetelijke goedheid, allerheiligste ziel, verheerlijk lichaam en dierbaar bloed van eenen God die mensch geworden is : ik aanbid U, en wensch uit geheel mijn hart, dat alle redelijke schepselen U kennen, beminnen, dienen en aanbidden, uit al hunne krachten.

ô God vol goedheid en rijk in barmhartigheid ! maak dat uw heilig Sacrament mij een geneesmiddel voor al mijne krankheden zij, eene voldoening voor al mijne zonden, eene vervulling van al de deugden die mij ontbreken, en eene sterke verzekering tegen alle gevaren, die mij levende en stervende omringen.

In den naam des Vaders, en des Zoons: en des heiligen Geestes. Amen.

Voorbereiding tot de heilige Communie.

O gelukkige dag, o blijde ure, o vrolijke oogenblik, waarop ik mijnen Jesus, God en Mensch, met zijne ziel en lichaam, zijn vleesch en bloed, levend en verheerlijkt gelijk Hij in den hemel is zal ontvangen.

Minzame Jesus! van waar komt mij het geluk, dat ik heden op mijne tong mag nemen en nuttigen het Heilige der heiligen, het Mirakel boven

alle mirakelen, het hemelsch Maana, de goddelijke Spijze, het wonderlijk Sacrament!

Hoe is het mogelijk, dat zich de Schepper verwaardigt te komen tot zijn schepsel, de opperste Majesteit tot eenen worm der aarde, het oneindige Al tot een ellendig niet! o goedheid, o barmhartigheid, o liefde!

Verbaast u, o hemelsche geesten, over de wonderlijke werken van den Heer! gij omringt met eerbied het altaar, ontroert en bevende in de tegenwoordigheid van dit aanbiddelijke Sacrament, maar wie is er onder u, hoe verheven ook, die het geluk heeft van hetzelfde te mogen ontvangen?

Liefdevolle Jesus! ik bemin U uit al de krachten mijner ziel, omdat Gij alle liefde waardig zijt, en omdat Gij mij zoo bemind hebt, dat Gij mij hebt willen spijzen met uw eigen vleesch en bloed. Ach, had ik U nooit vergramd, oneindige goedheid!

Maar hoe zal ik mij durven verstouten tot dezen goddelijken maaltijd te gaan, ik die vol zonden en gebreken ben! Ik kom nochtans, alhoewel ik geheel onwaardig ben, omdat Gij mij, o Jesus! zoo vriendelijk roept en gebiedt te komen, en integendeel zeer streng dreigt met den eeuwigen dood, indien ik weiger te komen.

Ik groet, eer en aanbid U met allen mogelijken eerbied; o heilige Sacrament! ons van Jesus achtergelaten tot eene spijs onzer zielen, tot gedachtenis van zijn bitter lijden, tot eene getuigenis van zijne onuitsprekelijke liefde, tot eene gedurige offerande der nieuwe wet, en tot een pand der hemelsche glorie.

Goede Jesus! doe mij door deze heilige spijs smaken, hoe zoet het is, U alleen te zoeken!

te vinden, U te beminnen, en hoe bitter alle zoetheid is zonder U.

Ik wensch U te ontvangen met dezelfde gesteltenis, waarmede U zoo vele heilige zielen ontvangen hebben, bijzonder de allerheiligste maagd Maria, uwe lieve moeder. Ik vereenig mijne stichting met hunne stichting, en mijne Communie met hunne Communie. Dat hunne vurigheid en godsvrucht aanvulle, alwataande mijne onbreekt!

ô Jesus! had ik duizend harten, Ik zou die allen besteden om U duizendmaal te loven, te danken en te verheerlijken voor uwe onuitsprekelijke barmhartigheid.

Kom dan, o Minnaar mijner ziel! kom, Gij zijt mijn Jesus, dat is zaligmaker; maak mij zalig. Gij zijt mijn geneesheer, genees al mijne geestelijke ziekten. Gij zijt mijn vader, bemin mij als uw kind. Gij zijt mijn bruidegom, ontsteek in mij uwe heilige liefde. Gij zijt mijn meester, leer mij alles wat mij zalig en aan U behagelijk is. Gij zijt mijn herder, roep en bestuur mij en trek mij tot U; ja gij zijt meer dan een herder, want welke herder voedt zijne schapen met zijn eigen vleesch en bloed? Gij zijt mijn Heer, bind mij met de banden uwer zoete liefde.

Kom lieve Jesus! spijs, zalf, verlicht mij; beweeg, ontsteek en verander mijne ziel, opdat zij door de kracht van dit heilig Sacrament der liefde tot wederliefde worde gedreven.

Ik wensch uit den grond mijns harten, dat alle menschen U kennen en eeren in dit heilig Sacrament, en wilde wel dat ik konde herstellen al de oneer die U in hetzelfde wordt aangedaan.

Kom, minzame Jesus! ik verlang en haak naar

U, gelijk een gevangene naar zijne verlossing, een dorstige naar het water, een balling naar zijn vaderland, een blinde naar het licht, een zieke naar de gezondheid; mijn wensch is slechts met U vereenigd te zijn. Ik noodig U duizendmaal. Kom, verander mij in eenen nieuwen mensch, en volbreng alles wat ik U afgesmeekt heb. Amen.

Gebed voor de heilige Communie.

Ontvang, o allerheiligste Drievuldigheid! deze heilige Communie van het lichaam en bloed onzes Heeren Jesus Christus, dat ik, onwaardig mensch, nu begeer te ontvangen en aan U op te offeren, met al de heilige Communien die ooit van de rechtvaardige menschen ontvangen zijn. Ik draag ze U op uit oprechte liefde tot uwe oneindige goedheid, met de meening van Jesus en zijne heilige Kerk: ten 1. tot eeuwige liefde en welbehagen uwer goddelijke Majesteit. Ten 2. tot erkentenis van uwe opperste uitmuntendheid; heerschappij en onze onderwerping aan U. Ten 3. tot eene eeuwige gedachtenis aan het lijden en den dood onzes Heeren Jesus Christus. Ten 4. ter eere en tot vermeerdering der glorie van de heilige Maagd Maria en het geheele hemelsch hof. Ten 5. tot eene eeuwige dankzegging voor alle weldaden van de allerheiligste Menschheid onzes Heeren, van de heilige Maagd, zijne Moeder, mijne heilige Patronen, alle Zaligen, en van alle menschen, en die aan mij, den alleronwaardigste, gegeven zullen worden in de eeuwigheid. Ten 6. tot voldoening van alle oneer, die de Zoon Gods in het heilig Sacrament zoo menigvuldig lijdt. Ten 7.

offer ik het, om deze genade N. N. te verkrijgen, en deze N. N. fouten te beteren. Ontvang en volmaak dezen mijnen wensch, o oneindige Goedheid! en om dit godvruchtig te volbrengen, indien het gebeurde dat ik heden stierf of deze mijne laatste Communie ware, zoo ontvang ik dezelve als mijne laatste teerspijze, en verzoek dat mijne laatste spijs zij het Lichaam en Bloed van Jesus; mijne laatste woorden: Jesus Maria; mijne laatste genegenheden: liefde tot God, met volkomen berouw over mijne zonden; en mijn laatste troost, te mogen sterven door het omhelzen van uwen goddelijken wil. Amen.

Lofzang ter eere van God, onze Spijze.

Na den bestemden tijd, voorheen bij God besloten,
Is 't Woord geworden vleesch, en heeft voor ons
vergoten

Zijn bloed, zijn dierbaar bloed; gezeten aan zijn'
disch,

Gegeven ons Zichzelve, gebleven wat Hij is.

God wordt der menschen spijs, — wat wil ik verder
dringen;

Wat zal ik eerst van U, wat zal ik daarna zingen!
ô Hemel, wees mijn hulp, opdat mijn zang niet
faalt;

Van U is hier, tot ons, dit Manna neergedaald.

ô Goddelijke Spijs, die voor den mensch geboren;

ô Goede God, de mensch was zonder U verloren;

ô Vorst uit Juda's stam, gelijk een leeuw, men ziet

Dat al het helsch gespuis voor Hem nu beeft en
vliedt.

Het vleesch dat van een' Maagd, Gods Woord heeft
aangenomen,

En zoo ontvangen is, en zoo is voortgekomen;

Het vleesch, voor ons op Golgotha eens gedood.

Dat wordt nu onze spijs, dat wordt ons hemelsch
brood.

Natuur hier als bezwijkt, de moeder aller zaken,
Verbaasd door dit geheim, daar zij niet aan kan
raken,

Mits 't alvermogend woord van God dit wonder doet :
Het brood verkeert in vleesch, de wijn verkeert in
bloed,

En Christus blijft geheel en van hem niet gescheiden ;
Geheel is Hij in één, geheel in alle beiden ;
Die in zich 't Al begrijpt, die schuilt hier ook geheel,
Geheel in 't kleinste punt, geheel in 't grootste deel.
En daar het Woord is God, één altijd met den Vader:
Daar waar het lichaam is, daar zijn zij drie te
gader :

De Vader, en de Geest, en 't Woord, als God, zijn
één,

Het Woord, als Woord aan 't vleesch verbonden,
is alleen :

Gestorven is God-mensch, en door zijn kracht ver-
rezen ;

Een die onsterflijk leeft, moet ook onlijdbaar wezen.

En wyl het lichaam leeft, noodzakelijk zoo moet

Alwaar het lichaam is, daar wezen ook het bloed.

Veel duizend krijgen één, en doet één niet verkeeren,

En dat veel hebben één, doet één toch niet vermeer-
ren.

Gelijkerwijs een stem van velen wordt gehoord,

In velen is één stem, in veel' hetzelfde woord :

Is het dat door Zichzelve, de springbron aller zaken,

JEHOVA in 't begin uit niet kon alles maken.

Is minder nu zijn hand? of wat weerhoudt zijn
kracht

Te maken nu nog eens, dat eens is voortgebracht?

Als gij dan dit geheim, door 's Priesters hand ziet
breken,

Zoo wil niet naar den schijn of naar uw' oogen
spreken ;

Geloof en houd voor vast, dat hier in 't minste niet,

Al breekt men de gedaante, aan 't lichaam scha'
geschiedt.

Is 't wonder dat ons hier onz' zinnen zoo bedriegen,

Is 't wonder dat ook hier ons klein begrip moet
liegen?

Zie aan den ronden boog, door Godes sterke hand
Geschilderd in de lucht, in 't firmament geplant,
Hij spreidt zijn purper kleed, grootaardig naar het
leven

Met zilver geborduurd, met goud dooreen geweven;
Wat oordeelt gij giervan, wanneer gij, naar uw
waan,

Rondom des werelds bol deez' groote reep ziet staan?
Het is noch wit noch geel, hier is niets afgemalen:

Zoo speelt de zon alleen met haar vergulde stralen
Hier tegen 't natte blauw; zoodat daar, voor gewis,

Hetgeen gij meent te zien, in 't minste niet en is.

O voedsel onzer ziel! wij hebben U gevonden,

Wij zingen aan uw' zijde, en leven in uw wonden,

Alwaar Gij zelve hebt geschreven al voor lang:

Mijn vleesch is waarlijk spijs: mijn bloed is waar-
lijk drank.

Buig biddend hier uw hoofd, val neer aan Jesus'
voeten,

In 't heilig Sacrament moet gij uw' Schepper groeten,

In dit zoo hoog geheim, waar zijn' barmhartigheid

Voor ons, zijn Vleesch en Bloed tot spijs en drank
bereidt.

**Om den verloren tijd in te halen, is het zeer goed
dit gebed dikwerf van harte te herhalen.**

ô Zoete Jesus! ach, dat ik U al den tijd mijns
levens alzoo gediend, bemind en geloofd hadde,
gelijk alle Heiligen dit verlangen en begeeren te
doen; hoe gaarne zou ik U dat opofferen tot
dankbaarheid voor al het goede, hetgeen Gij mij
bewezen hebt en in eeuwigheid bewijzen zult.
Amen.

Godvruchtige groetenis aan den Heer Jesus.

In den naam onzes Heeren Jesus Christus
moeten gebogen worden alle knieën dergenen, die

in den hemel, op de aarde en onder de aarde zijn; en dat alle tongen belijden, dat de Heer Jesus Christus is, in de heerlijkheid Gods des Vaders. Hem zij lof, eer en glorie, in de oneindige eeuwigheid der eeuwigheden. Amen.

Ik aanbid, loof, verheerlijk en dank U, Heer Jesus Christus, voor alle weldaden aan mij bewezen, en bijzonder dat Gij mij naar uw beeld geschapen, door uw dierbaar bloed verlost, tot uw dienst geroepen, en over mijne zonden geduld gehad hebt. Ik bid U ook, o Heer Jesus Christus! wil U over mij ellendige zondaar, ontfermen; wil mij in het uur mijns doods kwijschelden, al wat ik tegen U met gedachten, woorden en werken misdaan heb; wil mij al het goede, hetwelk ik door onachtzaamheid mochte verzuimd hebben, vergeven; dit bid ik U, o Heer, door uwe eeuwige en heilige liefde. Die leeft en heerscht, in eeuwigheid der eeuwigheden. Amen.

OEFENINGEN EN GEBEDEN

NA DE HEILIGE COMMUNIE.

De heilige Hostie met alle eerbied genuttigd hebbende, keer in uzelfen tot uwen Jesus; laat uw hart alleen spreken, en haast u niet om mondgeboden te doen. Beschouw uzelfen als een tabernakel en als een kleine hemel, omringd van de engelen die kunnen Heer aanbidden.

Neem het oogenblik dat Jesus in u is, wel waar, de Koning is in uw huis, toon hem uw verzoek, waar zooveel van afhangt. Tracht ten minste een kwartier uurs in geestelijke oefeningen te blijven, en overweeg

bijzonder het lijden van Christus, want hij heeft dit heilige Sacrament des avonds vóór zijn lijden en dood, tot eene gedurige gedachtenis ingesteld.

ô Jesus, Jesus, Jesus! o mijne liefde! o mijn al! geslachtofferd aan het kruis voor mijne zonden; o allerheiligste offerande! o grootste offerande van de geheele wereld, die ik nu in mij heb! ik aanbid en verheerlijk U uit al de krachten mijner zie'.

ô Volheid, grondelooze zee, oorsprong en bron van alle genaden en hemelsche zegeningen! Ach, laat mijne ziel nu daaraan deelachtig en vervuld worden, om uwe komst en uwe tegenwoordigheid in mij. O allerminkaamste Jesus! o allerschoonste en allerzoetste, o allermachtigste en allerwonderlijkste Jesus! o allergewenschte op aarde! dat al mijne kracht U verwelkome, die U verwaardigd hebt in mij te komen; dat al mijne beenderen opspringen en mijn mond uitroepe: *Heer! wat is er, en wie is U gelijk?* En daar Gij U gewaardigt U aan mij te geven en met mij te vereenigen, verwaardig U alzoo mij met uwen Vader, als slechts één zijnde, ook te vereenigen, opdat, gelijk Hij in U altijd zijn welbehagen heeft en U alle goeds wil, Hij mij dit ook wil en doe, als Hij mij zal aanzien als vereenigd en één geworden met U.

Ach, dat ik al de krachten der menschen en engelen hadde, om die tot uwen lof en uwe liefde te besteden! ach, dat ik U zulke lofzangen en begeerten van hemelsche liefde konde opofferen, gelijk er gedurig voor uwen heiligen troon worden gedaan, alwaar duizend millioenen engelen U omringen, die dag en nacht zonder ophouden roepen: heilig, heilig, heilig!

ô Liefde, die altijd brandt en niet uitgaat! o

zoete Jesus, die mijn God zelf zijt! ontsteek mij geheel door uw goddelijk vuur, heilig mijne tong, op welke Gij als op een altaar hebt gelegen; heilig mijne oogen, die uw heilig geheim hebben aangezien; heilig mijn lichaam met al mijne krachten en zinnen, die met U zoo vereenigd en verzameld zijn, opdat ik die heiliglijk mag gekruiken tot uwe eer en glorie, en tot bevordering van mijne zaligheid.

ô Mijn Heer en mijn God! wat is dit, van waar komt mij dit onbegrijpelijk geluk! hoe is het mogelijk, dat nu niet de Moeder des Heeren, maar de Heer Jesus zelf tot mij en in mij komt, om mij deelachtig te maken om de bloedige offerande des kruises. O mijne ziel! verheerlijk den Heer, en dat al wat in mij is zijnen heiligen naam aanbidde. Dat U, o mijn God! al mijne krachten en bestaan verheerlijken; dat alle begeerten van mijn hart zich in U verheugen.

ô Liefde! o goedheid! o almacht van eenen God, mensch geworden. O oneindige vernedering en onbegrijpelijke verwaardiging, dat Gij, o Jesus, U zoo vernedert en verwaardigt in mijn binnenste in mijne ziel te komen, om haar te bezoeken, te genezen en om haar zoo te vereeren! Gij, mijn Schepper, Verlosser en mijn Al; — en ik een arm schepsel, een weinig stof en asch, een worm der aarde. Gij, de koning der eeuwige glorie, de beheerscher van hemel en aarde, de oneindige hoogverhevene Majesteit; — en ik een verloren vat, een vuil en onnut vat, een bronwel der zonde; en Gij komt van den hemel tot mij, om mij met uwe hemelsche genade te vervullen, om van mij eenen kleinen hemel te maken.

ô Wonderlijke zaak! o onbegrijpelijke verbor-

genheid! o goede God! hoe handelt Gij zoo met uw schepsel, en voedt Gij alzoo eenen aardworm met uw allerbeste goederen. O hemelen! zijt verwonderd, en gij aarde, sta verbaasd over deze zaak.

Wees dan welkom, o mijn Vader, o mijn Koning, mijn Al! weesduizend en duizend millioenen maal welkom in het arme stalletje en kribbetje van mijn hart, om daar herboren te worden en te rusten. Ach! word toch geestelijk herboren in mij, levende en blijvende in mij, door uwen Geest, door uwe genade en liefde. O hemelsche geesten die hier rondom mij zijt om uwen Heer en God te loven en te danken, die in mij rust; ach looft en dankt hem voor mij over deze onuitsprekelijke weldaad en over deze groote genade. En ik, o Jesus! terwijl ik mij bij uwe heilige Engelen voeg, roep met hen: heilig, heilig, heilig! ik aanbid U, ik loof, ik dank en verheerlijk U met hen, o zoete Jesus! Wat is er toch dat U heeft bewogen om alzoo in mij te komen? Alles is arm en koud, wat in mij te vinden is: wat heeft er U anders toe bewogen, dan uwe liefde tot ons? Het was dan niet genoeg voor uwe liefde, dat Gij voor ons den bitteren dood stierft; maar Gij hebt ook dit heilig Sacrament willen instellen, om door hetzelfde in ons te komen! en opdat wij uwen dood en uwe liefde zouden gedenken, zoo dikwijls als wij hetzelfde ontvangen, en om ons aan uwen dood op eene uitstekende wijze deelachtig te maken.

Als de Joden van hunne zoenofferanden aten, gedachten zij dat die voor hen geslachtofferd waren: zoo ook, als de Christenen het vleesch van Jesus nuttigen, gedenken zij dat het voor hen is opgeofferd.

Oefening om het lijden van Christus te overwegen.

Ik groet U , ik aanbid en verheerlijk U , o allerheiligst lichaam van mijnen Jesus, doorwond en doorsneden van de zweep- en roedeslagen, overdekt en bekleed met uw purperen mantel (*denk als gij dit zegt aan Christus en aan ieder lidmaat dat gij noemt.*) Ogodaelijk hoofd, doorstoken en met zoo schrikkelijke doornen gekroond , ik aanbid U ; wees verheerlijkt en aangebeden van alle schepsels , O allerliefst aanschijn, geslagen en overdekt met de walgelijkste vuiligheid van het speeksel der Joden; ik aanbid en verheerlijk U. O gezegende tong, heilige mond en ingewanden van mijnen Jesus, verdroogd en verstikt door den dorst, gansch vervuld en bitter gemaakt door gal en myhrre, ik groet, verheerlijk en aanbid U. O doorwonde handen en voeten , die zoo wreed voor mij aan het kruis zijn genageld geweest; ik groet en aanbid U.

Ik bedank U , Jesus! omdat Gij voor mijal die pijnen en den bitteren dood hebt willen ondergaan. Ach! dat ik toch nooit zoo ondankbaar zij deze te kunnen vergeten. Maar doe mij navolgen, wat ik heb ontvangen; geef mij, dat, gelijk dit heilige Sacrament ons gedurig uwen dood vernieuwt, ik ook gedurig sterve aan alle kwade driften, en in mij den mensch doode. O Jesus, bloed van de nieuwe wet ! schrijf met dat bloed uw lijden in mijn hart opdat het er nimmer worde uitgewischt.

Oefening om verscheidene vragen te doen aan Christus.

ô Mijn Jesus ! ik werp mij als eene andere Magdalena aan uwe heilige voeten, en wensch daarop uit te storten twee beken van tranen: tranen

van droefheid, omdat ik U, mijn opperste goed en minzame Vader, heb vergramd, en zoo dikwijls flauw en ongetrouw heb gediend. Tranen van blijdschap, omdat ik U in mij heb, die de groote Herder en Heelmeester mijner ziel zijt, die haar kunt genezen, zuiveren, heiligen en al hare zonden vergeven; omdat ik U in mij heb, in wiens handen mijn eeuwig geluk of ongeluk is.

ô Jesus! toen Gij op de wereld zichtbaar wandeldet, werden al de huizen welke Gij bezocht gezegend; allen die met een groot geloof tot U kwamen, werden genezen van al hunne kwalen; ach! zegen nu ook het huis, waarin Gij U verwaardigd hebt te komen; genees toch mijne ziel van al hare geestelijke wonden. Dat uwe diepe ootmoedigheid, o Jesus, mijne hoovaardigheid geneeze, en uwe zachtmoedigheid mijne hardheid. Dat uwe zuiverheid, o Lam zonder vlekken, mijne kwade natuur genezen, opdat ik nooit den prikkel des vleesches gevoele. Dat uwe goedertierenheid en liefde mijne afgunstigheid en kleine liefde geneze, en uwe naarstigheid mijne traagheid; dat uw geduld mijn ongeduld verbeter, en uwe mildheid mijne gierigheid geneze.

Is het dat ik, tot straf van vorige zonden, de aanvechtingen mijner kwade driften moet ondergaan, zoo laat niet toe dat zij mij overmeesteren en ik in de vorige zonden valle, maar dat ik ze getrouw moge wederstaan, en U, o Jesus, niet verlate maar door een beter leven meermaals deze spijs mag ontvangen en met U vereenigd worden. O Jesus, eeuwige wijsheid des Vaders! o eeuwig licht van het eeuwig licht! verlicht mijne ziel inwendig, laat een straaltje van uw goddelijk licht in mijn verstand vloeien, opdat ik iets moge

zien van hetgeen Gij zijt : iets van de schrikkelijke eeuwigheid, en hoe kort en broos het leven is.

Godvruchtige vragen van den H. Augustinus, die met veel aandacht moeten uitgesproken worden.

Geef mij, o zoete Jesus! geef mij dat ik mij kenne, dat ik U kenne, en dat ik anders niets begeere dan U.

Dat ik mij hate en U beminne, en dat ik alles doe om U.

Dat ik mij vernedere, opdat ik U verheffe, en niet denke dan op U.

Geef mij, o lieve Jesus! geef mij :

Dat ik mij verlate, opdat ik U navolge en altijd wensche na te volgen.

Dat ik van mij vluchte en tot U vluchte, opdat ik verdiene bevrijd te zijn door U.

Dat ik mijzelfen vreeze en U vreeze, opdat ik mag zijn onder uwe uitverkoornen.

Dat ik mij mistrouwe en op U betrouwe, en dat ik U in alles gehoorzame.

Dat ik tot niets anders lust hebbe dan tot U, en dat ik gaarne arm zij om U.

Zie op mij, opdat ik U beminne; roep mij, opdat ik tot U kome.

En U in eeuwigheid mag genieten. Amen.

DANKZEGGINGEN.

Om God te danken na de H. Communie.

ô Mijn God! wat zal ik U wedergeven voor deze groote weldaad, dan dat ik mijzelfen opdraag tot uwe dienst, en tracht getrouw te blijve in al hetgeen Gij van mij begeert. Maar dit ben ik U schuldig, omdat Gij mij hebt geschapen; dit ben ik U schuldig, omdat Gij mij hebt verlost;

wat zal ik er dan bijvoegen, omdat Gij mij hebt gespijsd met uw vleesch en bloed? Geef mij dan o Jesus, dat ik, die om zoo veel reden verplicht ben mij gansch tot uwe dienst te besteden, uw ten minste U getrouw blijve.

ô Jesus, die mij hebt bemind met eene eeuwige liefde: wat zal ik U wedergeven? mijne liefde is te klein; ik kan U slechts wederliefde betoonen. O, wie geeft mij een ander hart der Heiligen, wie geeft mij de liefde van alle Gods lieve vrienden, opdat ik iets waardigs mag bijbrengen, en de liefde van Jesus met liefde moge beantwoorden.

ô God! al had ik duizend lichamen, wier deelen allen monden werden, en wier haren tongen waren, die niet ophielden nacht en dag U te danken, en die allen U ter liefde smolten en zich verteerden, wat zoude dit kunnen opwegen tegen hetgeen ik U behoorde te geven?

Ben ik dan zoo nietig, dat ik U niets waardigs kan geven: mijn God! geef mij dat ik ten minste het weinige, dat ik heb en ben, U oprechtelijk opdrage.

Ik offer U dan tot dankzegging mijn hart op, vereenigd met het uwe, om U altijd te beminnen; mijn lichaam met zijne vijf zinnen (en bijzonder mijne oogen) die ik gestadig zal trachten te doen versterven en gebruiken tot het volbrengen van uwen wil, tot bevordering van mijne zaligheid en van die van mijnen naaste, en om niet te leven dan voor U, mijn God en mijn Al.

Geef dat ik mijzelve alzoo opdrage aan U, die U aan het kruis voor mij hebt opgeofferd; dat ik mij gansch aan U geve, die Uzelven eerst gansch aan mij gegeven hebt, en dat ik niet leve dan voor uwen Vader.

Geloofd en gezegend zij het allerheiligste Sacrament des Altaars.

Mijn Vleesch is waarlijk spijs, en mijn Bloed is waarlijk drank; zoo wie mijn Vleesch eet, en mijn Bloed drinkt, die blijft in Mij en Ik in hem. Aldus spreekt Christus; de eeuwige Waarheid, bij Joannes V. 30 en 56.

Lofzang ter eere van het allerheiligste Sacrament des Altaars.

Mijn ziel! sta hier wat stil; en wil met uw gedachten
Toch gaan in uwen grond, om daar eens te be-
trachten,

De liefde van dien God, wiens grootheid heeft geen
end',

Bewezen aan den mensch in 't heilig Sacrament:
't Is waar dat geen verstand genoeg kan achterhalen,
Ook van de Englen zelfs, noch tong het kan vertalen,
Hoe dat die groote God, die hemelen en aard'
Door zijn' almogendheid gemaakt heeft en bewaart,
Voor wien met ootmoed staat de schaar der Cheru-
bijnen,

Voor wien eerbiedig beeft het koor der Serafijnen,
Voor wien al wat bestaat zichzelven buigen moet;
Wiens aangezicht alleen heel 't aardrijk beven doet:
Dat deze God, zeg ik, uit 's hemels hooge zalen,
Verlatende zijn rijk, op aarde neer komt dalen
In 't heilig Sacrament, alwaar dat onder schijn
Van brood zijn Lichaam rust, en Bloed in plaats
van wijn;

En dat tot spijs en drank van ons ondankbre
mensen,

Tot voedsel onzer ziel, tot troost van onze wenschen.

O wonderbare zaak! o afgrond aller min!

O groote majesteit! wat komt U in den zin;

Dat Gij U dus verneert? 't Was tegen alle reden,

Dat eenig koning zelf kwam tot zijn slaaf getreden,

Opdat hij niet alleen zou geven al zijn goed,

Maar ook uit zuivre min hem schenken lijf en bloed

Dat was een zeldzaam werk, bijna niet te gelooven;
Dat was een dwaze min, die zulk een vorst zou
rooven

Van zinnen en verstand: nochtans 't is zoo volbracht,
Dit wonder is geschied voor 't menschelijk geslacht.

Wat is dit anders, Heer, wat heeft het te bedieden,
't Geen ik op 't altaar gestadig zie geschieden,

Dan dat Gij, groote God, U eigen-zelfen geeft,
Aan mij, uw arme slaaf, opdat mijn' ziele leeft.

Vergeef mij wat ik zeg, het is nochtans waarachtig:

Al zijt Gij eeuwig, wijs en rijk, en alles machtig,

Gij weet, Gij hebt, Gij kunt aan mij niet geven meer;

Want zoo ik zelve weet, Gij zijt het al, o Heer.

O liefde veel te groot, die Gij ons komt te schenken,

De Englen staan verbaasd, niet wetend wat te denken,

Als zij den armen mensch zien nutten zonder vrees,

In 't heilig Sacrament, Gods eigen bloed en vleesch.

Wanneer ik dit bedenk, durf ik mij niet verstouten

Om U te nuttigen: ik ben te vol van fouten,

Mijn armoe is te groot, mijn zuiverheid te klein

Voor U, voor wien dat zelfs de hemel is onrein.

Maar wat is dit gezegd? ik ben verplicht te zwijgen,

Ik hoor dat Gij, o Heer! den mensch nog komt te
dreigen,

En zegt: zoo wie hier niet ontvangt mijn vleesch
en bloed,

Weet dat voor eeuwiglijk zijn' ziele sterven moet.

O God en Opperheer! is dit zoo uw sententie?

O, welke strenge wet, wat zalige intentie!

Wat schriklijk dreigement, wat liefderijk gebod,

De arme kranke mensch moet nutten zijnen God!

Welaan dan, zoetste Heer! ik geef mij gansch
gevangen,

Dat uw wil geschiede is mijn geheel verlangen!

Ik werp mij voor U neer, naar U is 't dat ik haak,

Die zijt mijn spijs en drank, vol hemelzoeten smaak.

O Manna, heilig brood, dat mijne ziel doet leven;

O kostelijke drank, zoo liefderijk gegeven;

O maaltijd vol vermaak, o goddelijk banket,

Hetwelk van mijnen God mij hier wordt voorgezet;

Gij zijt, o Jesus zoet! het voedsel mijner krachten,
Het einde van mijn wil, het beeld van mijn gedachten,

Het licht van mijn verstand, de zeilsteen van mijn hart,

De toevlucht in den nood, de troost in al mijn smart.

Gij zijt, in ziele dorst, een levende fontein,

In ziekte, angst of nood, een zoete medicijn.

De voeder van mijne ziel, de stuurman van mijn schip,

Het wit waarnaar ik schiet, de honig van mijn' lip.

Gij zijt, zeg ik, de schat, waarnaar ik steeds wil graven,

En na mijn lange reis, de lang gewenschte haven.

O Jesus! Jesus zoet! Gij zijt het opperst Al,

Dat ik met hart en ziel gestadig loven zal.

Ach, dat ik nu eens had naar mijn begeer en wenschen,

De tongen altemaal der Engelen en menschen,

Om met een zoet geluid te zingen uwen lof!

Maar wijl dit niet kan zijn, beroep ik 't hemelsch hof.

Komt, komt dan altemaal, gij schoone Cherubijnen,

Komt, in de liefde Gods ontstoken Serafijnen,

Erkent hier uwen God, aanbidt hier uwen Heer;

Aartsengelen ongeteld, komt, looft Hem meer en meer,

Komt ook met zoet geluid, gij Vorsten, Potentaten

Van 's hemels koninkrijk, wilt uwe troonen laten,

En daalt hier neêr te zaam, en looft Hem zonder end',

Die dus vernedert schuilt in 't heilig Sacrament.

Gij hemel, zon en maan, gij schoone sterrelichten,

Wilt voor den Heer van 't Al ook eenen lofzang dichten;

Komt ook met dankbaarheid, gij water, licht en vuur,

Gij aarde, lucht en zee, looft Hem te aller uur.

Komt vogeltjes der lucht, uw bekjes wilt ontsluiten,

Looft uwen Schepper ook met uw zoetaardig fluiten;

Komt vischjes in de zee, vergadert u te zaam,

Om zoo op uw manier te prijzen zijnen naam:

Komt dieren desgelijks, die op de aarde leven,

Komt aan den Opperreer de hoogste eere geven;

Heilige Cherubijnen, bidt voor ons.

Heilige
Troonen,
Heerschappijen,
Deugden,
Machten,
Vorstendommen,
Aartsengelen,
Engelen,

Heilige Engelen, gij die den hoogverheven
troon Gods omringt,

Die voor God gedurig zingt : heilig,
heilig, heilig ! God der heerkrachten,
Die onze duisternis vernietigt en onzen
geest verlicht,

Die ons de goddelijke dingen verkondigt,
Die van God tot bewaarders der men-
schen gesteld zijt,

Die altijd het aanschijn des hemelschen
Vaders aanschouwt,

Die u over de bekeering der zondaren
verblijdt,

Die den rechtvaardigen Loth van de
zondaren gescheiden hebt,

Die de ladder van Jacob op en afgeklom-
men zijt,

Die de wet Gods op den berg Sinaï aan
Mozes gegeven hebt,

Die aan de gansche wereld bij Christus ge-
boorte de blijdschap verkondigd hebt,

Die Christus in de wildernis na zijne
veertigdaagsche vaste gediend hebt,

Die Lazarus in den schoot van Abraham
gedragen hebt,

Die u in een wit kleed aan het graf des
Zaligmakers vertoond hebt,

Bidt voor ons.

Heilige Engelen,

Heilige Engelen, die na de verrijzenis van Christus met zijne Leerlingen gesproken hebt, bidt voor ons.

Die Jesus in den dag des oordeels vergezellen zult,

Die de kwaden van de rechtvaardigen scheiden zult,

Heilige Engelen, Die onze gebeden aan God opoffert,
Die de menschen in hun uiterste versterkt,
Die de gezuiverden uit het vagevuur trekt,
Die door Gods macht wonderen doet,
Die in de rijken en staten voorzit,
Die de heerkrachten in het gevecht verwoest,

Bidt voor ons.

Die Gods vrienden uit de gevangenis en andere gevaren verlost hebt,

Die de martelaren in hunne pijnen vertroost hebt,

Die de prelaten en vorsten met eene bijzondere zorg beschermt,

Alle orden en hooge staten der Engelen,
Van alle ongeluk en gevaar, verlos ons, Heer.
Van alle ongeloovigheid en ketterij, verlos ons, Heer.

Van eenen haastigen en ongelukkigigen dood, verlos ons, Heer.

Van de eeuwige verdoemenis, verlos ons, Heer.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

v. Heer! verhoor mijn gebed.

n. En laat mijn geroep tot U komen.

G E B E D.

Heer! die door eene wonderbare schikking de verscheidene ambten der engelen en der menschen verdeelt: verleen ons genadig, dat degenen die U in den hemel altijd loven en diens bewijzen, ons in dit leven beschermen mogen. Amen.

LITANIE TOT DEN HEILIGEN ENGEL-BEWAARDER.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontf. U onzer.
God, heilige Geest, ontferm U onzer.
Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer.
Heilige Maria, koningin der engelen, bid voor ons.
Heilige Engel, mijn bewaarder, bid voor ons.
H. Engel, mijn vorst,
H. Engel, mijn vermaner,
H. Engel, mijn raadsman,
H. Engel, mijn voogd,
H. Engel, mijn bezorger,
H. Engel, mijn vertrooster,
H. Engel, mijn beminnaar,
H. Engel, mijn broeder,
H. Engel, mijn leermeester,
H. Engel, mijn getuige,
H. Engel, mijn helper.

Bid voor ons.

H. Engel, mijn bewaker, bid voor ons.

H. Engel, mijn voorspreker, bid voor ons.

H. Engel, mijn bestuurder, bid voor ons.

H. Engel, mijn beschermer, bid voor ons.

H. Engel, mijn leidsman, bid voor ons.

H. Engel, mijn verlichter, bid voor ons.

Wees genadig, spaar ons, Heer.

Wees genadig, verhoor ons, Heer.

Van alle kwaad en zonde, verlos ons, Heer.

Van den geest der onkuischheid,

Van alle zondige bekoring,

Van alle gevaren en ongelukken,

Van alle listen des duivels,

Van onweder, pest, hongersnood en oorlog,

Van eenen schielijken en onvoorzienen dood,

Van de eeuwige verdoemenis,

Wij zondaars, wij bidden U, verhoor ons.

Door uwe heilige Engelen, onze bewaarders, wij
bidden U, verhoor ons.

Dat wij onder hunne bescherming van de pa-
den des ongerechtigheid altijd mogen ver-
wijderd worden,

Dat wij den weg der deugd standvastig mo-
gen inslaan en bewandelen,

Dat wij in alle gevaren naar ziel en lichaam
den bijstand onzer heilige engelen mogen
ondervinden,

Dat wij in al onze wegen door onze heilige
engelen-bewaarders geleid en bestuurd mo-
gen worden,

Dat wij in het uur onzes doods door onze
heilige engelen-bewaarders versterkt en bij-
gestaan mogen worden,

Dat onze zielen, in ons afstervende, door
onze heilige engelen-bewaarders opgenomen

Verlos ons, Heer.

Wij bidden U, verhoor ons.

en voor uw goddelijk aanschijn gebracht mogen worden, wij bidden U, verhoor ons.

Dat wij in den hemel den goddelijken zang heilig! heilig! heilig! onophoudelijk met alle engelen mogen zingen, wij bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

ANTIPHONE.

Heilige engel, mijn bewaarder! bescherm mij in den strijd, opdat ik in het verschrikkelijke oordeel niet verloren ga.

v. Bid voor mij, heilige engel-bewaarder.

R. Opdat ik deelachtig moge worden aan de beloften van Christus.

GEBED.

Almachtige eeuwige God, die door het genadige besluit uwer onuitsprekelijke goedheid, aan alle menschen, van het begin huns levens af, eenen bijzonderen engel tot bewaarder van ziel en lichaam gegeven hebt: verleen dat ik dien heiligen engel, aan wiens bijzondere zorg uwe barmhertigheid mij bevolen heeft, zoodanig overal en altoos mag eeren en beminnen, dat ik, door de gunst uwer genade en door het schild zijner bescherming beschut zijnde, het aanschijn uwer heerlijkheid in het hemelsch Vaderland, met hem en al de andere gelukzalige geesten, eeuwig mag aanschouwen: door onzen Heer Jesus Christus, die leeft en heerscht, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Gebed tot den heiligen Engel-bewaarder.

O getrouwe leidsman, die mij van God van het begin mijns levens als beschermer en bewaarder zijt toegevoegd : welke dankbaarheid ben ik u niet verschuldigd voor al de zorg, trouw en liefde, die gij mij dagelijks bewijst ! Als ik slaap, bewaakt gij mij ; als ik bedroefd ben, versterkt gij mij ; als ik in gevaar ben, helpt gij mij ; als ik verlegen en twijfelachtig ben, raadt gij mij. Gij weêrhoudt mij van het kwaad, gij brengt mij tot het goede, gij wekt mij op tot boetvaardigheid, gij verzoent mij met mijnen Heer en God. Ik lag misschien reeds in den afgrond der hel gedompeld, indien gij, door uwe voorspraak, de gramschap des oppersten Rechters van mij niet hadt afgekeerd. Ik bid u, wil mij nimmer verlaten.

Troost mij in tegenspoed, bescherm mij in gevaar, help mij in bekoringen, opdat ik door dezelfde nimmer overwonnen worde. Breng al mijne gebeden en goede werken voor het goddelijk aanschijn, en maak dat ik na dit vergankelijk leven het eeuwige mag bezitten. Amen.

Rijmgebed tot den heiligen Engel-Bewaarder.

Om door zijnen bijstand aan de vijf wonden van Christus en aan de droefheid van Maria, gedurende ons leven gedachtig, en bij ons afsterven desluchtig te mogen wezen.

U, Englen onze schutse, u prijst ons losgeschal,
 U, wien Gods vaderzorg den broozen mensch beval
 Als leidslieën op den tocht, opdat hij nimmer vrij
 Van 't sluw geweld zijns vijands zij.

Want dat eens de engel viel in ontrouw aan zijn Heer,
 En zich verstooten zag van 's hemels vreugde en eer,

Ontstak zijn fellen spijt, en daarom weert hij ze af,
Wien God zijn recht ten hemel gaf.

Snel Gij dan waakzaam toe, die onze wachter zijt,
Keer van het land, dat aan uw zorgen werd gewijd,
De kwalen af der ziel, en alles in één woord,
Wat er de rust der burgers stoort.

Aan U zij immer eer, drieëne Majesteit,
Die hemel, aarde en hel door uwe almogendheid
In stand houdt en bestiert, aan U, wier glans en gloor
Moet stralen eeuw en eeuwen door. Amen.

Bij de Laudén.

O Heer der hemelen, wiens macht,
Al wat bestaat, door eigen kracht
Te voorschijn riep, en alles leidt
En stiert door uw voorzienigheid.

Leen thans ons zondaars, die in koor
U smeecken, een genadig oor,
En stort ons, nu het nachtfloers zwicht,
Een straal in uw hemellicht.

Uw Engel blijve ons immer bij;
Dien Gij eens plaatste aan onze zij
Als wachter, om ons onverlet
Te houden van de zondesmet.

Dat hij de listen van den draak,
Die ons benijdt, tot schande maak',
Opdat het onbehoedzaam hart
Nooit in zijn strikken zij verward.

Hij drijve de angst en de aakligheên,
Des oorlogs verre van ons heen;
Hij houde rust en vrede in stand,
En weer de pestkoorts uit ons land.

Lof zij den Vader toegewijd
Die ons, door 's Vaders Zoon bevrijd,
Hun Geest geheiligd heeft, bewaar'
Door de afgezonden Engelschaar. Amen.

Gebed tot den heiligen Engel-bewaarder.

Mij lieve en goedertierene engel, bewaarder van mijn lichaam en ziel, door God ten allen tijde tot mijne bescherming gesteld en bijzonder in het uur des doods : uit misnoegen over mijne verledene ondankbaarheden, kom ik u een vast, onherroepelijk voornemen van mijne dienst offeren, belijdende, dat gelijk gij, na Jesus en Maria, de steun mijner hoop zijt, die ik heb om wel te sterven, gij ook voortaan mijn wensch en mijne liefde zult zijn. Ik verzoek u eene weldaad : help mij in het uur des doods ; en voor al degenen die zich vereenigen om dit te verkrijgen, neem ik nu voor, u dagelijks een gebed op te offeren. Ik bid u, verhoor mij, daar gij mij zoo zeer bemint : wil mij versterken in dezen strijd, dewijl mijne zaligheid er van afhangt; en na dit ellendig leven, leid mij naar den hemel, dewijl gij daartoe gesteld zijt als mijn leidsman. Amen.

G E B E D.

Heilige engel, die door de schikking der goddelijke Voorzienigheid mijn bewaarder zijt : verlicht en bescherm mij, leid mij en al de vereenigden op den weg der gelukkige eeuwigheid, en tot dat einde, kom ons te hulp in het uur des doods. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet en het Geloof.

Belijdenis van den H. Carolus Borromeus,

tot den heiligen Engel-bewaarder, om eenen zaligen dood te verkrijgen.

In den naam der allerheiligste Drievuldigheid

belijd ik, in uwe tegenwoordigheid, o heilige engel Gods! in de heilige, katholieke, apostolieke en roomsche Kerk te willen sterven, in welke alle Heiligen zijn gestorven die tot nu geweest zijn, en buiten welke geene zaligheid te vinden is; verleen mij deze meening en gevoelens in het laatste doodsuur, en aan al degenen die met mij in uwe gemeenschap vereenigd zijn.

Ik belijd nog, o mijn lieve engel, dat ik onder uwe bewaring en bescherming; met een groot vertrouwen op uwe hulp van deze wereld scheiden wil, met eene volle en vaste hoop op de barmhartigheid van mijnen God; versla dan de vijanden mijner zaligheid op dien oogenblik: ontvang mijne ziel bij het scheiden uit het lichaam: maak dat Jesus mij na mijnen dood genadig zij.

Ik belijd insgelijks, mijn gelukkige engel, dat ik uit het binnenste mijns harten verzoek deelachtig te mogen wezen aan het dierbare bloed mijns Zaligmakers; dat ik verzaak al mijne voorgaande zonden, zoo door gedachten, woorden als door werken; ik vergeef aan al mijne vijanden; ik wil sterven met het kruis op mijn hart, om te toonen dat ik al mijne hoop stel op de verdiensten van Hem, die het met zijn bloed geverwd heeft.

Ik belijd ook, o allergetrouwste vriend, die mij in het laatste uur niet zult verlaten, dat ik, om de begeerte die ik heb van naar den hemel te gaan, bereid ben alles te lijden wat aan de goddelijke rechtvaardigheid believen zal; ik ben bereid alles te verlaten, mijne ouders, vrienden, en mijn lichaam, tot aas der wormen, om eens te verrijzen; zie hier, ik ben bereid om meer zwaarigheden te lijden, vele moeilijke ziekten,

ja de pijnen des vagevuurs, tot voldoening van mijne schromelijke zonden.

Ten laatste belijd ik, o mijn allerheiligste en goedertierenste leidsman, dat ik u volle macht geef over den uitersten wil mijner ziel; zeg in dien oogenblik aan Jesus, hetgeen ik dan misschien niet zal kunnen zeggen: dat ik al mijne zonden verzake; omdat ze hem mishagen: dat ik ze verberg in zijn liefderijk hart; dat ik hoop op zijne barmhartigheid; dat ik ga sterven, omdat hij het zoo begeert; dat ik mijne arme ziel en die met mij vereenigd zijn, in zijne handen beveel; dat ik hem in alle eeuwigheid wil beminnen. Amen.

Litanie voor den Donderdag.

VAN HET HEILIG SACRAMENT.

Antiph. O heilige maaltijd, in welke Christus genuttigd, de gedachtenis van zijn lijden gehouden, de ziel met zegeningen vervuld, en ons het pand der toekomstige zaligheid gegeven hebt.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Jesus; hoor ons.

Jesus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld,

God, Heilige Geest,

Heilige Drievuldigheid, één God,

Woord dat vleesch is geworden,

Brood der engelen,

Levend brood,

Ontferm U onzer.

Spijs der ziel, ontferm U onzer.
Voedsel des geestes,
Verzading der armen,
Waarachtig paaschlam,
Onbloedige offerande,
Onbevleete offerande,
Verzoenende offerande,
Zaligmakend slachtoffer,
Overheilig offer,
Geheim des vredes,
Gedachtenis des lijdens van Jesus Christus,
Verzoening der geheele wereld,
Rantsoen onzer zaligheid,
Onderpand der toekomende glorie,
Bevestiging der eeuwige liefde,
Onbegrijpelijke verborgenheid,
Schat der weldaden Gods,
Overvloedigheid der goddelijke genade,
Bron van geestelijke vreugde,
Gedachtenis van de wonderbare werken Gods,
Geneesmiddel der ellendige menschen,
Hemelsch hulpmiddel tegen de zonde,
Hulp der stervende menschen,
Hoop en troost der strijdende zielen,
Sterke bijstand in den nood,
Verborgен schat,
Allergrootste wonder,
Allerheiligst Sacrament,
Allerzoetste maaltijd, waarbij de engelen dienen,
Zuiver lichaam van Christus,
Waarachtig God en Mensch,
Heer! wees ons genadig, hoor ons, Heer.
Heer, wees ons genadig, verhoor ons, Heer.
Van het onwaardig nuttigen uws lichaams en
bloeds, verlos ons, Heer.

Van de begeerlijkheid des vleesches, verlos ons,
Heer.

Van de begeerlijkheid der oogen,

Van de hoovaardij des levens,

Van den geest der onzuiverheid,

Van de gevaren der zonden,

Van den eeuwigen dood,

Door de onmetelijke liefde, met welke Gij
dit heilig Sacrament hebt ingesteld,

Door uw allerheiligst vleesch, hetwelk Gij
ons tot spijs geeft,

Door uw dierbaar bloed, dat Gij ons tot
drank schenkt,

Wij zondaars, wij bidden U, verhoor ons.

Dat het U believe het geloof en de godsvrucht
tot het heilige Sacrament in ons te ver-
meerderen,

Dat Gij ons van alle ketterij en verblind-
heid des harten wilt verlossen en bewa-
ren,

Dat Gij onze begeerten tot hemelsche dingen
wilt verheffen,

Dat Gij ons mildelijk deelachtig wilt maken
aan alle geestelijke vruchten van dit heilige
Sacrament,

Dat Gij ons in het doodsuur met deze hemel-
sche spijs wilt versterken en bevrijden,

Dat Gij aan de zielen van onze broeders,
vrienden, weldoeners en van alle geloo-
vigen de eeuwige rust wilt geven,

Zoon Gods,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
verhoor ons, Heer.

Verlos ons, Heer.

Wij bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Onze Vader. Wees gegroet, en het Geloof.

v. Heer! verhoor mijn gebed.

R. En laat mijn roepen tot U komen.

G E B E D.

ô God, die ons onder dit wonderlijk Sacrament
de gedachtenis van uw bitter lijden hebt nagela-
ten : laat ons, bidden wij U, de heilige geheimen
van uw lichaam en bloed zoo eeren, dat wij ge-
durig de vruchten uwer verlossing in ons mogen
gevoelen. Die leeft en heerscht, met den Vader
en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen.
Amen.

LOFZANG VAN DEN H. THOMAS VAN AQUINEN,
TOT HET ALLERHEILIGSTE SACRAMENT.

Vertaald uit het Latijn : *Adoro te.*

o Verborgten Godheid, U aanbidt mijn hart,
U, die in deez' schijnsels oversluisd werd:
'k Geef mij gansch gevangen voor uw Majesteit,
Zinkend, bij 't aanschouwen, in mijn machteloosheid.

Oogen, smaak en voelen falen in deez' stond,
Maar 't geloovig hooren biedt ons vasten grond.
Ik geloof de leere, van Gods Zoon gehoord;
Niets is meer onfeilbaar dan het waarheidswoord.

Aan het kruis verborg zich 't God-zijn slechts alleen;
Maar hier is het mensch-zijn schuilende meteen.
Toch geloof ik leiden, en belijd ze meê
Met den goeden moorder in een zelfde beê.

Ik aanschouw, als Thomas, uwe wonden niet,
Maar Gij zijt mijn God toch, dien ik hulde bied,

126 *Litanie van het heilig Sacrament.*

Leer me in U gelooven, in U hopen, Heer,
En U vurig minnen, immer, immer meer.

o Gedachtnisteecken van des Heeren dood,
Levend, en den stervling levendmakend Brood:
Geef mijn arme ziele dat zij door U leev',
En meer hongrend immer naar U henen streev',

Pelikaan vol liefde, Jesus naamloos goed,
Wasch mij van mijn smetten in uw godlijk bloed;
Eén, een enkle druppel kan het wijd heelal
Zuivren van zonden, eindloos in getal.

Jesus, dien mijne oogen hier verscholen zien,
laat mijn smachtend harte 't hooge heil geschiên,
Dat ik zonder sluier 't godlijk aangezicht
Zien moge, eeuwig zalig in uw glorielicht. Amen.

Geloofd en gezegend zij het allerheiligste Sacrament.

Aandachtig gebed tot het heilig Hart van Jesus.

ô Waardig pand! o gelukkige schat! alleraan-
genaamste deel van het onsterfelijke lichaam mijns
Zaligmakers! o allerheiligste Hart van Jesus! al-
lerzoetste opwekking mijner godsvrucht! ik aanbid
U uit den diepsten grond en de geheele kracht
mijner ziel; ik verliet U in al mijne woorden,
werken en gedachten, en geef U al de eer van
hemel en aarde. Geef mij het geluk U te kennen
en te beminnen met zulke liefde, als alle Hei-
ligen en Engelen hebben gedaan, en als Jesus-
zelf u heeft bemind. Ik betreur dat ik zoo vele
uren, dagen en jaren van mijn leven doorgebracht
heb zonder U te beminnen; voortaan wil ik U
echter geheel toebehooren, en mijn hart zal niet
meer het mijne, maar het uwe zijn: daarom ver-
zaak ik van nu af, al hetgeen U in het allerminst
zou kunnen mishagen: gelief in mij uwe woon-
plaats te nemen, en de beschermer mijner zalig-

heid, de geneesheer mijner krankheid en gebreken te wezen. O vurig Hart! o Hart van liefde! ik steun op u, al mijn vertrouwen is op u, druk u zoo diep in mij, dat ik u nimmer moge vergeten en nimmer van u afgescheiden worde door eenige lichamelijke beletselen. Maar dewijl Gij doorwond zijt geworden, niet alleen voor mij, maar ook voor alle zondaars en lijdende zielen in het vagevuur, gelief ook uw hart voor hen te openen, hen uwe liefde te betoonen, hen te verlichten en te vertroosten, opdat zij niet be-roofd mogen zijn van dezen kostelijken schat en de verdiensten van het dierbaar bloed, hetwelk Gij uit de heilige wonde van uw hart hebt gestort, en zij U alzoo met mij in eeuwigheid mogen verheerlijken. Dit is hetgeen ik verzoek, o bloedig Hart! en dezen mijnen wensch vernieuw ik honderd duizendmalen, op alle oogenblikken van mijn leven, en wil er tot het uur mijns doods in volharden: Amen.

Litanie voor den Vrijdag.

VAN HET LIJDEN VAN CHRISTUS.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Jesus, hoor ons.

Jesus, verhoor ons.

Hemelsche Vader, waarachtige God, ontferm U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.

Heilige Geest, waarachtige God, ontferm U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm U
onzer.

Jesus, mensch geworden tot onze verlossing,
Jesus, die altijd gedurende uw leven gewenscht
hebt voor ons te sterven,

Jesus, die door Judas verkocht en verraden
zijt,

Jesus, die in den hof der Olijven voor ons in
uw gebed ter aarde nedergevallen zijt,

Jesus, die in uwe benauwdheid bloed ge-
zweet hebt,

Jesus, die door uwe vijanden gebonden en
gevangen zijt,

Jesus, die door uwe Leerlingen verlaten zijt,

Jesus, die voor den rechterstoel van Annas
en Caïphas gebracht zijt,

Jesus, die eenen kaakslag op uw gezegende
wang hebt ontvangen,

Jesus, die door valsche getuigen beschuldigd
zijt,

Jesus, wiens oogen toegebonden zijnde, in
het aangezicht met vuisten geslagen en be-
spogen zijt geworden,

Jesus, die door Petrus driemaal verloochend
zijt,

Jesus, die als een boosdoener gebonden naar
Pilatus geleid zijt,

Jesus, die naar Herodes gebracht, en van hem
als een dwaze teruggezonden zijt,

Jesus, die naast Barrabas gesteld en ten
dood gevraagd zijt,

Jesus, die voor onze zonden onmenschelijk
gegeeseld, geslagen en doorkerfd zijt,

Jesus, die met doornen gekroond zijt,

Jesus, die uit spot met purper gekleed zijt,

Ontferm U onzer.

Jesus, die met een riet op uwe doornen kroon
geslagen zijt, ontferm U onzer.
Jesus, die voor het volk gebracht en ten
dood gevraagd zijt,
Jesus, die verwezen zijt om den dood des
kruises te sterven,
Jesus, die met uw kruis beladen naar de
plaats des gerechts gebracht zijt,
Jesus, die op den Calvarieberg van uwe
kleederen ontbloot zijt,
Jesus, die aan het kruis verheven en gena-
geld zijt,
Jesus, geheel doorwond voor onze boosheden,
Jesus, die uwen Vader voor uwe vijanden
gebeden hebt,
Jesus, die met vloeken gelasterd en bespot zijt,
Jesus, die den goeden moordenaar uw rijk
beloofd hebt,
Jesus, die Joannes aan uwe Moeder tot zoon
gegeven hebt,
Jesus, die uwe verlatenheid beklaagd hebt,
Jesus, die met gal en edik gelaafd zijt,
Jesus, die gezegd hebt dat de voorzeggingen
uws lijdens volbracht zijn,
Jesus, die uwen geest in de handen uws Va-
ders bevolen hebt,
Jesus, die uit gehoorzaamheid met nederge-
bogen hoofde gestorven zijt,
Jesus, wiens gezegende zijde met eene lans
doorstoken is,
Jesus, die van het kruis gedaan en in een
nieuw graf begraven zijt,
Jesus, rechter der menschen, die hun de
vruchten, welke zij uit uwen dood en lijden
getrokken hebben, afvragen zult,

Ontferm U onzer.

Wees genadig, vergeef ons, Heer.
 Wees genadig, verhoor ons, Heer,
 Van alle kwaad en zonden, verlos ons, Heer.
 Van de eeuwige verdoemenis,
 Door de pijnen uws lichaams en de droef-
 heid uwer ziel,
 Door uwen dorst, uwe tranen en naaktheid,
 Door uw dierbaar bloed, uw kruis en bitter-
 ren dood,
 In den algemeenen dag des oordeels,
 Wij zondaren, wij bidden U, verhoor ons.
 Opdat Gij onze zonden om onze oprechte boet-
 vaardigheid vergeven wilt, wij bidden U, ver-
 hoor ons.
 Opdat Gij uwe Kerk beschermen en vermeer-
 deren wilt,
 Opdat Gij ons de navolging uwer ootmoe-
 digheid en liefde wilt verleenen,
 Opdat Gij ons van alle kwade gedachten,
 aanvechtingen des duivels en eenen onge-
 lukkigen dood wilt bevrijden,
 Opdat wij ons aan de wereld en ons zelven
 versterven,
 Opdat wij waarachtige beminnaars uws krui-
 ses mogen worden,
 Opdat wij in het goede volharden en de he-
 melsche kroon verdienen mogen,
 Opdat Gij U gewaardigt ons te verhooren,
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
 spaar ons, Heer.
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
 verhoor ons, Heer.
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
 ontferm U onzer.
 Christus, hoor ons.

Verlos ons, Heer.

Wij bidden U, verhoor ons.

Christus, verhoor ons.

V. Heer! verhoor mijn gebed.

R. En laat mijn geroep tot U komen.

G e b e d

Heer Jesus, die van den schoot uws Vaders, uit den hemel op de aarde gekomen zijt, en voor de verzoening onzer zonden en boosheden uw dierbaar bloed vergoten hebt: wij bidden U ootmoediglijk, dat wij in den dag des oordeels onder het getal der gelukzaligen mogen wezen, en uit uwen mond deze woorden hooren: *komt, gezegenden mijns Vaders.*

Afsmeeking des Zegens.

Minzaamste Jesus, die met uitgestrekte armen ons tot uwe omhelzing roept en met gebogen hoofde ons den kus aanbiedt: zie ik nader tot U, en zoek deze aangebodene genade; maar ik zal U niet loslaten, tenzij Gij mij gezegend hebt, gelijk Gij uwe dienstmaagd de heilige Hedwiges, U aan het kruis aanbeddende, met uwe rechterhand, de spijkers uitgetrokken zijnde, hebt gezegend. Amen.

Lofzang ter eere en ter gedachtenis van het bittere lijden onzes Heeren Jesus Christus.

Des Konings standaard treedt hervoort,
't Geheimnisvolle Kruishout gloort,
Waarop het leven ging ten dood,
En door dien dood het leven bood.

De wreede spits der speer ontsluit
In 's levenszijde een bron, waaruit
Ter onzer reiniging een vloed
Van water neerstroomt en van bloed.

132 *Litanie van het lijden van Christus.*

Wat David in 't geloovig lied
Gezongen heeft, is thans geschied,
Als hij den volken profeteert:
God heeft van 't hout uit geregeerd.

O schoone boom, die heerlijk straalt
Van 's Konings purper, waar ge in praalt;
O uitverkorene, wiens stam
Mocht dragen 't heilig Offerlam;

Welzalige, aan wiens armen hing
De losprijs onzer zaliging
Als weegschaal, die het lichaam woog,
En aan de hel den roof onthoog.

O Kruis, onze eenige hope, zijt
Gegroet in dezen lijdenstijd,
Stort meer genade in 't vrome hart,
En wasch hem die bezoedeld werd.

Drieëenig God! genadebron,
U love wat ooit loven kon:
Geef hun, die Gij verwinnen doet
Door 't kruis, ten loon nog 's hemels goed. Amen.

G e b e d.

ô God, die den standaard des levendmaken-
den kruises met het bloed van uwen eenigen Zoon
hebt willen heiligen: vergun toch dat degenen,
die in de eere dezes kruises zich verblijden, ook
door uwe bescherming overal verblijd mogen we-
zen: door denzelfden Heer Jesus Christus, uwen
Zoon; die met U leeft en heerscht, in de eenheid
van God den heiligen Geest, in de eeuwigheid
der eenwigheden.

Bescherm ons, o Heere, met den eeuwigen
vrede, die Gij U verwaardigd hebt te verlossen
door het teeken des heiligen kruises: door Chris-
tus onzen Heer. Amen.

Litanie voor den Zaturdag.

VAN DE HEILIGE MAAGD MARIA.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontf. U onzer.
God, heilige Geest, ontferm U onzer.
Heilige Drievuldigheid, één God, ontf. U onzer.
Heilige Maria, zonder vlek ontvangen, bid voor ons.
Heilige Moeder Gods,
Heilige Maagd der maagden,
Moeder van Christus,
Moeder der goddelijke genade,
Allerreinste moeder,
Allerzuiverste moeder,
Ongeschondene moeder,
Onbevleete moeder,
Zeer minzame moeder,
Bewonderenswaardige moeder,
Moeder des Scheppers,
Moeder des Zaligmakers,
Allervoorzichtigste maagd,
Eerwaardige maagd,
Lofwaardige maagd,
Machtige maagd,
Goedertierene maagd,
Getrouwe maagd,
Spiegel der rechtvaardigheid,
Zetel der wijsheid,
Oorzaak onzer blijdschap,
Geestelijk vat,

Bid voor ons.

Verheven vat, bid voor ons.

Eerwaardig vat,

Uitmuntend vat van godsvrucht,

Geheimzinnige roos,

Toren van David,

Ivoren toren,

Huis van goud,

Ark des verbonds,

Deur des hemels,

Morgenster,

Behoudenis der zieken,

Toevlucht der zondaren,

Troost der bedrukten,

Hulp der christenen,

Koningin der engelen,

Koningin der patriarchen,

Koningin der profeten,

Koningin der apostelen,

Koningin der martelaren,

Koningin der belijders,

Koningin der maagden,

Koningin van alle heiligen,

Koningin onbevlekt ontvangen,

Koningin van den heiligsten Rozenkrans,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U onzer.

Christus, hoor ons. Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.

Laat ons bidden.

ô God van onuitsprekelijke genade, die U niet alleen verwaardigd hebt een mensch, maar ook een Zoon des menschen te worden, en eene vrouw tot uwe moeder verkoren hebt op de aarde, die God tot uwen Vader hadt in den hemel : wij bidden U, vergun ons, dat wij hare gedachtenis eerbiediglijk mogen viëren, haar als uwe Moeder eeren, en aan hare uitmuntende waardigheid ootmoediglijk onderdanig zijn; die U van den heiligen Geest ontvangen en maagd gebaard heeft, en aan wie Gij op aarde zelve onderdanig waart. Door onzen Heer Jesus Christus, die met denzelfden Vader en den heiligen Geest leeft en heerscht, God in alle eeuwigheid. Amen.

Gebed tot de heilige maagd Maria.

O gelukkige Maria en allerlofwaardigste Maagd, Moeder Gods! o verhevene Vrouw, van wie de Schepper van hemel en aarde geboren is; o Maria! wie kan u waardig en gelijk het behoort danken en loven, die met uwe toestemming aan de verloren wereld zijt te hulp gekomen. Ontvang dan mijne ootmoedige dankzegging, zonder evenredigheid aan uwe verdiensten; en als gij onze gebeden zult ontvangen hebben, verontschuldigt door uw voorbidden onze schulden; laat onze gebeden ter uwer kennisse komen, en verkrijg ons de genade van verzoening. Verontschuldigt ons van de strafpen die wij vreezen, daar wij geen bekwaamer verdiensten vonden om de gramschap van den Rechter voor ons te verzoenen, dan u, die verdiend hebt de Moeder van den Verlosser en Rechter te wezen.

Kom dan de ellendigen te hulp, help de klein-

moedigen, vertroost de bedrukten, bid voor uw volk, wees de voorspraak der geestelijken en religieuzen, bid voor het vrome vrouwengeslacht; opdat allen uwe verlichting en voorspraak gevoelen, welke godvruchtiglijk uwen naam vieren. Heb mededoogen met de bedrukte en godvruchtige genegenheid der pelgrims van den hemel; en daar gij u zelve verblijd ziet, zoo bidden wij u, laat onze tranen voor de oogen Gods komen, en bid voor ons Hem die uw eigen Zoon is.

*Gebed van den heiligen vader Chrysostomus,
tot de heilige maagd Maria.*

Mij met hart en geest aan de voeten uwer allerheiligste, allerzoetste maagd Maria, onderwerpen-
de, bid ik u ootmoediglijk, dat gij mij datgene leert bidden en vragen, wat gij gaarne hoort en uw Zoon verhoort. Ik acht mij onwaardig aan alle genade en barmhartigheid; ik ben niet waardig van u, o allerzaligste, en van uwen gezegenden Zoon verhoord te worden; wil niettemin hem die zich wenscht te beteren niet verstooten, want gij zijt gewoon uwe genaderijke hand aan de zuchtenden toe te reiken. Wil van mij, arme zondaar, uw aanschijn niet afkeeren, maar aanzie mij genadig met de oogen uwer barmhartigheid.

Wil mij, o Moeder vol van genade, de genade van uwen Zoon niet weigeren, noch mij uitsluiten van uwe goedertierenheid; wil niet toelaten, o gelukkige Zee-ster! dat ik van den weg der waarheid afwijke, maar verlos mij uit de duisternis der zonden, door het licht uwer besturing. Wil mij, o Koningin des roems, om de hoogheid uwer glorie niet vergeten, maar wees

mijner krankheid indachtig, en help mij om de grootheid uwer eer.

De wereld, het vleesch en de duivel leggen mij listen en lage om mij te vangen. Het uur des doods en het vonnis van den Rechter maken mij beschroomd; ik heb vele zonden en geene verdiensten, maar gij zijt eene sterke hulp in verdriet en kwelling; trek mij van de wereld af, kastijd en bedwing het vleesch, verdrijf den vijand, en bevestig in mij het goede voornemen.

Verwaardig u genadiglijk tegenwoordig te wezen in mijn doodsuur; verkeer het vreeselijk vonnis des Rechters in zachtmoedigheid, en breng mij tot het zalig aanzien Gods en het rijk des roems, Amen.

Gebed van den H. Bernardus tot de heilige maagd Maria.

Wees gegroet, Koningin van barmhartigheid, meesteres der wereld, koningin der hemelen, maagd der maagden, heilige der heiligen, licht der blinden, roem der rechtvaardigen, vergeffenis der zondaren, troost der wanhopenden, sterkte der bezwijkenden, zaligheid der wereld, spiegel der volmaaktheid! maak de genade, welke gij bij God gevonden hebt, kenbaar aan de wereld; verkrijg voor de schuldigen vergeffenis, genezing voor de zieken, voor de bedrukten vertroosting, voor die in gevaar zijn hulp en bijstand. Laat ons door u tot uwen Zoon naderen, o gezegende Moeder, die de genade gevonden hebt en de Moeder van het leven en de zaligheid zijt, opdat Hij ons door u ontvang, die door u aan ons gegeven is. Dat uwe heiligheid bij Hem onze schuld verontschuldige, en uwe ootmoedigheid vergiffe-

nis verkrijge voor onze ijdelheid. Dat uwe overvloedige liefde de menigte onzer zonden bedekke, en uwe vruchtbaarheid ons eene vruchtbaarheid van verdiensten aanbrengende.

ô Meesteres; onze middelares en voorspreekster! beveel ons aan uwen Zoon, aan de barmhartigheid van hem die deelachtig geweest is aan onze krankheid en ellende; dat hij ons door uwe voorspraak deelachtig make aan zijne eer en zaligheid; Jesus Christus, uw Zoon, onzen Heer, die boven alles gezegend is in alle eeuwen. Amen.

Gebed in den nood, tot de allerheiligste maagd Maria, Koningin van den heiligen Rozenkrans.

ô Allerhoogste Maagd en Moeder Gods, Maria! ik N. allergrootste en onwaardigste zondaar; neem mijne toevlucht tot u, en met een kinderlijk vertrouwen buig ik mijne zondige knieën voor uw heilig beeld, met een droevig hart en bedrukt gemoed: zuchtende, kermende, weenende en bid-dende, dat gij, o verhevenste, nochtans ootmoedigste Vrouw en medelijdenste Moeder, mij ellendigste en onwaardigste, op dit uur in mijne benauwdheid wilt verhooren; dat gij voor mij eene allerkrachtigste verzoenster bij God den Vader wilt zijn, van wien ge de allerliefste Dochter zijt; eene gewenschte voorspreekster bij God den Zoon, die u niets weigert, want gij zijt zijne aangenaamste Moeder; en een bijstandverwerfster bij God den heiligen Geest, want gij zijt zijne waardigste Bruid.

Dat gij, o Verhevenste, uit het hoogste des hemels, met een mededoogend oog mijne zonden niet wilt aanschouwen, maar mijne benauwdheid; niet mijne verdiende straffen, maar mijne zwak-

heid; niet mijne onwaardigheid, maar mijne uiterste bedruktheid.

Dat gij mij door uwe sterke hulp wilt behouden, die anders moet verloren gaan; dat gij mij wilt ondersteunen, die anders moet vallen; dat gij mij wilt troosten, die van ieder verlaten zijnde, anders zoude wanhopen.

Ach, allerliefste Moeder! in deze benauwdheid, tot wie zal ik komen als tot u? gelijk een kind tot zijne moeder, als de vader vergramd is.

Tot u, die de oorzaak onzer blijdschap zijt, de behoudenis der zieken, de toevlucht der zondaren, de troosteres der bedrukten, de hoop der kleinmoedigen en de bijstand der Christenen, tot u, o allerheiligste Maagd! zeg ik, gij kunt mij helpen, gij wilt mij helpen, ja gij moet mij helpen, door uwe heilige voorspraak bij uwen lieven Zoon.

Gij kunt mij helpen; want gij zijt de machtigste naast God, en eene zucht uit uw maagdelijk hart voortkomende voor den zondaar, is meer waard dan de gebeden van alle Heiligen.

Gij wilt mij helpen, want gij zijt vol liefde voor de menschen en bijzonder voor de zondaren.

Gij moet mij helpen door uwe heilige gebeden; want dit is u altijd aanbevolen.

Gij moet mij helpen: want Moeder zijnde van uwen lieven Zoon, welke naar de menschheid onze broeder is, zoo zijt gij ook mijne moeder.

Gij moet mij helpen: want gij hebt meer andere, aan mij in zonden gelijk, geholpen.

Gij hebt voor godslasterende zondaars, op het laatste van hun leven, berouw en leedwezen verkregen.

Gij hebt moordenaars tot bekeering, ja tot heiligheid gebracht.

Gij hebt voor openbare zondaressen een zuiver leven verkregen.

Gij hebt uit de klauwen des duivels verlost, die, welke zich aan hem hadden overgegeven.

Gij hebt voor de wanhopenden vergiffenis en eene vaste hoop van zaligheid verkregen.

Aan u, o machtige Vorstin van hemel en aarde, is niets onmogelijk.

Waarom zoudt gij mij, verworpeling, dan ook niet helpen? Ik ben van dienzelfden God geschapen, verlost door hetzelfde dierbaar bloed: gij zijt zoowel voor mij als voor anderen tot eene voorspraak en moeder gesteld. Uwe liefde en barmhartigheid is dezelfde; uw ijver om iemand te helpen is niet verminderd. Waarom zoudt gij mij dan ook niet bijstaan?

Gij verstoot geen zondaars die u met berouw aanroepen, maar iedereen, klein en groot, rijk en arm, rechtvaardigen en zondaars, mogen uwen bijstand verzoeken. Nooit is het te laat, want gij zijt altijd gereed. Altijd staan uwe armen open om zondaars te ontvangen. Alzoo, o Koningin en allerreinste Maagd! mijn vertrouwen op u stellende, bid ik u ootmoediglijk om troost, hulp, bijstand, bewaring en verlossing, bijzonder van deze mijne ellenden N. N.

Ach, allergenadigste Maagd! keer uw vriendelijk aanschijn niet af van deze mijne onwaardige gebeden, maar verhoor ze, bid ik u, hoewel zij het niet verdienen. Laat mij niet opstaan zonder verhoord te zijn, noch van u weg gaan zonder troost. Dat u daartoe mogen bewegen alle blijdschappen, die uw maagdelijk hart gevoelde bij de boodschap des engels, bij de bezoeking van uwe nicht Elisabeth, bij de geboorte, opdracht en vinding

van Jesus in den tempel. Heb toch medelijden met mijne tegenwoordige droefheid, om al die onuitsprekelijke weeën, tranen en verlatenheden, welke uwe teedere en lijdende ziel onderging, bij het bittere lijden van uwen eeuwig verheerlijkten lieven Zoon Jesus Christus.

Verheug mijn nedergebukt en geperst hart door mij te verhooren, om uwe onuitsprekelijke vreugde, om alle genaden aan U van den hemel ingestort, om al den roem waarmede de allerheiligste Drievuldigheid u heeft vereerd bij de roemwaardige verrijzenis en wonderbare hemelvaart, bij de troostvolle afdaling des heiligen Geestes, bij uwe opneming met ziel en lichaam en verhevenste krooning. Ik bid en smeeke tot u, o Maria; ik verzoek van harte geholpen te worden, door uwe krachtige voorspraak. Ik verzoek u dit, door al hetgeen uw teeder gemoed kan of mag bewegen, door al de liefde van Jesus tot u en van u tot hem; ik verzoek u dit door de gebeden der Heiligen, door al den lof der Engelen, door al de diensten, die u van de menschen worden aangedaan, die ooit tot uwe eer geschied zijn of geschieden zullen; ik verzoek en bid u dit, met een woord, door al hetgeen u aangenaam is te hooren.

Wil mij, mismoedige, troosten en van uwen lieven Zoon verkrijgen, dat ik geholpen worde in alles wat mij dienstig en nuttig is. O Maria! ik houd niet op met bidden, tot dat gij helpt. Allerheiligste, allerwaardigste, allerverhevenste, allerrootmoedigste, allermeêdoogendste, allerliefste Moeder, verhoor mij! Ik loof, ik groet, ik prijs u, door den mond van allen die u prijzen kunnen. Ik wensch u om God

alle verheffing en eerbewijzing. Dat alle redelijke schepselen u kennen, beminnen en dienen, als de waarachtige, eenige en liefste Moeder van God, den Allerhoogste. Ik verheug mij over al uwe zoo geestelijke als lichamelijke gaven, en het is mij van harte leed, dat iemand de u toekomende waardigheden verkleine. Daarom, allerliefste Moeder, gij die geen gebed noch smeeken onverhoord laat: ik groet u duizendmaal, u alle goed en glorie toewenschende, en verzoek minzaam verhoord te worden.

Waarom vertoeft gij zoo lang, allertoegenegenste Vorstin? Houden u mijne zonden terug? O, zij zijn mij van harte leed, ik veracht en verzaak ze uit al mijn verstand en wil. Heb ik u te voren te traag gediend? zie, ik neem mij voor u voortaan te dienen, en alles te doen tot uwen lof.

Aanzie dan mijn zuchtend hart en de goede genegenheid welke ik tot u heb, o Moeder der genade! Zoude uw teeder moederhart gedoogen, dat ik; ellendige, ongetroost bleef? dat mijne ziel verloren ging, die aan Jesus, uwen lieven Zoon, zoo veel bloed gekost heeft? O neen, lieve Moeder! gij hebt meer liefde tot de menschen, dan de menschen kunnen begrijpen.

Welaan dan, allerbarmhartigste Moeder! tot u zucht ik; ontferm u over mij, allerellendigste zondaar; dit wensch ik en zal ik blijven wenschen, zoo menigmaal ik adem haal, alle uren en oogenblikken, bij dagen en nachten, zoo dikwijls ik dit gebed kan lezen, in mijn hart overdenken, of tot u kan zuchten.

Allermachtigste en mildste Koningin! aangezien niemand van u te veel kan vragen, zoo verkrijg

mij door uw voorbidden een levendig geloof, eene standvastige hoop en eene volmaakte liefde tot God en tot u, en tot alle menschen om God.

Geef mij tranen van liefde en berouw, om voortaan mijne en eens anders zonden te beweenen, en de toekomstige te mijden. Verkrijg mij een volmaakt christelijk leven, gelijk het onbevlekt leven van uwen lieven Zoon en van u; verkrijg mij hulp, genade, bewaring en bescherming in alle voorvallen naar ziel en lichaam; verkrijg mij de deugd van volharding in het goede tot het einde mijns levens.

Verkrijg mij een gelukkig sterven in uwe beschermende tegenwoordigheid, en alsdan bid ik u, zoo mijne verdiensten te kort komen, dezelve met de uwe aan te vullen. Wil mijne onwetende en vreemde zonden, gebrekkige biechten en communieën bij uwen Zoon verontschuldigen; wil de helsche vijanden afweren, opdat mijne arme ziel, uit mijn sterfelijk lichaam scheidende, in de handen mag komen van hem die haar heeft geschapen, en mag rusten in vrede, om u, o allerzoetste en minzaamste Moeder, altijd te aanschouwen met uwen liefsten Zoon, van aanschijn tot aanschijn, in de gelukkige eeuwigheid. Amen.

Gebed tot de heilige Maagd Maria, Koningin van hemel en aarde.

ô Moeder! reine Maagd! ik kome tot u vluchten,
De oogen rood geschreid; het hart vervuld van
zuchten;

Ik val ter aarde neêr voor uwe majesteit,
Bewust dat gij de troost van alle zondaars zijt.
Maria, zoete maagd en moeder der genaden!
Verstoot mij niet van u om mijne euvel daden:

De zonden zonder tal, die ik reeds heb begaan,
 Benemen mij den moed om tot uw Zoon te gaan.
 Ik ben, o Moeder Gods, en 't wordt van mij beleden,
 De grootste zondaar die d' aarde ooit heeft betreden.
 Ik ben niet waardig het licht der zonne te aanzien,
 Het eeuwig helsche vuur 't geen wat ik verdien;
 Want mijne ondankbaarheid is zonder tal noch gronden:

Maar wie heeft toch bij u ooit ongena gevonden?
 Wie ooit maar is gevlucht tot uw' genadetroon,
 Verzoendet gij terstond met uwen lieven Zoon.
 'k Vrees zijn' rechtvaardigheid en aldoorziende oogen.
 O zoete Moeder Gods! schenk mij toch mededoogen,
 Beweeg toch, bid ik u, uws Zoons barmhartigheid;
 Want daaraan hangt alleen mijn gansche zaligheid.
 Indien gij voor mij spreekt, dan zal ik blijven leven,
 Maar als gij mij verstoot, ben ik van God verdreven.
 Maria! 't staat aan u, wat gij hebt voor met mij;
 Wilt gij mijn voorspraak of tegenspreekster zijn?
 Zult gij mij bij uw Zoon, bij God genâ verwerven,
 Of zult gij mijne ziel ellendig laten sterven?
 O afgrond van genâ, waar zou uw' liefde zijn,
 Die gij tot heden toe bewezen hebt aan mij!
 Maria! zijt niet de moeder van het leven.
 De moeder van dien God, die alles kan vergeven?
 O ja! gij zijt nog steeds die medelijdende maagd,
 Aan wie een rouwig hart, een' droeve ziel behaagt.
 Ik hoop en stel dan vast, dat gij, door Jesus won-

den,
 Zijn dood en dierbaar bloed, voor alle mijne zonden
 Verwerven zult genâ, en mij in deze smart
 Betoonen wilt uw' gunst en teeder moederhart.
 Dat teeder moederhart, zoo tot den mensch genegen,
 Dat tot barmhartigheid Gods almacht kan bewegen.
 O teeder moederhart, vervuld van zoetheit,
 Geef dat ik u bemin tot in de eeuwigheid. Amen.

v. In tegenspoed en benauwdheid.

R. Sta ons bij, o Maagd, Moeder van den Koning
 der koningen.

G E B E D.

ô Heilige Maria, onze Vrouw! ik beveel in uwe gezegende getrouwheid en bijzonder toezicht, en in den schoot uwer barmhertigheid, heden, alle dagen en in het uur mijns verscheidens, mijn lichaam, al mijne hoop en vertroosting, al mijne benauwdheden en ellenden; mijn leven en het einde mijns levens beveel ik u: opdat, door uwe allerheiligste bemiddeling en door uwe verdiensten, al mijne werken mogen geschikt en bewogen worden naar uwen en uws Zoons wil. Amen.

KORTE GETIJDEN

van de zeven Weeën

DER HEILIGE MOEDER GODS MARIA.

Te Metten.

De eerste Wee. Het zwaard van Simeon.

Wees gegroet, Maria, vol van genade! de Heer is met u; gezegend zijt gij boven alle vrouwen, en gezegend is de vrucht uws lichaams, Jesus. Heilige Maria, Moeder Gods! bid voor ons zondaars, nu en in het uur onzes doods. Amen.

v. Heer! Gij zult mijne lippen open doen.

R. En mijn mond zal uwen lof verkondigen.

v. God! geef acht op mijne hulp.

R. Heer! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest; gelijk het was in het begin, nu en altijd, en in alle eeuwen der eeuwen. Amen. Alleluja.

Van Septuagesima tot Paschen, zegt men bij alle Getijden, in plaats van Alleluja: Lof zij U, Heer, Koning der eeuwige glorie.

Lofzang.

ô Maria! waarde Vrouwe!
 Ach, wat smart en diepe rouwe
 Moest gij voelen in uw hart,
 Toen gij Jesus in den tempel
 Hebt gebracht tot een exempel,
 Die daar opgeofferd werd;
 Als toen Simeon ging spreken:
 't Zwaard des druks zal eens doorsteken
 Heel uw hart. Ach, droevig woord!
 Dacht u niet de ziel te ontzinken,
 En in tranen te verdrinken,
 Die nooit zoo iets had gehoord?
 Laat deez' droeve bittere tranen
 Ons ten afstand nu vermanen
 Van de zonde, die ons pijnt;
 Laat onze ziel toch niet bezwijken,
 Maar met deugd en liefde prijken,
 Als zij voor Gods troon verschijnt.

Antiph. Bij wie zal ik u vergelijken, of wie zal ik aan u gelijk maken, gij dochter van Jeruzalem? bij wie zal ik u vergelijken, om te troosten, gij maagd, dochter van Sion; want uwe verplettering is zoo groot als de zee. *Thren.* 2. 13.

v. Uwe ziel zal een zwaard doorsteken.

r. Opdat de gedachten van veler harten openbaar worden. *Luc.* 2, 35.

G E B E D.

Allerzoetste Jesus, die U door de handen van uwe gezegende Moeder Maria aan uwen hemelschen Vader hebt laten opofferen, toen de oude Simeon voorzegt heeft dat hare ziel een zwaard zoude doorsteken: ik bid U, o Jesus, dat Gij mijn hart tot een aangenaam offer uws Vaders wilt bereiden, en mij door deze smart van uwe gezegende Moeder de genade wilt verleen, dat ik de moeielijkheden van dit droevige leven geduldig mag dragen en standvastig overwinnen: die leeft en heerscht, met God den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

T e P r i m e n.

De tweede Wee. De vlucht naar Egypte.

Wees gegroet, Maria, enz. pag. 145.

v. God! geef acht op mijne hulp.

R. Heer! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader, enz.

L o f z a n g.

Staat beschaamd, gij hemellieden,
Want uw Schepper die moet vlieden
Naar het woest Egypteland;
Josef zoekt de beste paden,
Want Maria heeft geladen,
's Hemels schat en waardste pand.
Nu begint het zwaard te snijden,
Want veel droefheid, druk en lijden
Hebt gij in uw' ziel ontvaân.
O Maria, Maagd en Moeder!
Heb geen zorg: d' Albehoeder

Hebt gij in uw schoot gelaân.
 Laat deez' vlucht ons altijd leeren,
 Om van 't zondenpad te keeren,
 En te ontvluchten al het kwaad,
 Dat ons kan ter helle leiden,
 Opdat wij den weg bereiden,
 Die recht naar den hemel gaat.

Antiph. Aanzie, Heer, hoe zeer ik verdrukt wordt; mijn lichaam is geheel ontsteld, mijn hart is omgekeerd in mijzelf: want ik ben vol bitterheid; buiten treft het zwaard, en te huis is insgelijks de dood. *Thren.* 1, 20.

v. Heer! tot U zijn al mijne begeerten.

R. En mijne zuchten zijn voor U niet verbor-gen. *Ps.* 37, 9.

GEBED.

ô Allerzoetste Jesus! die U van uwe gezegende Moeder, en uwen allergetrouwsten voedstervader, (om de vervolging van Herodes te ontvlieden) tot in Egypte hebt laten dragen, en aldaar U armoediglijk hebt opgehouden: leid mij altijd in de wegen der gerechtigheid, en bewaar mij voor alle listige lagen des boozen vijands. Geef mij ook de genade, door deze smart van uwe waarde Moeder, dat ik geduldig volgens haar voorbeeld mijne ellenden drage, en om uwentwil gaarne alles verlate, opdat ik, o Jesus, U alleen in eeuwigheid mag bezitten; die leeft en heerscht, met God den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

De Tertiën

De derde Wee. De verliezing haars Zoons, toen hij twaalf jaren oud was.

Wees gegroet Maria, enz. pag. 145.

v. God! geef acht op mijne hulp.

R. Heer! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader, enz.

Lofzang.

Ach! wat wee, wat droevig lijden,
 Kwam, helaas; uw hart bestrijden,
 Zuivere Moeder, toen uw Kind
 Wel drie dagen was verloren,
 Dat gij na langdurig sporen,
 Weder in den tempel vindt:
 Waar hij, aan de Joodsche scharen
 Bezig was om te verklaren
 Zware zaken van de wet;
 Waar hunne verwarde zinnen,
 Zoo van buiten als van binnen,
 Nooit niet hadden op gelet.
 Laat ons uit dit wee opmaken,
 Onzen God nooit te verzaken,
 Maar te planten in ons hart;
 God te zoeken met verlangen,
 En gestadig aan te hangen.
 Dat bevrijdt onz' ziel van smart.

Antiph. Weenende heeft zij de nachten doorgebracht, met tranen op hare wangen: daar is niemand die haar troost van hare vrienden.
Thren. 1, 2.

v. Hij heeft mij troosteloos gemaakt.

R. Den ganschen dag met droefheid overladen.

G E B E D.

Eeuwige Wijsheid en Woord des hemelschen Vaders! Jesus Christus! die uwe ouders en vrienden hebt verlaten, om te toonen hoe hoog Gij de leering uws Vaders acht, en om die aan de menschen te verkondigen: geef mij eenen bijzonderen ijver om uw goddelijk woord altijd te volgen en te gehoorzamen, opdat ik van U niet verworpen worde, maar de genade verwerve, door de droefheid van uwe lieve Moeder, dat ik U met oprecht berouw en ware boetvaardigheid altijd zoek en eindelijk vinde, mij in liefde met U verbind, om mij in eeuwigheid met U te verblijden: die leeft en heerscht, met God den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

T e S e x t e n.

De vierde Wee. De ontmoeting van Jesus, dragende het kruis.

Wees gegroet, enz. pag. 145.

v. God! geef acht op mijne hulp.

r. Heer! haast U om mij te helpen.

L o f z a n g.

Droeve Moeder! wil nu klagen
 Zie uw waarde Zoon moet dragen
 Om onzentwil het lastig kruis;
 Hoor hem zuchten, hoor hem steenen,
 Al zijn glorie schijnt verdwenen,
 En verdrukt van 't Joodsch gespuis.
 Kunt gij nu nog de aard betreden.

Ach, uw teedre zuivre leden,
Beven van verslagenheid!
Zie, die alles heeft geschapen,
En u uit het niet kwam rapen,
Wordt als dief ten toon geleid.
Christen-ziel! wil hieruit leeren,
Dat de vreugde kan verkeeren,
Door een kruis tot beternis;
En wat wij ook doen of maken,
Nooit Gods wetten te verzaken,
Die ons geeft vergiffenis.

Antiph. Heer! aanzie mijne kwellingen, want mijn vijand is opgestaan: de vijand heeft zijne handen geslagen aan al mijne kleinmoedigen.
Thren I, 10.

v. Wie zal mijn hoofd water geven, en mijne oogen eene bron van tranen?

R. En ik zal dag en nacht weenen. *Jer.* 9.

G E B E D.

ô Geduldigste Jesus, die om onze zonden zijt gevangen, als een misdadige van Annas tot Caiphas, en van Pilatus tot Herodes zijt gezonden, bespot, gegeeseld, geslagen, met doornen gekroond, en eindelijk, met het zware kruis beladen naar den berg van Calvarië zijt geleid: wil de zware banden mijner zonden ontbinden, om welke ik zucht en klaag; verleen mij, door deze droefheid van uwe bedrukte Moeder, dat ik hier mijn kruis en de verdiende straffen zoo drage, dat ik van de eeuwige straf mag verlost worden. Die leeft en heerscht, met God den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

T E N O N E N .

*De vijfde Wee. De kruisiging van Christus.*Wees gegroet, Maria , enz. *pag.* 145.

v. God ! geef acht op mijne hulp.

R. Heer ! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader, enz.

L o f z a n g .

Gulden zon, houd op met schijnen ,

Zilvren maan, laat toch verdwijnen

Al uw glans en helderheid ,

Nu de groote Heer der Heeren ,

Wien de hemellingen eeren ,

Zich voor ons ten dood bereidt.

Nu is 't tijd om luid te weenen ,

Om te zuchten en te steenen ,

ô Maria, vol van druk.

Want de Schepper van het leven ,

Heeft den droeven geest gegeven

Aan het kruis, tot ons geluk.

Wees ons zondaars toch gedachtig

Bij uw Zoon, bij God almachtig ,

Die de Vader is van al :

Dat wij door zijn dierbaar sterven ,

't Eeuwig leven eens beërven ,

Als onze ziel verschijnen zal.

Antiph. O gij allen die voorbij gaat langs den weg , bemerk en ziet of er eenige pijn is , gelijk mijne pijn. *Thren.* 1, 72.

v. Allen die voorbij gingen langs den weg , hebben over u de handen zamen geslagen.

R. Zij hebben gespot en hun hoofd geschud over de Dochter van Jeruzalem. *Thren.* 2, 15.

G E B E D.

ô Lam Gods! verzoenende offerande voor geheel het menschelijk geslacht : Jesus Christus, die uit deze wereld scheidende, ons aan uwe bedrukte Moeder als kinderen hebt aanbevolen, en na al uw lijden uwen geest aan uwen hemelschen Vader hebt overgegeven : ik bid U, o Jesus, uit alle krachten mijner ziel, door de onuitsprekelijke droefheid welke uwe Moeder toen gevoelde, dat Gij mij in mijnen laatsten strijd sterkte wilt verleen, om alle list en bekoringen des vijands te overwinnen, opdat ik met geloof, volkomene hoop en brandende liefde uit dit leven scheide, en in uwe handen mijne ziel bevele. Die leeften heerscht, met God den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Te Vesperen.

De zesde Wee. De afneming van het kruis.

Wees gegroet, Maria, enz. pag. 145.

v. God! geef acht op mijne hulp.

R. Heer! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader, enz.

L o f z a n g.

Weder droefheid, lieve Moeder?
Treur! — uw Kind, de Albehoeder,
Ligt mishandeld op uw schoot.
Ach! hoe kan uw' ziel het dragen,
Dat gij voor u ziet verslagen,
Den Verwinnaar van den dood!
Wasch, ach wasch zijn' roode wonden,
Die hij enkel om onze zonden,
Aan het kruis heeft ondergaan,

Om 't verdwaalde schaap te halen,
 En de schuld gansch te betalen,
 Die door Adam was begaan.
 Laat ons tot die Moeder vluchten,
 Laat ons bidden, laat ons zuchten,
 Dat zij nooit in tegenspoed,
 Christus Kerke wil verlaten,
 Maar steeds wezen te onzer baten,
 Als zij deed aan 't eeuwig goed.

Antiph. En heet mij niet *Noemi* (dat is schoone,) maar noem mij *Mara* (dat is bittere); want de Almachtinge heeft mij met bitterheden vervuld. *Ruth.* I, 70.

v. Mijn beminde is een doekje vol mirrhe
 R. In mijn boezem zal hij rusten.

G E B E D.

ô Alleroetmoedigste Jesus, wiens lichaam, van het kruis afgenomen, in de armen en den schoot van uwe bedrukte Moeder is ontvangen; ach! verleen mij door deze onuitsprekelijke droefheid, welke uwe bedrukte Moeder gevoelde, dat ik uw heilig lichaam in het heilige Sacrament des altaars altijd met behoorlijke eer en liefde mag ontvangen, en wil mij met deze zielespijze in alle benauwdheden en tegenspoed (voornamelijk in het uur mijns doods) versterken, om U in alle eeuwigheid te bezitten. Die leeft en heerscht, met God den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Te Completen.

De zevende Wee. De begraving van Christus.

Wees gegroet, Maria, enz. 145.

v. Bekeer ons, God, onze Zaligmaker.

- R. En keer uwe gramschap van ons af.
 v. God! geef acht op mijne hulp.
 R. Heer! haast U om mij te helpen.
 Eere zij den Vader, enz.

L o f z a n g.

Nieuwe droefheid, nieuwe tranen
 Komen in uw hart weer banen
 Een en weg vol zwaar verdriet:
 't Een verdriet is niet verdwenen,
 Of een ander is verschenen,
 Zoo men aan Gods Moeder ziet.
 Wil den druk een weinig staken,
 En uw hart in rust vermaken.
 O Maria, laat wat af!
 Neen, geen troosting kan haar laven,
 Als zij Jesus ziet begraven,
 In het nieuw gehouwen graf.
 Nu voor 't laatst, o waarde Vrouwe!
 Door de droefheid, angst en rouwe,
 Die u hier schier overmant;
 Geef dat wij, uw' arme slaven,
 Onze zond' door deugd begraven,
 Opdat 't hart door liefde brandt.

Antiph. Daarom ben ik weenende, en mijne
 oogen tranen voortbrengende; want de trooster is
 verre van mij, die mijne ziel verkwikt. *Thren.* 1.

v. Mijne oogen zijn besproeid met tranen.

R. En mijn binnenste is heel ontsteld. *Thren.*

2. 11.

G E B E D.

ô Barmhartige Jesus! wiens lichaam, door
 Josef van Arimathea, in eenen schoonen doek ge-
 wonden en in 'een nieuw graf geborgen is, zoodat

uwe allerbedruktste Moeder, (zonder U, haren eenigen troost) naar huis heeft moeten gaan, wil, o Jesus, deze en alle andere smarten uwer allerheiligste Moeder gedenken, en mij verleenen dat ik U altijd in een zuiver hart ontvangen mag, en wierd ik van alle menschen verlaten, mij alleen in U en uwe gezegende Moeder mag troosten. Wil ook, o Jesus, in mijn hart een gedenkteeken laten, gelijk uw lichaam in den doek gedaan heeft, opdat Gij nooit uit mijn hart en gedachten gesloten wordt: die leeft en heerscht, met God den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

G E B E D.

ô Koningin der martelaren, die het zwaard des lijdens (gelijk de heilige Simeon in den tempel had voorspeld) in uwe ziel met de grootste smart doch met het grootste geduld en liefde, (inzonderheid bij zijn sterven aan het kruis) hebt gevoeld: ik bid u, laat de punt van dit zwaard mijn hart doorsteken en doorwonden, opdat ik alzoo de oneindige smarten des Zoons, en uwe allergrootste droefheid in mijne ziel mag gevoelen, om mij daarvan met u te verblijden in eeuwigheid. Amen.

DE TREURZANG

Stabat Mater dolorosa.

Verlossers Moeder, droef te moede,
 Stond bij 't kruis, daar haar bebloedde
 En doorwonde Zoon aan hing,
 Door wier ziel, terwijl zij steende,
 Zuchtte, klaagde, kermde, weende,
 't Zwaard van druk en smarte ging.
 Ach! hoe droevig, hoe vol rouwe,

Was die zegenrijke Vrouwe,
Moeder van Gods een'gen Zoon!
Zij, die met benauwden harte,
Bevende aanzag de smarte
Van haar' Vrucht, bij God zoo schoon!
Wie zou niet van tranen mijden,
Ziende in zulk een bitter lijden
Christus waarde Moeder! Ach,
Wie toch zou zich niet bedroeven,
Zoo hij haar dien weedom proeven,
Om den Zoon, zoo angstig zag?
Om zijns volks, om aller zonden,
Zag zij Jesus vol van wonden,
Geeselsstriemen zonder tal.
Zij zag haren Zoetgeboren'
Sterven, nadat hij te voren
Zijnen geest aan God beval.
Ach! o Moeder, bron van liefde,
Of gij ook mijn hart doorgriefde;
Maak dat ik ook met u klaag',
Wil mijn dorre hart aanranden,
Doe 't in Christus liefde branden,
Dat ik mijnen God behaag'.
Heil'ge Moeder! druk te zamen
Al de wonden, al de stramen
Des Gekruisten in mijn hart;
Laat mij zoo veel treurtooneelen,
Zijne wonden met u deelen:
Voor mij leed hij al die smart.
Dat ik waarlijk met u steene,
En om den Gekruisten weene,
Zoo lang als ik leven zal.
Ja, laat mij met u staan schreien,
En gewilliglijk verbeien
Onder het kruis en overal.
Maagd der Maagden uitgelezen!
Wil mij nu niet bitter wezen,
Maak dat 'k met u ween en zucht,
Laat ik in mij, al mijn' dagen,
Christus dood en wonden dragen,

158 *Getijden tot de zeven Weën van Maria.*

Die gedenken steeds met vrucht.
Maak dat ik in zijne wonden,
In zijn kruisdood zij verslonden,
Om de liefde van uw Zoon.
Wil mij in Gods liefde voeden,
Reine Maagd, en mij behoeden
In het oordeel; van Gods troon.
Dat alsdan het kruis mij dekke,
Christus dood ten schild verstrekke,
En hij mij genê bewijz'.
Maak, als 't lichaam af zal sterven,
Dat mijn' ziel hierna moge erven,
De eeuw'ge vreugd van 't Paradijs.

GEBED TOT MARIA.

Waarmede zal ik u vergelijken, of aan wie zal ik u gelijk maken, gij dochter van Jeruzalem; wie zal ik bij u vergelijken, om u te troosten, gij maagd, dochter van Sion: want uwe verplettering is grooter dan de zee. *Thren.* 1, 13.

Uwe ziel zal een zwaard doorsteken, opdat de gedachten veler harten openbaar worden. *Luc.* 2.

In alle druk en benauwdheid, kom ons te hulp, o allerheiligste Maagd Maria!

GEBED.

O allerheiligste Maagd Maria! ik bid u, door het bittere lijden en de overgrootte droefheid welke uit uw hart als eene bron opwelden, toen gij met uwe moederlijke armen het doode lichaam van uwen gezegenden Zoon omhelsdet, toen gij zijn goddelijk aangezicht zoo onteerd zaagt door de fluimen, zoo bleek van den dood, zoo blauw van de slagen: wil ons de genade verwerven dat wij ook met een rouwhartig leedwezen onze zonden, die de wonden onzer ziel zijn, mogen

beweenen; opdat wij, scheidende uit dit leven; mogen genieten de vriendelijke en zalige omhelzingen van uwen allerzoetsten Zoon Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

MANIER OM GODVRUCHTIGLIJK DEN ROZENKRANS

van den allerh. Naam Jesus te lezen.

Maak eerst het teeken des heiligen kruises.

Antiphone. O Rex gloriose.

ô Jesus! roemwaardige Koning onder uwe Heiligen, die altijd prijsbaar zijt en nochtans onuitsprekelijk: Gij zijt in ons, Heer Jesus, en uw heilige Naam is door ons aangeroepen. Verlaat ons niet, Jesus, onze God, maar verwaardig U ons in het laatste oordeel onder uwe Heiligen en uitverkoornen te stellen; o roemwaardige en gezegende koning Jesus.

v. Maak den Heer Jesus groot in mij.

r. En laat ons zijnen heiligen Naam verheffen.

ô Heer Jesus Christus, Zoon van den levenden God, aan wien God, de Vader almachtig, eenen naam gegeven heeft boven alle namen, opdat in den Naam Jesus alle knieën zouden gebogen worden: wij bidden U, wil ons geven eene zalige vrees en brandende liefde tot dezen uwen heiligen Naam, opdat wij dien altijd met woorden en werken zoo eeren op aarde, dat wij door de kracht der geheimen van den heiligen Rozenkrans van den heiligen Naam Jesus, met onze medebroeders

en medezusters, mogen ontvangen de volheid der blijdschap in den hemel. Die leeft en heerscht, door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Bid na het Gelooft een Onze Vader, ter eere van den eeuwigen Vader van Jesus; daarna drie Wees gegroet, groetende Maria als moeder van Jesus, Zoon van David, als moeder van Jesus, Koning der Joden, en als Moeder van denzelfden Jesus, Zoon van den levenden God. Dan bidt men den Rozenkrans van Jesus, overdenkende de geheimen onzer verlossing, het leven, lijden en den roem van Jesus, zeggende voor ieder tientje met hoofdbuiging:

v. Jesus Naam moet zijn geprezen.

r. Van nu af tot altijd na dezen.

Na ieder tientje moet men zeggen:

Eere zij den Vader, den Zoon, enz.

VIJF BLIJDE GEHEIMEN.

1. De Boodschap des Engels. 2. De heilige Geboorte van Jesus. 3. De heilige Besnijdenis van Jesus. 4. De vinding van Jesus in den tempel. 5. De heilige Doop van Jesus.

Ter eere van de vijf blijde geheimen bidt men vijf tientjes; bij het overdenken dezer geheimen, zegt men: Jesus Christus, Zoon van David, ontferm U onzer.

VIJF DROEVIGE GEHEIMEN.

1. Het wasschen van de voeten der Apostelen door Jesus. 2. Het gebed van Jesus in het hofje. 3. De gevangenneming van Jesus door de Joden. 4. De kruisdraging van Jesus. 5. Het barmhartige nederdalen van Jesus ter helle.

Ter eere van de vijf droevige geheimen, bidt men wederom vijf tientjes, en zegt men: Jesus van Nazareth, Koning der Joden, ontferm U onzer.

VIJF ROEMWAARDIGE GEHEIMEN.

1. De verrijzenis van Jesus. 2. De zegevierende hemelvaart van Jesus. 3. De afzending des heiligen Geestes door Jesus. 4. De krooning van Maria door Jesus. 5. De komst van Jesus ten oordeel.

Ter eere van de vijf roemwaardige geheimen bidt men wederom vijf tientjes, en zegt men: Jesus Christus, Zoon van den levenden God, ontferm U onzer.

Na iederen Rozenkrans van vijf tientjes, of wel na den geheelen Rozenkrans van vijftien tientjes, leest of zingt men den Lofzang:

JESU, DULCIS MEMORIA.

Jesus, uw' gedachtenis,
Die onze roem en vreugde is,
Vooral uw tegenwoordigheid,
Is de hoogste zoetheid.
Blijder zang bestaat er niet,
Het oor hoort geen zoeter lied,
't Hart geen grooter liefde kent,
Dan Gods Zoon in 't Sacrament.
Neen, geen tong die het kan zeggen,
Geen geschrift dat 't uit kan leggen,
Welke zaligheid men vindt,
Als men Jesus vurig mint.
Wil mijn koud verstand ontweken,
't Hart in liefdegloed ontsteken,
Dat ik vol van liefde en min

Alles doe naar uwen zin.

Nu mijn troost in leed en pijn,

Zult Gij eens mijn looner zijn,

Als Gij, vol van Majesteit,

Heerschen zult in eeuwigheid. Amen.

v. Help ons, God onze Zaligmaker !

r. En om de eere uws Naams, Heer Jesus, verlos ons.

G E B E D.

ô God, die den roemwaardigen Naam van uwen eeniggeboren Zoon, onzen Heer Jesus Christus, voor uwe geloovigen zeer liefelijk, voor de booze geesten vervaarlijk en schrikkelijk hebt gemaakt: verleen genadig, dat allen die dezen heiligen Naam Jesus godvruchtiglijk vieren op aarde, nu de zoetheid van uwen heiligen troost mogen proeven, en hiernamaals de blijdschap der eeuwige zaligheid verwerven: door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

V. B. *Behalve de Aflaten door de Pausen vergund, verleent daarenboven Zijne Doorluchtige Hoogheid* FR. REGINALDUS, Bisschop van Antwerpen, 40 dagen aflat aan hen die aldus den heiligen Rozenkrans van Jesus zullen bidden.

MANIER OM DEN

Rozenkrans godvruchtiglijk te bidden.

In den naam des Vaders, en des Zoons, en des heiligen Geestes. Amen.

Ik geloof in God den Vader, almachtig, enz.
Eere zij den Vader, enz.

Onze Vader, enz.

Ik groet u, Dochter van God den Vader. Wees gegroet, Maria, enz.

Ik groet u, Moeder van God den Zoon. Wees gegroet, Maria, enz.

Ik groet u, Bruid van God den heiligen Geest.
Wees gegroet, Maria, enz.

DE VIJF BLIJDE GEHEIMEN.

I. De boodschap des Engels.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen: van af tot altijd na dezen.

Onze Vader, enz.

1. De heilige Drievuldigheid heeft toegestemd in de menschwording van Christus, wees gegroet, enz.
2. Maria is tot Moeder van Christus verkoren, wees gegroet, enz.
3. De Engel Gabriël bracht Maria de blijde boodschap, wees gegroet, enz.
4. Maria was in de eenzaamheid in haar gebed, wees gegroet, enz.
5. De engel zeide: Wees gegroet, Maria, vol

van genade; de Heer is met u, wees gegroet, Maria, enz.

6. Maria was verbaasd als zij den engel hoorde,
 7. De Engel zeide: Maria, wil niet vreezen, want
gij zult ontvangen door den heiligen Geest,
 8. Maria zeide: zie de dienstmaagd des Heeren, mij geschiede naar uw woord,
 9. Maria is van den heiligen Geest overschaduwd geworden,
 10. En het woord is vleesch geworden, en heeft onder ons gewoond,
- Eere zij den Vader, enz.

Wees gegroet, enz.

II. *De bezoeking.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen: van nu af tot altijd na dezen.
Onze Vader, enz.

1. Maria ging uit ootmoedigheid hare nicht Elisabeth bezoeken, wees gegroet, Maria, enz.
2. Maria bestuurd door den heiligen Geest,
3. Maria, met alle haast opstaande, ging over het gebergte,
4. Maria werdt met veel liefde van hare nicht Elisabeth ontvangen,
5. De heilige Joannes is gezuiverd en van blijdschap opgesprongen in het lichaam zijner moeder,
6. Elisabeth zeide: gezegend is de vrucht uws lichaams,
7. Maria heeft uitgeroepen: mijne ziel maakt groot den Heer,
8. Elisabeth zeide: wat geluk geschiedt mij, dat de Moeder des Heeren tot mij komt,
9. Het huis van Zacharias is door de komst van Jesus en Maria gezegend,

Wees gegroet, Maria, enz.

10. Maria heeft hare nicht drie maanden met veel liefde gediend, wees gegroet, enz.
Eere zij den Vader, enz.

III. *De Geboorte van Christus.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen.

Onze Vader, enz.

1. Maria heeft gebaard, en zij is Maagd gebleven, wees gegroet Maria, enz,
2. Maria heeft Jesus in eenen stal gebaard en in doeken gewonden,
3. Maria heeft Jesus met veel liefde en verwondering aanschouwd,
5. Maria heeft Jesus omhelsd en aan haar hart gedrukt,
5. Maria heeft Jesus met hare heilige borsten gevoed,
6. Maria heeft Jesus in eene kribbe gelegd, die Josef daartoe had bereid,
7. Jesus lag op hooi en stroo, tusschen den os en den ezel,
8. De Engelen hebben gezongen : glorie zij God in het allerhoogste, en vrede aan de menschen die van goeden wille zijn,
9. De herders hebben het Kind komen bezoeken,
10. De drie koningen hebben het Kind komen aanbidden en hunne giften geofferd,
Eere zij den Vader, enz.

Wees gegroet, Maria, enz.

IV. *De opdracht van Christus.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen.

Onze Vader, enz.

1. Maria ging om haar Kind te offeren, wees gegroet, Maria, enz.
2. Jesus en Maria onderwierpen zich aan de wet,
3. Maria ging door moeielijke wegen naar Jeruzalem,
4. Maria heeft Jesus op hare armen gedragen,
5. Maria vervolgde al biddende haren weg,
6. Maria heeft Jesus in den tempel geofferd,
7. Maria heeft Jesus met vijf sikkelen herkocht,
8. Anna was verblijd dat hare voorspelling was volbracht,
9. De oude Simeon heeft Jesus omhelsd en op zijne armen genomen,
10. Simeon zeide : Heer, laat uwen dienaar gaan in vrede naar uw woord,
Eere zij den Vader, enz.

Wees gegroet, Maria, enz.

V. *De vinding van Christus.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen.
Onze Vader, enz.

1. Maria heeft haar lief Kind verloren, wees gegroet, enz.
2. Maria heeft haren schat gemist,
3. Maria heeft hem al weenende gezocht,
4. Maria heeft Jesus langs alle wegen en straten gaan zoeken,
5. Maria heeft Jesus na drie dagen gevonden,
6. Maria vond Jesus in den tempel,
7. Jesus, twaalf jaren oud zijnde, leerde de doctoren,
8. Maria zeide : Zoon, waarom hebt Gij ons bedroefd,

Wees gegroet, enz.

9. Jesus is met hen gegaan en was hun onderdanig, wees gegroet Maria, enz.

10. Maria bewaarde al de woorden in haar hart, die Jesus tot haar sprak, wees gegroet Maria, enz.

Eere zij den Vader, enz.

G E B E D.

ô Maria, allergoedertierenste Moeder! verkrijg mijn hart droefheid, en mijne oogen tranen van berouw, om te beschreien dat ik Jesus door de zonden zoo dikwijls verloren heb : vergun mij hem wederom te vinden en altijd te behouden.

DE VIJF DROEVIGE GEHEIMEN.

In den naam des Vaders, en des Zoons, en des heiligen Geestes. Amen.

Ik geloof in God den Vader, enz.

Eere zij den Vader, enz.

Onze Vader, enz.

Ik groet u, Dochter van God den Vader. Wees gegroet Maria, enz.

Ik groet u, Moeder van God den Zoon. Wees gegroet, Maria, enz.

Ik groet u, Bruid van God den heiligen Geest. Wees gegroet Maria, enz.

Zoo lief heeft God den mensch gehad, dat hij zijnen eenigen Zoon niet heeft gespaard, maar hem heeft geleverd ter dood, ja tot den dood des kruises.

I. De benauwdheid van Christus.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen.

Onze Vader, enz.

1. Jesus ging naar het hofje van Oliveten, wees gegroet Maria, enz.
 2. Jesus viel plat ter aarde neder,
 3. Jesus volhardde in het gebed,
 4. Jesus was bedroefd tot den dood,
 5. Jesus zweette water en bloed,
 6. Jesus stelde zijnen wil in den wil van zijnen hemelschen Vader,
 7. Jesus vermaande zijne Leerlingen om te waken en te bidden,
 8. Jesus werd van zijnen Apostel door eenen kus geleverd,
 9. Jesus werd van zijn bemind volk gevangen,
 10. Jesus werd wreedelijk gebonden en gesleurd van den eenen rechter tot den anderen,
- Zoo lief heeft God den mensch gehad, enz.

Wees gegroet Maria, enz.

II. *De geeseling van Christus.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen.
Onze Vader, enz.

1. Jesus werd geleverd om gekruist te worden, wees gegroet, Maria, enz.
2. Jesus werd valschelijk beschuldigd,
3. Jesus kleederen werden uitgerukt,
4. Jesus stond daar naakt en bloot,
5. Jesus aan eene kolom gebonden,
7. Jesus werd met zweepen geslagen,
7. Jesus werd met roeden gegeeseld,
8. Jesus vleesch met scherpe sporen verscheurd,
9. Jesus bloed vloeide langs de aarde,

Wees gegroet, enz.

10. Jesus ontbonden, kruipt naar zijne kleederen, wees gegroet Maria, enz.
Zoo lief heeft God den mensch gehad, enz.

III. *De krooning van Christus.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen.
Onze Vader, enz.

1. Jesus werd verwezen om gekroond te worden, wees gegroet Maria, enz.
 2. Zij hebben Jesus eene doornen kroon bereid,
 3. Zij hebben de doornen kroon in Jesus hoofd gedrukt,
 4. Jesus hoofd langs alle kanten doorwond,
 5. Jesus hoofd druipende van het bloed,
 6. Jesus hoofd met bloed bedekt,
 7. Jesus oogen met tranen overgoten;
 8. Jesus lippen met doodverw besmet,
 9. Jesus, met eenen purperen mantel bespot,
 10. Jesus, zoo wreedelijk mishandeld, aanziet den mensch,
- Zoo lief heeft God den mensch gehad, enz.

Wes gegroet, Maria, enz.

IV. *De kruisdraging van Christus.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen ; van nu af tot altijd na dezen.
Onze Vader, enz.

1. Jesus werd veroordeeld om gekruist te worden, wees gegroet Maria, enz.
2. Jesus heeft zijn kruis met liefde omhelsd,
3. Jesus heeft zijn kruis op zijne doorwonde schouderen gedragen,
4. Jesus bezweek onder het kruis om onze zonden,
5. Jesus, beladen met zijn kruis, ontmoette

Wes gegroet, Maria, enz.

zijne bedroefde Moeder, wees gegroet Maria, enz.

6. Jesus drukte zijn aangezicht in den doek,
 7. Jesus zeide : handelt men zoo met het groene hout ; wat zal dan het dorre geschieden,
 8. Niemand wilde Jesus zijn kruis helpen dragen,
 9. Jesus viel aan den berg neder,
 10. Jesus klom voor ons op den berg van Calvarie,
- Zoo lief heeft God den mensch gehad, enz.

Wees gegroet, enz.

V. De kruisiging van Christus.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen.
Onze Vader, enz.

1. Jesus werd wreedelijk op het kruis uitgerek, wees gegroet Maria, enz.
 2. Jesus handen en voeten doornageld,
 3. Jesus werd aan het kruis opgericht, en zijne wonden vloeiden van het bloed,
 4. Jesus bad voor zijne vijanden,
 5. Jesus beloofde den moordenaar het paradijs,
 6. Jesus beval den heiligen Joannes aan zijne lieve Moeder,
 7. Jesus, dorst hebbende, is met gal en azijn gelaafd,
 8. Jesus heeft uitgeroepen : mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten,
 9. Jesus zeide : het is volbracht,
 10. Jesus heeft zijnen geest gegeven en zijn hart voor ons laten openen,
- Zoo lief heeft God den mensch gehad, enz.

Wees gegroet Maria, enz.

G E B E D.

ô Jesus! ik bid U, door uwe smarten en uwen bitteren dood, door uwe doornagelde handen, doorboorde voeten, doorstokene zijde en al uwe gezegende wonden : ontferm U mijner, en druk uw heilig lijden zoo in mijn hart, dat mij niets anders behage dan Gij mijn Jesus, die voor mij gekruisigd zijt. Amen.

DE VIJF DROEVIGE GEHEIMEN.

In den naam des Vaders, en des Zoons, en des heiligen Geestes. Amen.

Ik geloof in God den Vader, almachtig, enz.

Eere zij den Vader, enz.

Onze Vader, enz.

Ik groet u, Dochter van God den Vader. Wees gegroet Maria, enz.

Ik groet u, Moeder van God den Zoon. Wees gegroet Maria, enz.

Ik groet u, Bruid van God den heiligen Geest. Wees gegroet Maria, enz.

Gelooft en verheerlijkt zij Christus in het heilig Sacrament des Altaars ; deszelfs voorstander, de heilige vader Dominicus, met zoo vele lofzangen en eere als hij waardig is.

I. *De verrijzenis van Christus.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen.

Onze Vader, enz.

1. Jesus is ten derden dage opgestaan, wees gegroet Maria, enz.

2. Jesus heeft dood en hel overwonnen, wees gegroet Maria, enz.

3. Jesus troostte en verlostte de Oudvaders, wees gegroet Maria, enz.
 4. Jesus is roemvol verzezen,
 5. Jesus verblijdde zijne lieve Moeder,
 6. Jesus, als een hovenier, verscheen aan Maria Magdalena,
 7. Jesus vertoonde zich aan Petrus, en heeft hem gezegend,
 8. De Leerlingen van Emaus zeiden : waren onze harten niet brandende van liefde, als hij tot ons sprak,
 9. Jesus stond te midden zijner Leerlingen, en wenschte hun allen vrede,
 10. Jesus toonde zijne roemvolle wonden aan den heiligen Thomas,
- Geloofd en verheerlijkt, enz.

Wees gegroet, Maria, enz.

II. *De hemelvaart van Christus.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen.
Onze Vader, enz.

1. Jesus roemvolle hemelvaart, wees gegroet, Maria, enz.
2. Jesus scheidde van zijne lieve vrienden,
3. Maria omhelsde haren lieven Zoon,
4. Magdalena wierp zich aan de voeten van Jesus,
5. Jesus klom op door zijne eigene macht,
6. De Leerlingen hebben Jesus aanschouwd, en hij heeft hen allen gezegend,
7. Jesus heeft voor ons den hemel geopend,
8. Jesus zit aan de rechterhand van zijnen hemelschen Vader,
9. Jesus toonde zijne heilige wonden voor ons aan zijnen hemelschen Vader,

Wees gegroet Maria, enz.

10 Jesus is onze middelaar in den hemel, wees gegroet, enz. Geloofd en verheerlijkt, enz.

III. *De zending van den heiligen Geest.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen.

Onze Vader, enz.

1. Jesus heeft den heiligen Geest beloofd, wees gegroet, Maria, enz.
 2. Jesus heeft den Trooster gezonden,
 3. Jesus heeft het vuur op de wereld gezonden,
 4. De heilige Geest heeft de harten met liefde ontstoken,
 5. De heilige Geest heeft de verstanden verlicht,
 6. De heilige Geest heeft de harten versterkt,
 7. De heilige Geest heeft verscheidene talen doen spreken,
 8. De heilige Geest heeft zijne gaven uitgedeeld,
 9. Kom, heilige Geest, bezoek de harten uwer geloovigen,
 10. Kom, heilige Geest, ontsteek in ons het vuur uwer liefde,
- Geloofd en verheerlijkt, enz.

Wees gegroet, Maria, enz.

IV. *De hemelvaart van Maria.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen.

Onze Vader, enz.

1. Maria is opgeklommen ten hemel, wees gegroet, Maria, enz.
2. De hemelsche Vader ontving zijne beminde Dochter, wees gegroet, Maria, enz.

3. Jesus verwelkomde zijne lieve Moeder, wees gegroet, Maria, enz.
 4. De heilige Geest omhelsde zijne lieve Bruid,
 5. De Serafijnen groeten Maria,
 6. De Engelen dienen Maria,
 7. Heel de hemel is verblijd door Maria,
 8. Maria zit bij haren lieven Zoon,
 9. Maria is onze voorspreekster in den hemel,
 10. Maria is onze Moeder in den hemel,
- Geloofd en verheerlijkt, enz.

Wees gegroet, enz.

V. De krooning van Maria.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen.

Onze Vader, enz.

1. Maria is roemvol gekroond in den hemel, wees gegroet, Maria, enz.
2. Maria gekroond om hare serafijnsche liefde,
3. Maria gekroond om hare engelachtige zuiverheid,
4. Maria gekroond om hare groote ootmoedigheid,
5. Maria gekroond om hare volmaakte gehoorzaamheid,
6. Maria gekroond om hare heilige voorzichtigheid,
7. Maria gekroond om hare groote geduldigheid,
8. Maria gekroond om hare ijverige dankbaarheid,
9. Maria gekroond om hare volharding in alle deugden,
10. Maria boven alle Engelen en Heiligen

Wees gegroet, Maria, enz.

in den hemel gekroond, gelijk het de Moeder Gods toekomt, wees gegroet Maria, enz.

Eere zij den Vader, enz.

G E B E D.

Ik offer u, allerzuiverste Maagd en allerroemrijkste Moeder Gods Maria, in de vereeniging van al uwe deugden, verdiensten en volmaakt-heden, deze geestelijke kroon der gebeden en groetenissen : verwaardig u dezelve te ontvangen, met al de lofzangen die op de aarde en in den hemel gedaan worden, en verkrijg mij en al degenen voor welke ik gehouden ben te bidden, van uwen lieven Zoon, de genade om wel te leven en zaliglijk te sterven. Amen.

Éen Onze Vader, tot dankbaarheid, omdat God ons de genade gegeven heeft van den Rozenkrans te bidden.

Onze Vader, enz.

Éen Wees gegroet, opdat Maria ons verstand opdrage aan den hemelschen Vader, en wij in eeuwigheid zijner barmhartigheid mogen gedenken.

Wees gegroet Maria, enz.

Éen Wees gegroet, opdat Maria ons geheugen opoffere aan haren Zoon, en wij gedurig zijn leven en bitter lijden indachtig zouden mogen wezen.

Wees gegroet Maria, enz.

Éen Wees gegroet, opdat Maria onzen wil gelieve toe te eigenen aan den heiligen Geest, en hij gedurig in ons van liefde mag branden.

Wees gegroet Maria, enz.

Het Geloof zullen wij bidden, opdat ons gebed aan God mag aangenaam wezen, dat het mag

strekke tot zijne meerdere eer en roem, tot welstand der heilige Kerk, tot bekeering der zondaren en afgevallene Christenen, en tot welstand der gemeenten.

Ik geloof in God den Vader, enz.

De almogendheid des Vaders beware ons.

De wijsheid des Zoons onderwijze ons.

De liefde des heiligen Geestes ontsteke in ons.

In den naam des Vaders, en des Zoons, en des heiligen Geestes. Amen.

Van den H. Kruisweg.

Wijze om deze godsvrucht te oefenen.

In de kerk gekomen om den Kruisweg te houden, knielt men voor het altaar neder en tracht zich voor te bereiden door eene akte van berouw te verwekken. Vervolgens gaat men de onderscheidene Statien in volgorde bezoeken, en zich voor elke Statie op de knieën werpende, zegt men met gevoel: wij aanbidden U, Christus, enz. Nu blijft men een weinig tijds dat geheim van Jesus lijden overwegen, hetwelk door die Statie wordt voorgesteld, en na een kort gebed tot den lijdenden Verlosser, zegt men: Onze Vader, Wees gegroet, met deze woorden sluitende: Ontferm U onzer, enz. Op deze wijze gaat men voort tot aan de laatste Statie, en zich dan weder tot het altaar wendende, bedankt men God voor de ontrangene genadegiften.

De aflaten, welke men in deze oefening verdienen kan, zijn dezelfde, welke zij verdienen, die

de Statien van den Kruisweg te Jeruzalem in persoon bezoeken. Vele daarvan zijn volle Aflaten, van welke men zich zelven eenen kan toevoegen en de overigen voor de zielen in het vagevuur.

Voorbereidend Gebed en Akte van Berouw.

Met den diepsten eerbied werp ik mij voor U ter aarde, Verlosser van den zondigen mensch! en innig getroffen over het lijden dat U mijne verlossing gekost heeft, wil ik mij in deze oogenblikken met dat wonder van liefde bezig houden, door U in den geest op uwen bloedigen kruisweg te vergezellen. Maar hoe zal ik dit op eene waardige wijze kunnen verrichten, ik, die U zoo dikwerf beleedigde, uw lijden niet zelden vernieuwde? Ja, mijn Jesus! ik beken het, ik ben een zondaar, een onwaardige: maar Gij kunt mij rechtvaardig en uwer liefde waardig maken. Ontferm U dan over mij; verwerp mij niet van uw aanschijn en vergeef den boetvaardigen zondaar, die U als het hoogste goed bovenal bemint, en juist daarom berouw heeft over zijne zonden. Niet meer, mijn God, niet meer zal ik zondigen, maar U steeds zoo beminnen, dat ik eenmaal onder diegenen gerangschikt worde, voor wie uw bloed niet vruchteloos vergoten werd.

Tot voldoening voor mijne misdrijven offer ik U deze oefening op. Stort gedurende dezen bloedigen togt in mij den goeden geest, en geef dat ik, bewogen door uw lijden, tot uwe navolging aangespoord worde; maak mij deelgenoot aan de verleende Aflaten, opdat zij mij behulpzaam zijn om in dit leven uwe erbarming en hierna uwe heerlijkheid van aanschijn tot aanschijn te genieten. Amen.

I. STATIE.

Jesus wordt ter dood veroordeeld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.
Omdat Gij door uw heilig kruis de wereld verlost hebt.

Overweeg, mijne ziel! met welke gevoelens Jesus dit vonnis ontvangt: zie, hoe gewillig Hij zich aan hetzelfde, uit liefde tot u, onderwerpt. Ach, dat gij u toch eens schaamtet! gij die zoo dikwerf het vonnis des eeuwigen doods verdientet, gij verwaardigt u nauwelijks eene geringe versterving aan te nemen, tot welke hij, die Gods plaats bekleedt, u soms veroordeelt. Wel-aan dan, wend u vol schaamte tot Jesus, uwen bruidegom, en zeg Hem met een hart vol liefde:

GEBED.

Dierbare Jesus! uwe onschuld en de liefde waarmede Gij U, zonder eenige tegenspraak, aan het onrechtvaardigste vonnis onderwerpt, doen mij blozen; het is mij leed dat ik mij bij het ontvangen van eene geringe belediging, bij het hooren van een smadelijk woord, tot hiertoe zoo verontwaardigd toonde; ja, dit smart mij, en ik maak een vast voornemen om voortaan met uwe heilige hulp elke versmading, hoe onrechtvaardig, hoe smartelijk die ook zijn moge, gaarne te verduren.

*Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.
Ontferm U onzer, Heer! ontferm U onzer.*

II. STATIE.

Jesus neemt het kruis op zijne schouderen.

Wij aanbidden U, Christus en loven U.
Omdat Gij door uw heilig kruis de wereld ver-
lost hebt.

Mijne ziel! beschouw uwen Jesus; zie met welk
eene teederheid Hij het kruis omhelst, met welk
eene kalmte en gelatenheid Hij den moedwil der
woeste bende verdraagt. Ach! bloos over het on-
geduld, waaraan gij u bij het verschijnen van het
geringste kruisje van tegenspoed zoo vaardig over-
geeft. Kom, vergezel uwen met het kruis beladen
Jesus, en zeg Hem :

G E B E D.

Met reden schaam ik mij, lieve Jesus, wan-
neer ik U het kruis, het door mijne ondankbaar-
heid, door mijne zonden verwaardigd kruis zoo
liefderijk zie omhelzen, terwijl ik aarzel die lichte,
die aangename kruisjes op te nemen, welke uwe
oneindige liefde mij vormde en door zoo vele ge-
nadehulp dragelijk maakte. Vergeef het mij bid ik
U, vermits ik een vast besluit maak, niet alleen
om U, met uwe geliefde heilige Theresia, zelve
voortaan gaarne te omhelzen, maar bovendien U
onophoudelijk te smeeiken : of lijden of sterven,
het kruis of de dood.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.

Ontferm U onzer, Heer! ontferm U onzer.

†

III. STATIE.

Jesus valt de eerste maal onder het kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw heilig kruis de wereld verlost hebt.

Mijne ziel! ziet gij de beleedigingen niet, welke uw gevallen Jesus te verduren heeft? En echter zwijgt Hij, en echter verdraagt Hij alles uit liefde tot u; en hoe ongeduldig zijt gij niet, wanneer eene lichte ziekte u aantast, wanneer een gering ongeval u treft, hoe bitter beklaagt gij u dan niet? Ach, werp u dan met tranen van berouw voor Jesus voeten neder, en bid Hem :

GEBED.

Beminnelijke Jesus! met leedwezen werp ik mij voor U ter aarde, omdat ik U zoo dikwerf door mijn ongeduld beleedigde. Ach! schenk mij de genade, om te kunnen opstaan, den weg des kruises met liefde en vreugde te vervolgen, en alle rampslagen te verduren.

*Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.**Ontferm U onzer, Heer! ontferm U onzer.*

†

IV. STATIE.

Jesus ontmoet zijne heilige Moeder.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw heilig kruis de wereld verlost hebt.

Ach! welk eene hevige smart doorboorde het hart van Maria, en wie kan de folteringen op-

noemen, waarmede Jesus lijden bij deze ontmoeting verzwaard werd? Ween, mijne ziel, bij dit zielroerend schouwspel, en troost de bedroefde Moeder en den lijdenden Zoon op deze wijze:

G E B E D.

Liefderijke Moeder! ik ben het die uwen gelietden Zoon, uwen Jesus, aan de barbaarsche handen van ruwe krijgsknechten overleverde. Toen ik zondigde, juist toen vormde ik het zwaard van droefheid dat uw moederhart doorboorde. Ach! ik heb er berouw over en smeeek U beiden om ontferming en vergeving. Ontferming, heilige Maria! Mijn God! ontferming met eenen zondaar, die het besluit maakt niet meer te zondigen, en tot dat einde dikwijls de smarten zal overwegen van Jesus en Maria.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.

Ontferm U onzer, Heer! ontferm U onzer.

V. S T A T I E.

Jesus wordt door Simon van Cyrenen in het kruisdragen geholpen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw heilig kruis de wereld verlost hebt.

Denk eens na, mijne ziel, welke beleediging de Cyrener Jesus aandeed, door Hem in het kruisdragen zijne hulp te weigeren. Maar beleedigt gij hem niet meer, als gij het kruis, dat Jesus u overzendt, gedwongen en niet met liefde torscht; als gij het nasleept en zelfs durft ontvluchten? Ach! verfoei uwe dwaling en bid uwen liefhebberden Jesus:

G E B E D.

Liefdevolle Jesus! ik belijd het, ik was die Cyrener : ik die slechts gedwongen het kruis der wederwaardigheden gedragen en altijd getracht heb hetzelfde te ontvluchten. Ach ! ik erken mijne misdaden, en smEEK om vergeving en genade voor de toekomst. Zend mij vrij die kruisen, welke U zoo dierbaar zijn ; met uwe hulp zal ik ze volgaarne omhelzen.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.

Ontferm U onzer, Heer ! ontferm U onzer.

†

VI. STATIE.

Veronica droogt Jesus aangezicht met eenen zweetdoek.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U. Omdat Gij door uw heilig kruis de wereld verlost hebt.

Is het mogelijk, mijne ziel, dat gij niet van liefde en teederheid wegs melt, bij de overweging van de belooning, welke de goede Jesus aan de vrome Veronica uitreikte, voor hare aan Hem betoonde daad van medelijden? Hij stelde haar in het bezit van zijne in den zweetdoek uitgedrukte, aanbiddelijke galaatstrekken. Zou Hij niet op dezelfde wijze ook met u handelen, door zijn heilig wezen in uw hart te drukken, zoo gij dikwerf uw medelijden jegens Hem opwektet? Ach ! geef dan van dit gemis aan uzelve alleen de schuld, en zeg Hem :

G E B E D.

Gefolterde Godmensch ! zoo Gij niet in mijn

hart gedrukt zijt, is de schuld niet aan U; neen, aan mijzelve, aan mijne ongevoeligheid moet ik het wijten. Immers, gevoel ik wel ooit medelijden jegens U? overweeg ik wel ooit uwe smarten? Ach! ik verfoei mijne handelwijze, en wil voortaan uw bitter lijden dikwijls overwegen, opdat Gij met onuitwischbare letteren in mijn hart moogt gegrift blijven.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.

Ontferm U onzer, Heer! ontferm U onzer.

†

VII. STATIE.

Jesus valt ten tweedenmale onder het kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.
Omdat Gij door uw heilig kruis de wereld verlost hebt.

Ach, mijne ziel, hoe ongevoelig zijt gij! Ziet gij niet dat het uwe trotschheid is, die Jesus ook nu op den grond doet nedervallen, daar gij uwen Heiland met voeten treedt, om uzelve te verheffen? Ach! verfoei toch eens dien hoogmoed, en beloof uwen gevallen vriend beterschap.

GEBED.

Ja, mijn Jesus! ik beweene mijne trotschheid, waardoor ik steeds boven anderen den voorrang begeerde; en dewijl ik hierdoor oorzaak van uwen val was, besluit ik, mij ook voor mijne minderen te vernederen, altijd met nederigheid en onderwerping te spreken, en allen hoogmoed uit mijn hart te verbannen. Help mij hierin door uwe vermogende genade.

*Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.**Ontferm U onzer, Heer! ontferm U onzer.*

†

VIII. STATIE.

Jesus troost de weenende vrouwen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.
Omdat Gij door uw heilig kruis de wereld ver-
lost hebt.

Zie, mijne ziel, hoe de voor Jesus geplengde tranen, met door Hem gegevene vertroostingën gepaard gaan. Nauwelijks weenen Jeruzalems vrouwen, of Jesus vertroost haar. Overweeg eens, dat zoo gij tot hiertoe van Hem nog geenen troost ontvangen hebt, het een sprekend bewijs is, dat gij nog geene tranen van medelijden over uwen lijdenden Zaligmaker gestort hebt.

GEBED.

Beminnelijke Verlosser! al te wel gevoel ik mijne verplichting, om over mijne ondankbaarheid en zondige werken te schreien; maar des te meer beweën ik dezelve, omdat zij oorzaak van uw lijden waren. Zoo dan de tranen der bedroefde vrouwen U welgevallig waren, o versmaad dan ook de mijne niet, opdat ik zoowel nu als in het uur van mijnen dood door U getroost worde.

*Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.**Ontferm U onzer, Heer! ontferm U onzer.*

IX. STATIE.

Jesus valt ten derdenmale onder het kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.
Omdat Gij door uw heilig kruis de wereld verlost hebt.

Aanschouw, mijne ziel, aanschouw uwen hier ten derdenmale op den grond gevallen Jesus. Uwe zonden deden Hem bezwijken; Hij kon den last uwer ondankbaarheid niet langer torschen. Maak dan eenmaal het besluit, om niet meer ondankbaar te zijn en uwen Verlosser op te beuren. Zeg Hem met geheel uw hart:

GEBED.

Goede Jesus! het is maar al te waar, uw herhaald vallen werd door mij veroorzaakt, doordien ik aan uwe genade zoo slecht beantwoordde; maar zie, ik heb er berouw over, en neem mij voor in het vervolg geene genade onbeantwoord te laten. Dit echter kan ik niet zonder uwen bijstand. Help mij dan om uit dien afgrond van ondankbaarheid op te staan, en nooit meer uit uwe genade te geraken.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.

Ontferm U onzer, Heer! ontferm U onzer.

X. STATIE.

Jesus wordt ontkleed en met gal gelaafd.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw heilig kruis de wereld verlost hebt.

Overweeg, mijne ziel, hoe Jesus maagdelijke zedigheid hier beleedigd, hoe zijn smaak hier verbitterd werd. Ach! uwe onbeschaamdheid, uwe zinnelijke kleeding en ijdelheid beroofden u van uwe onschuld, en rukten Jesus de kleederen van het lijf; uwe onmatigheid verbitterde den smaak van uwen Heer. Welaan dan, spreek Hem rouwmoedig aan, zeggende :

G E B E D.

Lijdende Jesus! ja, ik beweene mijn ijdel pogen om in de wereld vertooning te maken; ik verwensch mijne onwaardige begeerten, ik verfoei alle gehechtheid aan de wereld; geef dat ik mij voortaan nooit meer van het kleed der onschuld beroove, dat ik mij nooit meer aan overdaad plichtig make, en door de eenvoudigheid mijner kleeding, de zedigheid mijns harten levendig uitdrukke.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.

Ontferm U onzer, Heer! ontferm U onzer.

XI. S T A T I E.

Jesus wordt aan het kruis genageld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw heilig kruis de wereld verlost hebt.

Eindelijk, mijne ziel, eindelijk wordt uw vermoeide, afgematte Jesus aan het vloekhout geklonken. Ween hier, bij de herinnering, dat uwe zoo gekoesterde hartstochten die scherpe nagelen

waren, waarmede zijne handen en voeten doorboord werden; dat uw bedorven wil de hamers waren, welker slagen Golgotha weêrgalmen deden. Ach! smeeek Hem hiervoor vergeving, door te zeggen:

G E B E D.

Mijn gekruiste Jesus! duld dat ik vol droefheid en leedwezen mijne zonden en ondankbaarheid in uwe doorboorde handen legge, niet om U op nieuw te kruisigen, maar opdat mijne trouweloosheid, met U gekruist zijnde, van weedom sterve; om in eene eeuwige trouw te veranderen.

Onze Vader; enz. Wees gegroet, enz.

Ontferm U onzer, Heer! ontferm U onzer.

XII. STATIE.

Jesus bidt al stervende voor zijne kruisigers.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U. Omdat Gij door uw heilig kruis de wereld verlost hebt.

Aanschouw, mijne ziel, aanschouw nogmaals uwen aan het kruis gehechten Jesus. Zie hoe treffend Hij den eeuwigen Vader bidt voor u, die Hem zoo schandelijk hoondet; en gij aarzelt nog vergeving te schenken aan hen die u soms vergelijkten, die u beleedigden! En echter zijt gij het, die den Zoon Gods niet slechts beleedigd, maar zelfs gekruist hebt. Welaan, verhef dan vol berouw over zoo vele zonden uwe stem tot Jesus, en zeg Hem:

G E B E D.

Beminnelijke Zaligmaker! uwe stem, waarmede

Gij den Vader voor mij om vergeving badt, roept mij onophoudelijk toe, dat ik niet alleen mijnen naasten alle verongelijking vergeven, maar ook U voor mijne beleedigers om vergiffenis smeeken moet. Gehoorzaam aan die stem, verfoei ik dan ook mijne tot hiertoe gevolgde hardvochtigheid, en maak het voornemen, om hun die mij verongelijking aandoen weldaden te bewijzen, opdat ik ook eenmaal van U hooren moge : heden zult gij met mij in het paradijs zijn.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.

Ontferm U onzer, Heer! ontferm U onzer.

†

XIII STATIE.

Jesus wordt van het kruis genomen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw heilig kruis de wereld verlost hebt.

Gij waart het, mijne ziel, die den gestorven Jesus in Maria's schoot legdet, zoo dikwijls gij hem in het heilig Sacrament met weinig godsvrucht, mogelijk wel op eene heiligschendende wijze, in uw hart ontvangen hebt, en Hem zodoende in uw binnenste deedt sterven. Ach! vraag Jesus hiervoor vergeving; bid Maria om hare voorspraak.

GEBED.

Ja, mijn God! het is waar : ik was ongevoelig genoeg om zulk een droevig schouwspel daar te stellen, dewijl ik zoo dikwijls uwe heilige tafel naderde, zoo niet met een door zonde bezoedeld geweten, dan toch met weinig godsvrucht en met een aan het aardsche gehecht hart. Ach! dit be-

rouwt mij, en spoort mij tevens aan om voortaan het Brood der engelen zoo te ontvangen, dat het voor mij een onderpand worde der toekomstige heerlijkheid.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.

Ontferm U onzer, Heer! ontferm U onzer.

†

XIV. STATIE.

Jesus wordt in het graf gelegd.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.
Omdat Gij door uw heilig kruis de wereld verlost hebt.

Overweeg, mijne ziel, hoedanig het graf was, waarin uw ontzielde Verlosser gelegd werd. Het was een nieuw graf, en met kostbaar reukwerk gebalsemd, werd Hij er in nedergelegd. Dan helaas! uw hart is voor uwen Jesus geen nieuw graf meer, daar gij der zonde in hetzelfde eerst eene plaats hebt ingeruimd. Welaan, tracht het dan nu ten minste te vernieuwen, en bid Hem, dat hij in u een geheel ander hart scheppe.

GEBED.

Liefde mijner ziel! ik belijd het, mijn hart was tot hiertoe een door zoo vele zonden en onvolmaaktheden bezoedeld graf; maar vol schaamte en berouw bid ik U: schep in mij een nieuw en zuiver hart; geef dat ik hetzelfde met den balsem der gedachtenis aan uw lijden zalve, en met het reukwerk der deugden verfraaie. Dan zult Gij altijd in mijn hart rusten, als in een graf dat heerlijk en U welgevallig is. Amen.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.

Ontferm U onzer, Heer! ontferm U onzer.

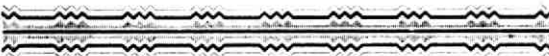
Sluitgebed.

Hartelijk dank zij U, o Heer, voor al uwe weldaden, en bijzonder voor de weldaad mij nu weder bewezen, door mij op dezen kruisweg te ondersteunen. Ik mocht mij dan gedurende dezen tijd eens van het aardsche losscheuren, mij in de geheimen van uw lijden verdiepen en daaruit heilrijke lessen verzamelen. O, dat deze oefening werkelijk strekke tot verbetering van mijnen wandel en tot zaligheid mijner ziel. Geef, goede Jesus, dat zij ook aan die afgestorvene geloovigen voordeelig zij, voor welke ik dezelve heb opgedragen, en mochten zij deze aflaten niet noodig gehad hebben, gewaardig U dan ze toe te voegen aan die zielen, voor welke geene gebeden gestort worden en die aan mijne hulp de meeste behoefte hebben : beschik er over gelijk het U behaagt.

Eindelijk verleen mij, dat ik uw lijden bestendig in mijne gedachten hebbe, mijnen wandel daar naar regelen, en tot den laatsten adem mijns levens in de deugd volharden moge. Amen.

Zes malen Onze Vader, enz.

GEBEDEN

op het lijden en sterven van onzen Heer
Jesus Christus.

Volgens de getuigenis van Christus kan de mensch op deze wereld geen beter middel uitvinden om de zaligheid zijner ziel te bevorderen, dan dagelijks het bitter lijden en sterven onzes Heeren Jesus Christus te overwegen; daarom zijn alle getijden van het lijden in vier en twintig deelen, voor de vier en twintig uren van den dag verdeeld, om bij tijdsgelegenheid te gebruiken.

1. Christus spijst met zijne Apostelen en stelt het heilig Sacrament des Altaars in.

2. Christus wascht de voeten zijner Apostelen.

3. Hij gaat met zijne Apostelen in het hofje Gethsemane.

4. Hij valt ter aarde, zweet water en bloed, en bidt den Vader: is het mogelijk, zoo neem dezen kelk van mij.

5. Judas verraaft Christus met eenen kus en levert Hem over aan de Joden.

6. Christus wordt van de Joden gevangen genomen, getrokken en gebonden.

7. Christus wordt gesleept door de beek Cedron.

8. Hij wordt gevoerd voor den hooge priester Annas, en van eenen krijgsknecht ontvangt Hij met eenen ijzeren handschoen eenen kaakslag.

9. Van daar wordt Hij geleid naar Caïphas, Herodes en Pilatus.

10. Hij wordt van Herodes bespot, en als een krankzinnige met een wit kleed gekleed.

11. Van Herodes wordt Hij wedergezonden naar Pilatus, en wordt onschuldig bevonden.

12. De schriftgeleerden, farizeërs en hogepriesters roepen : kruist hem, kruist hem.

13. Hij wordt onbarmhartig geslagen en met roeden, zweepen en ketenen gegeeseld.

14. Christus wordt met doornen gekroond, met vuisten geslagen, met gebogen knieën valschelijk aangebeden; hem wordt een riet in de hand gegeven, en als koning wordt Hij beschimpt en bespot.

15. Daarna zetten zij hem op eenen steen, hangen hem eenen purperen mantel om; zij spuwen hem in zijn heilig aangezicht en roepen : wees gegroet, koning der Joden.

16. Pilatus toont hem aan het volk, zeggende : *Ecce homo*, aanziet den mensch, en hij wordt ter dood verwezen.

17. De soldaten ontkleeden hem en bereiden een zwaar kruis, hetwelk hij met groote pijn en smart naar den Calvarieberg moet dragen.

18. Hij zucht onder het kruis tot zijnen hemelschen Vader voor de zaligheid der menschen, en bezwijkt van pijn en bloedverlies.

19. Christus ontmoet zijne lieve Moeder, die van ontsteltenis, toen zij haren beminden Zoon onder den zwaren boom des kruises zoo doorwond en mishandeld ziet, van medelijden in onmacht valt.

20. Christus valt onder het kruis, en wordt van de krijgsknechten wreedelijk opgebeurd, en met het kruis naar den Calvarieberg gesleept en getrokken.

21. Als hij den Calvarieberg bereikt had, werd

hij van zijne kleederen ontbloot en naakt op het kruis geworpen, zoo geweldig dat al zijne wonden weder op nieuw bloeden.

22. Zijne gezegende handen en voeten worden met groote nagels doorboord en geslagen.

23. Christus wordt wreedelijk met het kruis opgeheven, dat men in eenen daartoe gemaakten kuil liet vallen, waardoor al zijne ledematen van hunne plaats verzet werden en Hij aan zijne gezegende handen bleef hangen.

24. Christus is drie uren lang levend aan het kruis blijven hangen, en na dat alles volbracht was wat van Hem geschreven staat, heeft hij zijnen geest in de handen van zijnen hemelschen Vader gegeven en is gestorven.

MANIER

om den ganschen dag al zijne werken met het lijden onzes Heeren Jesus Christus te vereenigen, en de heilige Drievuldigheid daardoor te eeren.

1. *Als men 'smorgens ontwaakt, denke men hoe Christus van de wrede Joden in Pilatus voorhof mishandeld en den geheelen nacht beschimpt, bespot en geslagen is, en zegge :*

ô Heer, Jesus Christus! doe mijn hart ontwaken tot U, die den geheelen nacht van de meineedige Joden in den voorhof van Pilatus beschimpt, bespot en geslagen zijt. Dat ik U dezen dag moge loven, prijzen en eeren : die leeft en heerscht, met den Vader en den heiligen Geest. enz.

2. *Als men van zijne slaapkamer gaat, denke men hoe Christus van de Joden getrokken en gebonden is, en zegge :*

ô Heer, Jesus Christus! vergun mij door uwe grondelooze barmhartigheid, dat ik dezen dag uwe voetstappen navolge en nooit van U afwijken moge; bewaar mij, Heer, door uwe ketenen en banden, heden voor alle ongeluk en listige lagen van den boozen vijand. Amen.

3. *Als gij uit uw huis gaat, denk hoe Christus geleid is naar Annas, Caiphas, Herodes en Pilatus, en zeg :*

ô Minzame Jesus! waar zal ik U vinden, eenige schat mijner ziel, troost mijns gemoeds, wellust mijns harten? Gij zijt geleid voor de hooge priesters om geoordeeld te worden: geef mij de genade U alzoo na te volgen, dat ik op den jongsten dag uw streng oordeel niet behoef te vreezen. Amen.

4. *Als men naar de kerk gaat, denke men hoe Christus met zijne Apostelen het Paaschfeest geïhouden, met hun het Avondmaal gegeten en het heilig Sacrament des Altaars ingesteld heeft, zeggende :*

ô Barmhartige Jesus! om onze gebreken en onstandvastigheid hebt Gij met groot verlangen met uwe Apostelen het paaschlam gegeten, en hen met uw eigen Vleesch en Bloed gespijsd, hun ongeloof verdreven, hen in het geloof bevestigd en hun den weg der eeuwige zaligheid geopend. Vergun mij ook, dat ik U in het heilig Sacrament met een godsdienstig hart aanbid-

den, in U gelooven, op U hopen, en U bemin-
nen moge, in alle eeuwen. Amen.

5. *Onder het werk denke men dikwijls, hoe Christus drie-en-dertig jaren lang hier op deze wereld in hitte, koude, honger, dorst, vervolging en benauwdheid heeft willen leven, en zegge :*

ô Heer, Jesus Christus, die den schoot van uwen hemelschen Vader verlaten hebt, en in deze wereld gekomen zijt om in hitte, koude, honger, dorst, vervolging en benauwdheid het verloren schaap te zoeken : sta mij bij, opdat ik mijn werk mag beginnen tot uwe hoogste eer en uwen roem, en tot zaligheid mijner ziel. Amen.

6. *Als men aan tafel gaat, denke men hoe de Heer der Heeren, de Koning der koningen, naakt en bloot, in de grootste verlatenheid aan den loom des kruises hangende, met gal en edik gelaafd is, en zegge :*

ô Heer, Jesus Christus, die alles wat leven ontvangen heeft uit mildelijke genade spijst : hoe zijt Gij alzoo op de wereld verlaten geweest, dat Gij in uwen uitersten nood geen druppel water tot lafenis hebt mogen genieten, maar met bittere gal en edik zijt gelaafd geworden ! Verzadig mijne dorstige ziel met den dauw uwer genade, en behoed mij voor alle overdaad in spijs en drank. Amen.

7. *Als men slapen gaat, denke men hoe Christus zijnen geest in de handen zijns hemelschen Vaders heeft overgave, nadat hij drie uren lang aan het kruis gehangen had; hoe hij is gestorven en begraven, en zegge :*

ô Eeuwig Woord ! des Vaders ! Gij hebt gedurende drie uren, met uitgerekte armen, in de

gruwzaamste pijnen en smarten aan het kruis gehangen, om mij, arme zondaar, in uwe gezegende armen te ontvangen; en toen Gij den dood voeldet naken en alles volbracht hadt wat van U voorzien was, hebt gij uwen geest in de handen uws hemelschen Vaders bevolen. Neem, bid ik U, mijne ziel ook in uwe gezegende handen, als zij uit dit leven scheiden zal, en laat mijne laatste woorden zijn: Jesus, Maria, Josef! in uwe handen beveel ik mijnen geest.

8. Als gij in het bed treedt, gedenk hoe de vier heilige mannen het doode lichaam van Christus, van het kruis afgenomen, in eenen fijnen linnen doek gewonden, en in een nieuw steenen graf gelegd hebben, en zeg:

ô Mijn Jesus! door uwe heilige begraving en de bittere tranen uwer bedroefde Moeder, de heilige maagd Maria; ook door den heiligen lijkdoek, waarin uw heilig lichaam gewonden is geweest, hetwelk met uw heilig bloed geverwd is: bestuur mijnen slaap, en keer van mij alle booze bekoringen des duivels; begraaf mij in uwe heilige vijf wonden, opdat ik gerust mag slapen. In uwe handen beveel ik mijnen geest. Amen.

9. Over dag, als men de trappen opklimt, denke men hoe Christus met zijn heilig kruis den Calvarieberg smartvol opgeklommen is, en zegge:

ô Heer, Jesus Christus! door de pijn die Gij geleden hebt, toen Gij met den boom des kruises, door de Joden, op den Calvarieberg getrokken zijt; door het bloed waarmede Gij uwe voetstappen geteekend hebt; door uwe zuchten onder het kruis, en het medelijden van uwe gezegende

Moeder, dat zij in haar moederlijk hart gevoelde, toen zij U op dezen smartvollen en bedroefden weg ontmoette : sta mij bij en help mij mijn kruis tot uwe eer met geduld dragen, opdat ik daaronder niet bezwijk. Amen.

10. *Als men de trappen afklimt, denke men, hoe Christus ons allen zal komen oordeelen, en zegge :*

ô Rechtvaardige Rechter, Jesus Christus ! die de levenden en dooden zult komen oordeelen, en die de wereld door het vuur zult laten vergaan : laat mij hier alzoo wandelen, dat ik in eeuwigheid niets behoef te vreezen. Amen.

11. *Als ons eenige zwarigheid overkomt, bedenke men hoe Christus van Pilatus is ter dood verwezen, en zegge :*

ô Geduldige Heer Jesus Christus ! o zachtmoedig Lam Gods ! door het onrechtvaardige oordeel dat de rechters over U uitgesproken hebben ; verlos mijne ziel uit alle benauwdheid, en geef mij geduld in al mijnen tegenspoed. Amen.

12. *Als men eenig vermaak of vreugde geniet, denke men aan de hemelsche eer, en zegge :*

Allerzoetste Jesus ! door uwe eeuwige eer en alle oneindige vreugden die de uitverkoornen in de eeuwigheid met U genieten zullen : verleen mij deze tijdelijke genoegens alzoo te gebruiken, dat ik de eeuwige niet verlieze. Amen.

13. *Als men ter kerke gaat, denke men, dat Christus, toen hij twaalf jaren oud was, in den tempel leerde, en zegge :*

ô Eeuwige wijsheid, Jesus Christus ! die van uwe lieve ouders in den tempel gevonden zijt in

het midden der leeraren : geef mij het verstand , om te begrijpen al hetgene tot mijner ziele zaligheid en vermeerdering uwer eer noodig is.

14. *Als men over het kerkhof gaat , zeg :*

ô Heer, Jesus Christus! verleen aan alle overledene christelijke geloovigen de eeuwige rust ; door al uwe pijn en smart.

15. *Als men voorbij een kerk gaat , zeg :*

Ik aanbid U , verborgene Godheid, die onder den schijn van brood hier waarachtig tegenwoordig zijt ; ik offer U mijne ziel en lichaam en alles wat ik heb ; ik geloof in U , o eeuwige wijsheid ; ik hoop in U , o eeuwige getrouwheid ; ik bemint U , o eeuwige goedheid. Amen.

VIJFTIEN GEBEDEN

VAN DE HEILIGE BRIGITTA.

Het I Gebed.

ô Heer, Jesus Christus! eeuwige zoetheid der-
genen die U beminnen, vreugde die alle blijd-
schap en elk verlangen te boven gaat, zaligheid
en liefhebber der rouwmoedige zondaren, die zelve
getuigd hebt dat het uwe wellust is met de
kinderen der menschen te verkeerem; mensch ge-
worden zijnde op het einde der tijden : gedenk
alle zorgen en de innige droefheid, die Gij van
het begin uwer aanneming der menschelijke na-
tuur verdragen hebt, vooral ten tijde van uw aller-
bitterst lijden, dat Gij in uw goddelijk hart van
eeuwigheid had voorbeschikt : gedenk de droef-
heid en bitterheid, die Gij volgens uwe eigene
getuigenis in uwe ziel hebt geleden, toen Gij
zeidet : *mijne ziel is bedroefd tot den dood toe*;
ook toen Gij in het laatste avondmaal uw hei-
lig lichaam en bloed aan uwe Leerlingen gege-
ven hebt, hunne voeten gewasschen, en hen lief-
derijk troostende, hun uw aanstaande lijden hebt
voorspeld. Gedenk de ontroering, angst en pijn,
die Gij in uw teeder lichaam aan het kruis hebt
ondervonden, toen Gij, na driemaal bidden en
bloedig zweeten, van uwe eigene Leerlingen over-
geleverd, van uw bemind volk gevangen, van
valsche getuigen beticht, van drie rechters onrecht-
vaardiglijk veroordeeld, in de uitverkorene stad,
op Paschen, in de bloeiende jeugd uws lichaams,

onschuldig werdt verwezen, overgeleverd, bespogen, van uwe kleederen beroofd, met vreemde kleederen gekleed, mishandeld, geblinddoekt, en in uw aangezicht met vuisten geslagen, gegeeseld, met doornen gekroond, met een riet op het hoofd geslagen, en met ontelbare andere verguizingen overladen werdt. O allerzoetste Jesus! door de gedachtenis aan deze pijnen en smarten, wil mij toch verleenen, nu en bij mijnen dood, een waarachtig berouw over mijne zonden, eene oprechte biecht, behoorlijke voldoening, en volledige kwijtschelding van al mijne zonden.

Wees gegroet, allerzoetste en goedertierenste Heer, Jesus Christus, en ontferm U over ons, zondaars. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het II Gebed.

ô Jesus Christus! waarachtige vrijdom der engelen en paradijs der wellusten! gedenk den schrik en de gruwelen, die Gij verdroegt, toen uwe vijanden als bloeddorstige tijgers U omringden, bespogen, sloegen, krabden en andere ongehoorde pijnen aandeden. Door al de smadelijke woorden, harde slagen en pijnigingen, die U, Heer Jesus Christus, uwe vijanden hebben aangedaan, bid ik U, dat Gij mij wilt verlossen van al mijne vijanden, zichtbare en onzichtbare; dat Gij mij vergunnen wilt, onder de schaduw uwer vleugelen de zoete rust der eeuwige zaligheid te mogen vinden.

Wees gegroet, allerzoetste en allerschoonste Heer, Jesus Christus, en ontferm U over mij zondaar. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het III Gebed.

ô Heer, Jesus Christus! Bouwmeester en Schep-
per der wereld, die met geene maat noch palen
kan gemeten worden, die hemel en aarde in uwe
hand bevat: gedenk de bittere pijnen die Gij ver-
droegt, toen men uwe allerheiligste handen eerst
met nagelen aan het kruis gehecht heeft, en daar-
na overgaande om uwe voeten te doorwonden, en
niet hangende naar hunnen wil, men uwe won-
den pijn boven pijn heeft aangedaan, en U zoo
ongenadig heeft heen en weer getrokken en uit-
gerekt in de lengte en breedte des kruises, dat
al de zenuwen uwer ledematen vertrokken wer-
den. Ik bid U, Heer Jesus Christus; door de ge-
dachtenis aan deze allerheiligste en bitterste pijnen
aan het kruis, dat Gij mij uwe vrees en liefde
wilt verleenen. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en goedertierenste
Heer, Jesus Christus, en ontferm U over mij
zondaar. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het IV Gebed.

ô Heer, Jesus Christus! hemelsche Geneesheer!
gedenk de kwalen, pijnen en smarten die Gij, op
den hoogsten stam des kruises verheven zijnde,
hebt verdragen aan uwe allerheiligste doorscheur-
de leden, zoodanig dat er geene pijn te vinden is
die bij uwe pijn kan vergeleken worden; want van
het onderste uwer voeten tot den top uws hoofds
was in U geene gezondheid. En alsdan alle vijan-
den vergetende, hebt Gij den Vader voor uwe vij-
anden liefderijk gebeden, zeggende: *Vader, ver-
geef het hun, want zij weten niet wat zij doen.*

Door deze uwe wonderbare liefde en barmhartigheid, en om de gedachtenis aan deze uwe zoo groote pijnen, vergun dat deze gedachtenis uws allerbittersten lijdens mij volkomene kwijtschelding aller zonden verwerve. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en barmhartigste Heer, Jesus Christus, en ontferm U over mij zondaar. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het V Gebed.

ô Heer Jesus Christus! spiegel der eeuwige klaarheid! gedenk de droefheid welke Gij gehad hebt, toen Gij, in den spiegel uwer goddelijke Majesteit het getal der uitverkoornen overziende, die door de verdiensten uws lijdens zouden zalig worden, ook de verwerping der boozen en de menigte der verdoemden gezien hebt, die om hunne boosheid zouden verloren gaan. Door den afgrond uws medelijdens, dat Gij over de verlorene en verlatene zondaars toondet, en door het allerzoetste woord dat Gij den moordenaar aan het kruis hebt laten hooren, zeggende: *heden zult gij met mij wezen in het Paradijs*, bid ik U, goedertierene Jesus, dat Gij mij barmhartig wilt zijn in het uur mijns doods. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en honigvloeiende Heer, Jesus Christus, en ontferm U over mij zondaar. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het VI Gebed.

ô Heer, Jesus Christus! liefelijke Koning en aangename Vriend! gedenk de smarten die Gij hadt: toen Gij naakt en ellendig aan het kruis

gehangen hebt ; toen uwe vrienden en bekenden van verre stonden , en Gij geen en troost vondt , dan alleen bij uwe beminde Moeder , die Gij , U in uwen uitersten nood trouwhartig bijstaande en medelijden hebbende , uwen Apostel hebt aanbevolen , zeggende : *Vrouw , zie uwen zoon ;* en tot den Apostel : *zie uwe Moeder.* Ik bid U , goeder-tierenste Jesus , door het zwaard des lijdens dat toen uw hart doordrong , wil mij te hulp komen in alle lichamelijke en geestelijke moeielijkheden , en verleen mij troost , blijdschap en bijstand ten allen tijde in mijne kwelling en benauwdheid. Amen.

Wees gegroet , allerzoetste en aangenaamste Heer , Jesus Christus , en ontferm U over mij zondaar. Amen.

Onze Vader , Wees gegroet , enz.

Het VII Gebed.

ô Heer , Jesus Christus , altijd vloeiende bron van genade , die aan het kruis uit oprechte genegenheid en liefde gezegd hebt : *Ik heb dorst,* (te weten) naar de zaligheid van het menschelijk geslacht ; ontsteek toch onze begeerte tot alle goede werken , en wil in ons geheel stillen en uitblussen den dorst der vleeschelijke begeerten , en den brand der wereldsche liefde en wellusten. Amen.

Wees gegroet , allerzoetste en allerliefste Heer , Jesus Christus , en ontferm U over mij zondaar. Amen.

Onze Vader , Wees gegroet , enz.

Het VIII Gebed.

ô Heer ! Jesus Christus ! zoetheid des harten en grootste genoegen der zielen ! door de bitter-

heid des azijns en der gal, die Gij voor ons aan het kruis gesmaakt hebt: vergun ons, ellendige zondaars, dat wij uw lichaam en bloed ten allen tijde, en vooral in het uur onzes doods, waardiglijk mogen ontvangen, tot genezing en troost onzer ziel. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en zachtmoedigste Heer, Jesus Christus, en ontferm U over mij zondaar. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het IX Gebed.

ô Heer, Jesus Christus! koninklijke kracht, en vreugde des harten! gedenk de benauwdheid en pijn die Gij geleden hebt, toen Gij, om de bitterheid des doods en om de bitterheid der Joden, luide riep dat Gij van God den Vader verlaten waart, zeggende: mijn God, mijn God waarom hebt Gij mij verlaten! door deze benauwdheid bid en smee ik U, allerzoetste Jesus, dat Gij, o Heer mijn God, in de benauwdheid des doods mij niet verlaat. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en lijdzaamste Heer, Jesus Christus, en ontferm U over mij zondaar Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het X Gebed.

ô Heer, Jesus Christus! begin en einde, éénheid en sterkte in alle gedeelten; gedenk dat Gij Uzelven om onzentwil, van het bovenste des hoofds tot het onderste der voeten, in een zee van lijden verzonken hebt. Ik bid U, goedertierene Jesus, door den omvang uwer wonden, dat Gij mij wilt leeren in waarachtige liefde uwe ge-

boden te bewaren en te volbrengen. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en voorzienigste Heer Jesus, en ontferm U over mij zondaar. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het XI Gebed.

ô Heer, Jesus Christus, onuitputbare bron van goedgunstigheid en barmhartigheid: ik bid U, door de diepte uwer wonden, die uw vleesch, het merg uwer gebeenten, en het binnenste uws lichaams doordrongen, dat Gij mij, uwen dienaar, in zonden bedolven, daar wilt uittrekken en in uwe wonden voor het aanschijn uwer gramschap verbergen, tot dat uwe verbolgenheid voorbijgaat. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en allermachtigste Heer Jesus Christus, en ontferm U over mij zondaar. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het XII Gebed.

ô Heer, Jesus Christus, spiegel der waarheid, zegel der eendracht, en band der liefde: gedenk uwe ontelbare wonden, die U van het bovenste des hoofds tot het onderste der voeten doorwond hebben, wonden die van de booze beulen doorscheurd en met uw heilig bloed geverwd zijn; en al die groote pijnen die Gij in uw maagdelijk lichaam voor ons, ondankbare zondaars, hebt verdragen. Goedertierene Jesus! wat hadt Gij nog meer kunnen doen dat Gij niet gedaan hebt? Grif toch al uwe wonden in mijn hart, met uw dierbaar bloed; opdat ik daarin uwe pijn en liefde mag lezen, en dat de gedachtenis derzelve altijd in

het verborgenste mijns harten blijve; dat ook de pijn uws lijdens in mij dagelijks vernieuwd en mijne liefde tot U vermeerderd worde, en dat ik gestadig, tot het einde mijns levens, in dankbaarheid moge volharden, tot dat ik den hoogsten schat van alle goederen en blijdschappen verkrijg, welken Gij mij vergunnen wilt: Heer, Jesus Christus, mijn allerzoetste leven. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en minzaamste Heer, Jesus Christus, en ontferm U over mij zondaar. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het XIII Gebed.

ô Heer Jesus Christus! allersterkste, onsterfelijke en onverwinbare Koning! gedenk de benauwdheid en pijnen die Gij geleden hebt, toen U al de krachten des lichaams en des harten begeben hadden en Gij met gebogen hooft zeidet: *het is volbracht*. Door die benauwdheid en pijnen, ontferm U mijner op het einde mijns levens, als mijne ziel beangst en mijn geest ontsteld zal zijn. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en alleredelste Heer, Jesus Christus, en ontferm U over mij zondaar. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het XIV Gebed.

ô Heer, Jesus Christus, eeniggeboren Zoon des hoogsten Vaders, het schijnsel en afbeeldsel zijns wezens: gedenk de hartelijke aanbeveling waarmede Gij uwen geest aan den Vader bevolen hebt, zeggende: *Vader, in uwe handen beveel ik mijnen geest*; toen Gij, uw lichaam doorwond zijnde

en de binnenste schatkamer uwer barmhartigheid openende, gestorven zijt om ons te verlossen. Door dezen uwen dierbaren dood, bid ik U, Heer, Jesus Christus, Koning der Heiligen, versterk mij, om den duivel, de wereld en het vleesch te wederstaan; opdat ik, deze en mijzelfen afgestorven, in U alleen moge leven. Wil in het uiterste uur des verscheidens mijne ziel, mijnen geest, die als balling en vreemdeling tot U wederkeeren, vriendelijk ontvangen. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en klaarschijnende Heer, Jesus Christus, en ontferm U over mij zondaar. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het XV Gebed.

ô Heer, Jesus Christus, waarachtige en vruchtbare wijngaard: gedenk de overvloedige uitstorting uws bloeds, dat Gij uit uw lichaam, als uit eene uitgeperste wijndruif, in groote menigte vergoten hebt, zoodat niet het minste druppeltje in U gebleven is, toen Gij aan het kruis de wijnpers alleen getreden hebt en ons uit uwe heilige zijde, door den speer des krijgmans doorstoken, bloed en water geschonken hebt. Door dit uw allerbitterst lijden en het vergieten uws dierbaren bloeds, bid ik U, allerzoetste Heer, Jesus Christus, dat Gij in mijnen doodstrijd mijne ziel tot U wilt nemen. En terwijl ik leef, doorwond mijn hart met uwe liefde, opdat de tranen van mijn leedwezen en liefde mijn brood dag en nacht mogen weeken. Trek mij geheel tot U, opdat mijn hart altijd uwe woonplaats, en het einde mijns levens zoo zalig mag wezen, dat ik na dit leven U in eeuwigheid mag loven en genieten, in alle eeuwigheid. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en roemwaardigste Heer, Jesus Christus, en ontferm U over mij zondaar. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het volgende gebed moet men na deze gebeden lezen, als zijnde het zegel dezer gebeden.

Heer, Jesus Christus, Zoon des levenden Gods! verwaardig U mijne gebeden te ontvangen en te verhooren, in uwe hooge en verhevene liefde, waarmede Gij, om het menschelijk geslacht zalig te maken, naar den wil des Vaders, al de wonden in uw allerheiligste lichaam hebt ontvangen. Ontferm U over mij en over mijne ouders, maagschap, weldoeners, vrienden en vijanden. Ontferm U, Heer, Jesus Christus, over onze opperpriesters, die Gij tot oversten uwer heilige Kerk hebt willen stellen; ook over alle prelaten, koningen, vorsten en allen die het christelijk geloof liefhebben, zoo levenden als dooden. Geef hun barmhartigheid, genade, vergiffenis van alle zonden, en het eeuwige leven. Amen.

Uur van Zaligheid en Barmhartigheid,

waarop Jesus Christus voor ons gestorven is.

Het is zeer beklagenswaardig, dat de Christenen zoo ongelukkig *dit uur van zaligheid en barmhartigheid* vergeten, waarop Christus voor hen eenen zoo schandelijken en pijnlijken dood ondergaan heeft, uit zuivere en onuitsprekelijke liefde. De duivelen zelfs hebben somtijds door den mond van bezetenen op dit uur geroepen, dat het dit uur

is , waarop de Allerhoogste voor den mensch gestorven is en dat zij blijde zijn dat de menschen zoo weinig op dit uur denken ; dat zij hun dat verwijten zullen in den dag des oordeels , en dat zij hen de gedachtenis van dit uur zoeken uit het geheugen te nemen. Welk eene schande voor een Christen , dat hij dit uur van genade en barmhartigheid vergeet , en hierdoor aan den duivel gelegenheid geeft daarover roem te dragen. Anders hebben verscheiden Heiligen gehandeld , die eene bijzondere godsvrucht hadden tot de drie uren , op welke Christus levende aan het kruis gehangen heeft , en als eene verzoenende offerande in de allergrootste pijnen en verlatenheid , de misdadige wereld met zijnen vergramden Vader heeft verzoend , voor ons lijdende en biddende ; opdat wij zouden leven. Op die uren zochten zij de eenzaamheid zooveel zij konden (gelijk wij ook behoorden te doen) , om de pijnen , liefde en den dood van hunnen stervenden God in de eenzaamheid te gedenken. De aarde beefde , de steenrotsen scheurden , en alles was ontsteld en beroerd op dit uur , als God voor den mensch , en de Schepper voor zijn schepsels stierf. Alle harten moesten nogdageelijks op dit uur van genade en verzoening ontroerd worden ; de harten der zondaren door schrik en vrees en door eene ware droefheid over hunne zonden en boosheden , denkende dat op dit uur God voor hen gestorven is ; de harten der rechtvaardigen , door liefde , schaamte , dankbaarheid , verwondering , aanbidding en andere heilige bewegingen. Alle Christenen behoorden op dat uur zoo veel zij kunnen stil te zijn , deenzaamheid te zoeken , op hunne knieën te vallen , ja plat ter aarde te liggen : de zondaars roepende om genade

en barmhartigheid, de rechtvaardigen in dankbaarheid en liefde uitbarstende. Welk een overvloed van genade en weldaden zouden wij hierdoor bekomen. Gelijk het aan Christus zeer behaagt, dat wij zijn heilig lijden godvruchtig gedenken, zoo zal het hem ten uiterste aangenaam en ons zeer voordeelig zijn, dat wij met eene bijzondere dankbaarheid dit uur gedenken, op hetwelk Hij voor ons gestorven is. Gewen u dan, Christus op dit uur daarvoor te bedanken; offer dan uzelfen aan hem op, val op uwe knieën, vraag door zijnen dood het leven voor u of voor de zondaars; onderhoud omstreeks drie uren eenigen tijd de stilzwijgendheid, zeg of denk godvruchtig, nu hangt Jesus met groote pijnen aan het kruis om mij zalig te maken, nu sterft Jesus aan het kruis voor ons; of lees met aandacht het navolgende:

G E B E D.

getrokken uit de werken van den kardinaal Hosius.

ô Jesus, o God van genade en barmhartigheid! het is mij uit den grond mijns harten leed, dat ik tot nu toe zoo weinig gedacht heb op dit uur, op hetwelk Gij voor mij met zoo veel liefde gestorven zijt, ik heb dit uur zoo menigmaal laten voorbijgaan, zonder U voor dien dood en voor uwe liefde te danken. Het is mij leed, ik vraag ootmoedig vergiffenis, en hoop, door de kracht uwer genade, dit gelukkige uur voortaan met meer dankbaarheid en wederliefde te overdenken. Ik hoop het, Heer Jesus, en vraag het van U voor mij en voor alle menschen, door de verdiensten van uwen heiligen dood.

Ik dank U, Heer Jesus, dat Gij op dit uur

voor mij, ellendig en ondankbaar schepsel, zulk eenen schandelijken en pijnlijken dood geleden hebt; ik breng voor U de verdiensten van uw lijden, de verdiensten van uw kruis, de verdiensten van uwen dood : want al zijt Gij mijn rechter, Gij zijt ook mijn Zaligmaker, ik wil anderszins met U in het recht niet treden, als stellende tusschen U en mijne zondige ziel uwe heilige verdiensten en verzoenenden dood.

Geef mij, o stervende Jesus, geef mij en alle menschen, door uwen heiligen en pijnlijken dood, dat wij de zonden en alles wat buiten U is afsterven, om voortaan alleen voor U te leven.

ô Heer Jesus ! door uwen heiligen dood, geef toch op dit uur aan eenige zondaars het leven; doe hen barmhartigheid, omdat Gij voor alle zondaars op dit uur gestorven zijt.

Gekruiste Jesus ! door uwen dood, uw bloed en heilige wonden, vergeef mij alle bekende en onbekende zonden.

ô Hemelsche Vader ! Vader van barmhartigheid ! ik offer U op uwen allerliefsten Zoon, hangende aan het kruis, geheel verscheurd, mismaakt, doorboord met doornen en nagelen, en geheel bloedig stervende voor ons. Daarom, al is het dat mijne boosheid mij van U verstoot, mijne liefde roept en dringt mij weder tot U : ja, hoe meer mijne misdaden mij verdrukken, bezwaren en vernederen, des te meer zijne genade mij verheft, verheugt en vertroost; al onze hoop is, dat wij zijne broeders zijn, zijne lidmaten, ja zijn vleesch en beenderen, want hij is ons hoofd. Hij voldoet aan uwe rechtvaardigheid in alle gestrengheid en overvloedigheid voor de zonden van de geheele wereld; hij bidt voor ons, hij weent voor ons; zijne ziel is voor ons tot

den dood bedroefd; hij is in een uitersten doodstrijd, en in eene onbegrijpelijke verlatenheid voor ons; hij roept met luider stem voor ons; hij sterft uit liefde voor ons. Ontvang, o Vader van genade, dit zijn goddelijk zoenoffer; hij is onze borg, hij is ons rantsoen, hij is onze middelaar, hij is ons leven, hij is het Lam Gods, geheel onnoozel en zonder vlek, dat wegneemt de zonden der wereld; het is het bloed van eenen God voor ons vergoten, dat wij U offeren; het is de dood van eenen God voor ons gestorven; het is God zelf, die uwe liefde ons heeft gegeven, met alle schatten van zijne genade en verdiensten. Doe ons genade om hem, en door zijnen dood, geef ons het leven, Amen.

Gebed op de vinding van het heilig kruis.

ô God, die bij de gelukkige vinding van het heilig kruis de wonderteekenen van uw lijden vernieuwd hebt : verleen dat wij door den prijs van het levendmakend hout het eeuwige leven bekomen : die leeft en heerscht, in eeuwigheid.

ô Heer Jesus, die bij de vinding uws zaligmakenden kruises de wonderen van uw lijden hebt vernieuwd : verleen ons dat wij door de waarde van het levendmakend hout het loon des eeuwigen levens verwerven : die leeft en heerscht, in eeuwigheid. Amen.

Gebed tot den stervenden Jesus.

ô Jesus, o mijn Zaligmaker! ik bid U, om uwe gebondene handen, en aan de zijde van Pilatus staande, toen hij heeft geroepen : aanziet den mensch : wees mij, arme zondaar genadig, en ook N.N. Ik bid U, o lijdende Jesus, neem ons in uwe

gebondene handen van genade, en draag ons op aan uwen hemelschen Vader. O Vader! ik bid U, om uwen Zoon, dien Gij als middelaar hebt gesteld tusschen U en ons: wees mij en N.N. genadig. Ik bid U, mijn God, mijn Al en mijn eeuwig goed, ontferm U onzer, nu en als wij zullen sterven. Amen.

Ga uit, gij dochter van Sion, en aanschouw den koning Salomon, en de kroon waarmede hem zijne moeder gekroond heeft in de dagen zijner bruiloft, en in de dagen der blijdschap zijns harten. *Canticorum. cap. 3. v. 11.*

Zij hebben eene doornen kroon gevlochten, en hem die opgezet, en begonnen hem te groeten, zeggende: wees gegroet, Koning der Joden. *Marc. 15. v. 17.*

ô Minzame Jesus! laat de brandende, honigzoete kracht uwer heilige wonden en goddelijke liefde mijn hart en ziel reinigen, en alle genegenheden en liefde der schepselen verslinden, opdat ik ter liefde van U mag leven, lijden en eindelijk sterven, die uit liefde tot mij hebt geleefd en geleden, en eindelijk gestorven zijt. Amen.

Voorbeeld van den ram van Abraham.

Abraham heeft eenen ram gezien, hangende tusschen de doornen, dien hij daarna opgeofferd heeft. Gen. 22. v. 12.

GEBED.

O doornen! behagelijker dan alle rozen, kostelijker dan diamanten, verheven door het heilige waardige hoofd van dien grooten Koning der Koningen en Heer der Heeren; wie zal mij deelachtig maken aan uw geluk? Ach! mocht ik u

niet alleen in mijn hoofd, gelijk de heilige Catharina van *Siena*, maar in het diepste mijns harten drukken.

Voortaan zal ik alle smarten des hoofds, zorgen, pijnen, kwellingen en moeielijkheden, van welken aard ook, voor weldaden en genade ontvangen, ter liefde van mijnen Zaligmaker; want het betaamt niet, als het hoofd met doornen gekroond is, dat een lidmaat zonder lijden, veel minder ongeduldig zoude zijn. Amen.

Pilatus zegt hun: aanziet den mensch, en zij riepen; kruist hem, kruist hem. Joan. 19, v. 6.

Voorbeeld van Job.

De spiegel der geduldigheid, Job, was van het hoofd tot de voeten vol zweren; daarbij werd hij van zijne huisvrouw gelasterd. Job. 2.

GEBED.

Ziedaar de God-mensch, de Schepper der menschen, zoo onmenschelijk mishandeld van de menschen! Uw droevig stilzwijgen, o zoete Jesus! klinkt in mijne ooren en vraagt mij; o mensch, wat heb ik u ooit misdaan, of waarmede heb ik u ooit bedroefd? antwoord mij. Ik heb u met genade gekroond, ik heb uwe handen met weldaden gevuld, en uwe ziel en lichaam het leven bewaard, en gij hebt mijn hoofd met doornen doorstoken, mijne handen met een spotriet onteerd, mijn lichaam doorwond, mijne ziel benaauwd, en wilt gij nog meer zondigen? dat is, wilt gij nog roepen: kruis hem, kruis hem!

Tot nog toe heb ik U, o liefste God! zoo dikwijls bedroefd; ach mijne oogen vloeien van tranen, hart en ziel smelten van berouw, dat ik

Gods goedheid zoo dikwijls vergramd heb. Nu niet meer, o Heer! nu niet meer. Amen.

Zijn kruis dragende, is hij uitgegaan naar de plaats die Calvarië genoemd wordt. Joan. 19. v. 17.

VOORBEELD VAN IZAAK.

De gehoorzame Izaak draagt het hout op zijne schouderen, op hetwelk hij zoude opgeofferd worden. Gen. 22. v. 6.

G E B E D.

ô Hemelsche Vader! indien uw eenige Zoon, mijn God, zoo gewillig en vaardig het zware kruis gedragen heeft, om U gehoorzaam te wezen; hoe zoude ik het kleine kruis, dat U behaagde mij op te leggen, van mijnen hals durven schudden en uwen heiligen wil tegenstaan?

Ik voeg en onderwerp mij, Heer, aan uwe goddelijke Majesteit, om alles te dragen en alles te lijden wat U belieft; ik eer, ik bemin, ik omhels uwen wil, boven alle geschapene zaken, en het lijden wat mij van uwe heilige handen toegezonden wordt, acht ik boven alle wellusten en vreugden der wereld; laat mij in dezen wil leven en sterven, door de kracht des heiligen kruises van uwen Zoon, Jesus Christus. Amen.

G E B E D.

Luister naar mijn gebed, o Heer mijn God! en dat uwe barmhartigheid mijne begeerte verhoore: wees mij genadig, o Heer, en verhoor mij, daar ik uwen goddelijken wil volbrengen wil. ik begeer noch goud, noch zilver, noch kostelijke gesteenten, noch huisraad! noch eer, noch aan-

zien, noch zinnelijke wellusten; geef mij niets dan hetgene noodzakelijk is tot onderhoud van dit vergankelijk leven, hetwelk ons volgens uwe belofte zal toegeworpen worden, als wij U en uwe rechtvaardigheid boven alles zoeken. Zie, o Heer! waaruit mijne begeerte alleen voortkomt; aanzie, overdenk en keur ze goed, o almachtige Vader; maak door uwe barmhartigheid, dat Ik genade vinde in uwe tegenwoordigheid. Ik bid U, door Jesus Christus uwē Zoon, den man uwer rechterhand en den Zoon des menschen, dien Gij als middelaar tusschen U en ons gesteld en door Wien Gij ons gezocht hebt als wij U nog niet zochten, en ons gezocht hebt, opdat wij U zouden zoeken: ik bid U, door uw eeuwig Woord, door hetwelk Gij alle dingen en dus ook mij geschapen hebt: ik bid uw eenigen Zoon, door Wien Gij alle geloovigen tot de kennis van U geroepen en hen als uwe kinderen hebt aangenomen, onder welk getal Gij mij ook gelieft te stellen; en ik bid U, door Hem die zit aan de rechterhand van uwē hemelschen Vader, die zonder ophouden voor ons bidt, en in wien alle schatten van wijsheid en wetenschap verborgen zijn: om Hem bid ik U, o hemelsche Vader! wees mij barmhartig! en zie mijne ziel aan, o Heer, mijn God! die het licht zijt der blinden en de kracht der zieken. Amen.

ONZE VADER,

TER EERE VAN HET

Heilig Hart van Onzen Heer Jesus Christus.

bestaande uit vijf groote Parels, en uit drie en dertig kleine. In plaats van het Geloof, zegt men het volgende gebed:

Ziel van Christus, heilig mij.
Hart van Christus, ontsteek mij.
Lichaam van Christus, maak mij zalig.
Bloed van Christus, verheug mij.
Lijden van Christus, versterk mij.
Moeder van Christus, bid voor mij.
ô Goede Jesus, verhoor mij.
Binnen in uwe wonden verberg mij.
Gedoog niet dat ik van U gescheiden worde.
Voor den boozen vijand bescherm mij.
In het uur des doods, roep mij.
Doe mij komen tot U.
Opdat ik U love met uwe Heiligen,
In de eeuwen der eeuwen. Amen.

Voor iedere groote Parel leest men het volgende Gebed:

Allerzoete Jesus! maak mijn hart gelijkvormig aan uw hart.

Aan iedere groote Parel zegt men:

Wij aanbidden U, Christus, die in den hof de allerbedroefdste zijt geweest, en in het heilige Sacrament van de goddeloozen nog veracht wordt. Want Gij zijt alleen heilig, Gij zijt alleen de Allerhoogste, Jesus Christus.

Aan iedere kleine Parel zegt men :

Ik aanbid U, o allerheiligste Hart van Christus! ontsteek mijn hart met de goddelijke liefde, die in U brandt.

Men leest op het einde :

Onze Vader, Wees gegroet, en het volgende

G E B E D.

Heer Jesus Christus, die door een onuitsprekelijk wonder van liefde, en om de harten der menschen geheel aan U te binden, uw allerheiligste lichaam tot spijs hebt willen geven : verhoor de gebeden der smeekeenden, en vergeef de zonden uwer belijders, over welke Gij de genegenheden van uw allerzoetste hart uitstort; sla goedgunstig op hen de oogen uwer barmhartigste meêdoogenheid, opdat wij de goddelooze onteeringen, verachtingen, bespottingen en heiligschendingen, U door ondankbare menschen in alle deelen der wereld aangedaan, uit ganscher harte vervloeken en beweenen; dat wij, U ecne oprechedienst in dit heilige geheim bewijzende, met de genegenheden van uw allerheiligst hart vervuld worden, en met waardigen lof de genegenheid van dit goddelijk hart in eeuwigheid mogen verheffen: die leeft en heerscht, met den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwigheid. Amen.

Litanie voor den Zondag.
VAN DEN HEILIGEN JOSEF.

BRUIDEGOM VAN DE ALLERHEILIGSTE MAAGD
M A R I A.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontf. U onzer.
God, heilige Geest, ontferm U onzer.
Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm U
onzer.
Heilige Maria, zonder vlek ontvangen, bid voor
ons.
Heilige Moeder Gods,
Heilige Maagd der maagden,
Moeder van Jesus,
Josefs Bruid,
Heilige Josef,
Bruidegom van Maria,
Voedsterheer van Jesus,
Man naar Gods hart,
Getrouwe en wijze dienaar,
Bewaarder der zuiverheid van Maria,
Hulp van Maria,
Gezelschap en troost van Maria,
Die overgroote genade ontvangen hebt door
Maria,

Bid voor ons.

Allerzuiverste in maagdelijkheid, bid voor ons.
 Allerdiepste in ootmoedigheid,
 Allervurigste in liefde,
 Allerhoogste in bespiegeling,
 Die, volgens de getuigenis van den heiligen
 Geest zelven, een rechtvaardig man zijt,
 Die van het heilige geheim der menschwording
 des Woords uit den hemel zijt onderricht,
 Die met Maria, uwe getrouwe huisvrouw,
 zwanger zijnde, naar Bethlehem zijt gereisd,
 Die geene plaats in de herberg vindende, in
 eenen stal zijt gaan vernachten,
 Die waardig zijt geweest bij Christus te wezen,
 toen hij geboren en in eene kribbe gelegd
 werd,
 Die Christus, besneden zijnde, Jesus hebt ge-
 noemd,
 Die met Maria het kind Jesus in den tempel
 den Heere hebt opgeofferd,
 Die door den engel vermaand, met Jesus en
 zijne Moeder naar Egypte zijt gevlucht,
 Die na Herodes dood, met het Kind en zijne
 Moeder naar het land van Israël weder-
 gekeerd zijt,
 Die het kind Jesus in Jeruzalem gebleven
 zijnde, met Maria, zijne Moeder, met angst
 hebt gezocht,
 Die Hem na drie dagen, zittende in het
 midden der leeraren, met blijdschap gevon-
 den hebt,
 Aan wien de Heer der Heeren op dit aard-
 rijk onderdanig is geweest,
 Wiens lof in het Evangelie vermeld wordt,
 Man van Maria, van wie Jesus geboren is,
 Onze voorspreker, hoor ons, heilige Josef.

Onze beschermer, hoor ons, heilige Josef.
In al onze benauwdheden, help ons, heilige Josef.

In het uur des doods,
Door uwe eeuwige verkiezing,
Door uwe allerzuiverste trouw,
Door al uwen arbeid en zweet,
Door al uwe deugden,
Door al uwe verdiensten,
Door al uwe gelukzaligheid,
Beschermer der kinderen, wij bidden u, verhoor ons.

Help ons, H. Josef.

Dat gij u wilt gewaardigen uwen bemin-
den Jesus om vergiffenis onzer zonden te
bidden,

Dat Gij u wilt verwaardigen ons altoos aan
uwe allerliefste bruid te bevelen,

Dat gij alle maagden en ongetrouwen uwe
zuiverheid wilt verwerven,

Dat gij voor alle getrouwen een onbevlekt bed,
en eene heilige eendracht wilt verkrijgen,

Dat gij alle vaders des huisgezins in het
christelijk opvoeden hunner kinderen wilt
behulpzaam zijn,

Dat gij alle vergaderingen, u met eene bij-
zondere gedienschtigheid toegedaan, gunstig
wilt wezen,

Dat gij allen, die op uwe hulp vertrouwen,
altijd en overal wilt beschermen,

Dat gij alle geloovige zielen door uwe gebe-
den wilt te hulp komen,

Bruidegom van Maria,

Voedsterheer van Jesus,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
spaar ons, Heer.

Wij bidden U, verhoor ons.

222 *Godsvrucht tot den H. Josef.*

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld
verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld
ontferm U onzer.

Jesus Christus, hoor ons.

Jesus Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

v. En leid ons niet in bekoring.

r. Maar verlos ons van den kwade.

v. Bid voor ons, allerzaligste Josef!

r. Opdat wij waardig worden der beloften van
Christus,

Godsvrucht tot den heiligen Josef.

Josef, van God uitverkoren,
En uit Davids stam geboren,
Die hier kreeg in overvloed,
Van het hoogste hemelgoed,
't Was genade zoo verheven,
Die God aan u heeft gegeven,
Omdat uwe ootmoedigheid,
U daartoe had aangeleid.
Josef, die vast hadt besloten,
En ook het geluk genoten,
Om hier altijd maagd te zijn,
En steeds blijven wildet rein;
Doch, wanneer u werd gegeven
Eene bruid, om meê te leven;
Hebt ge uw zuiverheid bewaard,
Zoo de oprechte leer verklaart,
Als Maria had ontvangen,
Uwe bruid, met groot verlangen:
Jesus, zoo lang verwacht,
Kreegt gij eensklaps het gedacht.

Om Maria te verlaten ,
Zonder haar nochtans te haten :
Doch als gij waart onderricht !
Kreeg deez' vrees een blij gezicht.
Josef ging toen zonder talen ,
Met zijn' zwangre bruid betalen
Den cijnspenning vol van vlijt ,
Die zoo streng was opgeleid.
Doch te Bethlehem gekomen ,
Heeft uw' bruid geen huis vernomen ,
Maar moest baren in een stal ;
Jesus , God , den Heer van 't Al.
Josef vol van ongenuchten :
Als gij met uw bruid moest vluchten ,
En uw' Jesus in den nacht
Naar Egypte hebt gebracht :
Ach , hoe moest gij daar niet werken
Voor den kost , zoo men kan merken ,
In dat ongeloovig land ,
Waar ontucht had de overhand.
Josef , waart gij niet verslagen ,
Toen gij met uw' bruid drie dagen
Jesus zocht , en hem niet vondt ?
Hoe werd dan uw hart doorwond !
Doch als Jesus was gevonden ,
Waart gij heel in vreugd verslonden ,
Hebt gij God verheerlijkt ,
Over zijn' goedhartigheid.
Josef , die volmaakt ging sterven ,
Om Gods glorie te beërven ,
Gaf den geest in Jesus hand ,
Om te gaan naar 't vaderland !
Doch eer Christus was verrezen ,
Moest gij met de Oudvaders wezen ,
Om daarna , voor uwen loon ,
Te genieten 's hemels kroon.
Josef , die ons hebt gegeven
't Voorbeeld om daarnaar te leven ,
Bid dat wij u volgen naar ,
In 't geheim en openbaar :

Dat de hoogmoed mag verdwijnen,
 En de zuiverheid verschijnen;
 Dat men alle deugd betracht,
 Die Gods geest van ons verwacht.

v. Bid voor ons, heilige Josef.

a Opdat wij waardig worden der beloften van Christus.

G E B E D.

O heilige Jozef, die in de armen van Jesus en Maria, uwe allerliefste bruid, uit deze wereld gescheiden zijt: wij bidden u, wil ons met Jesus en Maria te hulp komen, als de dood ons leven zal eindigen, opdat wij in de armen van Jesus, Maria en Jozef, vol vertrouwen onzen geest mogen geven: door denzelfden onzen Heer, Jesus Christus. Am.

ô Heer! wij bidden U, dat wij zóó door de verdiensten des Bruidegoms uwer allerheiligste Moeder geholpen mogen worden, dat hetgene ons vermogen niet kan verwerven, door zijn voorbidden ons gegeven worde. Die leeft en heerscht, met God den Vader, in de eenheid des heiligen Geestes, God in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Vertrouwen op den heiligen Jozef, Beschermder der zuiverheid.

Josef, heilige behoeder
 Van Maria, Jesus Moeder,
 Onder allen die u eeren,
 Laat mij hun getal vermeerren.
 Spiegel van een zuiver leven,
 Tot een voorbeeld ons gegeven,
 Weg der kuischheid, bloem der eere,
 Wil uw zuiverheid ons leeren.
 Reine leliebloem, gevonden
 Tusschen doornen ongeschonden,
 Voor die doornen die ons kwellen.

Wil u een beletsel stellen,
Laat de doornen mij bewaren
Die Gods vrees en liefde baren,
In die zal ik gaarne wonen,
Die mij kwetsende, ook kroonen.
Toom mijn ongetoomde zinnen,
Door u zal ik die verwinnen,
Dat zij niet te verre loopen,
Want mijn ziel zou het bekoopen.
Stop mijn ooren, houd in banden
Mijne oogen en mijn' handen;
Dat mijn mond zij kuisch in 't spreken,
Nooit van 't eerbaar afgeweken.
Laat de ziel zich binnen vinden,
Bezig met haar' welbeminden,
Die niets leelijks zal gedoogen,
Ook het minste voor zijn' oogen.
Josef, die mij doet vertrouwen,
Wil mijn hart een sleutel houwen,
Wil verbeeldingen bestieren,
Dat zij niet tot ondeugd zwieren.
Wat mij let, wil dat verhoeden,
Wat mij vordert, wil dat behoeden,
Op dit toezicht zal ik rusten,
En bedwingen mijne lusten.
Laat mij deze hoop behouwen,
Hierop stellen mijn vertrouwen,
Dat gij en uw' bruid beneven,
Mij in Jesus hand zult geven.
Na den sterfweg wil mij toonen;
Waar de zuiv're geesten wonen,
Breng daar uwen dienaar boven,
Om God eeuwiglijk te loven.
't Zal zoo zijn, ik zal 't verwachten,
En die hoop voor 't jawoord achten;
Wat gij vraagt, 'k houd 't gegeven,
Ja van Jesus onderschreven.

v. Bid voor ons, heilige Josef!

R. Opdat wij mogen waardig worden der beloften
van Christus.

GEBED.

Wij bidden U, Heer Jesus! dat Gij door de verdiensten des Bruidegoms van uwe allerheiligste Moeder onswilt helpen, opdat wij, hetgene wij door ons zelven niet kunnen bekomen, door hem mogen verwerven; van U, die God zijnde, leeft en heerscht, met God den Vader, in de eenheid des heiligen Geestes, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Litanie voor den Maandag.

Van den H. Stephanus,

Eerste Martelaar, beschermmer der vervolgdten.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.

God, Heilige Geest, vertrooster, ontferm U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer.

H. Stephanus, bid voor ons.

Eerste Diaken,

Eerste Martelaar,

Opperste der Martelaren,

Opperste der Apostelen in de martelaarskroon,

Vuur der liefde Gods,

Verbreider van den naam des Heeren,

IJveraar voor den roem Gods,

Beschermmer van Gods eer,

H. Stephanus,

Bid voor ons.

H. Stephanus, licht der joodsche dwaasheid, bid voor ons.

Voorvechter van Christus Kerk,
Minnaar der zuiverheid,
Overvloeiende van hemelsche vertroos-
tingen,

Onverwinbaar in tegenspoed,
Onvermoeid in den arbeid,
Zweetende onder den last der Joden,
Door wonderbare teekens voor en na uwen
dood vermaard,

Verdrijver van alle ziekten,
Opwekker der dooden,
Wiens lof is onder de Apostelen,
Wiens lof is onder de Leeraren,
Wiens lof is onder de Maagden,

Door al uwen arbeid,
Door al uwe deugden,
Door al uwe verdiensten,
Die den hemel hebt open gezien,
Die voor uwe vijanden gebeden hebt,
Die voor den raad der Joden als een Engel
verschenen zijt,

Die vol van den heiligen Geest zijt

Wees ons genadig, spaar ons, Heer.

Wees ons genadig, verhoor ons, Heer.

Wij zondaren, wij bidden U, verhoor ons, Heer.

Dat Gij den ijver van den H. Stephanus in ons
wilt verwekken, wij bidden U, verhoor ons,
Heer.

Dat wij door brandende liefde mogen ontstoken
worden, wij bidden U, verhoor ons, Heer.

Dat wij aan zijn lijden en verdiensten mogen deel-
achtig worden, wij bidden U, verhoor ons,
Heer.

H. Stephanus,

Bid voor ons.

Dat wij alle aanvechtingen en listen des vijands
mogen overwinnen, wij bidden U, verhoor
ons, Heer.

Dat wij naar zijn voorbeeld allen arbeid en
lijden uit liefde mogen verdragen,

Dat wij naar zijn voorbeeld aan onze vijanden
met een ongeveinsd hart mogen vergeven,

Dat wij door het vuur der christelijke liefde
mogen ontstoken worden,

Dat wij in de ware Kerk van Christus mogen
volharden,

Dat wij door het voorbidden van den heiligen
Stephanus, altijd in het licht des geloofs
mogen wandelen,

Dat alle ongeloovigen en ketters de duisternis
der dwaling mogen verlaten,

Dat wij door de hemelsche vertroosting in
tegenspoed versterkt mogen worden,

Dat wij in het uur des doods, van ieder ver-
laten zijnde, alleen op U mogen vertrouwen,

Dat wij door de voorspraak van den H. Ste-
phanus tot de zaligheid mogen geraken,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

v. Bid voor ons, H. Stephanus.

R. Opdat wij waardig worden der beloften van
Christus.

Wij bidden U, verhoor ons, Heer.

GEBED.

ô Heer, Jesus Christus ! die door de verdiensten van uw allerbitterst lijden alle Martelaren genoegzame genade verleend hebt, om hun bloed te storten voor uwen heiligen Naam : verleen ons genade, dat wij, door den overvloed hunner verdiensten en de voorspraak van uwen eersten martelaar Stephanus, zijne voetstappen mogen navolgen, en met een ongeveinsd hart hun mogen vergeven die ons vervolgen; opdat wij eindelijk met hen mogen geraken tot de plaats der gelukzaligheid, in alle eeuwen. Amen.

Gebeden tot de heilige Drievuldigheid.

Om naar het voorbeeld van den H. Stephanus de christelijke liefde te betrachten,

Vader ! vergeef het hun,		Onze Vader, enz.
want zij weten niet wat zij		Onze Vader, enz.
doen.		Onze Vader, enz.

v. En zij hebben gekozen Stephanus,

R. Een man vol van geloof en van den heiligen Geest. *Actor. 6. v. 5.*

Lofzang.

Stephanus ! gij wildet leeren
 Het geheele Christendom,
 Gij gingt als martelaar bekeeren
 Het Heiden- en Jodendom;
 Vrij mag u de wereld prijzen :
 Uitverkoren Martelaar !
 Jesus komt u eer bewijzen,
 Reikt u de eerste kroone daar;
 Gij, een van de klaarste lichten

Van het gansche wereldrond ,
 Als we op u de oogen richten,
 Zwijgt in ons de stem der zond'.

Laat ons Gods toorn niet verwekken ,
 Volgen steeds den weg der deugd ,
 Laat ons leven altijd strekken
 Tot Gods eer, die ons veheugt.

v. De Heiligen zullen zich verheugen in den roem.

r. Zij zullen blijde zijn in hunne slaapkamers.

G E B E D.

ô Heilige martelaar Stephanus, die in de goddelijke liefde en belijdenis Gods zoodanig gesterkt en bevestigd zijt geworden, dat geene vleijerij noch wreedheid der Joden, noch ijdele beloften u van God hebben kunnen afkeeren: wees mijn bijstand in tegenspoed; opdat ik, naar uw voorbeeld, tegen alle aanvechtingen dapper strijde, de wereld en hare goederen verachte, en door geene bekoringen overwonnen moge worden. Amen.

Litanie voor den Dingsdag.

VAN DEN HEILIGEN WILLEBRORDUS.

Beschermmer van Nederland.

Heer, ontferm U onzer.
 Christus, ontferm U onzer.
 Heer, ontferm U onzer.
 Jesus Christus, hoor ons.
 Jesus Christus, verhoor ons
 God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
 God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.
 God, heilige Geest, vertrooster, ontferm U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm U
onzer.

Heilige Moeder Gods, bid voor ons.

H. Willebrordus,

H. Willebrordus, wiens ontvangenis aan uwe
moeder door een visioen is geopenbaard,

H. Willebrordus, die van God naar Neder-
land gezonden zijt,

H. Willebrordus, bekeerder van Nederland,

H. Willebrordus, die van uwe kindsche jaren
af zeer godvruchtig zijt geweest,

H. Willebrordus, die nog zeer jong zijnde u
tot het kloosterlijke leven hebt begeben,

H. Willebrordus, die de wereld en hare ge-
noegens hebt verlaten,

H. Willebrordus, die met waken, vasten en
bidden, God gediend hebt,

H. Willebrordus, die uit ijver voor uwe even-
naasten, om die tot het heilige katholieke
geloof te brengen, tot ons gezonden zijt,

H. Willebrordus, die eerst medegezellen ver-
zameld hebt, om ons in het heilige katho-
lieke geloof te bevestigen,

H. Willebrordus, die ons door Paus Sergius
als Aartsbisschop zijt toegezonden,

H. Willebrordus, Aartsbisschop van Utrecht,

H. Willebrordus, beschermers van Holland,
Zeeland en Friesland,

H. Willebrordus, stichter van vele katholieke
kerken,

H. Willebrordus, bekeerder van vele zielen,

H. Willebrordus, die door wonderen uwe
heilige leer bevestigd hebt,

H. Willebrordus, helper dergenen die in nood
zijn,

Bid voor ons.

H. Willebrordus, troost der bedroefden, bid voor ons.

H. Willebrordus, die nooit iemand hebt verlaten, die in nood zijnde, tot u heeft geroepen,

H. Willebrordus, bekeerder der zondaren,

H. Willebrordus, verbreider van Gods naam en eer,

H. Willebrordus, door uwen arbeid en zweet, waarmede gij ons tot God getrokken hebt,

H. Willebrordus, die nu in den hemel voor uwen arbeid gekroond zijt,

H. Willebrordus, die God nu in eeuwigheid aanschouwt,

Door uwe heilige verdiensten, help ons, heilige Willebrordus,

Door uwe heilige gebeden, sta ons bij, heilige Willebrordus,

Dat gij ons land van alle ketterij en ongeloof door uwe heilige gebeden wilt bevrijden, wij bidden u, heilige Willebrordus.

Dat gij voor ons wilt verkrijgen vrede en eendracht, wij bidden u, heilige Willebrordus.

Dat wij door uwe heilige voorspraak een zalig leven mogen verkrijgen, wij bidden u, heilige Willebrordus.

Dat wij door uwe heilige gebeden eenen zaligen dood mogen verwerven, dit bidden wij u, heilige Willebrordus.

Dat alle geloovige zielen, door uwe heilige gebeden, van al hunne pijnen mogen verlost worden, dit bidden wij u, heilige Willebrordus,

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

v. Bid voor ons, heilige Willebrordus.

R. Opdat wij waardig worden der beloften van Christus.

LAAT ONS BIDDEN.

Almachtige God, die ons, door de verdiensten van uwen heiligen bisschop Willebrordus, tot het heilige katholieke geloof gebracht hebt : wij bidden U, Heer! dat wij, door zijne voorspraak, van alle kwaad naar ziel en lichaam, zoo tegenwoordig als toekomend, verlost mogen worden : door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

L o f z a n g

tot den H. Willebrordus, Bisschop van Utrecht.

Wie komt hier opdagen,
Om den duivel te verjagen,
Die met ongehoord geweld
Tegen God zich had gesteld?
Wil men zien wie het mag wezen,
Die in 't kort hier wordt geprezen,
Willebrordus is de man,
Van wien men hier spreken kan.
Hij heeft zich van jongs begeven,
Om ten strengste te gaan leven,
Heeft daar vlijtig in volhard,
Al deed het aan het vleesch veel smart.
Toen begon hij ook te leeren,
Om met vreugde te bekeeren,
De afgodisten die men zag
Dwalen op den klaren dag.
Men zag hem naar Holland reizen,
Om zijn ijver te bewijzen;
Kwam daarna te Utrecht aan,
Waar hij veel goeds heeft gedaan.
Werd naar Rome heengezonden,
Daar heeft hij veel troost gevonden,
Want de Paus, op 't meest verblijd,
Heeft hem Aartsbisschop gewijd.
Gelderland zal nooit vergeten,
Zeeland, Friesland kan ook weten,

Hoe hij hen had in het hart,
Met veel moeite, druk en smart.
Holland, Brabant van 's gelijken,
Dragen van zijn' ijver blijken,
Want de kerk te Burgerhout,
Is door hem aldaar gebouwd.
Men zag hem 't geloof verbreiden,
Elken stonde, t' allen tijden,
Heeft hij 't heidendom gedempt,
Daar het volk werd door vervremd.
Hij brak zelfs de afgodsbeelden,
Wraak noch schelden hem verveelden,
Werd ook eens zeer zwaar gewond,
Doch God maakte hem weêr gezond.
Als hij zag 't geloof aangroeien,
En de afgoderij verfoeien,
Kreeg hij overvloedig geld,
Dat tot Gods eer werd besteld;
Want men zag hem kerken bouwen,
Zonder daarin te verflauwen,
Waar veel priesters, zeer gesticht,
Het volk hebben onderricht,
Als Pipinus zag voor oogen,
Dat de Heidenen voor God bogen,
Gaf hij Utrecht, dat schoon stift,
Heel en gansch hem tot een gift.
Doch het is zoo ver gekomen,
Dat ons die is afgenomen;
En het is aan God geklaagd,
Dat het hem zoo heeft behaagd —
't Doet mij leed den draad te breken,
'k Mag van geen mirakels spreken,
Want hun aantal is te groot,
Dan dat zij dit boek besloot.
Willebrordus dan, vol deugden,
Kreeg tot loon des Hemels-vreugden,
Heeft gehad tot zijnen troost,
Voor God een gewenschten oogst.

G E B E D.

ô God, die U gewaardigd hebt den zaligen Willebrordus te zenden, om uwe leer aan de Heidenen te verkondigen, opdat zij de volmaakte aanneming der kinderen Gods zouden ontvangen; geef ons, bidden wij U, door zijne voorspraak, eene volhardende dienst in uwen goddelijken wil, opdat in onze dagen het volk, dat U dient, zoo wel in verdiensten als in getal mag vermeerderd worden. Door onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon, die met U leeft en heerscht, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Litanie voor den Woensdag.

VAN DEN HEILIGEN DOMINICUS.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Jesus, hoor ons.
Jesus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontf. U onzer.
God, heilige Geest, ontferm U onzer.
Heilige Drievuldigheid, één God, ontf. U onzer.
Heilige Maria, zonder vlek ontvangen, bid voor ons.
Heilige Maria, toevlucht van den heiligen Dominicus, bid voor ons.
Heilige Maagd der maagden, bid voor ons.
Heilige Vader Dominicus, die van God den Vader tot eenen waarachtigen dienaar zijt verkoren, bid voor ons.

Die van God den Zoon, vóór uwe geboorte, bestemd zijt tot een licht der wereld, uitverkoren uit duizenden, bid voor ons.

Die van God den heiligen Geest zijt begaafd met wonderbare zoetheid en genade,

Die van de heilige Drievuldigheid, met de zuivere maagd Maria, in de glorie des hemels zoo heerlijk zijt ontvangen,

Die altijd uwe toevlucht hebt genomen tot de zuivere maagd Maria,

Die verzoekt dat Maria altijd onze toevlucht moge wezen,

Die van de maagd Maria zijt uitverkoren, om haren heiligen Rozenkrans uit te reiken aan alle menschen,

Die Maria hebt uitverkoren, om altijd eene voorspreekster uwer heilige orde te wezen,

Allerliefste vader,

Allergoedertierenste vader,

Allerzoetste vader,

Allerminzaamste vader,

Barmhartige vader,

Eerwaardige vader,

Waarachtige krijgsman van Christus,

Ruiter des gekruisten Jesus,

Brand der liefde in Christus,

Oven der liefde,

Arke der heiligheid,

Versmader der wereld,

Overwinnaar der boosheden,

Navolger van Christus,

Voorbeeld der ootmoedigen,

Beminnaar des vredes,

Licht der wereld,

Onderstand en hulp der heilige Kerk,

Licht der dwalenden, bid voor ons.
 Bekeerder der ketters,
 Waarachtige apostel van Christus,
 Spiegel der onwankelbare godsvrucht,
 Vertrouster der weduwen en weezen,
 Voorbeeld van ootmoedigheid,
 Beminnaar der armoede,
 Voorbeeld van boetvaardigheid,
 Elpenbeen van zuiverheid,
 Meester van gehoorzaamheid,
 Voorganger in zuiverheid,
 Leeraar in waarheid,
 Roos van verdueligheid,
 Prediker der genade,
 Licht der heilige Kerk,
 Genezer der zieken,
 Verwekker der dooden,
 Martelaar uwer begeerten,
 Vijand der duivelen,
 Helper van allen die tot u vluchten,
 v. Bezoek uwe godvreezende vrienden, heilige
 vader Dominicus.
 R. En wek hen uit den slaap des doods.

Bid voor ons.

G e b e d e n.

ô Heilige vader en helper van hen die in hunnen nood tot u hunne toevlucht nemen : vertroost uwe godvruchtige kinderen en vrienden, en verkrijg voor ons van Jesus Christus, door uwe heilige verdiensten, eenen zaligen dood. Amen.

ô Heilige vader Dominicus! verkrijg ons, door uwe heilige gebeden, dat wij altijd gedenken en onderhouden mogen het testament, dat gij stervende uwen geestelijken kinderen nagelaten hebt als eene oprechte erfenis, te weten : vrede, oot-

moedigheid, zuiverheid, gewillige armoede, opdat wij, uwe heilige leer en deugdzame voorbeelden navolgende, tot den eeuwigen vrede, waarachtige verheffing en in de zalige rijkdommen des Heeren mogen ingaan: door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Genes. 48, 19. De Engel, die mij verlost heeft van alle kwaad, wil de kinderen zegenen.

Job. 5, 1. Roep! zoo daar iemand is die u antwoordt, en keer u tot iemand van de Heiligen.

Dan. 6, 3. En wil uwe barmhartigheid niet wegnemen van ons, om Abraham uwen beminde, Izaak uwen dienaar, en Israël uwen Heilige.

De P. *Baruch.* 3. 4. Heer, almachtige God van Israël! hoor naar de gebeden van het gestorven Israël en van zijne kinderen.

Tob. 12, 12. Toen gij badt met tranen, en de dooden begraaftet en uw middagmaal verliet, heb ik uwe gebeden den Heer opgedragen, enz.

SLUITGEBED.

ô Heer Jesus, almachtige God! die door uw lijden en hemelvaart den hemel ontsloten, en uwe lieve Heiligen bij uwen troon gevestigd hebt, waar zij uw heilig aanschijn aanschouwen: daarom zeggen wij nu vrijelijk: *o gij lieve vrienden! bidt voor ons*; niet, o Heer! tot vermindering van uwe eer, maar opdat wij door onze lieve vrienden als bemoeidigd, tot uwe hoogste Mogendheid durven opwaarts zien, om vergiffenis van onze overgroote misdaden te verwerven; opdat wij, bekeerd en gezuiverd door uw heilig lijden en uwen bitteren dood, bij U in de eeuwigheid mogen zegevieren en met uwe lieve Heiligen ons verheugen. Amen.

RESPONSORIUM

van den heiligen vader Dominicus.

Wondre hoop die gij verleendet,
Als gij hun, die gij beweendet,
In het uur van hunnen dood,
Hulp beloofdet in den nood.
Heilig, Vader, onze zeden,
Help ons eens met uw gebeden
Tot der ziele zaligheid,
Die God ons heeft toegezeid.

V E R S U S.

Die door wonderen en werken,
Kranken, zieken, kwaamt versterken,
Gij, die stildet druk en pijn,
Wil ook mijn geneesheer zijn.
Want voor hen die rouwe dragen,
Gaaf gij hulp en bijstand vragen,
Voor Gods Zoons genadetroon,
Tevens God en menschenzoon.
Heilig Vader, *als boven*.

Dank zij God, den Alvergelder,
Zijnen Zoon, onzen Hersteller,
Ook den heil'gen Geest daarbij,
Drie personen: Een zijn zij.
Heilig vader, *als boven*.

Een Onze Vader en Wees gegroet, tot uitroeiing der ketterijen.

Antiph. Groote vader, heilige Dominicus! wil uwe goedertierene oogen hier altijd op ons slaan, en in ons doodsuur ons getrouw bijstaan.

v. Bid voor ons, heilige vader Dominicus.

R. Opdat wij waardig worden der beloften van Christus.

G E B E D.

ô God, die uwe heilige Kerk, door de verdiensten en leeringen van uwen Belijder, onzen heiligen vader Dominicus, hebt willen verlichten: geef dat door zijn voorbidden aan haar geene hulp ontbreke in het tijdelijke, en dat zij altijd moge toenemen in het geestelijke: door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Litanie voor den Donderdag.

VAN DEN H. FRANCISCUS VAN ASSISIË.

Heer, ontferm U onzer.
 Christus, ontferm U onzer.
 Heer, ontferm U onzer.
 Christus, hoor ons.
 Christus, verhoor ons.
 God, Vader des hemels, die Franciscus tot uwen dienaar hebt verkoren, ontferm U onzer.
 God Zoon, Verlosser der wereld, die Franciscus met de teekenen uwer heilige vijf wonden hebt gezegeld, ontferm U onzer.
 God, heilige Geest, die Franciscus met vele zoetigheden hebt gezalfd, ontferm U onzer.
 Heilige Drievuldigheid, eenige waarachtige God, die Franciscus in uwe glorie hebt ontvangen, ontferm U onzer.
 Heilige Maria, overgroote zoetigheid van Franciscus, bid voor ons.
 Heilige Moeder Gods, gestadige toevlucht van Franciscus, bid voor ons.

Heilige Maagd der maagden, voorspreekster der
orde van Franciscus, bid voor ons.

ô Serafijnsche vader Franciscus, bid voor ons.

Allerminzaamste vader Franciscus,

Allergoedertierenste vader Franciscus,

Heilige Franciscus, vader der armen,

Vaandrager van Christus,

Oven van liefde,

Ark der heiligheid,

Versmader der wereld,

Spiegel van boetvaardigheid,

Overwinnaar der boosheden,

Navolger van Christus,

Voorbeeld der ootmoedigen,

Leidsman der dwalenden,

Onderstand der heilige Kerk,

Meester der gehoorzaamheid,

Liefhebber des vredes,

Licht uws vaderlands,

Martelaar uwer begeerte,

Voorganger in zuiverheid,

Predikant der schepselen Gods,

Vijand der booze geesten,

Dienaar der melaatschen,

Geneesheer der zieken,

Verwekker der dooden,

Helper van allen die tot u vluchten,

v. Bezoek goedertierenlijk uwe dienaren, heilige vader Franciscus.

R. Verwek hen allen uit den slaap des doods.

G E B E D.

ô God, die uwe heilige Kerk, door de verdiensten van den heiligen Franciscus, in nieuwe kinderen Gods zeer vruchtbaar hebt gemaakt :

242 *Lofzang van den heiligen Franciscus.*

vergun ons dat wij door zijne navolging de aard-sche dingen versmaden, en in het genieten der hemelsche gaven ons altijd verblijden.

ô Heer, Jesus Christus, die toen de wereld in liefde verkoeld was, om onze harten te ontsteken, in het lichaam van den heiligen Franciscus de teekenen uws lijdens hebt willen vertoonen : vergun ons genadiglijk, dat wij, door zijne verdiensten en gebeden, ook waardige vruchten van boetvaardigheid mogen voortbrengen.

ô God, heilige Geest, door wiens voorzienigheid en besturing de loop onzes levens wordt beschikt : help uwe dienaren, opdat wij, die met verheuging de gedachtenis van den roemwaardigen vader Franciscus houden, door zijne gebeden en verdiensten, de eer uwer goddelijke Majesteit eeuwig mogen genieten : door Jesus Christus onzen Heer, die met U en den Vader leeft en heerscht, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

Lofzang van den heiligen Franciscus,

INSTELLER DER MINDERBROEDERSORDE.

Azië heeft groote reden,
Om nog op den dag van heden,
Te verkondigen de faam,
Van Franciscus grooten naam.
Hij doet onzen moed herleven,
Wil ons nieuwe krachten geven,
Om zijn voetspoor te betreên,
Ondanks alle moeielijkheên.
Mild was hij voor alle armen,
Hunner wil hij zich erbarmen,
En daar geld het hart verdooft,
Heeft hij zich daarvan beroofd.
Om zoo Christus aan te kleven,

Tot wien hij zich had begeven ;
Armoe werd van hem bemind,
Hiertoe was zijn hart gezind.
God kwam zijnen vriend verlichten,
Om een orde te gaan stichten,
Hoewel de Paus ongunstig scheen,
Zijne hoop toch niet verdween ;
Want die hem niet was genegen,
Komt God in een droom bewegen :
Zag het Lateraan gedreund,
Door Franciscus ondersteund.
De orde werd dan aangenomen,
Die Franciscus had bekomen,
En werd in een' korten tijd,
Heel de wereld door verspreid,
Om een ieder te onderwijzen,
En de deugd vast aan te prijzen,
Daar Franciscus dag en nacht,
Liet op spelen zijn gedacht.
Men zag zijnen ijver branden,
Om zich aan God te verpanden,
En die ijver drong hem aan,
Om naar Syrië te gaan,
Om als Martelaar te sterven,
En den hemel te beërven ;
Doch God, die de harten kent,
Heeft dat gunstig afgewend.
Eens was hij zeer opgetogen,
Zag een Serafijn gevlogen,
Met zes vleugels heel verlicht,
En met een zeer zoet gezicht,
Die hem was van God gezonden,
En in hem groef de vijf wonden,
Tot vergelding van zijn boet ;
Zie wat God Franciscus doet !
Heeft men iemand ooit gevonden,
Aan ootmoedigheid verbonden,
Als Franciscus is geweest,
Gelijk men tot verwondring leest ;
God heeft hem zoo hoog verheven ,

Dat men nu houdt voor gewis,
 Hij bij God ons voorspraak is.
 Goede Vader, wij u vragen,
 Bid, dat het Gode mag behagen,
 Dat de ootmoedigheid voortaan
 In ons hart geprent blijv' staan;
 Dat wij deze deugd betrachten,
 En de hoovaardij verachten:
 Wijl zij Lucifer zoo snel,
 Heeft doen zinken in de hel.

v. Heer! Gij hebt geteekend uwen dienaar Franciscus.

R. Met de teekenen onzer zaligheid.

G E B E D.

Heer Jesus Christus, die, toen de wereld in liefde verkoeld was, om onze harten door het vuur uwer liefde weder te ontsteken, in het lichaam van den heiligen Franciscus de wonder-teekenen van uw heilig lijden vernieuwd hebt: geef genadig dat wij, door zijne verdiensten en gebeden, gedurig ons kruis dragen en waardige vruchten van boetvaardigheid mogen voortbrengen. Die leeft en heerscht, met God den Vader, in de eenheid des heiligen Geestes, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Litanie voor den Vrijdag.

VAN DEN H. IGNATIUS, INSTELLER DER
 SOCIETEIT JESUS.

Heer, ontferm U onzer.
 Christus, ontferm U onzer.
 Heer, ontferm U onzer.
 Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons,
God, hemelsche Vader ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontf. U onzer.
God, heilige Geest; Vertrouster, ontf. U onzer.
Heilige Drievuldigheid, éen God, ontf. U onzer.
Heilige Maria, bid voor ons.
Heilige Moeder Gods,
Heilige Maagd der maagden,
Heilige vader Ignatius,
Insteller der Societeit Jesus,
Vuur van goddelijke liefde,
Voorganger tot de bekeering der wereld,
IJveraar der meerdere eere Gods,
Door den geest van versterving der wereld
afgestorven,
Overwinnaar van alle begeerten,
Versmader der wereld,
IJverige onderwijzer der jeugd,
Steun der Kerk van Christus tegen hare vij-
anden,
Bestrijder der kettersche dwalingen,
Vader der bekeerde zondaren,
Volmaakte navolger van Jesus Christus,
Liefhebber der vrijwillige armoede,
Leeraar der engelachtige zuiverheid,
Meester der volmaakte gehoorzaamheid,
Herboren uit het vuur der goddelijke liefde,
Opgewonden door het bespiegelende leven,
Spiegel der ootmoedigheid,
Liefhebber der broederlijke eendracht,
Hersteller der eendracht,
Eenzaamheid en stilheid des gemoeds,
Vijand des lediggangs en der zonden,
Volmaakt voorbeeld des geestelijken levens,
Klein voor de menschen en groot voor God,

Minnaar der hemelsche eer, bid voor ons.

Heer, wees ons genadig, hoor ons, Heer!

Heer, wees ons genadig, verhoor ons, Heer!

Wij zondaars, wij bidden U, verhoor ons, Heer!

Dat wij al onze werken tot uwe meerdere eer
mogen verrichten, wij bidden U, verhoor ons,
Heer!

Dat wij uwen heiligen naam en roem mogen
verheffen,

Dat wij tot een nieuw en beter leven her-
boren worden,

Dat wij de wereld en het vleesch mogen
afsterven,

Dat wij onze boosheid en kwade zinnen
buigen mogen,

Dat wij de zonden als de pest mogen vlieden,

Dat wij de hoogvaardigheid mogen haten,

Dat wij de reinheid des harten mogen be-
minnen,

Dat wij het onderwijs der jeugd helpen be-
vorderen,

Dat wij de aardsche goederen leeren ver-
smaden

Dat wij Christus mogen navolgen,

Dat wij de armoede en het verlies van goe-
deren gewillig mogen dragen,

Dat wij in zuiverheid en eerbaarheid in alles
mogen volharden,

Dat wij in broederlijke eendracht mogen leven,

Dat wij, door de voorspraak van den H. Igna-
tius, klein op de wereld en groot in

den hemel zoeken te zijn,

Dat wij naar de hemelsche en eeuwige goe-
deren mogen verlangen,

Zoon Gods,

Wij bidden U, verhoor ons, Heer!

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
spaar ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
verhoor ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

v. En leid ons niet in bekoringen.

R. Maar verlost ons van den kwade.

v. Bid voor ons, heilige Ignatius!

R. Opdat wij waardig worden der beloften van
Christus.

v. Heer! verhoor mijn gebed.

B. En laat mijn roepen tot U komen.

G E B E D.

ô God, die om de meerdere eer uws heiligen
naams te verkondigen, door den H. Ignatius
uwe strijdende Kerk met nieuwen bijstand hebt
versterkt: verleen ons, dat wij door zijne hulp
en navolging, strijdende op deze aarde, met hem
gekroond mogen worden in den hemel; die daar
leelt en heerscht, met den Vader, in de één-
heid des heiligen Geestes, in de eeuwen der
eeuwen. Amen.

Oprechte liefdezucht van den H. Ignatius.

ô God! ik bemin U als uw kind,
Want Gij hebt mij eerst bemind.

Mijn vrijheid ontnem ik mij,
 En kies daarvoor uw slavernij.
 Dat mijne zinnen toch niet denken,
 't Geen uw eer zou kunnen krenken.
 Dat mijn verstand ook te allen tij',
 Met U alleen slechts bezig zij;
 Al wat Gij wilt, dat wil ik meê,
 En zoo Gij 't wilt, ben ik tevreê.
 Gij schonkt uw gaven te elken stond;
 Ik schenk ze U weer uit 's harten grond;
 Ontvang dan uw gegeven goed,
 Of leer hoe ik 't gebruiken moet.
 Doe, laat, geef, neem, zoo 't U behaagt,
 Ik weet dat Gij mij liefde draagt;
 Dit is alleen wat ik vraag:
 Dat Gij mij mint, ik U behaag.
 't Zij dat ik waak of slapen zal,
 Geef Gij mij dit, zoo geeft Gij 't al

Litanie voor den Zaterdag.

VAN DE H. MAAGD EN MARTELARES BARBARA,

Beschermster om niet zonder Biecht te sterven.

Heer, ontferm U onzer.
 Christus, ontferm U onzer.
 Heer, ontferm U onzer.
 Christus, hoor ons.
 Christus, verhoor ons,
 Hemelsche Vader, waarachtige God, ontferm U
 onzer.
 Zoon Gods, Verlosser der wereld, ontf. U onzer.
 Heilige Geest, waarachtige God, ontf. U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God, ontf. U onzer.
Heilige Maria, bid voor ons.
Heilige Moeder Gods.
Heilige Maagd der maagden,
H. Barbara,
Vriendin van God den Vader,
Maagd van God den Zoon,
Bruid van God den heiligen Geest,
Dochter van de heilige Drievuldigheid,
Heilige Maagd en Martelares,
Liefhebster der zuiverheid,
Liefhebster der eendracht,
Liefhebster van het heilig geloof,
Liefhebster van alle deugden,
IJverige liefhebster des heiligen kruises en
van Christus lijden,
Verwinster des vleesches,
Verwinster der duivelsche bekoringen,
Troosteres der Christenen,
Hulp op het uiterste des levens,
Bijstand in den nood van uwe vrome dienaars
en dienaressen,
Moeder der biecht,
Belijdster der heilige Drievuldigheid,
Heilige Maagd, die voor het heilige geloof
eenen schromelijken dood zijt gestorven,
Heilige Martelares, wier heilig lichaam met
sakkelen is verbrand geworden,
Wier heilige borsten afgesneden zijn geworden,
Wier heilig hoofd met hamers is geslagen ge-
worden,
Wier heilig vleesch met scherpe haken open-
gehaald is geworden,
Die van uwen vader zijt onthalsd,
O Jesus! Bruidegom van onze beschermster Bar-

bara, wij bidden U, door hare verdiensten, laat ons niet sterven zonder biecht.

O Jesus! Bruidegom van onze beschermster Barbara, wij bidden U, door hare voorspraak, laat ons niet sterven zonder het heilig Sacrament des Altaars.

O Jesus! Bruidegom van onze beschermster Barbara, wij bidden U, door haren bitteren dood, dien zij voor uwen heiligen naam gestorven is, laat ons niet sterven zonder het heilig Oliesel.

O Jesus! Liefhebber onzer zielen, die niet begeert den dood der zondaren, maar wel hunne bekeering en zaligheid; wij bidden U, door al het lijden van onze beschermster Barbara, laat ons niet scheiden uit deze wereld, zonder al de genademiddelen van onze Moeder de heilige Kerk gebruikt te hebben.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Jesus.

Lam Gods: dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

v. H. Barbara! verlos ons bij nachten en dagen,
r. Van onverwachte sterfgelegen.

*Gebed tot de H. Barbara, beschermster in
het uur des doods.*

God, die de H. Barbara tot troost der levenden en stervenden hebt uitverkoren: vergun ons, door hare voorspraak, dat wij altijd in uwe goddelijke liefde mogen leven en alzoo onze hoop stellen op de verdiensten en het bittere lijden van Jesus Christus; opdat ons nooit de dood der zonde verrasse, maar dat wij in het uur des doods met de

heilige Sacramenten der Biecht, Communie en het heilig Oliesel mogen versterkt worden, en onbevreesd reizen naar eene gelukkige eeuwigheid. Dit bidden wij, door onzen Heer, Jesus Christus. Amen.

Smeekdicht tot de H. Barbara, bijzondere beschermster in doodsnoed.

Barbara, van God verkoren,
En als tot de deugd geboren,
Die gij hebt volmaakt beleefd,
En immer vast waart aangekleefd,
Zelfs ook in uw' teedre jaren,
Zoo uw leven kan verklaren :
Bid dat wij u volgen na,
Smeek voor ons om Gods genâ.
Barbara, alom geprezen,
Met God, één in wezen,
Dien gij altijd hebt bemind
Als een zeer godvruchtig kind :
Gods lof was in uw gedachten,
Zoo bij dagen als bij nachten ;
In deez' loffelijke zaak,
Hadt gij altijd uw vermaak.
Barbara, aan God verbonden,
En geheel in Hem verslonden,
Dien gij met zoo goed beleid,
Opdroegt uwe zuiverheid.
Gij kwaamt de ijdelheid verachten,
En de ootmoedigheid betrachten,
In uws vaders weeldrig huis,
Als in een Eremiten kluis.
Barbara, vol van vertrouwen
Op God, dat nooit kan verflauwen
Hoe gij ook werd aangerand,
Van uws vaders strenge hand.
Gij kondet altijd u versterven,
Gij zocht allen troost te derven,
Tot Gods meerdere eer en lof,

Aan een afgodisten hof.
Barbara, verscheurd met haken,
Om u God te doen verzaken,
En het lichaam gansch doorwond,
Men u naar den kerker zond.
Doch Gods macht heeft u genezen,
En uw heldenmoed geprezen;
Hij toch moedigde u telkens aan,
Om nog meer te onderstaan.
Barbara, om u meer te kwellen,
Ging men naakt tentoon u stellen,
En sneed men u de borsten af,
Doch God nieuwe sterkte gaf.
Om uwen lof nog te vermeerren,
Trok men u aan een kleed van eeren,
Dat uwe naaktheid heeft bedekt,
Daar gij hem had toe verwekt.
Barbara, die met verlangen,
Het strenge vonnis hebt ontvangen,
Om den dood te onderstaan,
Dien gij niet wildet ontgaan.
Toen uws vaders wreede handen,
Kwamen u, o Maagd! aanranden,
En hij (wie had het ooit geloofd?)
Tot eigen schande u heeft onthoofd,
Barbara, ons patronesse
En Gods lieve dienaressen,
Help ons in den laatsten nood,
Wanneer naken zal de dood.
Dat wij in Gods liefde sterven,
Om den hemel te beërven:
Neem ons smeeken gunstig aan,
Dat wij niet verloren gaan.

v. Bid voor ons, heilige Barbara, in onzen dood-
strijd.

R. Opdat wij alle listen des duivels mogen over-
winnen.

G E B E D.

O heilige Barbara, maagd en bijzondere martelares der allerheiligste Drievuldigheid, die ter eere Gods zoo schromelijke pijnigingen standvastig hebt ondergaan : wij bidden u voor ons te willen verkrijgen, dat wij God hier zoodanig dienen, dat wij, met de laatste heilige Sacramenten voorzien en versterkt tegen alle listen des duivels, hem daarna voor altijd in de hemelsche glorie mogen genieten; die leeft en heerscht, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

DE KLEINE GETIJDEN
VAN DEN H. ANTONIUS VAN PADUA.

Te Metten.

Ziet het kruis des Heeren †. Vlucht, gij wederspannige partij; de leeuw van het geslacht van Juda heeft de overhand; de wortel van David. Alleluja, Alleluja.

v. Heer! Gij zult mijne lippen open doen.

R. En mijn mond zal uwen lof verkondigen.

v. God! geef acht op mijne hulp.

R. Heer! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest; gelijk het was in den beginne, nu, altijd, en in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Lofzang.

Als vijf minderbroeders lieten
Voor 't geloof hun bloed vergieten,
Voelde Antonius een vlam,
Die weldra zijn hart innam.
Hij laat Augustinus orden,
Om een minderbroër te worden,
En ook zulk een vrome held,
Eens te wezen in het veld.

Gun ons, Jesus, vol genaden,
Groot in macht en groot in daden,
Dat ons steeds uw sterke arm,
Door Antonius bescherm.

Antiph. O vrucht van Spanje, gruwel der ongeloofigen, nieuw licht van Italië, edel pand van

Padua ! verleen ons , Antonius , de bescherming der genade van Christus , opdat aan de zondaars de korte tijd der genade niet vruchteloos ontvalle.

v. Dat zich alle kinderen des Heeren verblijden.

r. En den lof van den heiligen Geest vermeerderen.

G E B E D .

ô God , die van de heilige Kerk genoemd wordt wonderbaar in uwe Heiligen , door wier voorspraak zij wordt bijgestaan in alle kwellingen : verleen ons , dat wij , die in den naam van uwen zaligen belijder Antonius zijn vergaderd , mogen bekomen hetgeen wij verzoeken ; dat wij beschermd worden in alle gevaren , en nooit ophouden U te loven en te danken ; door onzen Heer Jesus Christus , uwen Zoon , die met U leeft en heerscht , in de eenheid des heiligen Geestes , door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

T e P r i e m e n .

v. God ! geef acht op mijne hulp.

r. Heer ! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader , enz.

L o f z a n g .

Gij verdrijft de ketterijen ,
Met het woord Gods te verbreiden ,
Breekt het helsche kerkerslot ,
En bevrijdt de bruid van God.

Gun ons , Jesus , vol genaden ,
Groot in macht , enz. *pag.* 254.

Antiph. Door groote wonderdaân doet hij de tanden breken.

Van 't God-vergeten volk , van die hem tegenspreken ,

die met hun lastertong en ongetoomden mond ,
Nu hadden menigmaal Gods waarde Bruid
gewond.

v. Ontwaak , o heilige Antonius !

r. Verlos ons van alle zichtbare en onzichtbare
vijanden.

G E B E D .

ô God , die uwen heiligen belijder Antonius
tot eenen uitnemenden verkondiger van uw woord ,
en de heilige Kerk door zijne zalige leeringen
zoo wonderlijk verblijd hebt : verleen ons , dat
wij , door de voorspraak van hem die wij op
aarde tot eenen Leeraar des levens hebben gehad ,
hetgeen hij ons geleerd heeft met woorden en
werken mogen uitvoeren : door onzen Heer Jesus
Christus , die met U leeft en heerscht , in alle
eeuwen der eeuwen. Amen.

T e r T e r t i e n .

v. God ! geef acht op mijne hulp.

r. Heer ! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader , enz.

L o f z a n g .

Water vloeide uit de steenen ,
De verstoktste harten weenen ,
Als zijn tong , die honig vloeit ,
Ze met des hemels dauw besproeit.

Gun ons , Jesus , vol genaden ,
Groot in macht , enz, pag. 254.

Antiph. Die naar U Dorstig was , o God , die
placht te waken.

Tot in den dageraad, in uw dienst en zaken.

En Gij die dorstig hingt aan 't kruis, wil voor ons ook zijn,

Als aan hem, een klaar licht en levende fontein.

v. Door uwe verdiensten, o allerminkaamste Antonius,

r. Doe onze harten smelten in de liefde van Christus.

G E B E D.

ô Allerzoetste Jesus! wil overvloedig den rijkdom uwer liefde op onze bedorvene gemoederen uitstorten, en zuiver ze, door de voorspraak van den heiligen Antonius, van alle vlekken der zonden : Gij, die leeft en heerscht, God, door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

v. God ! geef acht op mijne hulp.

r. Heer ! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader, enz.

Altijd had hij in zijn leven,
't Heilig kruis in 't hart geschreven,
Droeg dit pand als in zijn ziel,
Dat hem nimmer moeilijk viel.

Gun ons, Jesus, vol genaden,
Groot in macht, enz. *pag.* 254.

Antiph. Dat alle schepselen den Heer zegenen.
Van hemel, aard' en zee, den Heer, die ons verblijde,

Door zoo veel teekens, die de H. Antonius doet,
Komt met een zekere hoop voor 't allerheiligste goed.

v. Dat zich alle volkeren verblijden en verheugen,

r. Die door den H. Antonius gebracht zijn in den schoot der heilige Kerk.

G E B E D.

ô God, in wiens aanschouwing de hemelen zelfs niet zuiver zijn: wil ons toch genadig aanschouwen, wier vlekken Gij door het dierbaar bloed van uwen eenigen Zoon verwaardigd hebt weg te nemen, en verleen ons, door de voorspraak van den H. Antonius, dat wij zoo mogen wandelen door de tijdelijke goederen, dat onze geest altijd naar U en naar de eeuwige goederen mag wenschen en verlangen: door denzelfden onzen Heer, Jesus Christus, die met U leeft en heerscht, in de eenheid des heiligen Geestes, door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

T e N o n e n.

v. God! geef acht op mijne hulp.
 R. Heer! haast U om mij te helpen.
 Eere zij den Vader, enz.

L o f z a n g.

Zijne ziele wordt ontbouden,
 En in die fontein verslonden,
 Waar hij nu in vreugde en rust,
 Eeuwig zijnen dorst thans bluscht.

Gun ons, Jesus, vol genaden,
 Groot in macht, enz. *pag.* 254.

Antiph. Gelukkig Padua, verblijd u boven maten,

Dat zulk een groote schat u ter bewaring is gelaten;

Dat God u zelfs heeft geopenbaard,
 In welk schoon altaar hij dient bewaard.

G E B E D.

ô God! verleen ons door de voorbede van den H. Antonius, uwen belijder, dat wij in uwe Kerk altijd verblijd worden; opdat wij, met geestelijken onderstand beschermd, waardig worden de eeuwige vreugde te genieten: door onzen Heer, Jesus Christus, die met U leeft en heerscht, in de eeuwen der eeuwen. Amen.

T e V e s p e r e n.

v. God! geef acht op mijne hulp.
r. Heer! haast U om mij te helpen.
Eere zij den Vader, enz.

L o f z a n g.

Als hij zalig was gestorven,
Is zijn heilig vleesch bedorven,
Maar zijn tong, Gods lof gewend;
Bleef geheel en ongeschend.

Gun ons, Jesus, vol genaden,
Groot in macht, enz. *pag.* 254.

Antiph. O zegenrijke tong, die 's Heeren lof mocht prijzen,

Die tot Gods eer en roem den mensch mocht onderwijzen;

Nu zien wij duidelijk, door zulk een' wonderdaad,

Op welk een hoogen trap bij God gij heden staat.

v. De H. Antonius zij gezegend,

r. Dien de Allerhoogste in den hemel met roem gekroond heeft.

G E B E D.

Verhoor ons, o God! onze Zaligmaker! dat wij, door de voorspraak van den H. Antonius, uwen belijder; den heiligen Geest, dien Gij hebt beloofd aan allen die daarom vragen, heden door zijne verdiensten waardig mogen worden te ontvangen: die leeft en heerscht, in de eenheid van uwen Vader, door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

T e C o m p l e t e n.

v. Bekeer ons, God, onze Zaligmaker.

r. En keer uwe gramschap van ons.

v. God! geef acht op mijne hulp.

r. Heer! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader, enz.

L o f z a n g.

Wil aan uwe dienaars geven,
Aan de dooden en die leven,
Door uw' voorspraak, vol van kracht,
't Goed daar iedereen naar tracht.

Gun ons, Jesus, vol genaden,
Groot in macht, enz. *pag.* 254.

Antiph. Nu is hij medgezel der heerlijkheid geworden,

Van 't glorierijk getal der Vaders van zijne orde,
Wier leven hij hier had geleid al met de daad;
Ziedaar wat kroon de deugd haar minnaars
achterlaat.

G E B E D.

ô Goedertierenste Jesus, die uwen belijder, den H. Antonius, met vele krachten en wonderen begaafd hebt: verleen ons genadig dat wij

hetgeen wij met vertrouwen door zijne verdiensten verzoekend, door zijne voorspraak zekerlijk mogen bekomen : Gij die daar leeft en heerscht, met God den Vader, in de eenheid des heiligen Geestes, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Sluitbeveling.

Neem, Antonius, deez' getijden,
Ik bid ze ter uwer eer en dank,
En zweer u trouw mijn leven lang;
Wil mijne ziele toch bevrijden
En beschermen in den nood,
In den laatsten strijd des doods,
Als zij zal van 't lichaam scheiden;
Dat zij na den laatsten dag,
U, haar leidsman, vinden mag :
O wil haar alsdan geleiden,
Door uw hulp en onderstand,
Tot het hemelsch Vaderland.

LITANIE

VAN DEN H. ANTONIUS VAN PADUA.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontf. U onzer.
God, heilige Geest, ontferm U onzer.
Heilige Drievuldigheid, één God, ontf. U onzer.
Heilige Maria, moeder en beschermster van den
H. Antonius, bid voor ons.

H. Franciscus, vader en onderwijzer van den
H. Antonius, bid voor ons.

H. Antonius van Padua,
Zalige vrucht van Spanje,
Nieuw licht van Italië,
Beschermer en roem van Padua,
Apostel van Frankrijk,
Navolger van den H. Franciscus,
Lelie der zuiverheid,
Kostelijke parel der armoede,
Klaarschijnend licht der gehoorzaamheid,
Spiegel der boetvaardigheid,
Roos der geduldigheid,
Vlam der liefde,
Veld der heiligheid,
Pilaar der heilige Kerk,
Verkundiger der genade,
Uitroeier der zonden,
Vertreder der wereld,
Leeraar der waarheid,
Verheffer der eere Gods,
Blinkende ster aan het uitspansel der sera-
fijnsche orde,
Arke des Verbonds,
Trompet des Allerhoogsten,
Voorvechter van het geloof des hoogwaar-
digsten heiligen Sacraments,
Brandende naar het marteldom,
Geesel der ketters,
Schrik der ongeloovigen,
Roede der dwingelanden,
IJverige liefhebber van Gods huis,
IJveraar der zielen,
Wonderbare bewerker van wonderen,
Beschermer bij verlies van zaken,

Bid voor ons.

Bid voor ons.

Verlos ons, Heer.

Toevlucht der armen, bid voor ons.
Gezondheid der zieken,
Vertrooster der bedrukten,
Hof van alle deugden,
Kenner der harten,
Voorzegger der toekomende dingen,
Verwekker der dooden,
Schroom der duivelen,
Navolger der Patriarchen,
Voorbeeld der Apostelen,
Uitstekende onder de Leeraars,
Roem der Heiligen,
Onze allerzoetste vader en beschermer,
Wees verzoend, spaar ons, Heer.
Wees verzoend, hoor ons, Heer.
Van alle kwaad, verlos ons, Heer.
Van alle zonden,
Van de macht des duivels,
Van pest, honger en oorlog,
Van den eeuwigen dood,
Door de verdiensten van den H. Antonius,
Door zijne brandende liefde,
Door zijnen ijver ter bekeering der zondaren,
Door zijne vurige begeerte naar het marteldom,
Door zijne volharding in zijne beloften van
gehoorzaamheid, armoede en zuiverheid,
Door zijne onvermoeidheid in den arbeid,
Door de wonderbare verscheidenheid zijner
wonderen,
In den dag des oordeels,
Dat Gij ons wilt brengen tot een waarachtig be-
rouw en leedwezen onzer zonden, wij bidden
U, verhoor ons, Heer.
Dat Gij het vuur der goddelijke liefde in ons wilt
ontsteken, wij bidden U, verhoor ons, Heer.

Dat Gij ons deelachtig wilt maken aan de voor-
sprak en verdiensten van den heiligen Anto-
nius, wij bidden U, verhoor ons, Heer.

Dat Gij ons vaderland in den dienst van den
heiligen Antonius wilt doen volharden,

Dat Gij allen, die hunne toevlucht tot den
heiligen Antonius nemen, gezondheid naar
ziel en lichaam wilt verleenen,

Dat wij, door de verdiensten van den heiligen
Antonius, in alle soorten van deugden
mogen voortgaan,

Dat Gij alle dienaars en liefhebbers van den
heiligen Antonius wilt voortkomen in alle
zegeningen,

Dat Gij U verwaardigt ons te verhooren,

Jesus Christus, Zoon van den levenden God,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Onze Vader, enz.

v. En leid ons niet in bekoring.

r. Maar verlos ons van den kwade.

v. Bid voor ons, H. Antonius.

r. Opdat wij waardig worden der beloften van
Christus.

Wij bidd. U, verh. ons, Heer.

GEBEDEN.

ô Heer, Jesus Christus, die op den goeden
vrijdag, omtrent het zesde uur, op het altaar uws
allerheiligsten kruises hebt willen verheven wor-

den, en omtrent het negende uur uwen geest hebt gegeven in de handen van uwen hemelschen Vader: wij bidden U, door uwe verdiensten en door de voorspraak van den heiligen Antonius, wiens ziel ook op eenen vrijdag afscheid heeft genomen van deze wereld, en wiens lichaam ten derden dage begraven is geworden, dat wij de vrucht van uwe verlossing en onze zaligmaking, door de voorspraak van denzelfden beschermmer, in ons gedurig mogen gewaar worden; die met den Vader en den heiligen Geest leeft en heerscht, in alle eeuwen. Am.

O God, die uwen heiligen belijder Antonius gemaakt hebt eenen uitmuntenden verkondiger uwer leer, en zoo wonderbaar de H. Kerk door zijne zalige leeringen hebt verblijd: verleen ons, dat wij, hetgeen wij met vertrouwen door zijne verdiensten verzoeken, door zijne voorspraak mogen bekomen; die leeft en heerscht, met God den Vader, in de eenheid des heiligen Geestes, in alle eeuwen der eeuwen Amen.

NEGEN VROME GEBEDEN,

TER EERE VAN DEN H. ANTONIUS VAN PADUA.

I.

O roemrijke heilige vader Antonius, die een licht der heilige Schriftuur, een bijstand der mistroostigen zijt: wij bidden u, verhoor onze ootmoedige gebeden en verkrijg voor ons Gods genade en hulp: dit bidden wij, door uwe onschuldige kindschheid. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

II.

O heilige Antonius, roem der Leeraren, ijverige verkondiger der deugden en standvastige berisper der zonden! wil ons door uw goedertieren en minzaam hart Gods bijstand verwerven in al onzen nood: dit bidden wij u, door de jaren die gij zoo loffelijk in de orde van den heiligen Antonius doorgebracht hebt. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

III.

O heilige Antonius, zuiver zout der aarde, licht op den kandelaar der heilige Kerk, stad op den berg der bespiegeling! wij bidden u, aanhoor onze gebeden, en verkrijg ons van God heilige begeerten, met eene volharding in dezelve; dit bidden wij, door uw heilig leven in de orde van den heiligen Franciscus. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

IV.

O heilige Antonius, getrouwe dienaar der allerheiligste Maagd Maria! wil toch met haar onze voorspreker wezen, verkrijgende vergiffenis onzer zonden en bijstand in al onzen nood: dit bidden wij u, door de onuitsprekelijke genoegens die uwe ziel gevoelde, toen het kind Jesus tusschen uwe armen rustte. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

V.

O heilige Antonius, vader der weezen en verlatene menschen, vruchtbare regen des hemels! maak onze harten vruchtbaar in deugden en vurig in het geloof; wil ons ontvangen om u te dienen,

ons beschermende in alle gevaren naar ziel en lichaam; verkrijg ons eene volkomene liefde tot God en onzen evenmensch; dit bidden wij u, door de menigvuldige wonderen die gij op aarde gedaan hebt. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

VI.

O heilige Antonius, sterke zuil der boetvaardigheid, schild tegen alle bekoringen, zekere weg der onwetenden! maak mij deelachtig aan uwe heilige deugden, opdat voor ons het dierbaar bloed van Christus niet verloren ga, maar dat wij in zijne heilige wonden eene geruste haven der heiligheid mogen vinden: dit bidden wij, door uwen heiligen dood. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

VII.

O heilige Antonius, licht van Italië, roem van Padua, troost der ongeloovigen! wil ons verkrijgen een levendig geloof, eene vaste hoop, en den gewenschten prijs der glorie: dit bidden wij u, door den roemvollen ingang uwer ziel in de hemelsche blijdschap. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

VIII.

O heilige Antonius, levend voorbeeld der evangelische leeraars, troost der zieken, blijdschap der bedroefden! wil al onze zuchten en gebeden tot u niet vergeten, gelijk gij uwe lieve ouders niet vergeten hebt, die zonder schuld waren ter dood veroordeeld; maar bid God dat hij ons vertrooste en barmhartig zij: dit bidden wij u, door de onbe-

grijpelijke vreugde en liefde, die nu is tusschen u en uwen heiligen vader Franciscus in den hemel. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

IX.

O heilige Antonius, zeer stipte bewaarder der zuiverheid, getrouwe minnaar des heiligen kruises! bescherm ons in onzen dood tegen alle bekoringen, opdat wij God belijden met den mond, en zijne barmhartigheid met het hart mogen gevoelen: dit bidden wij u, door de allergrootste blijdschap, die gij in de eeuwigheid zult bezitten in het aanschouwen en genieten van het goddelijk wezen. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het dingsdagsche Lof van den heiligen Antonius van Padua.

Laat ons nu vereend in deugd,
Zingen Christus dank en lof,
Die Antonius, met vreugd
Heeft gekroond in 's hemels hof.

Die Franciscus, zijnen vader,
Heeft getracht gelijk te zijn;
Uit hem, als een bronnen-ader,
Vloeiende des levens wijn.

Overvloeiende de perken,
Door den dorst des doods verstikt,
Die hij door Gods woord kwam sterken,
En met hemel-dauw verkwikt.

Hij, die naar zijn vader aardde,
Die door wonderen, wijd beroemd,
Aan het kruis hem openbaarde,
Als hij maar den titel noemt.
Die zich zelf heeft overwonnen,
Onder Gods bevrijdenis,

Is in 't hemelrijk gekomen,
Waar niet meer te strijden is.
Dat hij ons, die hier nog strijden,
Diene tot kloekmoedigheid,
Opdat we geen kwaad meer lijden,
Overwinnen in den strijd.
Dit wil ons de Vader geven,
Dit verleene ons ook de Zoon;
Opdat wij gestadig leven,
Door den Geest, in 's hemels troon. Amen.

ANTIPHONE.

Wilt gij nu wonderen zien? — het weenen,
kermen, zuchten,
De duivel, dood en pest, de ketterij moest vluchten.
Wat ziekten het ook zijn, melaatschheid die
vergaat;

Geen mensch, hoe krank hij is, die niet gezond
opstaat.

* De zee zelfs wijkt voor hem; de banden der
gevangenen,

Springen door hem los, en jong en oud ontvangen
Door hem, in allen nood, troost en onderstand,
En wat verloren is, komt wederom ter hand.

v. Degenen die tot hem slechts zenden hun
gebeden,

Die hebben geen gevaar: noch ramp, noch
zwarigheden,

Zij moeten bij de proef belijden al te gaar,
Dat die van Padua vrij zeggen openbaar:

* De zee zelfs wijkt: enz. *als boven*.

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den
heiligen Geest.

v. Bid voor ons, heilige Antonius!

R. Opdat wij waardig worden der beloften
van Christus.

G E B E D.

ô God! verleen ons, dat wij, door het voorbidden van den heiligen Antonius, uwen belijder, in uwe heilige Kerk altijd verblijd mogen worden; opdat wij, met geestelijken onderstand beschermd zijnde, de eeuwige vreugde verdienen te genieten: door onzen Heer, Jesus Christus, die leeft en heerscht, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Troostvolle godsvrucht tot de wonderwerken van den
H. Antonius van Padua.

Wiens uitstekende daden door de dagelijksche ondervinding zoodanig schitteren, dat het onnoodig is na zoo vele beschrijvingen er eene nieuwe lijst van op te maken, aangezien allen die met een vast vertrouwen hunne toevlucht tot hem nemen, door eigene ondervinding genoegzaam tot de waarheid daarvan kunnen geraken: hetzij dat zij zijnen bijstand aanroepen in geestelijke of lichamelijke krankheden; hetzij in andere droevige voorvallen of zwarigheden; hetzij dat zij zijne hulp verzoeken om weder te verkrijgen hetgene verloren is; of hun is ontnomen; hetzij in rampen die hun mochten overkomen; in zoo verre nochtans, dat hun verzoek behoorlijk en billijk, alsook aan den verzoeker nuttig en zalig is. Tot welk einde het zeer voordeelig zal wezen, dat zij de navolgende oefening, ter eere van den voornoemden Heilige, dagelijks lezen.

Lofzang ter eere van den heiligen Antonius van Padua.

Verheug u, Padua! verheug u, alle menschen,
Die tot Antonius stiert uw vrome goede wenschen,

Want zijn vermogendheid bij Christus is zoo groot,
Dat hij naar ons verzoek ons helpt in allen nood.
Wat tegenspoed het zij, of smarten, droefheid, pijnen
Die ziet men door zijn hulp klaarblijkelijk verdwijnen;
Die zijn in barensnood, of wel in doodsgevaar,
Die worden zijne hulp tot hunnen troost gewaar.
Wat ziekte het ook zij, zijn hulpe kan genezen:
Die iets verloren heeft, wat of het ook mag wezen,
Die krijgt het wederom; wat iemands hart ontsteld,
Dat wordt door zijne hulp naar wensch te neêr ge-
veld.

v. De duivel, wereld, vleesch, die staan voor hem
geveterd,
De zondaar, die hem eert, wordt door zijn' hulp
gebeterd.
De dwaling des gemoeds moet zwichten voor zijn
licht,
Geen kwaad is er zoo groot, of 't wijkt voor hem
en zwicht.

r. Dus laat ons hem met vlijt en met oprechtheid
vieren,
En ons gemoed oprecht zich tot zijn bijstand stieren,
Vertrouwende op hem: want zoo 't ons zalig is,
Zal ons verzoek door hem geschieden zeer gewis.

v. Den Vader zij de eer, die hem heeft macht ge-
gegeven,
Den Zoon zij de eer, die hem gaf 't eeuwig leven,
De eer zij aan den Geest. die hem geheiligd heeft:
Waardoor hij nu met God, in alle eeuwen leeft.

r. Dus laat ons hem met vlijt en met oprechtheid
vieren,
En ons gemoed oprecht zich tot zijn bijstand stieren,
Vertrouwende op hem; want zoo 't ons zalig is,
Zal ons verzoek door hem geschieden zeer gewis.

v. Antonius! wil ons hier gewenschte hulp be-
reiden.

r. Om na deez' ballingschap ons eeuwen te ver-
blijden.

ô Goedertierene en barmhartige God, die den heiligen Antonius zoo uitmuntende genade hebt verleend, dat hij hierdoor uitstekende in deugden en heiligheid, bij U zulk een vermogen heeft verkregen, dat door zijne voorspraak de verblinde en verharde gemoederen der menschen worden verlicht en vermurwd, in dier voege dat zij die in de schaduw des doods slapen, hierdoor van hunnen slaap ontwaken en tot den weg des levens geraken: wij bidden U, door zijne verdiensten dat Gij onze harten met uwe genade aldus gelieft te verlichten, dat wij den duivel, de wereld en het vleesch overwinnende, met genoegten onze zaligheid mogen bewerken. Amen.

Antonius! wil ons helpen,
Die vertrouwen op uw gunst,
Wil ons kwaad te nederstelpen,
Help ons toch tot zedekunst.

Doe de droefheid van ons vluchten,
Help ons toch in alle nood,
Ban het kermen, ban het zuchten,
Keer van ons den kwaden dood.

Maak dat wij zijn uitverkoren,
Door het plegen van de deugd;
Hebben wij ook iets verloren,
Breng dat weer tot onze vreugd.

Opdat wij, van ramp ontslagen,
Die de wereld ons bereidt,
God hier minnen en behagen,
Tot ons aller zaligheid. Amen.

v. Antonius! maak dat God ons krank gebed verhoort.

r. En 't kwaad van ons verdrijve, dat onze ruste stoort.

G E B E D.

Heer Jesus Christus, wiens genoegten het is bij de kinderen der menschen te zijn, waarom Gij U zelve aan den heiligen Antonius, om zijne kinderlijke zuiverheid en minzaamheid, ook onder de gedaante van een kind hebt veropenbaard, hem alle gunsten en genegenheid bewijzende, zoodat Gij hem nu, zegevierend met U heerschende in den hemel, niets weigert van hetgeen hij voor zijne dienaars verzoekt op de aarde; wij bidden U, door zijne uitmuntende zuiverheid en andere deugden, om welke hij deze uitstekende gunst van U heeft verkregen, dat Gij ons gemoed van alle gebreken gelieft te zuiveren, en er eenen oprechten ijver tot de deugd wilt indrukken; opdat wij mogen waardig worden te bekomen, wat wij door de verdiensten van uwen heiligen Belijder verzoeken. Amen.

*De uitmuntendheid van het wonderbare leven
van den heiligen Antonius van Padua.*

Dienaar Gods, hoog uitverkoren,
Uit zoo eed'len stam geboren,
Die met een zoo goed beleid
Streefdet naar ootmoedigheid!
Ach, hoe kwamen uw gedachten,
Altijd naar deez' deugd te trachten,
Die gij hebt volmaakt bemind,
En daartoe staâg bleef gezind.
Gij hielt uw verstand verborgen,
En scheent daarvoor niet te zorgen;
Doch uw zorgelooze schijn,
Kon niet lang verborgen zijn.
Want God, die kent de gedachten,
En weet waar dat zij naar trachten,

Heeft de ootmoedigheid ontdekt,
En u zoetjes opgewekt.
Gij kwaamt dan Gods woord verkonden,
En ook stoppen al de monden
Van de ketters in 't gemein,
Zonder moeite, zonder pijn.
Menig ketter werd verslagen;
En kreeg in u groot behagen;
Menig ketter werd bekeerd,
En Gods glorie werd vermeerd!
O! hoe menige zondaren!
Moeten hier ook niet verklaren,
Dat gij met een zoet beleid,
Hem bracht tot de zaligheid;
Hoe versteend hun' harten bleven
Werden zij aanstonds gedreven,
Om te doen boetvaardigheid;
Voor hunne ongerechtigheid.
Iedereen kwam, in zijn' kwalen,
Bij u de gezondheid halen,
En werd, op denzelfden stond,
Van de ziekte gansch gezond,
Al de droefheid, en de zuchten,
Duivels, zee, pest, voor u vluchten:
Iedereen krijgt onderstand,
Dat men kwijt was, komt ter hand.
Al de banden der gevangnen
Springen los, en zij ontvangen
Troost en blijdschap in den nood;
Ja, ook zelfs de nare dood
Moet aan u gehoorzaam wezen;
Door u zijn er veel verreezen.
Men krijgt hulp in 't bangst gevaar,
Dit weet men maar al te klaar.
En ook al uw' goede werken,
Kwamen het gebed versterken,
Dat gij pleegdet met geduld,
Tot de tijd gansch was vervuld.
Men zag u in liefde sterven,
Om den hemel te gaan erven,

En, als op een bruiloftsfeest,

Gaaft gij zalig uwen geest.

Dienaar Gods, wil ons ontfermen

En ook overal beschermen,

Help ons toch in onzen nood,

Dat wij sterven een' goeden dood.

Dat de dwaling moog' verdwijnen,

En het licht moog' blijven schijnen,

Wij u vragen met ootmoed,

Dat gij ons deez' gunsten doet.

v. Bid voor ons, heilige Antonius!

r. Opdat wij waardig worden der beloften van Christus.

G E B E D.

ô Zachtmoedigste en goedertierenste Jesus, die uwen belijder, den H. Antonius, door gedurige bewerking van wonderen, de wereld door vermaard maakt: verleen ons genadiglijk, dat wij, hetgeen wij met vertrouwen door zijne verdiensten verzoeken, door zijne voorspraak zekerlijk mogen bekomen. Door hem, die daar leeft en heerscht, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

L I T A N I E

VAN DE HEILIGE THERESIA.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Jesus Christus, hoor ons.

Jesus Christus, verhoor ons

God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.

God, heilige Geest, vertrooster, ontferm U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm U
onzer.

Heilige Maria, bid voor ons.

Heilige Josef,

Heilige Theresia,

Serafijnsche maagd,

Die van uwe jeugd af vervuld zijt geweest
met goddelijke gaven,

Die, nauwelijks acht jaren oud zijnde, be-
geerig waart naar het martelaarschap,

Die met uwen broeder gereisd zijt naar de
Mooren, om uw bloed voor Christus te
vergieten,

Die ontmoet en van uwen oom wederge-
bracht zijnde, ontroostbaar waart, omdat u
die palmtak ontnomen was,

Die beroofd zijnde van de eer des martel-
doms, begeerig waart naar het kluizenaars-
leven,

Die tusschen het kinderspel plagt kloosters
op te richten,

Die in de eenzaamheid en in gebeden vol-
maakt waart,

Die nog een kind zijnde, van God bestraald,
plagt uit te roepen: o eeuwigheid, o
eeuwigheid!

Die, twaalf jaren oud, uwe moeder verloren
hebbende, u geworpen hebt voor het beeld
van Maria, en u zelve aan haar tot doch-
ter hebt opgedragen,

Die twintig jaren geworden zijnde, u be-
geven hebt in de orde van den Berg
Carmel,

Die non zijnde, drie jaren lang van de
allerpijnlijkste ziekten overvallen, en van

Bid voor ons.

het gebruik uwer lidmaten beroofd zijt geworden,
den, bid voor ons.
Die door den heiligen Josef verdiend hebt
genezen te worden,
Die met de menschen te gemeenzaam geweest zijnde,
door Christus strengelijk zijt berispt geworden,
Die van hem zijt uitgenoodigd geworden tot
het gezelschap der engelen,
Die verdiend hebt van hem te hooren in het
gebed: voortaan zult gij met de engelen
omgaan,
Die daarop wonderlijk met alle deugden versierd
zijt geworden,
Maagd vol geloof en hoop,
Brandende door eenen onuitbluschbaren brand
der goddelijke liefde,
Die waardig zijt geweest van eenen serafijn,
met eenen gouden en vurigen schicht van
liefde doorschoten te worden,
Die, vlammente van liefde, beloofd hebt,
altijd te zullen doen, wat gij zoudt weten
Gode het aangenaamste te zijn,
Die ontstoken door eenen onverzadelijken
zielenijver, gewoon waart onophoudelijk
de duisternis der ongeloovigen en ketters
te beweenen,
Die om eenigzins het groot verlies der zielen
te vergelden, de oprichtster geworden zijt
van twee-en-dertig kloosters van de herstelde
orde van Carmelus,
Die bereid waart tot het einde der wereld,
voor de zaligheid van eene ziel alleen, de
pijnen des vagevuurs te ondergaan,
Bruid van Christus,

Verheven door het behoud der onschuld uws
doopsels, bid voor ons.

Die waardig geweest zijt van Christus te hoo-
ren : voortaan zult gij als eene ware bruid
mijne eer beijveren,

Die belast zijt geworden door den bloedigen
bruidegom, medelijden te hebben met al
zijne wonden, die hem de zondaars gedurig
vernieuwen,

Allerminste door ootmoedigheid,

Die altijd begeerig waart om veracht te worden,

Die God dikwijls gebeden hebt, dat hij zijne
gunsten voor u zoude matigen: en zoo
spoedig niet al uwe zonden vergeten,

Uitmuntend door armoede,

Blijhartig in behoefteigheid,

Die van doodziekte op reis overvallen, van
alles verlaten, uwe gezellin die daarom
weende, getroost hebt,

Blind in gehoorzaamheid,

Die om te gehoorzamen, zonder uitstel een
boek met gezangen, dat gij gemaakt hadt,
in het vuur geworpen en verbrand hebt,

Begaafd met bovenmatige lijdzaamheid,

Die gewoon waart uit te roepen : lijden of
sterven,

Onoverwinnelijk in vervolgingen,

Onverschrokken tusschen al de aanvechtingen
en schrikkelijke vertooningen des duivels,

Die van den duivel van de trappen gesmeten,
blijmoedig de breuken van uwen arm hebt
verdragen,

Wonderbaar in verstervingen,

Die door vasten, haren-kleederen en ketenen
uw lichaam hebt verscheurd,

Bid voor ons.

Die u in doornen gewenteld hebt , ter liefde van Christus, bid voor ons.

Uitmuntende in het gebed,

Die door eene wonderbare dorheid des geestes, achttien jaren lang bitterlijk beproefd zijnde , daarna met al de wellusten des hemels zijt overgooten geworden,

Die dikwijls versierd zijt geworden door het aanschouwen der menschheid van Christus,

Die in het gebed van den Heer verdiend hebt te hooren : ik heb op de aarde Magdalena tot eene vriendin gehad, en u in den hemel,

Die bij een bezoek van Christus begaafd zijt geworden met een kruis, schitterende van fijne gesteenten,

Die van de allerheiligste Maagd en den heiligen Josef met een witblinkend kleed versierd zijt geworden ,

Die van Christus met eene blinkende kroon zijt vereerd geworden,

Die van de allerheiligste Maagd zijt versierd geworden met eene ketting van diamanten ,

Die verdiend hebt van Christus te hooren: ware het dat ik den hemel niet geschapen hadde, om u alleen zoude ik dien scheppen,

Die gedurig tot den dood toe verkeerd hebt met de heiligen en engelen,

Die in uwen dood vereerd zijt geweest met het bijzijn der heilige martelaren,

Die na eene opgetogenheid des geestes van veertien uren, door eenen onverdraaglijken brand van goddelijke liefde gestorven zijt,

Die in de gedaante van eene duif gezien zijt, vluchtende tot uwen bruidegom,

Die in alles een wonderbaar schouwspel zijt

Bid voor ons.

geweest voor de wereld, de engelen en de menschen, bid voor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

v. Bid voor ons, H. Theresia!

R. Opdat wij waardig worden der beloften van Christus.

G E B E D.

ô God, die de serafijnsche maagd Theresia, door het wonderbare vuur uwer liefde doorwond zijnde, met de hemelsche gaven hebt versierd: verleen ons dat wij, door de hulp van hare voorpraak en navolging, na door de goddelijke liefde hier op de aarde doorwond geweest te zijn, met haar door de volheid uwer hemelsche gaven en gunsten versierd mogen worden in den hemel; door Jesus Christus, onzen Heer, die met den Vader en den heiligen Geest leeft, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

De brandende liefde tot Jesus, van de heilige moeder Theresia, instelster van de barvoeter Carmelitessen.

Theresia, in liefde ontsteken,
 Waar zij nooit in is bezweken,
 Als zij alles had bevroed,
 Kreeg een walg van 's werelds goed;
 Dat men haar kloek zag versmaden,
 Want zij was zeer wel beraden,
 Toen zij tot Gods meerder lof,
 En tot vreugd van 's hemels hof,

Na langdurige gebeden,
Vol van ijver is getreden,
In een klooster zeer beroemd,
Dat men Carmelieten noemt.
Daar kwam zij een ieder stichten,
En hunn' zwaarigheid verlichten,
Kon in lijden en in pijn,
Met Gods wil tevreden zijn;
Als God wil de harten raken,
Kan hij zelfs van steenen maken,
Al hetgene belieft,
Wil dit in Theresia aanschouwen,
Die heel arm heeft kunnen bouwen
Vele kloosters overal,
Twee en dertig in getal;
Tegen dank van hooge staten,
En van alle hulp verlaten,
Heeft dit nochtans uitgewerkt,
Door Gods liefde heel versterkt.

v. Bid voor ons, heilige Theresia!

a. Opdat wij mogen waardig worden der beloften
van Christus.

G E B E D.

Verhoor ons, o God, onze Zaligmaker! dat
wij, die de heilige maagd Theresia vereeren, door
het voedsel harer hemelsche leering, en door
hare voorspraak, in onzen nood mogen geholpen
worden. Door onzen Heer Jesus Christus, uwen
Zoon, die met U en den heiligen Geest leeft en
heerscht, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

ZOETE BEMERKINGEN
OP DE ZEVEN WOORDEN VAN ONZEN HEER
JESUS CHRISTUS,
HANGENDE AAN HET KRUIS.

Met zeven Gebeden op dezelfde woorden.

Het eerste woord.

ô Jesus! die aan ons, door uwen dood en leven,
't Geen ons de zonde ontnam, ten volle weêr
komt geven :

Genageld aan een kruis, zijt Gij een offerand',
Die om der menschen zonde als vuur van liefde
brandt.

Wat hebt Gij smart en pijn en ongelijk verdragen,
Voor die, door eigen schuld, geheel verloren lagen!
De welvaart van een slaaf, die brengt u in den
nood,

En 't leven eener ziel kost u den bittren dood.
Terwijl de beulen slaan, terwijl uw aders leken,
Als U de ziel begeeft, terwijl uw oogen breken,
Roept Gij den Vader aan, en midden in de pijn,
Zegt Gij nog voor hen die oorzaak daarvan zijn :

*Vader! vergeef het hun, want zij weten niet
wat zij doen.* Lucas XXIII, v. 34.

G E B E D.

ô Allerzoetste lijdzaamheid!
ô Wondere zachtmoedigheid!
O goedheid zonder einde of maat,
Die onze schuld te boven gaat;

In al uw lijden en verdriet,
Gij klaagt, gij dreigt, gij jammert niet.
O, zie mijn' droeve tranen aan,
En hoor de bange zuchten gaan,
Die komen uit mijn rouwig hart,
Op 't zien uws bittren doods vol smart.
Verschoon toch, Jesus, mijn misdaad;
Vergeef mij, Jesus, al mijn kwaad.

Het tweede woord.

ô Jesus! 't heilig bloed, dat uit zoo vele won-
den,
Aan 't kruishout Gij vergoot, tot boete onzer
zonden;
Hoe trof het uw gemoed, toen, midden in den
dood,
Een booswicht uwe smart nog maakte eens zoo
groot!
Hij hing met U aan 't kruis, en durfde U tegen-
spreken;
Maar die van de andre kant zag uwe oogen
breken,
Erkende U voor zijn' God, en riep ootmoediglijk:
O Heer! denk toch aan mij als Gij komt in uw
rijk.
Uw vaderlijk gemoed heeft hem zijn kwaad ver-
geven,
En met een troostvol woord beloofd het eeuwig
leven.
O woord! o lieflijk woord! o zondaar, hoor het
aan,
Laat het, tot uwen troost, u diep ter harte
gaan!

*Voorwaar, ik zeg u, heden zult gij met mij
wezen in het paradijs. Lucas XXIV, v. 45.*

G E B E D.

ô liefde vol barmhartigheid!
 Genade vol goedgunstigheid!
 Gij, die geen zondaar ooit verstoot,
 Al zijn zijn' zonden nog zoo groot;
 Hoor mijn' belijdenis toch aan,
 En laat mijn' tranen tot U gaan.
 Gij kent den grond van 's menschen hart,
 Gij ziet daar zijn verborgen smart;
 Gij weet dat ik op U vertrouw,
 Vol hoop en tevens vol berouw:
 Sta mij dan bij in stervens nood,
 En schenk mij 't leven na den dood.

Het derde woord.

ô Jesus! uit eene Maagd, tot ons geluk geboren,
 Die Gij uit duizenden van eeuwig hadt verkoren;
 Gij zaagt haar onder 't kruis vol droefheid en
 verdriet,
 Omdat haar zulk een Zoon, door zulk een dood
 verliet.
 Joannes stond daarbij, ook uwen welbeminden,
 Gij wildet hen te zaam met nieuwe liefde bin-
 den;
 Zij had een moederhart, en hij eens zoons ge-
 moed,
 Zie, welk een wonderwerk het woord van Jesus
 doet.
 Zij zag haar eenig Kind voor hare oogen sterven,
 Om 't menschelijk geslacht het leven te ver-
 werven;
 En daar zij even kloek, gelijk een' rots bleef
 staan,
 Zoo spreekt Gij haar voor 't laatst met deze
 woorden aan:

Vrouw ! zie hier uwen zoon , en daarna tot den Lcerling ; zie hier uwe moeder. Joan. XIX. v. 26.

G E B E D.

ô Droevige verandering ,
O treurige verwisseling ,
Helaas, Maria , welk een lot !
Gij krijgt een mensch voor eenen God.
ô Jesus ! ik bid U , door uw' pijn ,
Laat haar ook mijne moeder zijn :
'k Beveel me in uw' Voorzienigheid ,
Met de allermeeeste ootmoedigheid.
Als ik op haar vertrouwen zal ,
Moet ik niet vreezen voor den val ;
'k Wil toonen , dat , met hart en zin ,
Ik haar als mijne moeder min.

Het vierde woord.

ô Jesus ! eeuwig Woord ! geboren uit den Vader ,
Door wien de schepsels zijn en leven altegader ,
Voor wien dat alles zwicht , en voor wiens oppermacht ,
Zelfs aarde en hemel heeft en de onderaardsche kracht ;
Gij , die nog slechts een kind , een nieuwe ster deedt schijnen ,
Gij , die ziekte , pijn en onheil deedt verdwijnen ,
Gij , die dooden zelfs deedt opstaan uit het graf ,
Legt hier om mijnentwil al uwe sterkte af !
Om mij gehoorzaamheid tot 't laatste toe te leeren ,
Zie ik uw' heerschappij in droeve klachten keeren :
Gij laat van 't hout des kruis uw bange zuchten gaan ,
En in mistroostigheid roept Gij den Vader aan :

Mijn God! mijn God! waarom hebt Gij mij verlaten? Marcus XXV, v. 34.

G E B E D.

ô Droeve en wonderlijke klacht!
Waar is, o Jesus, uwe macht?
Ik weet dat 't mijne zonden zijn,
Die U doen klagen in de pijn,
En dat Gij, die voor mij zoo lijdt,
Zeer heilig en onschuldig zijt.
Ik, die de boosheid heb gedaan,
Ach, laat niet eens een traantje gaan!
Vloeit tranen, vloeit, weent meer en meer,
En zijt mistroostig met den Heer!
O Jesus! door dit uw verdriet,
Verlaat mij in den doodstrijd niet.

Het vijfde woord.

O Jesus, zoete naam! o voedsel van mijn wenschen!
O liefde, troost en vreugd van engelen en menschen!
Naar wien mijn ziele jaagt, als 't hert naar 't water doet:
O schoonheid zonder eind! o allerhoogste goed!
Als Gij genageld hingt aan voeten en aan handen;
O levende fontein! begon uw dorst te branden,
Gij dorsttet naar mijn' ziel, Gij wenschtet naar mijn hart,
De dorst naar mijn geluk was oorzaak uwer smart;
Alsof 't vergoten bloed en al die open wonden
Van uwe zielemin, den dorst niet laven konden:
Toen riep Gij op het laatst, in dezen bittren nood,
Met een gebroken stem, bij 't naken van den dood:
Ik heb dorst. Joannes XIX, v. 58.

G E B E D.

ô Zoete dorst, o lieve pijn,
Die wenscht met Jesus één te zijn!
O Jesus! stook dien zoeten brand
In mijne ziel van alle kant;
Dat ik voortaan niets meerder acht,
Of nergens naar zoo vurig tracht,
Dan U, o God en Opperheer,
Te willen minnen meer en meer.
Door U alleen wordt mijne lust,
En dorst van mijne ziel gebluscht;
Want die U, o Jesus, waarlijk mint,
In U alleen genoegten vindt.

Het zesde woord.

O Jesus, die de schuld van mijn' ontelbre zonden,
Waardoor ik in de macht van Satan lag gebonden,
Betaald hebt met den prijs van uw onschuldig bloed;
Wees duizendmaal gedankt, wees duizendmaal
gegroet!

Het einde was nu daar van drie en dertig jaren,
Die altijd vol verdriet, vol pijn en smarten waren;
Het offer was volbracht, de vijand was geveld,
't Bedorven Adams zaad was nu bijna hersteld:
Gij zaagt de bleeke dood met hare schichten naken,
Gij wilt haar bitterheid tot mijn' verlossing smaken.
Gij zegt het, o mijn God, 't is alles nu gedaan,
Laat vrij dit krachtig woord tot 's hemels vier-
schaar gaan:

Het is volbracht. Joannes XIX, v. 30.

G E B E D.

ô Jesus! Gij zijt al ons goed,
Gij zijt de troost van ons gemoed,
Gij zijt ons leven, onze deugd,
De bron van onze zielevreugd;

Gij zijt de heiligheid alleen.
 O Jesus! maak ons die gemeen :
 Dat wij ook worden kloek en sterk,
 Voltrekkende het groote werk,
 Dat U heeft smart en bloed gekost,
 Eer Gij den zondaar hadt verlost.
 Help ons met uw' sterke hand,
 En breng ons in het vaderland.

Het zevende woord.

O Jesus, die om ons de rechte baan te toonen
 Tot 't leven zonder dood en nooit vergane
 kroonen;
 Die na veel druk en pijn, van kracht en bloed
 beroofd,
 Op 't einde nog tot ons gebogen hebt uw hoofd ;
 Gij, die èn dood, én hel, én zonde hadt vertreden,
 Hebt evenwel om hulp en bijstand hier gebeden,
 En riept met luider stem nog uwen Vader aan,
 Eer uw benauwde ziel zou uit het lichaam gaan;
 Niet dat hier rede was van vreeze of van beven,
 Voor hem, die door zijn dood den mensch moest
 doen herleven,
 Maar opdat hij U volg', die zich ten dood bereidt,
 Hebt Gij, tot onze les, dit laatste woord gezeid :
Vader! in uwe handen beveel ik mijnen geest.
 Luc. XXIII, v. 46.

GEBED.

ô Dood, die Jesus hebt gevelde,
 En lucht en aarde in rouw gesteld,
 O dood, o wonderbare dood,
 Die ons moet helpen in den nood;
 O Jesus! help mij uit de pijn,
 Als ik in stervensnood zal zijn.

Maak dat uw dood in mijn verstand,
Voor altijd zij zoo diep geplant,
Dat ik voortaan met hart en zin,
De wereld niet, maar U bemin;
Om zoo, door uw barmhartigheid,
Te leven in alle eeuwigheid. Amen.

Aanspraak.

van den gekruisten Jesus tot den mensch.

Mijn leven was voor u, mijn lijden en mijn
sterven;
Leef, lijd en sterf voor mij, zoo zult gij het
leven erven.

Sluitrede.

Laat blij, laat vrij de schepsels gaan,
En zie des Scheppers liefde eens aan;
Die God, vol liefde voor den mensch,
Hangt, lijdt en sterft, naar liefdes wensch
Ach! in zulk een' gesteltenis,
Alleen de ware liefde is.
Ja, als ik alles wel bemerk,
Dan is hier niets dan liefdewerk:
De liefde doet hier offerand',
Een offerande in liefdebrand;
De liefde spreekt, de liefde hoort,
En buiten liefde niet één woord;
En spreekt de liefde zevenmaal,
't Is zevenmaal de liefdetaal.
De liefde vraagt barmhartigheid,
De liefde dorst naar zaligheid,
De liefde van de liefde leeft,
De moeder van die liefde geeft.
En schoon de Vader, naar den schijn,
Den Zoon verlaat in zijne pijn,
De liefde blijft, en zij verlaat
Den zondaar niet in zijn misdaad.
De liefde noodt, en neemt met haar,
In 't Paradijs den moordenaar;

En nadat liefde heeft volbracht,
 Al wat ooit liefde heeft verwacht,
 De liefde geeft hier haren geest,
 En dat is liefde allermeeft;
 Want nooit de liefde meerder leeft,
 Dan als zij sterft en 't leven geeft.

GEBEDEN

OM DOOR DE VOORSpraak DER HEILIGEN VER-
 SCHEIDENE DEUGDEN VAN GOD TE VERWERVEN.

*Gebed tot den heiligen Petrus, prins der Apostelen,
 om standvastigheid in het geloof.*

ô Heilige Petrus, prins der Apostelen, stad-
 houder van Jesus Christus, opperhoofd der heilige
 katholieke Kerk! wij bidden u, om de liefde van
 dengenen die u tot zulk eene hooge waardigheid
 verkoren heeft, dat gij onze gebeden in de tegen-
 woordigheid Gods wilt aanhooren, en voor ons
 verkrijgen hetgeen wij ootmoedig verzoeken,
 en bijzonder dat wij mogen sterven in het waar-
 achtige geloof, om God voor altijd in den hemel
 te aanschouwen. Amen.

Godsvrucht tot Jesus, Maria en Anna.

Anna, met gunst overgoten,
 En uit Davids stam gesproten,
 Die hier oefende de deugd,
 Van uw' teedre jonge jeugd;
 Anna, uit wie is geboren,
 Uw lief kind, van God verkoren,
 Die Maria werd genoemd:
 Gij die nooit u hebt beroemd,
 Schoon door haar ons werd gegeven
 Het licht van het eeuwig leven,

En gesteld, meer als gemein,
Om de Moeder Gods te zijn;
Anna, die u mocht verblijden,
Als gij moest Maria leiden
In den tempel, drie jaar oud,
Het u nooit en heeft berouwd,
Gij hebt haar Gode aanbevolen,
Wiens werken steeds zijn verholen,
En waart met Godes wil voldaan,
Dien men niet mag wederstaan;
Anna, die ons hebt gegeven,
't Voorbeeld om hier vroom te leven :
Help ons in dien laatsten nood,
Als ons naakt de strenge dood;
Dat Jesus onzer zich ontferme,
En Maria ons bescherm,
Tegen Satans helsch venijn,
Om te mogen zalig zijn.

v. Bid voor ons, heilige moeder Anna !

R. Opdat wij mogen waardig worden der beloften
van Christus.

G E B E D.

Verblijd u, lofwaardige moeder Anna! want
gij hebt eene vrucht voortgebracht, die zonder
vlekken der erfzonde in uw lichaam ontvangen
is. Verwerf van God, dat hij ons, door uwe en
uwer gezegende dochter voorbeden, verleene dat
wij ons hierna met Jesus, Maria en u, voor altijd
in de hemelsche glorie mogen verblijden. Amen.

*Voorbeeld van bekeering in de heilige Maria
Magdalena.*

Zag men iemand meer verslonden,
En aan ijdelheid zeer verbonden?
Magdalena, met ter daad,
Leefde in weelde en overdaad;
Doch door Christus eens ontbonden

Van haar gruwelijke zonden,
 Heeft zij God als haren vriend,
 Altijd zeer volmaakt gediend;
 Heeft dit vol van zoet vertrouwen,
 Heel haar leven onderhouden.
 Zij nu, tot de deugd herboren,
 Heeft het beste deel verkoren,
 Loofde God bij dag en nacht,
 Bleef op hem altoos bedacht.
 Schoon ook Martha mochte klagen,
 Zij bleef nochtans met behagen
 Aan de voeten van den Heer,
 Zij beminde hem te zeer.
 Als nu Christus was verrezen,
 Zij haar kloekheid heeft bewezen,
 Zij ging in den morgenstond
 Naar het graf, waar zij toen vond
 Een tweetal englen aan de hoeken,
 Die haar toonden de zweetdoeken,
 Daar men Christus, zeer beschreid,
 Wel gezalfd had ingeleid.
 Zij heeft zich voor 't laatst begeven,
 Om in eenzaamheid te leven,
 Heeft van alles zich ontbloot,
 At slechts kruiden in den nood.
 Wilde daar op harde steenen,
 Dertig jaar haar schuld beweenen,
 Stierf in volle heiligheid,
 Tot harer ziele zaligheid.

v. Bid voor ons, heilige Maria Magdalena!

R. Opdat wij waardig worden der beloften van Christus.

G E B E D.

ô Heer! geef ons dat wij door de voorspraak
 van de H. Maria Magdalena mogen geholpen
 worden, door wier gebeden bewogen, Gij haren
 broeder Lazarus, reeds vier dagen gestorven
 zijnde, van den dood hebt opgewekt. Die leeft

en heerscht, met God den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

*Voorbeeld van barmhartigheid tot de armen,
in de heilige Elisabeth, dochter van den
Koning van Hongarije.*

Men kan hier het puik der vrouwen,
In Elisabeth aanschouwen,
Die van hare teedre jeugd,
Altijd toenam in de deugd.
Alle sieraad bleef zij derven,
Om zich zelve te versterven;
Zij was nedrig in haar dracht,
Heeft de kuischheid steeds betracht.
Om de ouders te behagen,
Heeft zij, zonder eens te klagen,
Zich begeven, naar hun raad,
En het huwelijk niet versmaad.
Zij bezorgde alle dagen,
Negen honderd nuchtre magen;
't Weesje in haar een moeder vindt :
Denk hoe zij daarvoor werd bemind.
Als de landgraaf kwam te sterven,
Moest zij allen troost gaan derven;
Doch God heeft haar bijgestaan,
En zij nam in rijkdom aan.
Zij ging dan een gasthuis stichten,
Om de zieken te verlichten;
Wond, hoe ettrig die ook was,
Zij met eigen hand genas.
En heeft dan met groot verlangen,
't Geestelijk gewaad ontvangen,
Stierf tevreden en vol vreugd,
Heeft den hemel voor haar deugd.

v. Bid voor ons, heilige Elisabeth !

R. Opdat wij mogen waardig worden der beloften
van Christus.

GEBED.

ô God! verlicht goedertieren de harten uwer geloovigen, en laat ons, door de rouwmoedige gebeden van de heilige Elisabeth, den voorspoed der wereld verachten en ons in den hemelschen troost altijd verheugen. Door onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon, die met U en den heiligen Geest leeft en heerscht, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

*Voorbeeld van brandenden ijver tot het heilig
Sacrament, in den H. Stanislaus Kostka,
Novice der Societeit Jesus.*

Kan het rijk van Polen klagen,
Als het met het grootst behagen,
Eenen jongeling aanschouwt,
Nog maar dertien jaren oud,
Die al van zijn vroege tijden,
Ging de helsche macht bestrijden;
Die als hij nog was een kind,
Godes Moeder zóó bemint,
Dat die bij hem komt verschijnen,
En zijn ziekte doet verdwijnen;
Zij gaf hem tot onderpand,
Haar lief Kind in eigen hand.
Om de zinnen te bestrijden,
Ging hij daaglijks zich kastijden,
Ja zelfs tot den bloede toe,
Zonder het te worden moê.
Hij had eens een groot verlangen,
Om zijn' God op reis te ontvangen,
En vond bijgeval een' kerk,
Om te doen dat prijsbaar werk.
Maar wjl priesters hier ontbraken,
Kon hij daartoe niet geraken,
Doch een engel vol van macht,
Hem hier de Communie bracht.

v. Bid voor ons, heilige Stanislaus Kostka!

R. Opdat wij mogen waardig worden der beloften van Christus.

G E B E D.

ô Heer! die den heiligen Stanislaus, door de handen der engelen, met uw heilig lichaam zoo liefderijk hebt gespijsd: geef ons, dat wij, die hetzelfde vóór onzen dood wenschen te nuttigen, U in den hemel in uwe ware gedaante moge aanschouwen. Amen.

Voorbeeld van zuiverheid in den zaligen Aloysius Gonzaga, Markgraaf van Castillon, Priester der Societeit van Jesus.

Zag men ooit een' lelie bloeien,
En met schooner glans opgroeien,
Als dat teer en jong gemoed,
Zoo vermaard door 't edel bloed;
Dat van zijne kindsche jaren,
Zonder ooit zich te bezwaren;
Heeft vol standvastigheid,
Kloek beloofd de zuiverheid.
Zeker moest dat God behagen,
Die voor hem heeft zorg gedragen,
Dat bij dagen of bij nacht,
Hij nooit kreeg een kwaad gedacht,
Dat zijn lichaam kon bewegen.
God schonk hem ook zijnen zegen,
Die hem altijd heeft bewaard,
Gelijk zijn leven ons verklaart.
Hij, als tot de deugd geboren,
Heeft de Moeder Gods verkoren,
Eene maagd' heel schoon en rein,
Om zijn' patrones te zijn;
Hij heeft zich tot haar begeven,
Al de dagen van zijn leven,
En zoo ijverig bemind:
Dat ze hem aannam voor haar kind.

Hij was vroeg en laat genegen,
Om 't gebed volmaakt te plegen,
Zijn gebed gaf eenen geur,
Als een bloem in volle fleur.
Zijn gebed scheen op te rijzen,
Dat het 's hemels hof moest prijzen,
Als een wierooksofferand',
Die tot Gods eer wordt verbrand.
Hij zocht iedereen te stichten,
En de jeugd te onderrichten,
En schoon hij een kind slechts scheen,
Zijne kindschheid ras verdween.
Want, wie kwam zoo bondig leeren,
Om God daardoor te vereeren,
Die reeds in zijn jong verstand,
Iets bijzonders had geplant.
Om de ziele te bevrijden,
Ging hij vroeg zijn vleesch kastijden,
Doch zijn ijver was zoo groot,
Dat 't hem bijna deed den dood;
Dan zag men het bloed ras vloeien,
Meerder als men kan bevroeden;
Mits de liefde veel vermag,
Zij wil hebben het hoogste gezag.
Ach! hoe scheen hij opgetogen,
't Hart ten hemel opgevlogen,
Als men hem van jongs af aan,
Zag tot de Communie gaan;
Dan zag men de tranen vloeien,
Om zijn wangen te besproeien,
Ja, door dezen tranenplas,
Zijn ziele als versmolten was.
Zuivre engel, hoop verheven,
Wij ons gansch tot u begeben,
Wij bidden u met ootmoed,
Dat ons God deez' gunsten doet;
Dat onkuischheid mag verdwijnen,
En de zuiverheid verschijnen,
Ja, dat deze deugd voortaan
Vast gegrondvest blijve staan.

- v. Bid voor ons, heilige Aloysius Gonzaga !
R. Opdat wij waardig worden der beloften van Christus.

G E B E D.

ô Heer, die den heiligen Aloysius om zijne engelachtige zuiverheid bemind en hem aan de godvruchtige jeugd tot voorbeeld gesteld hebt : geef dat wij zijn leven hier navolgen , en het gezelschap der engelen hiernamaals mogen genieten. Amen.

Voorbeeld van kloekmoedigheid in den edelen en zaligen Joannes Franciscus Regis, priester der Societeit Jesus.

De scherpzinnigste gedachten,
Het verstand met al zijn' krachten,
Moet men stellen hier te werk,
En als schikken in een perk,
Om beknopt hier aan te halen,
En naar 't leven af te malen,
Hoe ook deze vrome held,
Het gemak heeft neêrgeveld.
Hij sliep doorgaans slechts drie uren,
Om dan vaak wat te verduren,
Op een stoeltje, vloer of bank,
Of op eene harde plank,
En zelfs altijd in zijn kleêren,
Om God daardoor te vereeren,
En de kranken bij te staan,
Eer de ziekte meer nam aan.
Wijn zag men hem nimmer nutten,
Om den smaak daardoor te stutten;
In zijn scherpen hongersnood,
At hij slechts een stuk droog brood,
En somtijds een weinig vruchten,
Meer uit nood dan uit genuchten;
Water was gestaag zijn drank,

En dat heel zijn leven lang,
't Is geenszins om te bevatten,
Hoe hij steeds zijn vleesch afmatte,
En gestadig hield in toom,
Dat het bijbracht eenen schroom.
In den nacht, bij 't overdenken,
Hooft men hem zijn lichaam krenken,
Hij droeg dan een haren kleed,
Boven op dat bloedig zweet.
Ach, hoe menigtal zondaren,
Ja, nog boozter dan barbaren,
Heeft hij niet tot God gebracht:
Dat was 't punt waar hij naar tracht.
Ketters ook, langs alle kanten,
Zag men hem 't geloof inplanten,
Die hij zoo wel heeft geleerd,
Dat zij aanstonds zijn bekeerd.
O, wat heeft hij niet geleden,
Hoe werd hij al niet bestreden,
Daar hij steeds het zaad der deugd,
Zocht te planten in de jeugd.
Vuisten, schoppen, geeselslagen,
Heeft hij menigmaal verdragen,
Ja, zelfs werd zijn dood getracht;
Had men zulks wel ooit gedacht?
In de dorpen, vlekken, steden,
Zag men hem vol ijver treden,
Met een onvermoeid beleid,
Leerende Gods woord met vlijt:
Om een ieder te bewegen,
Tot God meer te zijn genegen,
En af te zien van 't groote kwaad,
Liever vroeg dan wel te laat.
Laat ons nu een einde maken,
En den lof der deugden staken,
Want hiermee nog voort te gaan,
Werd deez' taak toch nooit voldaan.
Laat ons dan ootmoedig vragen,
Dat het u toch mag behagen,

Dat zoo menig droevig hart,
Eens verlost wordt van zijn smart.

v. Bid voor ons, heilige Joannes Franciscus Regis.

R. Opdat wij waardig worden der beloften van Christus.

G E B E D.

God, die het uitstaan van menigvuldigen arbeid voor de zaligheid der zielen, in den heiligen Joannes Franciscus Regis, uwen belijder, hebt verheerlijkt door eene wonderbare liefde en onoverwinnelijk geduld : geef genadig , dat wij , door zijn voorbeeld onderricht en door zijne voorspraak geholpen zijnde, den prijs van het eeuwige leven bekomen. Amen.

L I T A N I E

van den heiligen Joannes Nepomucenus.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.

God, heilige Geest, vertrooster, ontferm U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer.

Heilige Maria, bid voor ons.

Heilige Joannes Nepomucenus, bid voor ons.

Kind van genade, door beloften en gebeden verkregen, bid voor ons.

Bij uwe geboorte door een wonderbaar licht vereerd, bid voor ons.

In uwe jeugd door de allerheiligste Maagd wonderbaar genezen, bid voor ons.

Gestadige, godvruchtige dienaar van het heilige Sacrificie der Mis,

Troost en blijdschap van uwe deugdzame ouders,

Voorbeeld van zedigheid en godvruchtigheid,

Groote minnaar van de heilige Moeder Gods,

Maagd naar ziel en lichaam,

Zeer matig en voorzichtig in uw spreken,

Spiegel der deugd en heiligheid,

Onberispelijke priester in al uwe zeden,

Apostolische man,

IJveraar voor de zaligheid uws naasten,

Leeraar der evangelische waarheden,

Toevlucht der boetvaardige zondaren,

Uitroeier der ketterijen,

Versmader der wellusten, rijkdommen en eerezucht,

Zeer milde aalmoezenier,

Vader der armen,

Beschermmer der weduwen en weezen,

Troost der bedrukten,

Vijand van alle twist en tweedracht,

Middelaar in twistgedingen,

Volmaakt voorbeeld der biechtvaders,

Onverwinbare voorstander van het geheim der biecht,

Kloeke beschermmer der kerkelijke wetten,

Wonder van geduldigheid,

Vrome held in pijnigingen,

Standvastige navolger van den gekruisten Jesus,

Profeet, vervuld van den Geest Gods,

Eerste martelaar om de bewaring van het zegel des Sacraments van boetvaardigheid,

Bid voor ons.

Klaarblinkende ster van het rijk van Boheme,
bid voor ons.

Kostelijke schat van de stad Praag,
Groote vriend Gods, vermaard door menig-
vuldige wonderen,

Getrouwe dienaar Gods, vereerd door de
wonderbare onbederfelijkheid uwer tong,
Beschermer voor die in gevaar zijn van hunnen
goeden naam te verliezen,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U onzer.

v. Bid voor ons, H. Joannes Nepomucenus!

r. Opdat wij waardig worden der beloften van
Christus.

G E B E D.

God, die om de onverwinbare stilzwijgendheid
van den heiligen Joannes, in het Sacrament der
biecht, uwe kerk met eene nieuwe kroon des
marteldoms vereerd hebt: geef ons, door zijne
voorspraak en voorbeeld, de tong voorzichtig te
bewaren, en liever alle straffen op deze wereld,
dan eenig verlies der ziel te lijden; door onzen
Heer Jesus Christus, uwen Zoon, die met U leeft
en heerscht, in de eenheid des heiligen Geestes,
in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Gebed tot God den Vader.

Almachtige God, die den onschuldigen Josef van
de valsche beschuldiging, de zuivere Susanna van
alle schandvlekken, koning David van de vervol-

ging van Saül verlost hebt : verleen ons, door den H. Joannes Nepomucenus, die de eer des naasten tot den dood toe heeft voorgestaan, dat wij in dit leven van alle oneer, en in den dag des oordeels van de eeuwige schande bevrijd worden : door onzen Heer Jesus, enz.

Gebed tot God den Zoon.

Jesus, Zoon Gods! ontvangen van den heiligen Geest, die door den heiligen Josef, uwen voedster-vader, de wonderbare waardigheid van uwe Moeder en Maagd bewaard hebt : maak dat wij, in het gevaar van eenige lastering te lijden, den heiligen Joannes Nepomucenus tot beschermmer van onze eer mogen hebben; die leeft en heerscht, met den Vader en den heiligen Geest, enz.

Gebed tot God den heiligen Geest.

God, heilige Geest! die in de gedaante van vurige tongen nederdalende over de Apostelen, hun geleerd hebt altijd heilig en naar waarheid te spreken : geef ons, dat wij, naar het voorbeeld van den heiligen Joannes Nepomucenus, onze naasten met woorden mogen stichten en alles verzwijgen wat hun tot nadeel kan strekken; die leeft en heerscht, met den Vader en den Zoon, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Aandachtig gebed tot den H. Joannes Nepomucenus, zeer krachtig in allen nood en tegenspoed.

Heilige Joannes Nepomucenus, man naar Gods hart, die het geheim der biecht, niettegenstaande de moeielijkheid der kerkers, ja zelfs des doods, onverbreekbaar hebt gehouden, en om uwe groote meêdoogendheid tot den arme, den rang bekomen

hebt van grootaalmoezenier : ik neem tot u mijne toevlucht, als de armste der armen, opdat gij, in de hemelsche glorie zijnde, mij door uwe voorbede bij God wilt te hulp komen, en hem mijne verborgene noodwendigheden te kennen geven; opdat ik geen schipbreuk lijde in vermogen of naam, en niet de spijt mijner vijanden, de droefheid mijner vrienden, of tot ergernis van anderen worde. Deze genade hoop ik door uwe voorbidding te bekomen : ik wil God in u, en u in God loven. Amen.

Bid hier driemaal het Onze Vader, en Wees gegroet, enz.

Geloofd zij God en de zalige Joannes Nepomucenus, loffelijk en roemwaardig daarboven in eeuwigheid. Amen.

Zeer krachtig gebed, om, door de voorspraak van den H. Joannes Nepomucenus, van God behoed te worden van alle oneer en openbare schande.

ô God, aan wien alleen alle eer en roem toekomt : ik bid U, door de roemrijke verdiensten van uwen heiligen Martelaar Joannes Nepomucenus, mijnen zeer beminden beschermer, dat Gij U verwaardigt, van mij en al mijne vrienden, weldoeners en vijanden, alle oneer en openbare schande barmhartiglijk af te keeren, van welken kant die ons mochten overkomen; vergun ons de tijdelijke eer zoo te gebruiken, dat wij door een waarachtig leedwezen over al onze zonden, de eeuwige schande verdienen te ontgaan, en gesteld worden in de hemelsche glorie; door onzen Heer Jesus Christus, uwen lieven Zoon, die door den schandelijken kruisdood ons verlost heeft van de eeuwige schande, en nu met U leeft en heerscht, God in de eeuwigheid der eeuwigheden. Amen.

Gebed tot den H. Joannes Nepomucenus.

Joannes, die zijt Godes vriend,
En Jesus hebt getrouw gediend;
Die om 't zwijgen van de biecht,
Moest gaan sterven zonder plicht:
't Loon, dat gij daarvoor verwerft,
Is dat gij den hemel erft.
U roep ik aan, o heilig man!
En als ik niet meer leven kan:
Verkrijg mij dan, door uw gebed,
Dat mijne ziel zij onbesmet,
En dat zij ook moog zuiver zijn,
Als ik voor 't oordeel Gods verschijn.

O allermijnzaamste Jesus, die uwen heiligen
martelaar Joannes Nepomucenus, voor mij en
alle benauwde zielen wegens de biecht, tot eenen
voorspreker bij U verkoren hebt: ik bid U oot-
moedig, door de groote genade welke Gij hem
verleend hebt en door zijne heilige verdiensten
en krachtige voorspraak, wil mij in alle schande,
benauwdheden en ontsteltenissen van mijn gewet-
ten, eene ware hulp en licht verleen; opdat ik
wegens mijne zonden niet meer vervaard en be-
schaamd mag wezen, maar integendeel dezelve
moge kennen, onderscheiden en belijden, mijn
leven beteren, en U, mijnen God, in alle rust
des gewetens moge dienen en tot de eeuwige
zaligheid geraken: door onzen Heer Jesus Chris-
tus, die met U leeft en heerscht, in alle eeuwen
der eeuwen. Amen.

Voorbeeld van ootmoedigheid, in den honigvloeienden Leeraar der heilige Kerk, den H. Bernardus Abt van Clairvaux.

Wil men schoonheids oordeel vellen,
Mag men dan niet vast gaan stellen,
Dat Bernardus' zoet gelaat
Elk gelaat te boven gaat.
Wijl hij zoo fraai was besneden,
In zijn aangezicht en leden,
Dat hij dikwijls werd bezocht;
Doch God had zijn hart gekocht.
Hij, misnoegd van aardsche zaken,
Die hem bitter moesten smaken,
Omdat God hem had geraakt,
Heeft de wereld dan verzaakt,
En zich toen tot God begeven:
Om hem in liefde aan te kleven,
Koos hij het kloosterlijk gewaad,
En volgden velen zijne daad.
Ach! hoe was hij opgetogen,
Als hij diep had overwogen
Al de droefheid, pijn en smart,
Die aan Christus viel zoo hard;
Dat ontvonkte zijn gedachten,
En zocht hij door zijn minneklachten,
Christus steeds te volgen na,
Hem te dienen vroeg en spa.
Als hij 't middagmaal moest nutten,
Om den honger wat te stutten,
Werd hij kwijt, tot zijn vermaak,
Door het vasten, zijnen smaak.
Heeft men iemand ooit bevonden,
Tot Gods Moeder zoo verslonden
Als Bernardus, zoo vermaard,
Gelijk zijn leering het verklaart?
Alles wat hij kon verzinnen,
Was om deze Maagd te minnen,
En wel Jesus allermeeft;
Dat was hem een bruiloftsfeest.

Hel en duivel, met al hun krachten,
 Moesten voor zijn' deugd versmachten,
 Want hij veel bij God vermocht,
 Nooit vergeefs iets had verzocht.
 Iedereen kon met behagen
 Hem de duivels zien verjagen,
 Uit de menschen groot en klein,
 Ten spijte van het helsch venijn.
 Men zag hem veel kloosters bouwen,
 Om zijn' orde te behouwen,
 Vervolgens werd hij abt gemaakt,
 Waar hij nooit had naar gehaakt.
 Als men was het meest verlegen,
 Zag men hem mirakels plegen;
 Hij stierf geheel vervuld van deugd,
 En bezit des hemels vreugd.

v. Bid voor ons, H. Bernardus!

r. Opdat wij mogen waardig worden der beloften van Christus.

G E B E D.

Heer ! dat de voorspraak van den heiligen abt
 Bernardus ons aan U aangenaam make; opdat wij,
 hetgeen wij door onze verdiensten niet vermogen,
 door zijnen bijstand verkrijgen. Door onzen Heer
 Jesus Christus, uwen Zoon, die met U leeft en
 heerscht, in de eenheid des heiligen Geestes, God
 in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

*Voorbeeld van zuiverheid in den huwelijksstaat,
 van den H. Henricus, keizer van Rome.*

't Beiersch huis, zoo hoog verheven,
 Heeft ons eenen prins gegeven,
 Die men zag van jongs af aan,
 Vast in Godes vreeze staan,
 Dien hij altijd had voor oogen;
 Want hij kon geenzins gedoogen,

Dat de zonde, groot of klein,
In hem zou geslopen zijn.
Ook zijn ijver gaf te kennen,
Dat hij zich zocht te gewennen,
Om Gods Kerke voor te staan,
't Geen hij altijd had gedaan.
Want men zag hem kloosters bouwen
Tot Gods eer, en met vertrouwen
Heeft hij Bisdommen ingezet,
Tot vaststelling van Gods wet.
Als de keizer was gestorven,
Door zijn naam al reeds verworven,
Werd Henricus, zoo vermaard,
Keizer van het rijk verklaard.
Daar hij om zijn goede zeden
Is rechtzinnig ingetreden,
En gaf iedereen zijn recht,
Daar hij vast aan was gehecht.
Als men kwam den Paus aanranden,
Door den haat van zijn vijanden,
Sloeg Henricus hen uit 't veld,
En de Paus werd weêr hersteld.
Hij heeft zich zijn heele leven,
Tot de zuiverheid begeven;
Zelfs ook in den echten staat,
Deez' deugd 't al te boven gaat.
Want alvorens hij ging sterven,
Om het hemelrijk te erven,
Liet hij zijn huisvrouw met roem,
Zuiver als een leliebloem.
Men zag hem de pracht verachten,
En de ootmoedigheid betrachten,
Hij leefde matig en zeer stil,
Was tevreden met Gods wil.
't Doet mij leed den draad te breken,
En niet verder nog te spreken
Tot zijn welverdienden lof,
Want 't ontbreekt hier aan geen stof.
Doch, als men het kort moet maken,
En van meerdere deugd te staken:

'k Zeg dan, dat het keizerrijk
Nooit gehad heeft zijns gelijk.

v. De Heer heeft zijnen rechtvaardigen geleid
langs rechte wegen.

R. En heeft hem het rijk Gods getoond.

GEBED.

ô God, die den H. Henricus, uwen belijder,
van het aardsche keizerrijk tot het eeuwige rijk
hebt opgenomen: wij bidden ootmoedig, dat, ge-
lijk Gij hem door uwe overvloedige genade geze-
gend, de aanlokselen der wereld hebt doen over-
winnen, ons alzoo ook naar zijn voorbeeld de vlei-
erij dezer wereld doet vluchten, en met zuivere
harten tot U laat komen. Door onzen Heer Jesus
Christus, uwen Zoon, die met U leeft en heerscht,
in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

*Voorbeeld van godvruchtigheid, in den heiligen
Lodewijk, koning van Frankrijk.*

Frankrijk zal het nooit vergeten,
Hoe wèl dat zich heeft gekweten,
Lodewijk van zijnen roem;
Die vermaarde leliebloem!
Dien zijn' moeder, zoo verheven,
Opbracht tot een heilig leven,
Die de deugd vol van verstand,
Hem had in zijn hart geplant.
Waar zal men een moeder vinden,
Die zich zoo vast kon verbinden,
Die met een zoo kloek beleid,
Aan den koning heeft gezeid:
*Lief kind, ik zag u liever sterven,
Ja, het koningrijk zelfs derven,
Dan dat gij, nu of voortaan,
Één doodzonde zoudt begaan.*
Ach, wat zag men hem al derven,

Om zijn' zinnen te versterven ;
Hij onthield zich voor gewis,
Vrijdags zelfs, van fruit en visch.
Om zijn vleesch in toom te houden,
Om te doen nog meerder leed,
Droeg hij zelfs een haren kleed.
Hij wilde zijne deugd vermeerren,
Door reliquiën te vereeren,
Want hij had er, wonder schoon,
Zelfs ook van de doornen kroon
En de speer ook daar beneven ;
Een schat, op het hoogst verheven,
En van 't heilig kruis een stuk,
't Werktuig van ons hoogst geluk.
't Is gebeurd en wél bewezen,
Als een priester mis zou lezen,
Dat God, die hier boven woont,
Zich als kind hem heeft vertoond.
Wie zal zijne deugd niet prijzen,
Wijl hij dagelijks deed spijsen,
De arme menschen zelfs in 't hof :
Strekt dat niet tot zijnen lof ?
Ja, men zal het nooit vergeten,
Gaf hen aan zijn tafel te eten ;
Lodewijk nu ook geniet,
Dat hij God voor eeuwig ziet.

v. Bid voor ons, heilige Lodewijk !

r. Opdat wij mogen waardig worden der beloften
van Christus.

G E B E D.

ô God, die den H. Lodewijk, uwen belijder,
van het aardsche tot het hemelsche rijk hebt
overgebracht : wij bidden U, dat Gij, door zijne
verdiensten en voorspraak, ons doet deelachtig
worden aan de verdiensten van Jesus Christus
uwen Zoon, den Koning der koningen. Door
denzelfden onzen Heer Jesus Christus, die met

U leeft en heerscht, in alle eeuwen der eeuwen.
Amen.

*De groote zorgvuldigheid van den H. Liborius,
Bisschop van Bergen, bijzonderen beschermer
tegen Steen en Graveel.*

Wilt, o kindren! nooit vergeten
Hoe steeds goed zich heeft gekweten,
Een schoon en rijk en edel kind,
Van jongs af tot God gezind;
't Welk zeer vroeg ging betoonen,
Dat de deugd in hem zou wonen:
Die hij vlijtig heeft betracht,
Zoo men van hem had verwacht.
Als zijn jeugd begon te bloeien,
Zag men ook zijn' ijver groeien
Tot God, die staag meer en meer,
Toenam tot zijn lof en eer.
Ja, heeft al zijn goed verlaten,
Tot de dienst van Gods lidmaten,
En werd met de grootste vlijt,
Tot het priester-ambt gewijd.
Toen kon men de deugd zien schijnen,
Helder, zonder te verdwijnen;
Want moest, mits hij dit nam aan,
Op den handelaar eens staan.
Doch zijn ootmoed gaf getuigen,
Dat hij kon voor ieder buigen,
En de minste zocht te zijn,
Zoo voor groot als ook voor klein.
Als de bisschop sloot de oogen,
't Lot dat ieder moet gedoogen,
Werd hij, zoo in deugd vermaard,
Tot het bisschops-ambt verklaard.
Doch heeft vasten blijk gegeven,
Dat hij zijn ootmoedig leven,
Daarom niet veranderd heeft,
Of naar hooger heeft gezweefd.

Men moet zijnen ijver prijzen,
Dien men hem heeft zien bewijzen,
Daar hij 't volk, langs alle kant,
Vast Gods woord heeft ingeplant;
Daar hij zorg voor heeft gedragen,
Om God daardoor te behagen;
Groot en klein heeft hij geleerd,
En veel zondaars ook bekeerd.
Zijne liefde tot de armen,
Die hij minde vol erbarmen,
Was bijna schier zonder maat,
Hij gaf altijd, vroeg of laat.
Al zijn' werken konden geven
't Voorbeeld om daarnaar te leven;
Is gestorven gansch volmaakt;
En in 't hemelrijk geraakt.
Goede Vader! hoor ons klagen,
Wij ootmoediglich U vragen:
Help ons van 't graveel en steen,
Het is een pijn meer als gemeen.
God heeft u de gunst bewezen,
Om deez' kwalen te genezen,
Neem ons bidden gunstig aan,
Dat onze pijn eens mag vergaan.

v. Bid voor ons, heilige Liborius!

R. Opdat wij waardig worden der beloften van Christus.

G E B E D.

God, die den heiligen Liborius, door ontelbare wonderen vermaard, met bijzondere gunsten ver-eerd hebt, om de pijnen van steen en graveel te genezen: wij bidden U, verleen ons, door zijne verdiensten en voorspraak, dat wij van deze en alle andere kwalen mogen verlost worden, en hierna de eeuwige blijdschap mogen genieten; door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Lofdicht tot den H. Hyacinthus.

Schoone bloem der predikheeren,
 Die wij heden komen eeren,
 Hyacinthus, hoor ons aan,
 Eer dat wij verloren gaan.

ô Patroon voor alle menschen,
 Die naar de gezondheid wenschen,
 Toon dat gij in dezen tijd,
 Onze hulp en bijstand zijt.

Hyacinth, wil ons bevrijden,
 Want de Heer komt ons kastijden;
 Om onze boosheid, om onze schuld,
 Worden wij met straf vervuld.

Zie, wij kregen kwade tanden,
 Kwade voeten, kwade handen,
 En nog menig ander kwaal,
 O, genees ons altemaal.

Laat ons bijstand door u vinden,
 Help de kreupelen en de blinden,
 Dat door u van ons ontvlucht',
 Doofheid, ramp en waterzucht.

Lamheid wordt door u verdreven,
 Dooden komen tot het leven:
 Wees ons dan een medicijn
 In ons lijden, in onze pijn.

Help de vrouwen in het baren,
 Wil haar en haar vrucht bewaren,
 Help de moeders in den nood,
 En haar kinders van den dood.

Help ons, die u komen eeren,
 Zuivere bloem der predikheeren,
 Hyacinthus, wees gegroet,
 En verkrijg ons 't eeuwig goed.

v. Bid voor ons, heilige Hyacinthus!

℣. Opdat wij mogen waardig worden der verdiensten van Christus.

GEBED.

God, die den heiligen Hyacinthus, uwen belijder, door de werken van heiligheid en roem, onder verscheidene volken en natiën door wonderen hebt beroemd gemaakt: vergun ons dat wij door zijne voorbeelden verbeterd en in allen nood door zijne hulp beschermd worden; door onzen Heer Jesus Christus, die met U leeft en heerscht, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

GEBEDEN.

In deze gebeden kan men den naam der Heiligen, wier voorspraak men verzoekt, tusschen voegen.

ô Heer Jesus Christus, door wiens leer en voorbeeld, uw belijder N. N. ootmoedig en zachtmoedig geworden zijnde, rust en vrede voor zijne ziel in dit leven verworven heeft: verleen ons de genade, dat wij hier aldus zijne voetstappen navolgen, dat wij eindelijk tot de plaats der eeuwige rust mogen geraken: die leeft en heerscht, met den Vader en den heiligen Geest, in de eeuwigheid der eeuwigheden. Amen.

ANTIPHONE.

O gelukzalige Maagd N. N. bruid van Christus! die verdiend hebt het hemelrijk te bekomen en met Christus te heerschen, heerlijke parel! bid voor ons bij den Heer, bid voor ons, o heilige N. N.

Gebed tot God den Vader.

Bewaar ons allen in uwe liefde, o Heer! dit

314 *Gebeden tot verscheidene Heiligen.*

smeeken wij, uwe dienaren en dienaressen, door de voorspraak van de zalige N. N. maagd en martelares, en verleen ons door hare voorspraak, dat wij verdienen mogen deelachtig te worden aan de hemelsche vreugde; door Christus onzen Heer, die met den Vader en den heiligen Geest leeft en heerscht, in de eeuwigheid der eeuwigheden. Amen.

Gebed tot God den Zoon.

ô Heer, Jesus Christus! die door de verdiensten van uw allerbitterst lijden en dood, uwen martelaar N. N. genoegzame genade verleend hebt om zijn bloed voor uwen heiligen naam te storten: verleen ons genadig, dat wij, door den overvloed zijner verdiensten en de voorspraak van uwen martelaar, uwen naam mogen belijden en uwe versterving, o Jesus! in ons lichaam mogen dragen; die leeft en heerscht, met den Vader en den heiligen Geest, in de eeuwigheid der eeuwigheden. Amen.

ô Jesus Christus, Zoon van den levenden God! door het voorbidden van den heiligen N. N. ontferm U onzer.

Godvruchtig Gebed.

Eer den Vader, God almachtig;
Eer den Zoon en Geest, waarachtig;
Die uit liefde ons steeds bevrijdt,
Door den Zoon, die voor ons lijdt.
Zegen allen, klein of groot,
Geef ons spijs en 't dagelijksch brood.
Geef ons, wat ons is van nooden,
Om te volgen uw geboden.

Ik dank U, God, die 't menschdom spijs,
En ons liefde en min bewijst.

Litanie van de goddelijke Voorzienigheid.

God roept den mensch, maar dwingt hem niet;
Hij heeft de keus hem vrij gegeven
Van goed en kwaad, van dood en leven.
Hij roept, hij noodigt, hij gebiedt :
Die niet wil zien of niet wil hooren,
Gaet door zijn eigen schuld verloren.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons

God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld,

God, heilige Geest,

Heilige Drievuldigheid, één God,

Voorzienigheid Gods, waardig voorwerp van
de liefde der engelen en der menschen,
Voorzienigheid Gods, bestuurd door het hart
van Jesus Christus,

Voorzienigheid Gods, die alles bestuurt naar
getal, gewicht en maat,

Voorzienigheid Gods, hoop der zaligheid,
Voorzienigheid Gods, troost van de reizende
zielen,

Voorzienigheid Gods, weg des hemels,

Voorzienigheid Gods, getrouwe leidster der
ziel in alle gevaren, om ons die te doen
ontkomen,

Ontferm U onzer.

316 *Litanie van de goddelijke Voorzienigheid.*

Voorzienigheid Gods, waardige uitdeelster der genaden, ontferm U onzer.

Voorzienigheid Gods, hoop van de verlatene zondaars,

Voorzienigheid Gods, onuitsprekelijke schat van alle goed,

Voorzienigheid Gods, steun der rechtvaardigen,

Voorzienigheid Gods, toevlucht der ellendigen,

Voorzienigheid Gods, toeverlaat in allen nood,

Voorzienigheid Gods, kalmte in storm en onrust,

Voorzienigheid Gods, rust des harten,

Voorzienigheid Gods, schuilplaats der bedrukten,

Voorzienigheid Gods, krachtig hulpmiddel tegen alle soort van kwalen,

Voorzienigheid Gods, welke hen voedt die honger hebben,

Voorzienigheid Gods, bronader van verkoeling,

Voorzienigheid Gods, steun der armen,

Voorzienigheid Gods, goddelijke eigenschap, wien onze eerbewijzing en aanbidding toekomt,

Voorzienigheid Gods, onderhoud der weduwen en weezen,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

Jesus Christus, hoor ons.

Jesus Christus, verhoor ons.

Onze Vader, enz.

Ontferm U onzer.

- v. Wij verheffen , Heer , uwe Voorzienigheid.
r. En wij onderwerpen ons aan al hare besluiten.

G E B E D.

ô Eeuwige God; die U verwaardigt de oogen uwer Voorzienigheid op ons te slaan om ons te besturen , hoe onwaardig wij ook zijn ; verleen ons de genade, dat wij ons zoo geheel overgeven aan al de geheime werktuigen dierzelfde Voorzienigheid over ons, gedurende den veranderlijken loop dezes levens, dat wij tot de onveranderlijkheid der hemelsche goederen mogen geraken. Door onzen Heer Jesus Christus. Amen.

.....

GODVRUCHTIG GEBED

*om alles te verzoeken wat de zaligheid betreft ,
hetwelk Prins Eugenius van Savoye gewoon
was dagelijks te lezen.*

Mijn God ! ik geloof in U, versterk mijn geloof; ik hoop op U, verzeker mijne hoop; ik bemijn U, verdubbel mijne liefde; het berouwt mij gezondigd te hebben, vermeerder mijn berouw.

Ik aanbid U, als mijn eerste beginsel; ik verlang naar U, als naar mijn laatste einde; ik bedank U, als mijn eeuwige weldoener; ik aanroep U, als mijn opperste beschermer.

Mijn God ! verwaardig U mij te besturen door uwe wijsheid, mij in te toomen door uwe rechtvaardigheid, mij te troosten door uwe macht.

Ik offer U, God, mijne gedachten, mijne werken en mijn lijden op : dat ik in het toekomende mag

denken op U, mag spreken van U, mag werken en lijden voor U.

Heer! ik wil al hetgeen wat Gij wilt, omdat Gij het wilt, gelijk Gij het wilt, en zoo veel als Gij het wilt.

Ik bid U, verlicht mijn verstand, ontsteek mijnen wil, zuiver mijn hart en heilig mijne ziel.

Mijn God! moedig mij aan om mijne begane zonden te boeten, om de driften die mij onbetamelijk zijn te verbeteren; vervul mijn hart met liefde voor uwe goedheid, met afkeer van mijne gebreken, met ijver voor den evenmensch en met verachting der wereld.

Dat ik onderdanig moge zijn aan mijne oversten, vriendelijk jegens mijne vijanden, getrouw aan mijne vrienden, liefdadig aan mijne onderdanen.

Ach, God! kom mij te hulp, opdat ik de vermaken dezer wereld overwinne door versterving, de gierigheid door aalmoezen, de gramschap door zachtzinnigheid, en de flauwheid des harten door godvruchtigheid.

Mijn God! maak mij voorzichtig in mijne ondernemingen, kloekmoedig in gevaren, geduldig in tegenspoed, en ootmoedig in voorspoed.

Dat ik, o Heer! nooit vergete de aandachtigheid te voegen bij mijne gebeden, de matigheid bij mijne maaltijden, de nauwgezetheid bij mijne bedieningen, de standvastigheid bij mijne voornemens.

Heer! laat mij waakzaam zijn om altijd een oprecht gemoed, eene uitwendige zedigheid, een stichtelijken omgang, en eene geregelde levenswijze te hebben; dat ik zonder ophouden er mij op toelegge, om de natuur te dempen, om mede te

werken met de genade, om de wet te onderhouden en de zaligheid te verdienen.

Mijn God! laat mij altijd voor oogen hebben: de geringheid van het aardse, de grootheid van den hemel, de kortheid van den tijd, en het langdurige van de eeuwigheid.

Maak dat ik mij bereide tot den dood, dat ik uw oordeel vreeze, dat ik de hel ontga en den hemel bekome; door de verdiensten van mijnen Zaligmaker, Jesus Christus. Amen.

Krachtige verzuchtingen tot God.

Heer! geef dat ik aan U denke, U kenne, U beminne; dat uwe gedachtenis de schat zij van mijn geheugen; de kennis van U, het leven van mijn verstand; en de liefde tot U, het leven van mijn hart.

Geef dat ik met waarheid mag zeggen: *ik heb gezegd, nu begin ik*. Het is van daag, mijn God! dat ik begin U te beminnen en te dienen.

Maar Gij kent mijne zwakheid, mijne onstandvastigheid en de boosheid van mijn hart: dat alzo, o Heer! uwe genade mij voorkome, vergezelle en volge in al mijne gedachten, woorden en werken, opdat ik U eere geve volgens uwen heiligen wil.

O mijn God! vergeef mij al mijne zonden; ik verfoei ze uit geheel mijn hart, uit liefde tot U, en om daarvoor te voldoen, offer ik U op het leven, het bloed en den dood van uwen Zoon Jesus.

Zuiverheid van mijnen God, maak mij zuiver; heiligheid van mijnen God, maak mij heilig; goedheid van mijnen God, maak mij zalig door uwe barmhartigheid, mij, dien Gij kunt verdooimen door uwe rechtvaardigheid.

Ach, mijn God! indien de menschen U kennen, zij zouden U nooit vergrammen. Al de harten zijn in uwe handen: Gij kunt de hardnekkigsten buigen en de hardsten verzachten: geef heden de eer aan het bloed en den naam van uwen Zoon.

Dat alle volkeren der aarde U kennen, o mijn God! dat zij U aanbidden en beminnen, in den tijd en in de eeuwigheid.

Aan God alleen zij alle eer en roem, in de eeuwigheid der eeuwigheden. Amen.

Om spoedig tot de volmaaktheid te geraken, moet men altijd waken, altijd bidden, en altijd zich zelve overwinnen.

Gebed tot God.

Hetwelk een Christen alle dagen mag lezen, om aan hem te verklaren, hoedanig het gevoelen is, hetwelk hij verzoekt te hebben in den oogenblik des doods; in welk gebed de oefeningen van de allerhoogste deugden begrepen zijn, bijzonder van een waarachtig berouw over de zonden, en van eene volmaakte liefde tot God.

Mijn Heer en mijn God! in de onzekerheid waarin het U belieft dat ik leve, aangaande den tijd, de plaats en de wijze van mijn sterven, aanbid ik de schikkingen uwer Voorzienigheid. Over al hetgeen Gij van alle eeuwigheid hebt gelieven te bepalen, en dewijl ik niet weet hoedanig het gevoelen mijner ziel alsdan zal wezen: zoo doe ik heden, hetgeen ik wensch alsdan gedaan te hebben, en bid U, dat Gij alsdan gelieft aan te

nemen en voor goed te houden, hetgeen ik heden aan U verklaar.

Ik bedank U, mijn Heer en mijn God! nu reeds voor dat laatste oogenblik van mijn leven, waarin ik misschien, beroofd zijnde van spraak en rede, niet meer zal kunnen spreken noch aan U denken. Ik bedank U, zeg ik, *ten eerste*, dat Gij mij door uwe oneindige goedheid het leven geschonken hebt, daar Gij mij in mijnen *Niet* hadt kunnen laten; *ten tweede*, dat Gij mij in eene christelijke eeuw hebt laten geboren worden, en in een land waar uw heilige naam verheerlijkt wordt, daar Gij mij hadt kunnen laten geboren worden in een heidensche eeuw en ongeloovig land; *ten vierde*, dat Gij mij door het heilig doopsel hebt laten herboren, worden, daar Gij mij in het lichaam mijner moeder hadt kunnen laten sterven, gelijk zoo vele anderen, alvorens zij hetzelfde ontvangen hadden.

Ik aanbid U, o mijn God! Gij zijt de oorsprong van mijn leven volgens de natuur, de oorsprong mijner wedergeboorte door de genade, het laatste einde van mijne ziel en mijn uiterste geluk in de heerlijkheid. Gij zijt de eerste waarheid: daarom geloof ik vastelijk al hetgeen Gij gezegd hebt. Gij zijt de opperste getrouwheid; van U verhoop ik zonder ophouden, hetgeen Gij beloofd hebt. Gij zijt de hoogste goedheid; ik bemin U uit geheel mijne ziel, dewijl Gij-alleen alle liefde waardig zijt. Gij zijt, o mijn God: Vader, Zoon en heilige Geest, één in wezen en drievuldig in personen, die mij dooreen uitwerksel uwer almacht geschapen hebt; die mij vrij gekocht hebt door de uitmuntende liefde uwer goedheid; die mij geheiligd hebt door de genade des heiligen Geestes,

welke Gij in mijne ziel hebt ingestort; die mij door de besturing van uwe Voorzienigheid hebt geleid, en die mij hebt voorbeschikt om aan uwe heerlijkheid deelachtig te zijn.

Daarom hebt Gij mij in den schoot der heilige Kerk, uwe bruid, aangenomen: Gij hebt mij verlicht met uw allerklaarste licht; Gij zijt mij voorgekomen door uwe almachtige genade; Gij hebt mijn hart met de teederste bewegingen uwer liefde geraakt; mij aldaar uw allergrootste Sacramenten bereid; mij gespijsd met het allerheiligste Lichaam van Jesus Christus, uwen eenigen Zoon, mijnen Verlosser: en Gij hebt zoo dikwijls de genaden en gaven van zijnen goddelijken Geest in mijne ziel gestort.

O welk eene liefde! welke weldaden! welk een geluk! welk eene genade voor deze arme ziel, die voor zoo vele weldaden welke Gij haar hadt bewezen, (van welke aan U alleen het getal en de waarde bekend is) in haar geheele leven niets anders vindt dan goddeloosheid, ontrouw, boosheid en misdaden, die het getal mijner haren en mijner dagen te boven gaan.

Maar, o Heer! hoe meerder schande het voor mij is U te hebben vergramd, zoo veel te meer heerlijkheid is het voor U aan mij vergiffenis te verleenen; en voor mijne ontelbare zonden, is er eene barmhartigheid noodig, gelijk de uwe is.

Ook neem ik, mijn Heer en God, mijne toevlucht tot uwe oneindige barmhartigheid, vol leedwezen dat ik U zoo lang vergramd, zoo laat gekend en zoo weinig bemind heb: en al was het dat ik maar dezen oogenblik overig had, ik zou dit besteden om U te beminnen, o mijne opperste goedheid, omdat Gij het zijt, en omdat Gij

alleen de aanbidding en liefde van al uwe schepselen verdient.

Het is ter uwer liefde alleen, o eeuwige liefde! die altijd ten hoogste beminnelijk zijt en nimmermeer genoeg bemind kunt worden, dat ik al de zonden mijns levens verzaak, omdat zij tegen uwe goddelijke heiligheid strijden; en ik verzaak deze zonden om dezelfde beweegreden; om welke mijn Heer Jesus Christus die heeft verzaakt in zijnen doodstrijd in het hofje, en om dezelfde beweegreden, om welke Gij, mijn God, Vader, Zoon en heilige Geest, één in wezen en drievuldig in personen, die verzaakt; U opdragende tot vergoeding van het ongelijk hetwelk mijne boosheden U hebben aangedaan, de liefde van alle rechtvaardigen opdeearde; de liefde van alle engelen en gelukzalige zielen in den hemel; de liefde met welke mijn Verlosser Jesus Christus zelve U bemint, en de liefde met welke Gij, mijn God, U velven van alle eeuwigheid, zonder ophouden bemint, en waarmede Gij Uzelven gedurende de geheele eeuwigheid zult beminnen.

En tot voldoening vooral de zonden mijns levens, aanvaard ik den dood, als een schuldige aangekwetste Majesteit, dien Gij rechtvaardiglijk hebt verwezen om te sterven; ik aanvaard de vernietiging mijns lichaams, hetwelk de oorzaak is geweest van zoo vele ongerechtigheden en zonden; ik aanvaard de vernietiging van mijn geheele wezen, tot erkenning van de opperste heerschappij welke Gij over mij hebt; ik aanvaard alle verlatingen, alle benauwdheden, alle bitterheden, alle pijnen, alle bekoringen en alle kwaad, (uitgenomen alleen dat van te zondigen en van U te vergrammen) tot voldoening aan uwe goddelijke Majesteit.

En niets meer vermogende, mijn Heer en mijn God, bid ik U te willen gedenken, dat ik het maaksel uwer handen, de prijs van uw bloed, de vrucht van uw kruis, het pand van uwen dood, en het uitwerksel uwer liefde ben.

Met uwen dood en uwe liefde vereenig ik de mijne: betuigende dat ik geene gevoelens aanvaard, dan die van het geloof uwer Kerk; dat ik niet begeer eenige bewegingen, dan die van de hoop op uwe verdiensten en van de liefde uwer goedheid.

Is het dat er iets tegenstrijdigs dienaangaande aan mij overkome, dat herroep ik, en houd het voor niet; en ik wil dat de laatste beweging mijns harten zij eene beweging van aanbidding, die aan U erkentenis van mijn wezen doet, aangezien dit aan U meer toebehoort dan aan mij, en dat het te zamen zij eene beweging van liefde, welke gedurende de geheele eeuwigheid volharde met U te beminnen.

Het is wel waar, o mijn God! dat ik, desniet-tegenstaande, grootelijks vreeze; omdat mijne zonden zoo groot en menigvuldig zijn en uwe oordeelen zoo vreeselijk; maar ook is het waar! dat niettegenstaande al mijne vrees, mijne hoop nog grooter is, aangezien Gij de barmhartigheid zelve zijt, en vergeeft zonder einde; en dat Gij geheel barmhartig en de barmhartigheid zelve zijt, en alles vergeeft.

Vol van dit vertroostend en zoet betrouwen op U, hoop ik uwe goederen te zien in het land der levenden, van welke Gij de vergiffenis en het leven zijt; en daarom, na op nieuw uwe almacht aangebeden te hebben, die mij heeft geschapen: uwe goedheid, die mij heeft verlost: uwe wijsheid

die mij heeft bestuurd: uwe barmhartigheid, die mij zoo veel heeft vergeven, zoo aanbid ik ook uwe rechtvaardigheid, en geef mij geheel aan haar over, voor dien oogenblik, hetwelk zij heeft gesteld om mij te oordeelen.

En ik geef mij aan haar geheel over, in het vertrouwen, dat uwe goedheid mij niet zal verlaten, ja dat die zelfs voor mij zal antwoorden aan uwe rechtvaardigheid, en dat ik in eeuwigheid uwe barmhartigheid mag loven.

*Toevlucht van eene zondige ziel tot Jesus
Christus, den gekruisten.*

ô Jesus, aan het kruis gehangen!
Wil mijne smeekingen ontvangen:
Aanschouw mij met een minzaam oog,
Aanvaard mijn treurig zielvertoog.
'k Ben met Gods gramschap zwaar beladen,
Om mijne boosheid en misdaden:
Ik ben hier als een nietig kaf,
Verdienende het vuur tot straf.
'k Heb mij verstout mijn God te honen,
Die mij zijn' goedheid wilde toonen,
Als Hij mij 't wezen gaf en schiep,
Ja, mij zelfs tot zijn rijkstroon riep.
'k Ben met mijn hart van God gescheiden,
Mijn liefde liet zich dwaas verleiden
Door 't schepsel, vol van ijdelheid;
Dit heeft mij slavernij bereid.
In welken afgrond moet ik steken,
Mijn God! daar 'k ben van U geweken,
Wat straffen heb ik niet behaald?
Helaas! 'k heb als een schaap gedwaald!
O God! uw goedheid kent geen palen,
Zie hier er een vermoeid van 't dwalen,
Die voor 't barmhartig oog verschijnt,
't Is een, die vol ellenden kwijnt.

O 's werelds Heil en Zaligmaker.
Ik ben uw beul en uw verzaker,
Ik heb door mijne gruweldaân.
Met deze smarten U belaân.
Ja, ik heb U ten dood verwezen,
Ontkleed, en door het vleesch en pezen
Genageld Uwe hand en voet,
De hamer was mijn boos gemoed.
'k Zou mijn' zaligheid mistrouwen,
Indien Gij mij niet liet aanschouwen.
Een, die vergiffenis ontvangt,
En hier aan uwe zijde hangt:
Maar deze doet mijn hoop herleven,
Dat Gij mijn' zonden wilt vergeven,
En schenken zult vergiffenis,
Hoe groot en veel mijn boosheid is.
Wil, Jesus! ook aan mij gedenken,
En mij uw heilgenade schenken;
Verhoor, te midden van uw smart,
De beê van een verslagen hart.
O schat van goedheid, die nooit mindert,
Aan wien het geven nimmer hindert;
Schenk gunstig van uw overvloed;
Verrijk mij, een zoo armen bloed.
De moordenaar heeft mij ontnomen
Het kleed en goed van U bekomen:
Ik moet thans arm en naakt vergaan,
Zoo Gij mij niet meêr bij wilt staan.
De moorder, die mij wist te ontblooten,
Heeft ook veel van mijn bloed vergoten,
En zulke wonden toegebracht,
Die stinken thans van etterdracht.
Die op de kop'ren slang maar zagen,
Ontvingen bijstand in hun plagen:
Ik lach met deze schaduw niet,
Daar hier mijn oog de waarheid ziet.
O Christus! laat mij niet vol wonden,
Daar ik op U mijn hoop wil gronden,
Genees mij door uw goedheidskracht,
Die al mijn wondensmart verzacht!

Wil, waarheid, voor geen schaduw wijken,
O laat uw alvermogen blijken
Aan mijne zwaar gekwetste ziel,
Terwijl ik voor U nederkniel.
Laat, Jesus! uw ontvangen wonden
De baden zijn voor mij gezonden,
Voor mij zoo jammerlijk gewond,
Zoo krank, zoo zwak, zoo ongezonder.
Wil, goede Jesus! 't oog toch wenden
Tot mij, een zondaar vol ellenden:
Zie neer van uwen liefdetroon,
Op mij, uw afgedwaalden zoon.
O god'lijke adren, die hier bloeden,
O heilfonteinen, die steeds vloeien,
Ter zuivering van 't besmeurde hart,
Wasch mijne ziel, zoo vuil, zoo zwart.
O, laat uit uw doorboorde handen,
Uw voeten en uwe ingewanden,
Een druppel vloeien van dat bloed,
Om af te wasschen mijn gemoed.
O God! o Rechter! o getuigen!
Laat mij wat hemeldauw inzuigen;
Wat dauw, die langs uw kruis neervloeit,
En die mijn dorre ziel besproeit.
O Jesus! onder moordenaren,
Alsof zij uw gezellen waren,
Gekruist in 't midden, als hun hoofd,
Voor mij (hoe kon dit zijn geloofd?)
Voor mij, een worm in 't stof der aarde,
Die dood en kruising moest aanvaarden;
Voor mij, een mensch, vervuld van kwaad,
Die niet verdient dan vloek en smaad:
O Jesus! ware man van pijnen,
Die de verachtste mensch wilt schijnen:
Gij zijt hier al, wat ik moest zijn;
Ik heb verdiend die schande en pijn.
O leven, dat 'k aan 't kruis zie sterven;
Laat mij, een doode, toch verwerven
Den geest, die mij steeds leven doet,
En voor den tweeden dood behoedt.

Gij hebt uw handen uitgestoken,
En deze hoop hierdoor besproken,
Dat ik, schoon een verloren kind,
Zal zijn omhelsd en weer bemind.
Gij wildet zelfs uw hart ontblooten,
Ten blijk dat mij daar werd ontsloten
Een vrijplaats, als Gij, met onzag
Zult komen op den jongsten dag.
Gij hebt al hangende 't hoofd gebogen,
Tot teeken dat Gij zijt bewogen
Met het gejammer van uw kind,
Dat Gij tot aan uw dood bemint.
Uw dood deed 't zonnelicht verdwijnen,
In tweeën scheurden de gordijnen,
Het aardrijk kreeg een fellen stoot,
De steenrots kliefde bij uw' dood;
Laat, Jesus! mij dit ook gebeuren,
Dat mijn versteend hart moog scheuren,
Dat worde in vleesch de steen verkeerd,
En alle hardigheid verteerd.
O dood! voor wien de dood moet beven,
En die de dooden doet herleven,
Kuk mijne ziel (uw macht is groot,)
Nu uit haar graf en uit haar dood.
O Jesus! o doorgloeide oven
Van liefdevuur, en die van boven
Uw' licht en vlammen graag verspreidt;
Zie hier een hart daartoe bereid.
Laat over mij uw heillicht komen,
Geef aan mijne oogen milde stroomen,
Dat ik mag zien waaraan 't mij schort,
En zij in tranen uitgestort.
O licht om zielen te verlichten!
O vuur om brand in 't hart te stichten!
Bestraal mij, waarheid, met uw licht,
Doorboor mij, liefde, met uw schicht.
Laat toch uw kruis mij 't minnen leeren
En U mijn gansche hart toekeeren,
Opdat het enkel voor Hem leeft,
Die zich ten dood geleverd heeft.

Uw dood geve aan mijn ziel de krachten,
Om dood en wereld te verachten,
En om de lusten van het vleesch,
Te kruisen door uw geest en vrees.
Dat uwe handen, vast gebonden
Aan 't hout, mij keeren van de zonden,
Die eene snoode hand begaat,
Als zij zich aan 't verbod'ne slaat.
Ach! dat uw vastgeklonken voeten.
Mij geene paden doen ontmoeten,
Wier einde ten verderve loopt,
Waarvan geen uitkomst wordt gehoopt.
Laat uw doorboorde zij mij leeren,
Dat niemand is een kind des Heeren,
Die, als hij zijne naasten ziet
In nood, te kort in liefde schiet.
O Jesus! die aan 't kruis verheven,
Uw dorst te kennen hebt gegeven;
Dat mij geen andere dorst bevang',
Dan dat ik naar mijn God verlang.
Verdoof in mij den dorst naar zaken,
Die hier de zinnen slechts vermaken,
Maar die met hare vreugde in schijn
Het waar vergif der zielen zijn.
O mond, o deur, waardoor getogen
De vlammen zijn, uit het hart gevlogen,
Uit 't hart dat niets dan liefde kweekt,
En door zijn vuur ons hart ontsteekt.
O mond, die ned'rig wildet smeeken,
Dat toch de Vader niet zou wreken,
De bittre smaad U aangedaan,
Noch pijnen door U uitgestaan:
O Jesus! doe me U hierin volgen,
En nimmer zijn in 't minst verbolgen,
Schoon iemand mijnen naam bevlekt,
Of mij verdriet en pijn verwekt.
O Heer! die naakt, beroofd van kleeden,
Hebt in verlatenheid geleden,
Alsof in dien benauwden dag,
Uw eigen Vader van U zag;

Wil in den strijd nooit van mij wijken,
 Ik zou zonder U gewis bezwijken,
 Ik zou eeuwig zonder U vergaan,
 't Was met mijn zaligheid gedaan
 Wat hebt Gij, God! al niet geleden
 Om mij, uit louter leem gekneden,
 Om mij, een mensch, zoo boos, zoo slecht
 Als 't stof dat aan de aarde hecht!
 Mijn God! ik ben geheel verslagen,
 Ik kan de schande niet verdragen,
 Dat ik uw' liefde niet erken;
 En tevens zoo ondankbaar ben.
 Waarheen zal ik met mijne zuchten,
 Van U en van uw liefde vluchten,
 Dan weder tot uw liefdeschoot,
 Het eenig middel in mijn nood.
 O Lam, naar 's hemels welbehagen,
 Ten offer voor mij opgedragen,
 Geef, Zone Gods, mijn vrijheid weer;
 Wees mijn Verlosser en mijn Heer.
 O lam, door liefdevuur gebraden,
 O liefde, met mijn kruis beladen,
 Versterk mijn ziel hier tot een spijs,
 En tot haar vreugd in 't Paradijs.

Morgengebed.

ô God, o eeuwig licht! wiens goddelijke
 waarde
 De duisterheid des nachts verdrijft van deze
 aarde;
 ô God, o eeuwige God, die eeuwig zijt en blijft;
 ô God, die door het licht de duisterheid verdrijft,
 ô God, o eeuwige God, voor wien ik nederkniel;
 Verdrijf toch uit mijn hart de duisternis der ziel,
 Opdat ik toch niet sterve een onvoorzienen dood,
 En Gij; om mijne zonde, mijn ziele niet verstoot.
 Gelijk Gij door uw zon het aardrijk doet ver-
 lichten,

Gelijk Gij door uw zon de duisterheid doet
zwichten,

Laat ook zoo in mijn hart opgaan die klare dag,
In welken ik U steeds, mijn God, aanschouwen
mag.

Geef dat ik dezen dag mij in uw' dienst mag
schragen,

Veel beter dan ik deed in mijn' verleden dagen.
De zonne heeft, o Heer! gelooopen heel den nacht,
En zoo, op uw gebod, haar snelle reis volbracht;
Het eng'lental te zaam, met hemelzoetetonen,
Die hebben heel den nacht uw heiligen lof gezongen:
Ik ben alleen nog traag, maar druk de traagheid
neer,

En hef mijn lichaam op, om U te dienen, Heer!
Gelijk ik nu weer ben uit mijnen slaap gerezen,
Zoo laat ook na mijn dood eens mijn verrijzing
wezen;

Gelijk ik uit mijn rust ben heden opgestaan,
't Lichaamlijke kleet heb aan mijn leên gedaan
Dat ik zoo op mag staan o Heer! ten laatsten dage
Verrijzen uit het graf, en 't kleet des hemels
dragen.

Dat ik uw eeuwig licht en eindelooze dag,
O God der zaligheid, met U aanschouwen mag.
Amen.

Avondgebed.

De dag is weêr voorbij, o Heer! de nacht komt
aan;

Vergeef mij al hetgeen, waarin ik heb misdaan.
Vergeef het mij, o Heer! dat ik in zoo veel zonden,
Op dezen dag, helaas! mijn harte heb be-
vonden;

Dat ik U dezen dag zoo kwalijk heb geëerd,

Zoo weinig goed gedaan , en zoo veel kwaad be-
geerd ,

Zoo vaak de deugd verzuimd , zoo traag in goede
werken ,

En zonder , o mijn God , mijn zonden aan te
merken ,

Die mij nu klaar doen zien , en waarvan ik beken ,
In hoever ik , o Heer , van U verwijderd ben :

Ik die den ganschen dag , den loop van heel
mijn leven ,

Zoo weinig hebben dienst van mijnen God begeven ,
Ik die den ganschen dag ten einde heb gebracht ,

Zoo weinig , goede God ! op uw geboden dacht :

Ik weet , daar zal een dag verschijnen voor
mijn' oogen ,

Een dag op welken nooit de nacht zal volgen
mogen ,

De dag der eeuwigheid , die eeuwig klaar zal staan ,
Een dag , daar nimmermeer de zon zal ondergaan .

Tot rust hebt Gij , o God ! de nacht voor ons
geschapen ,

Om 't zwakke vleesch te voën in lust van
rustig slapen ,

Begeef ik mij te bed en 't lichaam 't slapen lust ,
Zoo bid ik , goede God , geef mij inwendig rust .

Dat toch in mijn gemoed word' stille rust bevonden ,
Dat is , vergiffenis , o Heer : van alle mijne zonden .

Dat ik niet slapen ga met een besmet gemoed ,
Maar onbezwaard van 't geen de ziele hinder doet .

O Heer ! neem van mij weg zwaarmoedigheid
der droomen ,

Die dikwijls in den nacht de zinnen overkomen ;
Opdat ik dezen nacht tot aan den naasten dag ,

In U , mijn Heer en God ? toch rustig slapen mag .
Gelijk nu in mijn bed hier rusten mijne leden ,

Dat ik zoo in mijn graf mag rusten, Heer, in
vrede,

Wanneer des levens tijd verloopen is met mij,
En dat ik door den dood hier weggenomen zij.
De slaap maakt ons gelijk als dood en zonder
leven,

Het bed gelijk een graf, waarin wij ons begeven:
ô Heer! wanneer de dag des levens loopt voorbij,
En alle lichaamskracht versterven zal in mij,
En dat de duisternis des doods mij zal bevangen,
Het sterfelijk vleesch met doodes schichten
prangen,

Dat Gij dan zijt mijn licht in alle duisternis;
Wanneer de ziel ontbloot van 't aardsche li-
chaam is,

Wil in die zwakheid mij dan uwe sterkte geven.
En Gij, o goede God! wees in den dood mijn
leven;

Opdat, na dezen nacht, mij eens die klare dag,
De dag der eeuwigheid, o Heer! verschijnen mag:
Die dag, die mij met U ten hemel zal ver-
zamen,

Beschijnen met het licht van Godes klaarheid.
Amen.

Het Onze Vader.

1. Onze Vader, God geprezen,
Die in den hemel zijt:
Geheiligd moet steeds wezen
Uw naam, gebenedijd. Geheiligd, enz.

2. Uw rijk, van groote waarde,
Kome tot ons met spoed:
In hemel en op aarde,
Geschiede uw wille goed. In hemel, enz.

334 *Gebeden om verscheidene deugden, enz.*

3. Wil ons, o Heere, geyen,
(ô Koning, machtig, groot,)
Rust en vree en deugdzaam leven,
En kost tot 's levens nood. Rust, enz.

4. Vergeef ons, Heer, verheven,
Al wat wij schuldig staan;
Gelijk wij ook vergeven,
Die ons hebben misdaan. Gelijk, enz.

5. ô Heer! laat ons niet vallen
In bekoring tot het kwaad;
Maar Heer, verlos ons allen
Van 's vijands boozen raad. Maar, enz.

De groetenis des Engels.

1. Ik groet u, vol genade,
Sprak de Engel Gabriël,
Met u, zoo vroeg als spade,
Is God, Emmanuël. Met u, enz,

2. Want onder alle vrouwen
Zijt gij verheerlijkt;
Gelukkig die aanschouwen
Den roem waarmee gij prijkt. Gelukkig, enz.

3. Gezegend moet steeds wezen
Jesus, uws lichaams dragt :
Door Hem zijn wij verzezen
Uit 's vijands booze macht. Door, enz.

4. Maria, Godes Moeder,
Wil ons gedachtig zijn :
Bid voor ons onzen hoeder,
Nu en in dood en pijn. Bid voor, enz.

DE KLEINE GETIJDEN

van de

HEILIGE DRIEKONINGEN.

Te Metten.

Waar is hij, die dáár geboren is, de Koning der Joden? want wij hebben zijne ster gezien in het Oosten, en wij zijn gekomen om Hem te aanbidden.

v. Heer! Gij zult mijne lippen open doen.

R. En mijn mond zal uwen lof verkondigen.

v. God! geef acht op mijne hulp.

R. Heer! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest: gelijk het was in den beginne, en nu, en altijd, en in alle eeuwen der eeuwen. Amen. Alleluja.

Lofzang.

Als Maria heeft haar Zoon gebaard,
Heeft dit een nieuwe ster verklaard:

Drie koningen uit het Oosten,

Om Hem te eeren wel gezind, de reize zich
getroosten.

Antiph. Als de wijzen de ster gezien hadden,
spraken zij tot elkander: dit is een teeken van
een' grooten koning; laat ons gaan en Hem bezoeken
en offeranden doen: goud, wierook en mirrhe.

v. De koningen uit Tharsis brengen geschenken.

R. De koningen uit Arabie en Saba zullen gaven brengen.

G E B E D.

ô God, die de geboorte uws Zoons den Heidenen door eene ster hebt veropenbaard: verleen ons genadiglijk, dat wij deze uwe gunst altijd met een dankbaar hart overdenken en in weder-liefde groeien, om U in de eeuwigheid te aanschouwen: door denzelfden Jesus Christus uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

T e P r i e m e n.

Waar is Hij, enz. *als voren*.

v. God! geef acht, enz.

Eere zij den Vader, enz.

L o f z a n g.

De drie koningen laten alles staan,
Om zonder toeven de sterre nategaan,
Die zich in Herodes stad,
Voor hun gezicht verscholen had.

Antiph. Het licht is gekomen, o Jeruzalem, en de heerlijkheid des Heeren is over u opgegaan, en de Heidenen zullen wandelen in dit licht.

v. De koningen uit Tharsis, enz. met het gebed, *als voren*.

D e T e r t i e n.

Waar is Hij, enz. *als voren*.

v. God! geef acht, enz.

Eere zij den Vader, enz.

Lofzang.

Door alle straten roepen zij schier,
Is niet de koning der Joden hier,
Die tot 's werelds verlossing is gesteld;
Een ster ons zijn' geboorte vermeldt.

Antiph. Deze ster glinstert als eene vlam, en
wijst ons aan den Koning der koningen; de
Wijzen hebben Hem gezien; en hebben Hem
gaven geofferd.

v. De koningen uit Tharsis, enz. met het
gebed, *als voren.*

Te Sexten.

Waar is Hij, enz. *als voren.*
God! geef acht, enz.

Eere zij den Vader, enz.

Lofzang.

Herodes werd hierdoor verzaagd,
En heeft de schriftgeleerden gevraagd,
Waar dat hij moest geboren wezen?
Te Bethlehem is het dat zij lezen.

Antiph. Toen riep Herodes de Wijzen heimelijk
tot zich, en vroeg naar den tijd dat de ster
hun verschenen was, en zeide: gaat henen;
en als gij dit kild gevonden hebt, zoo komt en
zegt het mij, opdat ik ook kome en het aanbidde.

v. De koningen uit Tharsis, enz. met het gebed,
als voren.

Te Nonen.

Waar is Hij, enz. *als voren.*
God! geef acht, enz.

Eere zij den Vader, enz.

Lofzang.

Toen gaf de ster weer haren schijn,
En wees dat zoete kindje klein,
In eenen stal heel arm en bloot,
Op zijner lieve Moeder schoot.

Antiph. En ziet, de ster die zij gezien hadden in het Oosten, ging vóór henlieden, tot dat zij stond boven de plaats waar het Kind was.

v. De koningen uit Tharsis, enz. met het gebed, *als voren.*

Te Vesperen.

Waar is Hij, enz. *als voren.*

v. God! geeft acht, enz.

Eere zij den Vader, enz.

Lofzang.

Zoo haast zij nu het Kindje zagen,
Zij ook op hunne knieën lagen,
En offerden mirrhe, wierook en goud,
En stortten gebeden menigvoud.

Antiph. En het huis intredende, hebben zij het Kind gevonden, met Maria, zijne moeder; en nedervallende, hebben zij het aangebeden; en hunne schatten open gedaan hebbende, offerden zij goud, wierook en mirrhe.

v. De koningen uit Tharsis, enz. met het gebed, *als voren.*

Te Completen.

Waar is Hij, enz. *als voren.*

v. Bekeer ons, God, onze Zaligmaker.

- R. En wil uwe gramschap van ons afweren.
v. God! geef acht op mijne hulp.
R. Heer! haast U om mij te helpen.
Eere zij den Vader, enz.

L o f z a n g.

De koningen in het wederkeeren,
Laten Herodes met zijn heeren;
En zijn, door des engels vermaan',
Langs elders naar hun land gegaan.

Antiph. En antwoord ontvangen hebbende in den slaap, dat zij niet wederkeeren zouden tot Herodes, [⁂]zijn zij door eenen anderen weg teruggekeerd naar hun land.

v. De koningen uit Tharsis, enz. met het gebed, *als voren.*

B e s l u i t.

Tot uwen lof wij deez' getijden lezen;
Wil ons, o Koningen, steeds gedachig wezen
Bij God, door uw gebed;
Dat geen vertroosting onze offerand' belet.

L I T A N I E

TOT DE HEILIGE DRIE KONINGEN.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.

Heilige Geest, waarachtg God, ontferm U onzer.
 Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer.
 Heilige Maria, koningin der engelen, bid voor
 ons.

H. Jozef,
 Heilige koning Caspar,
 Heilige koning Melchior,
 Heilige koning Balthazar,
 Heilige drie Koningen,
 Patriarchen der geloovigen,
 Voorgangers van de Heidenen,
 Vorsten van het volk,
 Wier verlangen was naar Jesus,
 Wier wenschen waren naar Jesus,
 Wier volmaakte vreugd is Jesus,
 Zeer mild in offeranden,
 Spiegels der deugden,
 Die het goddelijk ingeven door eene wonderster hebt aangenomen,
 Die aan de stem Gods gehoorzaam zijt geweest,
 Die uwe landen, uit liefde en om den hemelschen Koning te zoeken, hebt verlaten,
 Die de moeite en gevaren der reis niet hebt gevreesd,
 Die den nieuwgeboren Koning te Jeruzalem hebt gezocht,
 Die door de schriftgeleerden van den Messias zijt onderricht,
 Die door Herodes naar Bethlehem zijt gezonden,
 Die u verheugd hebt, toen gij de sterre buiten Jeruzalem wederzaagt,
 Die de sterre zijt gevolgd tot de plaats waar het Kind met zijne Moeder was,
 Die nedervallende, het Kind hebt aanbeden;

Bid voor ons.

Die hem goud, wierook en mirrhe hebt geofferd,
bidt voor ons.

Die door uwe geheimvolle giften het Kind
Jesus hebt verklaard te wezen Koning,
God en mensch,

Die ons door uw voorbeeld een voorbeeld
der deugden hebt gegeven,

Die ons het goud van liefde, den wierook
van gebed en de mirrhe van geduldigheid
aan God hebt leeren opdragen,

Die na de aanbidding en offerande, de hei-
lige Moeder en den H. Josef hebt gegroet,

Die door den Engel in den slaap vermaand
zijnde, langs eenen anderen weg naar uw
land zijt teruggekeerd,

Die hierdoor Herodes wijselijk hebt bedrogen,
Heilige Drie Koningen,

Wij zondaren, wij bidden u, verhoor ons.

Dat gij ons een waarachtig leedwezen wilt
verwerven,

Dat gij ons in uwe bescherming verwaardigt
aan te nemen,

Dat Gij ons met den Koning der koningen
wilt verzoenen,

Dat gij ons het goud van liefde, den wierook
van gebeden, de mirrhe van versterving
wilt verkrijgen,

Dat wij door uw voorbidden, zonder vrees
het geloof van Christus mogen belijden,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U onzer.

Bidt voor ons.

Wij bidden u, verhoor ons.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

v. Het zijn drie kostelijke giften.

R. Die de Wijzen den Heer hebben geofferd.

v. De koningen van Tharsis en van de Eilanden zullen giften offeren.

R. De koningen van Arabië en Saba zullen gaven brengen.

GEBED.

ô God, die de Wijzen uit het Oosten hebt aangespoord, dat zij uwen Zoon te Bethlehem zouden eeren en aanbidden: wij bidden U, dat Gij ons door hun voorbidden wilt verleenen, aan denzelfden uwen Zoon, dagelijks goud van liefde, wierook van gebeden, en myrrhe van versterving te offeren; door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

VERNIEUWING VAN DE

HEILIGMAKING DES DOOPSELS.

Mijn Heer en mijn God! ik aanbid U, om uwe oneindige waardigheid, goedheid en liefde voor mij; omdat Gij mij door het Sacrament des doopsels goddelijk voortgebracht hebbende, mij van een kind der duisternis in een kind des lichts, van een kind van Adam in een kind Gods herschapen hebt.

Ik dank U innig, dat Gij mij zoo hartelijk tot uwen goddelijken dienst geheiligd hebt, door het verloochen en dat Gij mij op dien gelukkigen dag hebt laten doen, aan den duivel, aan de wereld en al hare ijdelheden en booze werken.

Mijne ziel looft U en zal U in eeuwigheid verheerlijken, omdat Gij haar geteekend hebt met het goddelijk zegel der allerheiligste Drievuldigheid en vereenigd met dat wonderbare lichaam van den Heer Jesus, door mij een waarachtig lidmaat van Jesus te maken.

O mijne ziel! gij zijt in uw doopsel aan de allerheiligste Drievuldigheid toegeëigend en hebt u verplicht, door de verbindtenis welke Gij met God zelven hebt aangegaan, om te leven naar het eeuwige Woord des Vaders, te weten naar Jesus; en diensvolgens geheel heilig, vol van liefde, vol van eer en in alles volmaakt te leven; zeer heilig, door afscheiding van de wereld, welke gij verloochend hebt; geheel goddelijk, door de christelijke genade die u gegeven is in het heilig doopsel; vol van liefde, door de vereeniging met Jesus, in de vereeniging uws harten met zijn minzaam hart; vol van eerbied, door de gedurige erkentenis van het deugdzaam leven van Jesus; geheel volmaakt, door de navolging van Jesus leven.

Ik vernieuw heden, o mijn Jesus! mijne heiligmaking des doopsel, en alles wat er mij geschied is in den doop; ik vernieuw in persoon al hetgeen ik door mijne doopborgen op dien dag gedaan heb.

Ik vernieuw plechtig de drievoudige verloochening in het doopsel gedaan. Ik zeg: o Jesus!

van ganscher harte: *Abrenuntio*, ik verzaak de zonden, en zeg andermaal met eenen vasten wil: ik verzaak de wereld, met al hare dwaasheid en ijdelheden.

Ik vernieuw de overgeving van mijzelven en mijne toeëigening aan God, drielvoudig in personen en één in wezen, aan wien ik toebehoor, van wien ik ben geschapen: heel mijn leven wil ik hem toebehooren, en ik begeer in eeuwigheid van zijne opperste heerschappij af te hangen.

Ik vernieuw de belijdenis in het doopsel gedaan, om naar het leven van Jesus te leven, hem te volgen in het dragen van het kruis, met een voornemen van deugdzaam te leven, navolgende het leven van Jesus, en ter eere van zijn goddelijk lijden, door het geduldig verdragen van allen tegenspoed. Ik vernieuw aan den voet des altaars mijne vereeniging met U, o mijn Jesus! door het doopsel, en zoo menigmaal bevestigd door de nutting van uw Lichaam in het heilig Sacrament, met den vasten wil, nooit van U te scheiden. Versterk mij, o mijn Goddelijke Jesus, in die vereeniging, en hecht mij zoo vast aan U, dat mij nooit iets van U kan losrukken, en dat ik leve en sterve in deze vereeniging, om ze te genieten in eeuwigheid. Amen.

De goede dag aan den goeden God.

Almachtige, eeuwige God! ik draag U op, uit den grond mijns harten, al de heilige Misofferanden die heden de geheele wereld door zullen worden gedaan, ter uwer eere, tot roem van de zegevierende, tot bijstand van de strijdende, tot troost van de lijdende Kerk, en voor de zaligheid

van alle geloovigen. En na duizende dankzeggingen aan uwe Majesteit, omdat Gij mij dezen nacht hebt willen bewaren, offer ik U ook, uit het diepste mijner genegenheden en vol vertrouwen, als de minste uwer schepsels, al mijne werken van dezen dag, goede en kwade; de goede, omdat Gij mij de genade doet van ze tot uwe eer te verrichten; de kwade, indien ik het ongeluk mocht hebben van daarin te hervallen, tot mijne verootmoediging. En aangezien ik zie, Heer! dat het onmogelijk is dit ellendig leven te eindigen, zonder onnoemelijk veel tegenspoeden en ongelukken te verduren, vraag ik niet, mijn goddelijke Meester, verlost te zijn van hen die mij langs alle kanten overvallen, mits zij dienstig zijn tot uwe eer, tot zaligheid van mijne arme ziel, tot stichting van den evenmensch, tot bekeering der zondaren, en tot lafenis der geloovige overledenen; maar ten minste, groote God! verleen mij de genade der bescherming tegen de ware en eenige ellende, namelijk de zonde, tot welke ik zoo eene onverwinnelijke genegenheid heb dat ik alle oogenblikken vallen zoude, tenzij ik niet door uwe genade ondersteund wierde. En wat het overige aangaat, Heer! doe daarmede gelijk het U belieft, volgens de eeuwige schikking uwer onuitsprekelijke Voorzienigheid, en ook volgens de grootheid uwer barmhartigheden; geef mij de zalving, den moed en de kracht om alles in den geest van boetvaardigheid, kloekmoedig te verdragen, met eene ware christelijke lijdzaamheid en volmaakte onderwerping aan uwen goddelijken wil; met één woord, Heer, dat alle zuchten van mijn hart, tot het laatste oogenblik mijns levens, niets anders betrachten dan uwe eer, uwe genade, uwen

wil, uwe verlichting, uwe liefde en uwe barmhartigheden. Amen.

Zijne Doorl. Hoogw. Jean Louis, Bisschop en vorst van Luik, om de godsvrucht der Geloo- vigen op te wekken, vergunt 40 dagen aflat aan alle personen, die hunne morgengebeden zullen beginnen met godvruchtig op hunne knieën het bovenstaande gebed te lezen.

DE GODZALIGE HUISZEGEN

van den zoeten Naam Jesus en zijne lieve Heiligen.

ô Gij, allerheiligste Heer, Jesus Christus! almachtige en rechtvaardige God van hemel en aarde! allerheiligste Heer, Jesus Christus! Gij Zoon van David! ontferm U over dit huis, in hetwelk wij U lang aangeroepen en gebeden hebben. O Gij, gekruiste Heer Jesus Christus! wij bidden U, bewaar dit huis en deszelfs bewoners. Geef, door uw heilig kruis, waaraan Gij gestorven zijt, geef dit huis den zegen Gods, zegen de menschen die er in wonen. De zegen van God den Vader, van God den Zoon, en van God den heiligen Geest, zegene dit huis, en alles wat er in en aan is: menschen, vee, spijs en drank, en wat daar dakdruppelen ontvangen heeft, zij beschermd en gezegend. De allerheiligste Naam van Jesus Christus; den gekruiste, zegene alle menschen die dit huis uit- en ingaan. De vier Evangelisten bevestigen en bekrachtigen dit huis; dat nimmermeer ongelukken daarin gebeuren; dat geene besmettelijke krankheden, koortsen of booze ziekten, die aan menschen of vee schade kunnen ver-

oorzaken, hetzelfde naderen; dat de Naam van Jesus Christus, met de negen kooren der heilige Engelen, hetzelfde behoeden. De vrede van Jesus Christus zij met dit huis; de kracht Gods werke met de menschen in dit huis. De heilige Drievuldigheid: God Vader, God Zoon, en God heilige Geest, bescherm dit huis. De heilige twaalf Apostelen willen dit huis beschermen en bewaren, opdat alle zaken in dit huis ten beste aangewend worden. Het heilig kruis van Jesus Christus zij deszelfs huisdak; de heilige nagels van Jesus Christus zijn de grendels aan de deuren; de kroon van Jesus Christus zij de schild van dit huis; alzoo moet dit huis gezegend zijn door het heilig woord Gods. O Heer, Jesus Christus van Nazareth! ontferm U onzer. O heilige Maagd Maria! gij hemelsche Koningin, bid uw lief kind Jesus voor ons, arme zondaars, opdat wij zuiver worden van alle zonden. O gij doorluchtige heilige drie Koningen: Caspar, Melchior en Balthazar! helpt deze heilige schaar voor ons bidden. De heilige Drievuldigheid behoeft dit gansche huis, opdat geene ongelukken daarin gebeuren, noch tooverij, duivels gespuis, of eenige kwade ziekte onder menschen en vee. Behoed, o God! dit huis voor vuur, hagel, donder en groote watersnooden. Bewaar ook onze landen van alle onheil en dure tijden. Dit verleene ons God de Vader, God de Zoon, en God de heilige Geest. Amen.

Heilige Drie Koningen! bidt voor ons, nu en in het uur onzes doods. Amen.

Onder uwe bescherming staat dit huis,
Jesus, Maria, Josef!
Die U zoeken aan het kruis,
Jesus, Maria, Josef!
Behoedt dit huis voor pest en brand,
Jesus, Maria, Josef!
Steekt uit uw rijke en milde hand,
Jesus, Maria, Josef!
Behoedt ons in genade stand,
Jesus, Maria, Josef!
Voor tooverij, onheil en schand',
Jesus, Maria, Josef!
Geeft ons uw' zegen ten allen tijd,
Jesus, Maria, Josef!
En hierna de zaligheid.
Jesus, Maria, Josef!
En zegen ons, Jesus.
Bid voor ons, Maria.

De Heer des vredes geeft u altijd vrede.

2. Thessalonica. III. v. 16.

Waar vrede in huis is, schept God zijn lust,
In een vreedzaam hart houdt God zijn rust.
Zalig is de Moeder uitverkoren,
Waar ons de vrede is uit geboren.
Een huis vol vrede zij u een pand
Van meerder waarde dan diamant.
Christus heeft op onzen vrede gedacht,
Als hij ons den vrede op aarde bracht.
Die vrede wenscht in zijn gemoed,
Verlate de zonden en doe goed.
Wilt gij vrede in uw hart bezitten,
Bedwing uw gebrek, wil niemand bevitten.
In zulke huizen mag men spreken

Stichtende reden , maar niemands gebreken ,
Noch dingen waar Gods eer door lijdt ,
Of eeniger menschen zaligheid.
Dit wil met korte woorden besluiten ,
Die anders wil handelen , die blijve er buiten.
Wat wordt er menig mensch geschonden ,
En van die kwaad zijn gansch verslonden ;
Het ware te wenschen , dat alle menschen
zichzelven eerst bekeken ,
Eer dat zij kwaad , 't zij vroeg of laat ,
van anderen spreken.

Veracht niemand.

Niemand spotte met mij of de mijnen ,
Ieder ga te huis en bezie de zijnen ,
Vindt gij in uw huis dan geen gebreken ,
Kom dan bij mij , dan hebt gij vrij spreken.

ANTIPHONE TOT DE H. MAAGD MARIA.*Ten tijde van pest en andere ziekte.*

's Hemels sterre , hoog verheven ,
Die den Heer geboren heeft ,
Heeft de pest des doods verdreven ,
Die ons Adams zonde geeft.

Deze ster' wil zich gewaarden ,
Weg te nemen uit de lucht
Pest , dood , en wat nog op aarde
Ons broos leven kwetsen mocht.

Schoone Sterre van de zee ,
Wil ons in de pest bijstaan ,
En verlossen uit deez' wee ;
Uw gebed zal God ontvaan ,
Als gij u tot bidden keert ,
Want Hij u (zijn moeder) eert.

Bevrijd ons, Heer! van de pest,
Uw Moeder doet voor ons haar best.

v. Bid voor ons, heilige Moeder Gods?

R. Opdat wij waardig worden der beloften van Christus.

Tot Jesus en Maria.

God van barmhartigheid, goedertierenheid en genade! Gij die U over de droefheid uws volks hebt ontfermd en den slaanden engel bevolen zijne hand in te houden: wij bidden U, o Jesus! om de liefde van uwe roemrijke Moeder, wier liefdevolle borsten Gij tegen het venijn onzer zonden gezogen hebt: geef ons de hulp uwer genade, opdat wij van alle besmettelijke ziekte en eenen onvoorzienen dood mogen bevrijd wezen. Gij die leeft en heerscht, met God den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Vernieuwing van zijne aangenomene gelofte.

Mijn allerliefste Jesus, tot dankzegging voor alle weldaden aan mij bewezen, door mij uit het gewoel der wereld te trekken, zeg ik, al ware ik heer van de geheele wereld en van honderd millioenen werelden,—zonder geholpen te worden door uwe genade, zoude ik die altemaal versmaden en verlaten, uit liefde tot U; en ware het dat het mij vrij stond eens of honderd duizendmaal tot de wereld weder te keeren, alle eer, rijkdommen en genoegens te genieten, welke alle menschen genoten hebben die hier ooit zijn geweest, nog zullen zijn, en die welke uwe almacht kan scheppen, te weten, dat ik al deze dingen zonder zonden zoude mogen genieten, van dit uur

tot den dag des oordeels, — ik zoude mij zeer gaarne van alles ontblooten en mij wederom op nieuw opofferen, gelijk ik nu doe, met de meening mij voor altoos te verbinden, indien het mogelijk ware, dat ik niet ware verbonden; daarom beloof ik N. N. God almachtig, eeuwige standvastigheid en zuiverheid, gewillige armoede en gehoorzaamheid, naar den regel van onzen allerheiligsten vader N. N. Amen.

GEBEDEN

om eenen zaligen dood te verdienen.

HUBERTUS GUILLIELMUS à PRECIPIANO, Aartsbisschop van Mechelen enz., allen die dezen zullen zien, zaligheid in den Heer! Aangezien er geen droeviger nederlaag noch grootere overwinning is, dan die welke na den laatsten en scherpsten strijd des doods volgt, zoo moeten wij dikwijls tegen dien tijd, op welken misschien ons gemoed zijn eigen niet meester zal zijn, de hemelsche hulp verzoeken, en ons met God verzoenen, tot welk einde wij toelaten dat de volgende zeer stichtelijke gebeden door den druk gemeen gemaakt worden; en verleenen 40 dagen aflat uit de schatten der heilige Kerk, aan eenieder die dezelve met een rouwmoedig hart godvruchtig zal bidden. Gegeven te Brussel, den 28 Maart 1694. H. C. A. M. Ter ordonnantie van den doorluchtigsten en hoogwaardigsten Aartsbisschop van Mechelen: H. J. VAN SUSTEREN, Secretaris.

TOT GOD.

Groote God! aangezien ik niet weet hoe mijne gesteltenis in het laatste uur mijns levens zal zijn, als ik, beroofd van het gebruik der rede, misschien mijn hart niet meer zal kunnen verheffen zeg ik nu, wat ik wensche in het uur mijns doods gezegd te hebben; ik erken en aanbid U als mijnen God en Schepper, mijn oppersten Heer en eenig goed, en onderwerp mij in mijn leven en sterven aan uwen goddelijken wil. Maar hoe weinig is dit, dat een nietig stof der aarde U aanbidt; dit is noch voor uwe waardigheid, noch aan mijne begeerte genoeg; ik draag U dan op, en wensch ook door mij U te kunnen bewijzen, al de aanbiddingen die de engelen, heiligen en alle schepselen U ooit gedaan hebben en in de geheele eeuwigheid zullen doen. Goedertierenste God! ik heb uwe werken overdacht en ben verbaasd geworden; Gij hebt mij geschapen als ik niets was, om mij deelachtig te maken aan het eeuwig geluk; uwe onbepaalde liefde tot mij is nog verder gegaan; als ik door de zonde verloren was, hebt Gij mij door het dierbaar bloed van uwen eenigen Zoon vrijgekocht, en zijt mij met ontelbare weldaden voorgekomen! O mijne ziel! zoo heeft God u bemind, dat hij zijnen eenigen Zoon voor u gegeven heeft. Ik dank U, mijn Heer en mijn God! uit het diepste mijns harten, en wensch U al de dankzeggingen te kunnen bewijzen, die U alle schepsels ooit bewezen hebben of zullen bewijzen! Van heden af zullen mijne oogen op U gevestigd zijn, om uwe goddelijke geboden en welbehagen in alles te volbrengen. Ik geloof alles wat Gij

veropenbaard en door uwe heilige Kerk voorgesteld hebt te gelooven, in welk heilig geloof ik wil leven en sterven. Ach! dat U alle volkeren beleden en de geheele wereld U aanbade. Ik vertrouw op U, God mijns harten, mijn deel in eeuwigheid. In U, Heer! heb ik gehoopt en zal ik hopen zoo lang ik zal leven, en in eeuwigheid zal ik niet beschaamd worden. Ik verlang naar U, mijn eeuwig geluk, die al mijne zinnen kunt vervullen; geef dat ik altijd op U moge betrouwen en alle vergankelijke dingen verachten, en door geene moeielijkheid mag afgetrokken worden om U te dienen, opdat ik tot U, mijn laatste einde, eens moge geraken. Ik bemin U, o onbegrepene goedheid! want Gij zijt alleen goed, alleen heilig, alleen alle liefde waardig. O allerheiligste Maagd Maria! vuriger in liefde dan de Cherubijnen en alle Heiligen: volmaak alles wat aan mijne liefde ontbreekt, opdat ik leve en sterve ter liefde van mijnen God, en liever sterven moge dan hem niet te beminnen. O, dat ik nooit iets beminne, dat ik om uwentwil niet bemin! Doorzie, o mijn God! mijn hart, en vindt Gij daarin iets strijdig tegen de liefde die ik hier belijde, zuiver en verbeter het dan. O oude en nieuwe schoonheid! ik heb U te laat bemind, ik bemin U nog niet gelijk ik moet en zooals ik U wensch te beminnen, met eene oneindige liefde, ja met de liefde waarmede Gij U zelven bemint; want deze alleen kan uwe liefde begrijpen, liefderijkste God! Uwe liefde maakt dat ik bedroefd ben, dat ik U ooit vergramd heb, die voor mij zoo goed zijt; ik ben niet bedroefd omdat ik vrees, maar omdat ik bemin. Konde het geschieden door het vergieten van mijn bloed, dat ik U nooit hadde vergramd,

dan zoude ik gaarne op dezen oogenblik den laatsten druppel storten. Ik bid U, eeuwige Vader! door uwe oneindige barmhartigheid; U, eenige Zoon, door uwe liefde tot de zondaars; U, heilige Geest, door het vuur uwer liefde; U, heilige Drievuldigheid, door het bloed en de verdiensten van Christus: spaar mij zondig mensch, en wasch mij nog meer van mijne boosheid en wil mij zuiveren van mijne zonden. Dit alles is, o God! mijn innigste wensch. Maar als ik hierna, door de hevigheid der ziekte, of door bedrog des vijands, anders dacht of zeide, dat herroep ik van nu af en houd het van geene waarde, ja verzaak en verfoei het. Dit is mijn uiterste wil: voor U, mijn God! wil ik leven en sterven. Amen.

TOT JESUS.

ô Genadigste Jesus! ik bid U, als mijne oogen zullen breken, als mijn mond zich zal sluiten en mijne tong niet meer zal kunnen spreken, dat mijn geloof dan niet wankele, mijne hoop niet mistrouwe, mijne liefde niet verflauwe. Heer Jesus! door de bittere benauwdheid die U in het hofje zoo heeft bezwaard, dat Gij hebt uitgeroepen: mijne ziel is bedroefd tot den dood toe, en door de bitterheid die Gij onderstondt aan het kruis, bijzonder toen uwe gezegende ziel is afgescheiden van het lichaam: wil mij, uwen dienaar, troosten en barmhartig zijn in het uur mijns doods. Amen.

TOT MARIA.

Maria, moeder der barmhartigheid! door het zwaard van droefheid, dat uwe ziel doorstoken

heeft onder het kruis, toen gij uwen beminden Zoon voor mijne zonden hebt zien sterven: wil mij ook genadig zijn, door de verdiensten van denzelfden uwen Zoon, in het laatste uur mijns levens, en gedoog niet, o Troosteresse, dat men zal zeggen, dat gij eene ziel in haren bittersten nood verlaten hebt, maar verwaardig u mij in mijnen doodstrijd met medelijdende oogen te aanschouwen. Maria, moeder der genade, moeder der barmhartigheid! bescherm ons door uwen Zoon, tegen den vijand, en ontvang ons in het uur des doods. Amen.

TOT DEN H. JOSEF.

ô Heilige Josef, die in de omhelzingen van den zoetsten Jesus en uwer liefste bruid Maria van deze wereld gescheiden zijt: kom mij te hulp met Jesus en Maria, als de dood mijn leven zal eindigen, en verwerf mij de genade, dat ik in dezelfde heilige armen van Jesus en Maria sterve. In uwe handen levende en stervende, beveel ik mijnen geest: Jesus, Maria, Josef!

TOT DEN H. ENGEL-BEWAARDER.

ô Getrouwste Leidsman, die mij van God als mijn beschermer en bewaarder zijt toegevoegd: sta mijne arme ziel bij in haren doodstrijd, bescherm haar dan tegen alle aanvechtingen des helschen vijands; wil haar gezuiverd van alle zonden voor haren Rechter brengen, opdat zij zijn rechtvaardig oordeel gelukkig moge ontkomen, en het goddelijk wezen in alle eeuwigheid met U aanschouwen. Amen.

UITERSTE WIL VAN EENEN CHRISTEN.

*Ik zal den Heer verheerlijken ten allen tijde ;
altijd is zijn lof in mijnen mond. Ps. 33. v. I.*

Mijn uiterste wil en mijne begeerte is, ter eere van God den Vader, God den Zoon, en God den heiligen Geest, en de heilige Maagd Maria, volmaakt te leven en wel te sterven. Ik aanbid, loof, zegen en verheerlijk U altijd en in eeuwigheid, o hemelsche Vader, almachtige en eeuwige God ! voor de oneindige weldaden en barmhartigheden, waarmede Gij hemel en aarde vervuld en alles uit niet hebt geschapen, maar in het bijzonder alle redelijke schepsels, en daaronder ook mij, het onwaardigste van allen, hebt geschapen naar uw goddelijk beeld. Bewaar en bestuur mij met uwe oneindige wijsheid en voorzienigheid, door over mij uwe overgroote weldaden uit te storten, gelijk Gij dagelijks doet. Daarom dank ik U, mijn God ! laat mijn hart niet rusten, opdat het steeds blijve en ruste in mijnen Schepper; en geef mij dan, mijn Heer en God ! altijd te rusten in U, buiten alle giften en gaven, buiten alles wat Gij niet zijt. U dank ik ook, o Zoon van den levenden God ! om de allergrootste liefde waarmede Gij mij bemind hebt; dat Gij, mensch geworden zijnde en de gedaante van een knecht aangenomen hebbende, voor mij al die pijnen geleden hebt, zoo in uw bitter lijden als in uwen heiligen dood; aan welke heilige verdiensten ik uwe oneindige goedheid ootmoedig smEEK mij deelachtig te maken, opdat ik daardoor volkomene vergiffenis mag verkrijgen

van al mijne boosheden, en dat mijne ziel van alle kwaad mag bevrijd worden, om alzoo aangenaam te wezen aan uwe goddelijke Majesteit.

Verwaardig U, Heer Jesus! door het vergieten van uw dierbaar bloed, mij en alle menschen, in nood, kwelling, benauwdheid, vreeze, angst, vuile driften, zonden, ziekten, kwalen, en als de ziel en het lichaam in gevaar zijn of zullen komen, ook die nu in den doodstrijd liggen, te helpen; toon uwe barmhartigheid, mijn God! aan hen welke Gij door uw bitter lijden gekocht en verlost hebt. O God, heilige Geest, mijn vertrooster en heiligmaker! ik loof en verheerlijk U ook, en ik beveel en geef U mijne ziel en mijn lichaam, mijnen voortgang en het einde mijns levens; geef mij eenen zaligen uitgang, door waardige vruchten van boetvaardigheid, met een waarachtig leedwezen over mijne zonden, opdat ik door uwe heiligmakende genade moge zalig worden. Ik beveel U de geheele heilige Kerk: vervul haar, bid ik U ootmoedig, altijd met het licht der waarheid en eendracht: verleen aan haar en aan alle menschen eenen gedurigen vrede, liefde en eendracht, met eene waarachtige verzaaking en leedwezen over hunne zonden, en vergiffenis derzelven; dat zij uwe goddelijke Majesteit nooit meer mogen vergrammen. Verleen ook aan alle geestelijke en wereldlijke overheid en aan alle zielbestuurders, altijd eene heilige voorzichtigheid en wijsheid, en aan de onderdanen alle deugden en volmaaktheden. Mijn Heer en mijn God! ik geloof in U, omdat Gij de eeuwige waarheid zijt; nu en in het uur van mijnen dood geloof ik al hetgeen de heilige katholieke Kerk ons voorhoudt te gelooven, en in dat heilig

geloof wil ik leven en sterven. Ik hoop in U, en vertrouw op uwe oneindige barmhartigheid en goedheid, door de verdiensten van uw bitter lijden, dat Gij al mijne zonden zult vergeven en mijne ziel zalig maken; geef mij uwe genade tot volharding in alle goede werken, met volmaakt-
heid tot den dood toe. Ik bemin U, mijn Heer en God! omdat Gij de oneindige goedheid zijt; en daarom begeer ik U altijd en alleen, uit geheel mijn hart en krachten, volmaakt lief te hebben, te dienen, te beminnen met zulke liefde, met welke alle rechtvaardigen U beminnen die er geweest zijn, nog zijn en zullen komen, én in het vagevuur én in den hemel: ook gelijk Gij bemind zijt en zult en kunt bemind worden van alle Heiligen, Cherubijnen en Serafijnen, van alle hemelsche geesten, en van uwe gezegende Moeder en Maagd Maria. Nog tracht ik en wil U beminnen dag en nacht, in alle eeuwigheid, gelijk Gij het waardig zijt; want Gij zijt alleen mijne hoop, mijne blijdschap, mijne zoetheid, mijne rust en mijn alles, in welken ik wensch geheel veranderd te worden. Ach, dat ik uwe oneindige goedheid nooit vergramd hadde! Ik verfoei alle zonden en al hetgeen buiten U is en uwe goddelijke Majesteit zoude mishagen. Mijn Heer en God! geef dat ik altijd moge rusten in U, verzakende alle kwaad, eigenliefde, eigen wil, eigen begeerten, alle ijdelheden en onverstorvenheden, alle onvolmaaktheden en zonden, nu, altijd en in eeuwigheid; ook in het uur mijns doods, in welk uur of tijd ik alle ingevingen des duivels verzaak, tegen welke ik nu en alsdan mij verklaar. Ik offer mij geheel aan U, tot uwen eeuwigen lof en offerande, o allerzoet-

ste Jesus! Roei in mij uit al het kwade en onvolmaakte dat in mij is; vernieuw mijnen geest, mijne ziel en mijn lichaam, met de verhevenheid uwer goddelijke genade, opdat ik niets denke, niets spreke, niets zie, niets voele, niets hoore, niets begeere, niets doe, dan hetgeen U, mijn God, aangenaam is. O levende bron! vervul toch mijn hart met het vuur uwer goddelijke liefde, opdat ik geheel verslonden worde in U, en niets begeere dan alleen eene ware kennis van uwe grootheid en van mijnen *niet*, onmacht, krankheden en zonden. O, hoe zoet is het in gezelschap te zijn met en in U, o Jesus! vol van zoetheit en heiligheid. Laat mij een van het getal uwer uitverkooenen wezen. O Jesus, gever van alle goed! wie zal mij geven dat ik geheel mag wezen en rusten in U? wie zal mij zoo een leven geven, dat ik met den apostel Paulus mag zeggen; *ik leef nu niet meer, maar Christus leeft waarlijk in mij*. Ik bid U, verhoor mij, mijn Heer en mijn God, door de verdiensten van al uwe Heiligen, en bijzonder van uwe heilige en bedrukte Moeder en maagd Maria. Het is mij uit den grond mijns harten leed, dat ik uwe oneindige Majesteit ooit vergramd heb, en oorzaak geweest ben dat anderen U vergramd hebben, nu vergrammen, of nog zullen vergrammen; door uwe goddelijke genade wil ik liever duizendmaal sterven, dan U nu of ooit meer te vergrammen. Trek dan, o zoete Jesus! mijn hart altijd tot U, opdat het afgescheiden zijnde van alle aardse en vergankelijke zaken, altijd moge branden in het vuur uwer goddelijke liefde. O allerheiligste Maagd en Moeder Gods Maria! wees gegroet; ik verootmoedig mij voor u, en bid u, voor mij en voor alle menschen,

vergifenis van al onze zonden, een zuiver leven, een waarachtig geloof, eene vaste hoop; eene vurige liefde en volmaakte ootmoedigheid in deugden te verwerven: bescherm ons goedertierene Moeder, in al onze krankheden, kwellingen en nood, zoo naar ziel als naar lichaam, bijzonder in het uur onzes doods; opdat wij, van u beschermd zijnde, in den Heer mogen rusten. O heilige geesten der engelen! bidt voor ons, en bijzonder gij, onze heilige engel-bewaarder; beschermt ons ook, gij alle Gods lieve Heiligen; zijt onze voorbidders met al uwe verdiensten en gebeden, om hiernamaals eeuwig met u te mogen leven. God, Heer, door al die verdiensten en voorspraken, den levenden vergiffenis en den overledenen de eeuwige rust. Ik wensch, Heer, uit al mijne krachten en genegenheden, volgens den inhoud van mijnen bovenomschreven uitersten wil, uwe goddelijke Majesteit zoo bemind en nooit vergramd, maar altijd gediend te hebben, van den eersten tot den laatsten oogenblik mijns levens toe, en dat alle menschen en schepselen zoo deden en gedaan hadden, die er ooit geweest zijn, nu zijn, en zullen komen, en dat uit eene zuivere liefde tot U, en om U alleen, mijn Zaligmaker, aan wien ik mijzelf, met ziel en lichaam geheel en gansch overgeve. Ik vertrouw op de verdiensten van den allerheiligsten Naam Jesus, waarvoor alle knieën moeten buigen, om te verkrijgen vergiffenis van al mijne zonden, volkomene beterschap des levens, en hiernamaals de eeuwige glorie. O ongeschapene Godheid, één in wezen en drievuldig in personen! o God en mensch! Heer Jesus! in uwe handen, met al deze bovenomschrevene begeerten, verzoeken, betrachtingen

en oefeningen, met deze heilige woorden, Jesus Maria! nu, en als ik zal sterven, beveel ik U mijnen geest. Amen.

G E B E D.

Mijn Heer en mijn God! hopende en vertrouwende het bovengeschrevene van uwe goedheid en goddelijke Majesteit te verwerven, draag ik nu en altijd op, voor mij en voor mijnen naaste, alsook tot verlossing van de geloovige zielen in het vagevuur, al het bovengezegde, met alle heilige opdrachten der Missen, ook allen lof, eer en alle heilige werken en oefeningen, zoo boetvaardige als andere, die er ooit van alle menschen gedaan zijn, dagelijks geschieden van de heilige en hemelsche geesten, van de allerheiligste Maagd Maria, en bijzonder die van haren eeniggeboren Zoon Jesus Christus: en vooral voor die menschen, die de bovengemelde oefeningen met godsvrucht overdenken, dezelve dikwijls bij dag en nacht, zoo door een inwendig als uitwendig teeken of gedrag zullen komen te vernieuwen, door eenen goeden wil en uitwensel, tot eer en roem van U en uwe gezegende Moeder Maria en onzer ziele zaligheid. Dit alles, o goedertierene God! is mijne ootmoedige verklaring, mijn verzoek; begeerte en uiterste wil, nu en altijd, en bijzonder in het uur des doods; welken dood ik gaarne aanneem, en U mijn leven opoffer, tot voldoening voor alle aan mij bekende en onbekende zonden, en waarvan ik bij anderen oorzaak ben geweest, zoo tegenwoordige als toekomstige, van welke ik U bid, dat Gij mij en hen gelieft te bewaren. Amen.

Smeekebed tot den H. Rochus ,*bijzondere beschermers tegen de pest.*

Wie ziet men hier uitverkoren ,
En met een rood kruis geboren,
In dit droevig tranendal,
Wie het is, men toonen zal ;
Men moet naar den naam niet vragen,
Want hij zal ons wel behagen :
Rochus is de rechte man,
Van wiens deugd men spreken kan.
Van zijn ouders, eerst gestorven,
Had hij reeds veel goed verworven;
Gaf den armen, wel bedacht,
Alles wat was in zijn macht.
Hij heeft zich alsdan begeven,
Om in stilte te gaan leven,
Nam toe in ootmoedigheid ;
En ook mede in strengheid.
Zocht ook met een hart vol vreugden,
Eens te staan naar alle deugden,
Heeft zich dit vast voorgesteld,
Met een mannelijk geweld.
Zijn zin was zeer voor het reizen ;
Om zijn' ijver te bewijzen,
Nam hij pelgrimskleeding aan,
Om zoo onbekend te gaan.
Is dan uit zijn land verdwenen,
In Italië verschenen,
Waar hij zeer veel zieken vond,
Die hij maakte weêr gezond.
Zocht te Rome rond te zweven,
Om de zieken troost te geven,
Heeft daar ook gedaan zijn best,
Hielp hen die lagen aan de pest.
Ieder werd door hem genezen,
Uit het graf schier als verzezen,

In veel steden overal,
Van dat gruwlijk ongeval.
De begeerte kwam hem wekken,
Om weer naar zijn land te trekken,
Hij werd onderweg zeer krank,
En zijn ziekte duurde lank.
God, om hem eens te beproeven,
Kwam zoo zijnen vriend bedroeven:
Hij kreeg spijs door eenen hond,
Waardoor God hem voedsel zond.
Als hij had zijn kracht hernomen,
Is hij in zijn land gekomen,
Waar hij aanstonds werd verrast,
En als bespieder aangetast.
Daar geraakte hij in boeien,
Waar men zijne deugd zag groeien,
Bleef gevangen vijf jaar lang,
Doch vond troost in 't zwaar bedwang.
Hij werd dan tot zijn behagen,
Zelf ook met de pest geslagen;
Doch, eer dat hij daaraan stierf,
Hij voor ons van God verwierf,
Dat ieder die zijn' hulp zou vragen,
In deez' schrikkelijke plagen,
Zou verlost zijn van de kwaal,
't Geen gebeurd is menigmaal.

v. Bid voor ons, heilige Rochus!

R. Opdat wij mogen waardig worden der beloften
van Christus.

G E B E D.

Wij bidden U, o Heer! die den zaligen Rochus hebt beloofd, dat degenen die hem zouden bidden en aanroepen, op geenerlei wijze van de pest zouden geraakt of besmet worden; dat wij, die hem in onzen nood aanroepen, door zijne voorspraak van de pest en doodelijke smarten des lichaams en der ziel mogen bevrijd worden. Door onzen

Heer Jesus Christus, uwen Zoon, die met U leeft en heerscht, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Ziet wat gij kiest, eer dat gij verliest.

Twee zaken stelt u voor de Heer,
Gij kunt kiezen naar begeer:
Of eeuwiglijk met hem te zijn,
Of eeuwig in de helsche pijn.
Hij wil u helpen, helpt gij meê,
Dit hangt van u, zijt gij tevreê;
Kies wat gij wilt, 't is in uw macht,
Maar eer gij kiest, wees wel bedacht.
Van deze keuze hangt het al,
Wat baten of wat deeren zal,
Of eeuwig blij, of in 't geweën,
Voor uwe ziel, ge hebt maar één:
Tel toch zoo dure zaak niet licht,
Maar denk aan 't overgroot gewicht:
Want van Gods oordeel en de hel,
Valt hiernamaals geen appel.
Daarom zie wel toe wat gij doet,
En denk altijd: het gaat voor goed;
Als daar het vonnis is gegaan,
Is het voor eeuwig afgedaan.
Gij zegt: er is daarna nog tijd;
Ik vraag, van waar die zekerheid?
Heeft God u uitstel toegezeid,
Of zijt gij meester van den tijd?
Of zijt gij met den Heer zoo wêl,
Dat hij maar wacht naar uw bevel?
Hebt gij met 't leven een verdrag,
Of zoo den dood in uw ontzag?
Het is zoo niet, gelijk gij ziet;
Ik bid u toch, bedrieg u niet;
Ja, schrik integendeel en beef,
Als gij bedenkt hoe dat gij leeft.
Zie eens hoe dat uw zaken staan,
Eer dat gij in 't gerecht zult gaan;

Daar is geen vaste uur nog tijd,
Men is daar streng en scheldt niet kwijt.
Het gaat daar erg, geloof het mij,
God is daar rechter en partij;
En wat nog 't allerzwaarste is,
Gij spreekt daar zelf getuigenis.
Noch goed, noch kwaad en zwichten nu,
Uw' werken, die betichten u,
Zijn deze goed, zij roemen u,
Maar zijn ze kwaad, zij doemen u.
Wat helpt toch aardsch geluk en vreugd,
Als gij te kort schiet in de deugd,
Als gij, in Josaphats vallei,
Zult moeten staan ter linker zij',
En dan, van God vermaledijd,
Ter helle vaart voor de eeuwigheid!
O eeuwig, eeuwig! bedenk het wel,
Dat is voorwaar geen kinderspel!
Bedenk het wel wat gij nu kiest:
Hij waagt te veel, die 't al verliest!
O speel toch niet met 't eeuwig vuur,
Uw ziele wagen is te duur.

Verzint, eer gij begint

Wie kan leven zonder beven,
Die beneden 't sterven staat,
Waar genuchten zoo haast vluchten,
En het leven u verlaat!
Gij zult sterven en bederven,
En verwerven loon naar werk;
Wil uw zinnen dan verwinnen.
En steeds hooren naar Gods Kerk.
Wilt gij rusten, toom uw lusten,
Die bederven uw gemoed;
Wil het vleien toch vermijden'
Dat uw' ziel den doodsteek doet.
Al dat kwelen, al dat spelen,
Harten stelen, vóór en na,
Mag behagen twee drie dagen,

Maar de wroeging komt te spa.
 Konden uren eeuwig duren,
 Daar 't bezuren nimmer zag;
 Het vermaken mocht wat smaken,
 Maar na het staken komt de slag.
 Dan is 't knagen, dan is 't klagen,
 Dan is 't vragen om respijt,
 Als de jaren u bezwaren,
 Als verloren is de tijd;
 Als 't vermijden; als 't verleiden,
 Als 't verblijden is gedaan,
 Dan komt scheiden, dan is 't schreien.
 't Eeuwig weenen komt dan aan.
 Als het leven gaat begeven;
 En bedreven de ijdelheid,
 Dan komt droefheid en berouwen,
 Dan beschouwt men de eeuwigheid:
 Want uw vleien, dat het schreien
 Zal verbeiden, is te laat:
 Wil dan peinzen om te reizen,
 En neem wijzen raad voor daad.

*Gebed om van God eenen zaligen dood te
verwerven.*

Genadige Zaligmaker, Jesus Christus! Heer
 van leven en dood, om Wiens wille wij leven en
 sterven: ik bid U, door uwen heiligen en aller-
 bittersten dood aan het hout des kruises, dat uwe
 tweede komst in het uur des doods mij niet sla-
 pend vinde, traag en onbereid, maar wakende en
 daar wel op bedacht. Laat toch niet toe dat ik
 zonder een oprecht leedwezen en volmaakte liefde
 tot U uit het leven scheide, of door eenen on-
 voorzienen dood uit deze wereld gerukt worde;
 maar verleen mij, dat ik gewapend en versterkt
 in het waarachtig christelijk geloof afsterve, met
 eene grondhartige droefheid over mijne zonden,

a eene rechtzinnige biecht en geheele voldoening. Geef mij dat ik alsdan mag ontvangen het aller-eiligste Sacrament des Altaars en het heilig Oliesel, wanneer alle andere dingen mij zullen gegeven, die men toch op deze wereld slechts voor eenen korten tijd bezit. Gij, die bij uwe uitverkoornen altijd verblijft, verlaat mij niet, bijzonder in dien uitersten nood, als men met den duivel moet worstelen. Doe mij alsdan door uwe heilige engelen bijstaan, en mij door hunne voorpraak tegen alle bekoring beschermen: dat zij mij in mijne pijnen versterken. Laat de deugden van geloof, hoop, liefde en lijdzaamheid de overhand in mijne ziel hebben, opdat ik mij met een welgesteld gemoed in uwe handen moge bevelen, met eene heilige gedachte moge ontslapen en gerustelijk ingaan in het rijk, 't welk Gij ons met zoo zwaren arbeid en gruwzame pijnen hebt bereid. Denk toch eens op mijne zondige ziel, goedertierene Zaligmaker! Gij die den bouwhebbenden moordenaar uw hemelsch Koninkrijk toegezegd en genadiglijk verleend hebt, al was het dat hij zich eerst op het laatste oogenblik zijns levens tot U keerde. Vergun mij dat ik met hem uit uwen gezegenden mond de troostvolle woorden hoore: heden zult gij met mij wezen in het Paradijs. Amen.

Gebeden om eenen goeden dood te verkrijgen.

ô God! Gij zijt alleen de Heer van mijn leven. Ik weiger niet heden te leven, maar ik begeer niet te leven, indien ik mijn leven voor en tot uwe eer en dienst niet zoude besteden. Is het dat Gij mij ook gebiedt van daag te sterven, opdat ik U moge zien, ik zal met U sterven,

opdat ik eeuwig met U moge leven. Ach! dat in mij, door mij, wegens mij, en wegens al het mijne uw allerheiligste wil geschiede, in den tijd en in de eeuwigheid.

Mijn hart is bereid, o God! mijn hart is bereid; Heer! wat wilt Gij dat ik doe? Heer! wat wilt Gij dat ik lijde? Heer! wat wilt Gij dat ik worde? Wij bidden U, o Heer! word verzoend op het ontvangen onzer overgevingen, en trek genadig onzen wederspannigen wil tot U.

Het is mij leed, en het is mij leed uit gansch harte, dat ik U ooit vergramd heb, o mijn God! omdat Gij goed en heilig, mijne liefde en mijn God zijt.

Ik bid U, o Heer! dat de vurige en versterkende kracht uwer liefde mijnen geest van alles wat onder den hemel is afrukke, opdat ik uit de liefde van uwe liefde leve, en door de liefde van uwe liefde sterve; aangezien Gij, God, mensch geworden zijnde, uit liefde en ter liefde van mij U verwaardigd hebt te leven en te sterven.

Heer Jesus Christus! om de bitterheid des doods, dien Gij voor mij aan het kruis hebt geleden, bijzonder in het uur toen uwe allerheiligste ziel uit uw gezegend lichaam gescheiden is, bid ik U, ontferm U over mijne ziel bij haren uitgang, en geleid haar tot het eeuwige leven. Amen.

Verlos ons, Heer, van eenen haastigen en onvoorzienen dood, door uwe groote barmhertigheid.

Als wij zullen sterven, verlos ons, Heer, van eenen kwaden dood, door uwe groote barmhertigheid.

Als wij zullen sterven, verlos ons, Heer, van

alle zonden, door uwe groote barmhartigheid.
Als wij zullen sterven, verlos ons, Heer,
van alle listen des duivels,
Als wij zullen sterven, verlos ons, Heer,
van alle schrik en vrees,
Als wij zullen sterven, verlos ons, Heer,
van bekoring, mistrouwen en wanhoop,
Als wij zullen sterven, verlos ons, Heer,
van den geest van laatlunkendheid,
Als wij zullen sterven, verlos ons, Heer,
van de verharding des harten,
Als wij zullen sterven, verlos ons, Heer,
van de macht des duivels,
Als wij zullen sterven, verlos ons, Heer,
van de pijnen der helle,
Als wij zullen sterven, verlos ons, Heer;
van alle aanloksels der wereld, des duivels en des vleesches,
Heer, geef aan ons, stervende, dat wij ontvangen mogen de heilige Sacramenten,
Heer, geef aan ons, stervende, overvloedigheid van uwe goddelijke genade,
Heer, geef aan ons, stervende, een volmaakt berouw,
Heer, geef aan ons, stervende, eene vaste hoop en allerzekerst geloof,
Heer, geef aan ons, stervende, een brandende liefde,
Heer, geef aan ons, stervende, geduld en lijdzaamheid in de pijnen,
Heer, geef aan ons, stervende, sterkte tegen de aanvallen des duivels,
Heer, geef aan ons, stervende, eene volmaakte gelijkvormigheid aan uwen wil,
Heer, geef aan ons, stervende, eene allervu-

Door uwe groote barmhartigheid.

rigste begeerte om God te aanschouwen, door uwe groote barmhartigheid.

Heer, geef aan ons, stervende, den bijstand der altijd heilige Maagd Maria, de bescherming der Engelen, en de groote voorspraak van alle Heiligen, door uwe barmhartigheid,

Heer, geef aan ons, stervende, de gebeden en hulp des priesters, door uwe groote barmhartigheid.

Heer, Jesus Christus, Zoon van den levenden God, door uwe heilige menschwording, wees genadig voor onze zonden, en maak ons zalig, door uwe groote barmhartigheid,

Door uwe geboorte, dat mijne ziel sterve den dood der rechtvaardigen,

Door uw doopsel en heilig vasten,

Door uwen heiligen ijver en werkzaam leven,

Door uwen honger, dorst en uw waken,

Door uw zuchten en uitroepen,

Door uwe allerbitterste tranen,

Door den allergrootsten schrik en droefheid des harten,

Door uw bloedig zweet,

Door het zamenbinden uwer handen,

Door uwe versmading, kaakslagen en bespottingen,

Door de allerpijnlijkste wonden der geeseling,

Door uwe doornen kroon en dierbaar bloedvergieten,

Door uw heilig kruis en lijden,

Door de gal en azijn, welke Gijgesmaakt hebt,

Door uwe vijf wonden,

Door uwen heiligen doodstrijd,

Door uwe allerheiligste ziel, in de handen des Vaders bevolen, en voor de verlossing

Dat mijne ziel sterve den dood der rechtvaardigen.

der wereld van het lichaam afgescheiden, dat
mijne ziel sterve den dood der rechtvaardigen.
Door uwen dood en uwe begrafenis,
God, hemelsche Vader,
God Zoon, Verlosser der wereld,
God, heilige Geest,
Heilige Drievuldigheid, één God,
Door de ingewanden uwer barmhartigheid,
Door de verdiensten en voorspraak der aller-
heiligste Maagd en Moeder Gods Maria,
Door de voorspraak der heilige Engelen en
Aarts-engelen,
Door de verdiensten en voorspraak der hei-
lige Apostelen en Evangelisten,
Door de verdiensten en voorspraak der hei-
lige Martelaren en Martelaressen,
Door de verdiensten en voorspraak der hei-
lige Bisschoppen en Belijders,
Door de verdiensten en voorspraak der hei-
lige Leeraren,
Door de verdiensten en voorspraak der hei-
lige Monniken en Kluizenaars,
Door de verdiensten en voorspraak der hei-
lige Priesters en Levieten,
Door de verdiensten en voorspraak der hei-
lige Maagden en Weduwen:
Heilige aarts-engel Michaël, Engelen onze be-
waarders, en alle Orden der heilige gees-
ten, en gij, onze zalige beschermers N. N.
beschermt ons in den strijd, opdat wij niet
verloren gaan in het schrikkelijk oordeel,

Dat mijne ziel sterve den dood der rechtvaardigen.

En gij, o Maria, Moeder en Maagd, wonder-
bare Moeder, vertroosteresse der bedrukten,
Koningin aller Heiligen, spreek voor ons, opdat

onze ziel, zonder eenige vlek der zonde, straf of schuld, van de engelen verdiene opgenomen en geleid te worden naar het vaderland in het hemelsche paradijs. Amen.

*Vriendelijke aanspraak tot Christus, onzen Rechter,
om met hem vóór de ure des doods af te
rekenen.*

Ja, die dag zal eens verschijnen,
Aan de wereld lang voorzeid,
Als haar schoonheid zal verdwijnen,
En in asch zal zijn geleid.
Dag van gramschap, dag van oordeel,
Streng, schrikkelijke dag!
Want, dan niemand tot zijn voordeel,
Ook één woord meer spreken mag.
Welk een beven, wat al tranen
Zal men zien dan overal,
Als men hooren zal bij namen,
't Meest verborgenste geval.
Als 't geluid van de trompetten,
Die met eenen vreemden klank,
Zullen 't al in roeren zetten,
Ieder nopen tot den gang.
Uit de graven en de muren,
Zullen dooden voor Gods troon,
Tot verwond'ring der nature,
Gaan verwachten straf of loon.
't Is er al, de Rechter mede
Is gezeten op den troon;
Alle zonden, werk en zeden,
't Komt gewis nu al ten toon;
Zie, het boek van ieders leven,
Komt te voorschijn eerst vooral —
Alles staat hier opgeschreven,
Zelfs 't verholenste geval. —
Wat zal ik, zondaar, alsdan maken
Tot wien neem ik mijnen loop?

'k Hoor den goeden hier ook raken,
't Schudt en heeft al overhoop;
Groote Heer, vol van genade!
'k Vlucht in uwen zoëten schoot,
Nooit is het toch bij U te spade,
O verlos mij van den dood!
Ik ben ook een van die menschen,
Ach, gedenk het, Jesus zoet!
Voor wie Gij, naar uwe wenschen,
Hebt gestort uw dierbaar bloed.
Uw vermoeidheid, kruis en lijden,
Waar ik mede ben bezocht,
Zijn getuigen, te allen tijden,
Dat ik duur ben ingekocht;
Laat die pijn, laat al dat lijden,
Laat dat bloedig kruis, voortaan,
Dat er duizend doet verblijden,
Voor mij niet verloren gaan!
Geef dat wij de zonden derven,
Goede Jesus! doe gena,
Eer de dag komt van te sterven,
Eer het namaals wordt te spa.
Ik, o Heer! beken mij schuldig,
Schaamte maakt mij heel vermijdt;
Lieve Rechter! wees geduldig!
Zeg: ik scheld u eeuwig kwijt.
Magdalena, door berouwen,
Heeft uw gunsten ras beproefd,
En des moorders vast vertrouwen
Naar den hemel niet getoefd.
Waarom zal ik min verwachten?
Wordt mijn bede niet verhoord?
Uwe goedheid kan met machten,
Mij verlossen door uw woord.
Zie, de plaats waar ik moet wezen,
Ze is aan uwe rechter zij;
Waar uw' schaapjes, uitgelezen
Uit de bokken staan, gansch vrij.
Ach! laat mij daaronder schuilen,
Schenk mij ook het eeuwig goed:

Laat de duivels eeuwig huilen,
 Met al hun verspeeld gebroed.
 Vol berouw kom ik dan vragen,
 Diep vernederd van gemoed :
 Wil toch zorg voor mij dragen,
 Als Gij mij hier scheiden doet.
 Is er oorzaak om te beven,
 Dit gewis gaat bovenal,
 Dat, om rekening te geven,
 Ieder weer ontwaken zal !
 Spaar dan, Jesus ! alle menschen,
 Breng hen liever, naar hun lust,
 Tot de vreugde die zij wenschen,
 In de nooit gestoorde rust !

Testament van eenen Christen,

*om dagelijks vóór de nachtrust en op het einde
 zijns levens te herhalen.*

Mijn lieve Jesus ! ik verlaat al de genoegens
 dezer wereld ; mijne ziel schenk ik aan mijnen
 lieven God, mijn lichaam aan de aarde en de
 wormen ; vrijwillig verlaat ik alle begeerlijkheden
 dezes levens, alle aardſche dingen, welke niets
 anders zijn dan ijdelheid.

Alle zonden zijn mij van harte leed ; ik ver-
 zaak dezelve, omdat zij U mishagen, mijn God,
 die ik boven alles bemin, die eene oneindige
 liefde waardig zijt.

Ik vergeef, ter liefde Gods en uit den grond
 mijns harten, aan al mijne vijanden.

Ik geloof in éenen God, die één is in zelf-
 standigheid en in wezen, drievuldig in persoon :
 Vader, Zoon en heilige Geest, en dat de eenige
 Zoon Gods, Jesus Christus, de tweede persoon

der heilige Drievuldigheid, voor mij is mensch geworden, zijnde Verlosser en Zaligmaker der wereld, looner van het goede en straffer van het kwade, welke van eene oneindige goedheid en wijsheid is.

Ik geloof vastelijk alles wat de ware katholieke en apostolieke Kerk mij voorhoudt om te gelooven.

Ik hoop van de goddelijke goedheid vergiffenis van al mijne zonden, de genade Gods voor al mijne woorden, werken en gedachten, en hiernaals het eeuwige leven.

Ik bemin U, mijn God! uit geheel mijn hart, uit geheel mijn gemoed, uit al mijne krachten, omdat Gij de opperste en oneindige goedheid zijt.

Ik onderwerp mij geheel aan al hetgeen God door zijnen allerheiligsten wil over mij gelieft te beschikken. Ik ben bereid alles te doen, te lijden, te leven en te sterven, zoo als God het wil en het hem behagen zal.

Ik beveel mijn lichaam en mijne ziel aan de voorspraak der roemwaardigste Maagd Maria, mijne liefste moeder en voorspreekster; aan den bijstand van den heiligen Josef; aan de gebeden van mijnen heiligen beschermer N. N., aan de bescherming van mijnen engel-bewaarder, en aan de hulp van alle Heiligen; opdat zij mij willen bijstaan in het uur des doods. Amen.

Mijne laatste woorden zullen zijn: Jesus, Maria, Josef!

In hunne armen wil ik leven en sterven; en als mijne tong deze heilige namen niet meer kan uitspreken, zoo zal ik dit doen met mijn hart: en zoude mijn verstand mij ontbreken in het uur des doods, zoo verklaar ik nu voor den toekomenden tijd, en zeg:

JESUS , MARIA , JOSEF .

ô Mijn God! in uwe handen beveel ik mijnen geest. Amen.

VERZOEK OM DE ZEVEN GAVEN DES HEILIGEN GEESTES ,

MET EENIGE KRACHTIGE GEBEDEN VOOR ALLE
GODVREEZENDE ZIELEN.

Aanbidding van den heiligen Geest.

ô Ongeschapen God! o aanbiddelijke, heilige Geest! aanzie het maaksel uwer handen, dat naar uw heilig beeld geschapen is, dorstig naar de instorting uwer zeven gaven en overvloedige genaden. Kom en verlicht het duister verstand van uwen slaaf door eene oprechte wijsheid, opdat ik U diene en aanhange in den geest van onthechting van al hetgeen aardisch en tijdelijk is, in eene volle versterving en verlating van mijzelven en mijnen wil, om geheel voor U te leven. O goddelijke zon! doorstraal het binnenste mijner lauwe ziel, want ik wensch naar U met duizend verzuchtingen; zie op mij neder en ontferm U mijner, mijn God. Amen.

VERZUCHTING OM DE ZEVEN GAVEN DES HEILIGEN
GEESTES TE VERKRIJGEN.

De gave van Wijsheid.

ô Goddelijke Geest, die één zijt met den Vader en den Zoon: kom en stort in mij de gave van wijsheid; opdat ik het kwaad verfoeije en

het goede omhelze. Kom, o Liefhebber van alle deugden ! schep in mij een nieuw en vroom hart, opdat ik het verschil van het eeuwige en tijdelijke kenne en bevatte. Kom, o allerwijste Meester ! leer mij, onwetende, uwen heiligen wil kennen en volbrengen, al de dagen mijns levens. Kom, o Bron van alle goed ! wasch mij in het bloed van mijnen Verlosser en Zaligmaker. Kom, o goddelijke Heelmeester ! genees mijne wonden, en verlicht mijne duistere oogen, opdat ik U kenne en beminne. Kom, o sterke Almogendheid ! verhef mijn traag hart tot U, en doe mij walgen van hetgeen op aarde is. Kom, o goddelijke Zon ! verlicht mijn duister verstand en beweeg machtig mijnen wil, om U alleen aantehangen.

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest; gelijk het was in den beginne, en nu, en in de eeuwigheid der eeuwigheden. Am.

De gave van verstand.

ô Allerheiligste Majesteit ! stort in mij de gave van een oprecht en goed verstand; om U alleen te zoeken, alles buiten U te versmaden, en U alleen aan te hangen. O eenige troost der zielen ! waarom verbergt Gij U voor uw schepsel, dat zonder U niets kan ? O liefderijke, goede God ! doorgrond het binnenste van uw arm schepsel en trek mij tot U. O allerbarmhartigste Vader der armen ! kom en maak mij rijk door uwe onwaardeerbare schatten; want mijne ziel wenscht naar U. O allermildste Gever der gaven ! zonder U is er niets in mij, zelfs geen goede gedachte : kom en verlicht mijn verstand en verhef mijne gedachte tot U.

ô Ongeschapene Wijsheid! kom en zuiver mijne meening van allen eigenbaat en ijdel en roem.

ô Leven dat daar altijd vloeit, in den Vader en den Zoon; vloeit toch in het binnenste mijner ziel door eene volmaakte liefde. Eere zij den Vader, enz.

De Gave van Raad.

Ik aanbid U, o goddelijke heilige Geest; stort in mij de gave van raad, opdat ik, naar uw welbehagen, de deugden op het allervolmaaktste moge oefenen.

ô Goede Meester! aanzie met uwe minzame oogen mij, blinde en onwetende, en leer mij den korten tijd dezès levens naar uw behagen ter zaligheid besteden.

Kom, o zoete liefde des Vaders en des Zoons: heilig mijne ziel tot uwen heiligen tempel en voorstede.

ô Allersterkste God! kom en doe mij dapper alle bekoring en bedrog des duivels overwinnen.

Kom, o goede Vader! doe mij van harte alle ongelijk vergeven, gelijk ik van U vergiffenis begeer, en wees barmhartig jegens allen die mij hebben misdään. Kom nu, Bruidegom mijner ziel, laat mij U alleen uit alle krachten mijner ziel beminnen, en mijnen naaste om U.

ô Allerwijsste Raadsman! laat mij kennen wat uwe Majesteit van mij begeert, opdat ik uwen wil uit liefde volbreng. Eere zij den Vader, enz.

De Gave van Sterkte.

Kom, o God, heilige Geest! geef mij de gave van sterkte, opdat ik den duivel, de wereld en het vleesch overwinne.

ô Sterke God! overwin in mij al mijne kwade driften en bedorvene genegenheden, opdat ik U de korte dagen mijns levens in rust diene.

Kom, o goddelijke Geest! vernietig mijne traagheid, en geef mij eenen vurigen geest, om U volmaaktelijk dag en nacht te dienen.

O onoverwinbare God! laat mij de list en lagen des vijands kennen, opdat ik dezelve altijd kloekmoedig moge verachten.

Kom, God, heilige Geest! geef mij eenen walg van al wat aardsch en vergankelijk is.

ô Goede God! doe mij U kennen, opdat ik alles versmade ter liefde van U.

Kom toch, allersterkste Heer! versterk mij, opdat ik in voorspoed mij niet verheffe, en in tegenspoed mij niet te zeer bedroeven, maar U in alles moge aanhange.

Eere zij den Vader, enz.

De Gave van Wetenschap.

Kom, o God, heilige Geest! stort in mijn hart de gave van wetenschap, opdat ik het goede en het kwade onderscheide, om het eene te beminnen en het andere te verachten, opdat ik moge komen tot de eeuwige zaligheid.

Kom, o allerzoetste rust der ziel! maak mijn hart zoo kalm, dat gij daarin behagen vindt; o eenige begeerte, zonder u zal ik altijd onvoldaan blijven, want niets kan mij verzadigen dan gij alleen.

Kom, o allerzoetste vertrooster! bewoon mijne ziel door uwe zoete tegenwoordigheid.

O heilig licht! verlicht het maaksel uwer handen, om uwentwille, want zonder u blijf ik in duisterheid.

Kom, o Heiligmaker! maak mij naar ziel en lichaam heilig volgens uwen wil.

ô Alwetende oogen van den Alziende! doorziet het binnenste mijner verborgene gedachten en zuivert er in wat U mishaagt.

Eere zij den Vader, enz.

De gave van Godvruchtigheid.

ô Allerzoetste heilige Geest! ik werp mij voor uwe voeten, en bid U om eene oprechte godsvrucht.

Kom, o goede Meester! leer mij U altijd in geest en in waarheid aanbidden.

Kom, o allervurigste Vlam! verniel mijne groote lauwheid door het vuur uwer heilige liefde.

Kom, o vinger Gods! schrijf in mijn hart de goddelijke lessen van uwen heiligen wil.

Kom, o barmhartige Samaritaan! genees mijne wonden met de olie eener oprechte godsvrucht en zoetigheid.

Kom, o hemelsch Licht! verlicht mijne duisterheid, opdat ik U kenne en beminne.

Kom, o goddelijke Liefhebber! stort in mij de godsvrucht, die alle vermaak te boven gaat, waarin mijne ziel en lichaam mag overvloeien.

Eere zij den Vader, enz.

De gave der vreeze Gods.

Kom, o heilige Geest! stort in mij eene heilige vrees, opdat ik U niet door eene vrijwillige zonde vergramme.

ô Sterke Almogendheid! bewaar mijne ziel voor het allergrootste kwaad, de zonde; laat mij liever duizendmaal sterven, dan U eens te vergrammen.

Kom, o genadige Rechter! vergeef al mijne zonden, die ik in geheel mijn leven begaan heb.

Kom, o Vader der armen! wil het maaksel uwer handen, dat naar uw beeld geschapen is, niet verlaten.

Kom, o allerzoetste Licht des harten! verlicht mijn geweten en alle gewetens die verduisterd zijn.

Kom, o Zon der rechtvaardigheid! verwarm het binnenste van mijn koud hart, en doe het smelten in tranen van een oprecht berouw, uit zuivere liefde tot U.

Kom, o mijn Schepper en Zaligmaker! geef mij eene heilige vrees en tevens eene volmaakte liefde, en al wat mij noodig is ter zaligheid: een zalig leven en een heilig sterven.

Eere zij den Vader, enz.

Gebed tot God den heiligen Geest.

Almachtige, eeuwige God! die één met den Vader en den Zoon in hunne zelfstandigheid zijt: aanzie uwe schepselen, door uwe handen geschapen, en door den kostbaren prijs van het heilig bloed van den eenigen Zoon Gods verlost; wil zoo een kostelijk pand niet verachten, want zonder U kan ik niet eene goede gedachte, niet het minste goed uitwerken, noch zalig worden.

Kom dan, o goede Geest! verlicht mijn verstand, beweeg mijnen wil tot het goede, geef mij uwe zeven gaven in volheid, doorwond het binnenste mijner ziel, en maak mij dronken van dien wijn, waarvan de Apostelen op den Pinksterdag dronken waren; opdat ik, geheel vervuld van U, niet meer dorste naar hetgeen aardsch en vergankelijk is.

*Verzoek om genade tot God den heiligen Geest,
om een zalig beroep te verkiezen.*

Vader der barmhartigheid, die mij hebt geschapen, toen ik een lauter niet was, opdat ik, U toebehoorende, U in dit korte leven zoude dienen naar uwen heiligen wil, en dan hierna U bezitten in eeuwigheid: o alwetend oog van mijnen God! Gij weet in welken staat ik het beste mijne zaligheid zal kunnen bewerken. Ik bid U derhalve, o minzame Vader! verlicht mijn verstand, opdat ik uwen heiligen wil moge kennen, en kennende volbrengen tot mijn eeuwig geluk en zaligheid; dat ik mijnen eigenzin en kwade bedorvene genegenheden tot mijn eeuwig ongeluk niet volge. Roept Gij mij tot den zwaren last des huwelijks, ik zal het gaarne aanvaarden, alleen om aan uwen heiligen wil gehoorzaam te zijn en tot mijne zaligheid te komen; maar trekt Gij mij tot den geestelijken staat, om geheel voor U te leven en uit zuivere liefde uwe bruid te zijn, boven mijne verdiensten, zoo bedank ik U en bid om uwe krachtige hulp, om deze mijne taak en heilige roep wèl waar te nemen, tot mijn eeuwig geluk en zaligheid. Gij weet mijn God! hoe mijne ziel lijdt van zoo vele vijanden, die van alle kanten zoeken mijn geluk te beletten, te weten: de duivel, de wereld, als ook mijn eigen vleesch; maar, o goede God, strijd voor mij, en ik zal niet vreezen ongetrouw te worden.

Wil uwe Majesteit mij nog meer verheffen en mij boven duizenden, uit het gewoel der bedriegelijke wereld, in een klooster trekken, om zoo alleen hart aan hart met U te spreken, zoo

hoop ik dat Gij, mijn Heer! dit door uwe krachtige hulp en bijstand gelieft uit te werken; want dit kan niet geschieden zonder uwe bijzondere genade en goedgunstigheid: gelijk deze roeping de allerwaardigste is, zoo is ook de wederstand van alle zijden de allergrootste.

Daarom, indien uwe Majesteit mij de roeping geeft, zoo vertrouw ik ook, door uwe goedheid, gehoorzaam te zijn tot den dood toe. Wil mij dan ook eene goede uitkomst geven, aangezien ik U uit geheel mijn hart begeer getrouw te zijn; niet om mijnen eigen wil te volgen, maar den uwen; niet om eenig schepsel, maar uit liefde tot U, mijnen Schepper, die voor mij uit den schoot van uwen hemelschen Vader op de aarde zijt gekomen, om Hem gehoorzaam te zijn tot den dood des kruises. Ik wil mij derhalve ook ter liefde van U, geheel den korten tijd van dit sterfelijk leven opofferen, om mijn eeuwig geluk te verzekeren door eene vrijwillige offerande van mijne ziel met de drie krachten van mijn lichaam en van alles wat ik heb; ontvang o God! deze vrijwillige offeranden.

Kom, o God, heilige Geest! geef mij uwe krachtige genade, opdat ik het goede, dat Gij in mij hebt begonnen, met kloeken moed moge voltrekken, en dat ik niet alle moeielijkheid en opdraak vreeze, die mij zullen ontmoeten, eer ik zoo ver zal gekomen zijn; maar versterk mij met uwen bijzonderen Geest, opdat ik dit werk wel beginne, en wel eindige tot het uur van mijnen dood: dit bid ik U, door de voorspraak van Maria, de moeder van barmhartigheid. Amen.

*Gebed voor alle Jongelingen en jonge Dochters,
om eene zalige verkiezing.*

Voor de voeten uwer Majesteit werp ik mij ter aarde neder, o God, heilige Geest! en verzoek ootmoedig, dat Gij met uw goddelijk licht wilt verlichten al die jonge harten, die tot de jaren van onderscheid gekomen zijn; opdat zij uwen heiligen wil mogen kennen en volbrengen, tot hunne eeuwige zaligheid.

ô Goede God! verdrijf van hen alle duisternis en ijdele vrees, opdat zij uwe goddelijke Majesteit alleen mogen hooren en uwe roeping volgen, waar hun eeuwig geluk van afhangt. O liefderijke God! trek alle menschen tot U, opdat zij U hier mogen dienen, en hun leven zalig en gelukkig voleinden. Amen.

*Gebed tot de allerheiligste Drievuldigheid, en
eene Novene, om negen dagen te lezen, tot
het verkiezen van een beroep.*

ô Ongeschapen Drievuldigheid! ik aanbid U in geest en waarheid en bid U, door den naam en persoon van Jesus, dat Gij uwe oogen van barmhartigheid op mij wilt slaan, en uwen goddelijken wil en bevelen over mij wilt doen kennen; ook verzoek ik van uwe Majesteit, dat ik zonder uitstel van U genade moge verkrijgen. Dit bid ik, door de voorspraak van Maria, de moeder van barmhartigheid, en ook door het voorbidden van den H. Antonius van Padua (die bijstand in den nood), omdat ik, die uwe genade zoo menigmaal heb verzuimd, mij onwaardig acht van uwe goedheid verhoord te worden. Verlicht mijne duisternis, versterk mijne krankheid, doe al mijne vrees en

wederstand te niet, opdat ik uwen wil moge kennen, en dien kennende, volbreng; opdat ik met eene zuivere meening beginnende, een zalig einde moge hebben, om U te loven in eeuwigheid. Amen.

Driemaal Onze Vader, en driemaal Wees gegroet, ter eere van de allerheiligste Drievuldigheid.

Aanbidding der allerheiligste Drievuldigheid.

ô Allerverhevenste God! Schepper van het heelal, één in wezen en drievuldig in personen! ik, uw arm schepsel en verworpen slaaf, ik aanbid U met dezelfde aanbidding, lof en dankzegging, die de allerh. Maagd Maria in uwe tegenwoordigheid, te allen tijde in den hemel U bewijst, met welke ik mij en mijnen wil vereenige in alle oogenblikken mijns levens, tot in eeuwigheid, en ware het in mijne macht, zoo zoude ik dat doen door alle redelijke schepselen, die geweest zijn, nu zijn en komen zullen. Ontvang, o Heer! de goede begeerte van uwen staat, en trek mij met alle schepselen tot uwe heilige liefde.

Gebed om de goddelijke liefde te verkrijgen.

Vader van alle barmhartigheid en God van alle vertroosting! het is U aangenaam te zijn met de kinderen der menschen. O liefde! Gij begeert dat ik U zal beminnen, en mijne ziel wenscht en verzoekt met begeerte, dat Gij mijn hart met dit heilig vuur wilt ontsteken. Ik verzoek U, ik bid uwe Majesteit uit al mijne krachten, doorwond mijn binnenste met uwe heilige liefde, maak mij als dronken van dezen allerzoetsten wijn; opdat ik U, mijn God, altijd in mijn geheugen mag heb-

ben, en dat ik in mijn doen en laten niets zoek dan uwe meerdere eer, uit zuivere liefde tot U. O God! wie U niet zoude liefhebben, omdat Gij zijt die Gij zijt, die leeft niet in de liefde. O goede God! omdat ik mij zoo onbekwaam ken om U ten volle te beminnen, zoo wil ik mij vereenigen met de Moeder van Jesus, en zoo, met haar vereenigd, wil ik U dag en nacht beminnen met hare liefde tot in eeuwigheid; en ik wensch zoo menigmaal als ik adem U alle eer en lof te geven, die U ooit van eenig schepsel gegeven is, of kan gegeven worden; en zoo dikwijls als ik adem haal, bid en verzoek ik de allerzuiverste liefde, die een arm schepsel bezitten kan; en dit alles vraag ik ook voor alle Christenen. Mijn God en mijn Al! voor U is het volle bezit mijns harten. Amen.

Gebed tot de allerheiligste Maagd Maria, om eenen zaligen staat te verkiezen.

ô Maria, uitdeelster der goddelijke genade! verkrijg mij de genade bij God almachtig, dat ik den staat moge kennen, in welken God begeert dat ik hem al mijne levensdagen zal dienen. Tot dat einde draag ik u op mijn hart, mijnen wil en mijn verstand; wil dit, o mijne allerliefste Moeder, aan God aanbieden; ik verklaar, dat ik dien staat wil aanvaarden, welke God en u het alleraangenaamste zal zijn, en die tot mijne zaligheid mij van eeuwigheid is toegeschikt; opdat ik met u, na den korten tijd van dit leven, mijnen God moge genieten in eeuwigheid. Amen.

GEBEDEN

OPZICHTENS HET H. SACRAMENT DES HUWELIJKS.

Plichten der Getrouwden jegens elkander.

De plichten van den man zijn : ten eerste, zijne vrouw met eene zuivere liefde te beminnen, gelijk Christus zijne Kerk. Ten tweede, haar waarachtige genegenheid te bewijzen, haar te behandelen met eerbied en zachtzinnigheid; haar een goed voorbeeld te geven, voor haar te bidden; haar te onderwijzen, te beschermen en te troosten; haar kennis te geven van de huisselijke zaken en te zorgen voor het onderhoud des huisgezins.

Zij misdoen tegen deze plichten, die hunne vrouwen verachten, smadelijk aanspreken, die ze lastig vallen, enz. die haar beschouwen als dienstmaagden, die bijna alles doen volgens hunnen zin en zonder kennis van de huisvrouw; die het goed verkwisten; eindelijk, hetgeen het ergste van al is, die hunne vrouwen dwingen tot schandelijke ongeregeldheden, onrechtvaardigheden of andere zonden.

De plichten der vrouw zijn : in haren man den persoon van Christus te eeren, hem te gehoorzamen, en hem te leiden door zachtmoedigheid; voor hem te bidden, te letten op het huisgezin, niets aanmerkelijks weg te geven of onkosten te doen, zonder verlof.

Tegen deze plichten misdoen degenen, die den meester spelen, haar man verachten, van zijn

goedheid misbruik maken; die gedurig tegenspreken, enz.; die haren tijd met praten, spelen en wandelen verkwisten, en het inkomen verteeren met lekkernijen, ijdelheden en pracht.

De plichten der getrouwen tot hunne huisgezinnen zijn: te zorgen voor hunne zaligheid, hun een goed voorbeeld te geven, hun goedertierenheid en liefde te betoonen, hen te vermanen tot het gebed, tot het aanhooren van het woord Gods, tot het lezen van goede boeken, tot het ontvangen der heilige Sacramenten, enz. en hun daartoe tijd te geven. Verder hunne huisgenooten niet te verlaten als zij ziek zijn; hen aan te zien als hunne broeders in Christus, en als mededienaars van denzelfden Heer. „Gij, heer, zegt de H. Paulus, doe aan uwe knechten, hetgeen de rechtvaardigheid en beleefdheid vereischt, gedenkende dat gij eenen en denzelfden Heer in den hemel hebt.”

De plichten tot hunne kinderen zijn: eene christelijke opvoeding. Hiervan hangt het welvaren van alle staten af. Daarom gebruikt alle bedenkelijke middelen, om uwe kinderen te bewaren in de onschuld des doopsels. Leert hun de deugd door al uwen handel; spreekt hun van goddelijke zaken met eerbiedigheid, van de godvruchtigheid met smaak, van de zonde met schrik; bezorgt hun goede zielsbestuurders en geschikte meesters, heeren, huizen, scholen, winkels, woningen; maakt dat zij ten minste leeren lezen en schrijven, en dat zij zich oefenen in een goed handwerk; bewaart hen van de bedorvenheid der wereld en van de kwade gezelschappen, als van de pest; zorgt dat zij niets zien noch hooren, hetgeen de zuiverheid kan hinderlijk zijn. Ver-

draagt in hen geene kwade genegenheden. Laat ze niet liegen, niet wraakzuchtig, niet geldgierig zijn. Breekt hunne hoofdigheid, driftigheid, gulzigheid, enz. Kastijdt hen niet uit gramschap, maar uit liefde, volgens hunne fouten en hunnen ouderdom. Doet hen de straffen meer vreezen dan gevoelen; berispt hen niet zonder reden; bemint het eene kind niet boven het andere, dan alleen om zijne deugd; dwingt ze niet tot een beroep; leert hen 's morgens en 's avonds bidden op hunne knieën, en eerbiedig mis hooren; Leert ze ootmoedig, vriendelijk en gediensstig zijn, zelfs jegens hen die hun kwaad doen, en barmhartig tot de armen, latende door hen somwijlen eenige van uwe aalmoezen uitreiken.

Wacht u van bij uwe kinderen uwe driften te volgen, te vloeken, te kijven, of u te buiten te gaan in overdaad, lichtvaardigheid en ongeduld. Wacht u, verachtelijk van de deugd, en met hoogachting van de rijkdommen, van de eer, enz. te spreken, en van al wat de kinderen niet mogen navolgen. Houdt uwe dochters terug van de ijdelheid der kleederen, van de bals, komediën, opera's en andere gevaarlijke bijeenkomsten; van ijdele boeken en liedjes; van het spelen en verkeereren met jongelingen en zelfs met vrouwspersonen die slechts de ijdelheden der wereld en hare zinnelijkheid volgen. Om uwen kinderen de gelegenheid van vele zonden te benemen, gewent hen van jongs af tot het werk, en houdt ze gedurig bezig. Doch opdat de onderwijzingen, de goede voorbeelden en berispingen der ouders aan de kinderen mogen baten, moeten de ouders voor hunne kinderen veel bidden.

Eindelijk, dat alles is besloten in hetgeen de

heilige Geest van den ouden Tobias getuigt, te weten : dat hij zijnen zoon, van zijne kindschheid af, leerde God te vreezen en zich te onthouden van alle zonden.

Gebed van den Bruidegom, zoo voor zich zelven als voor zijne Bruid.

Heer, mijn God ! die het huwelijk, door U ingesteld, zoo hebt verheven, dat het een groot Sacrament en eene afbeelding van de vereeniging van Christus met zijne Bruid, de heilige Kerk, geworden is : Gij hebt mij, zoo ik vertrouw, door uwen geest aangedreven om dezen staat te aangaan ; ik bid U, geef mij dat ik mijne bruid (of bruidegom), gelijk uwen Apostel beveelt, eer bewijze. Geef mij eindelijk, dat ik met Tobias in waarheid moge zeggen : Gij weet, Heer, dat ik deze mijne zuster neme tot eene huisvrouw ; niet uit vuile lust : noch uit eenig ander verkeerd inzicht, maar uit enkele begeerte van nakomelingen te krijgen, die U in eeuwigheid loven. *Tob. 7.* Gij stelt mij in dezen staat als het hoofd der vrouw, gelijk Christus het hoofd zijner Kerk is. Geef mij, dat ik haar trouw bescherm, onderwijze en helpe, en aan haar, als het zwakste deel, eer bewijze ; geef mij eindelijk dat ik haar altijd beminne, niet met eene zinnelijke en heidensche liefde, maar heiliglijk en standvastig, gelijk Christus zijne Bruid.

Zend ook uwen zegen over mijne bruid ; versier haar met de evangelische deugden, die uwe heilige apostelen Petrus en Paulus aan de getrouwde vrouwen zoo ernstiglijk aanprijzen : de ootmoedigheid, onderdanigheid, getrouwheid, wijsheid en eenvoudigheid in kleeren ; de zedigheid en

naarstigheid in het christelijk bezorgen van het huisgezin en in het opkweeken harer kinderen. Geef haar, o Heer, de ootmoedigheid van Sara, de zorgvuldigheid van Rebecca, de minzaamheid van Rachel, de vruchtbaarheid van Lea; opdat wij, met vrede en minzaamheid, gezamenlijk voor het welzijn der huiszaken zorgende, onze kinderen in uwe vreeze opbrengen, en hiernamaals in uwe liefde met elkander eeuwig mogen vereenigd zijn. Amen.

Gebed van de Bruid, zoo voor zichzelf als voor haren Bruidegom.

God, die de vereeniging van man en vrouw, door U ingesteld, zoo wonderbaar hebt gezegend: sla genadiglijk uwe oogen op uwe dienaress, die, zich tot den huwelijken staat begevende, ootmoedig bidt om uwe bescherming. Maak door uwe genade, dat mijn juk zoet en vreedzaam zij. Doe mij de heilige vrouwen navolgen, die door hare wijsheid en minzaamheid, door hare getrouwheid en eerbaarheid, door hare onschuld en godvruchtigheid, door hare zorgen en naarstigheid, de vreugd en troost geweest zijn van hare mans, de steun des huisgezins, het geluk en welvaren van hare kinderen.

Geef aan mijnen bruidegom, uwen dienaar, wijsheid om zijn huisgezin wel te besturen, kloekmoedigheid in zijne werken, rechtvaardigheid in zijn bedrijf, rijnsheid en zachtmoedigheid in zijnen handel. Maak hem godvruchtig als Abraham, zuiver als Isaak, naarstig als Jacob, geduldig als Job, wijs als David, rechtvaardig als Tobias; Verdrijf van hem allen hoogmoed en twist, overdaad, nijdigheid, kwaad vermoeden, gierigheid

en andere zonden. Doe ons beiden de groote lessen van uwen Apostel gedenken, wanneer hij zegt: *dat het huwelijk eerlijk zij in alles, en het huwelijksbed onbevlekt.* (Heb. 13. v. 4.) Zend over ons uwen overvloedigen zegen; verleen ons de gewenschte vruchtbaarheid; vereenig onze gemoederen door eene kuische liefde, opdat wij elkanders lasten hier helpen dragen, en hiernamaals met onze kinderen in alle eeuwigheid U mogen aanschouwen. Amen.

Gebed van eene bevruchte vrouw.

Ik erken en loof U, o God, als den Schepper van de vrucht, die uwe dienstmaagd van uwe goedheid ontvangen heeft. Dit schepsel is niet bekwaam om U te bedanken, maar ik bedank U in zijne plaats, voor deze eerste en overgroote weldaad; en tot dankzegging offer ik hetzelfde aan uwe Majesteit op, naar het voorbeeld van zoo vele heilige moeders, alvorens ik het nog ken en ten volle bezitte. De smarten die ik dagelijks gevoel als dochter van Eva, en die ik nog verder zal moeten verduren, neem ik aan als eene rechtvaardige straf tot voldoening mijner zonden, en als een middel waardoor ik uwe barmhartigheid hoop te bewegen, om mij en ook uw schepsel in het aanstaande gevaar van ongeval te behoeden, hetgeen aan zoo veel ongelukkige kinderen overkomt, die eer zij geboren zijn, zonder het heilig doopsel te kunnen ontvangen, versmacht worden. O mijn God! verhoor het gebed eener moeder, die niets zoo zeer wenscht, dan dat de vrucht haars lichaams in het heilig doopsel geheiligd moge worden, om in alle eeuwigheid uwen grooten naam te loven. Am.

*Gebed door de ouders te bidden wanneer het
kind gedoopt is.*

Laat ons den lof des Heeren zingen, want hij heeft zijne macht en barmhartigheid in ruime mate aan ons betoond. Uwe barmhartigheid, o Heer, en niet de wil van ons kind, noch onze zorg, maar uwe barmhartigheid alleen heeft ons kind tot het heilig doopsel gebracht en van den duivel verlost. Het is eene gunst, die noch het kind, noch wij ooit hebben verdiend: eene gunst, waardoor ons kind niet alleen uit de hand van den vijand is verlost, maar daarenboven een tempel van den heiligen Geest; een lidmaat van Christus, een kind van den oppersten Koning en erfgenaam van zijn rijk is geworden.

Wie kan de grootheid dezer weldaden beseffen? wie kan U genoeg over uwe grootmoedigheid loven en danken? Dat uwe barmhartigheden en de wonderlijke daden, die Gij aan de kinderen der menschen doet U loven, o Heer!

Intusschen schenken wij U hetgeen wij van uwe hand hebben ontvangen weder. Ontvang deze levende, heilige, welbehagelijke offerande, die wij U doen van ons kind. Geef ons de genade, om dit kind, hetwelk nu het uwe is, zoo op te voeden, dat het altijd een tempel van den heiligen Geest blijve en steeds, door geloof, hoop en liefde met Christus vereenigd, de waardigheid der kinderen Gods tot het einde toe beware; opdat het na dit leven uw eeuwig rijk tot zijn erfdeel bekomme. Amen.

Gebed van eene moeder die haren kerkgang doet.

ô God, die door de vreugd der heilige maagd

Maria, de droefheid en smarten der geloovigen, die baren, in blijdschap hebt veranderd : sla uwe oogen op mij, uwe dienares, die met vreugd uwen heiligen tempel tot dankzegging inga, en verleen mij, dat ik na dit leven, door de voorspraak van dezelfde heilige Maagd, moge waardig zijn met mijne vrucht tot de eeuwige blijdschap te geraken. Amen.

Gebed van ouders, om hunne kinderen tot een christelijk leven op te brengen.

ô God! opperste Vader mijner kinderen, aan wien zij toebehooren en die mij den last hebt opgelegd hen in uwe vrees en liefde op te brengen : geef mij dat ik dien zwaren last wèl moge dragen, en die strenge verbindtenis wèl volbrengen, opdat zij de onschuld des doopsels door mijne onachtzaamheid niet verliezen. Geef mij sterkte, opdat ik in hen het kwaad, hetwelk zij tegen uwe wet mochten bedrijven, niet ongestraft late; en neem van mij de zwakheid des harten, die mij mocht beletten om hunne kwade neigingen te verbeteren.

Heer! ik belijd dat de zonden van mijn voorgaande leven, en ook de lichtvaardigheid waarmede ik mij tot het huwelijk heb begeven, mij deze genade onwaardig maken : maar ik bid U daarvoor met een grondhartig leedwezen om vergiffenis, wenschende door eene goede opvoeding mijner kinderen te vergelden, hetgeen ik in mijne jonge jaren heb misdaan. Ik bid U ook, o goevertierene Vader, gelief mijnen handel in het tijdelijke te zegenen, maar bewaar mij van de ongeregelde begeerten om hen rijk of groot te willen maken. Dat uwe vrees en liefde het voornaamste erfdeel zij, hetwelk ik hun nalate. Geef

dat het huisgezin, door uwe Voorzienigheid aan mij bevolen, een huis zij van godsdienstigheid, waar Gij gestadig geloofd en gezegend wordt, opdat wij U gezamenlijk in eeuwigheid mogen loven en aanschouwen. Amen.

Gebed van eene weduwe.

ô Heer! ik buig mij onder uwe heilige beschikking, die mij de medehulp onttrokken heeft, welke uwe goedheid mij had gegeven. Ik neem deze berooving van mijnen troost gaarne aan, tot eene zalige boete voor de zonden, die ik zoo menigmaal heb begaan, als ik tegen uwen wil vermaak en troost heb gezocht bij de menschen. Ik was door uwe wet aan mijnen man verbonden zoo lang hij leefde. Nu staat het mij wel vrij eenen anderen in den Heer te trouwen; maar Gij leert mij door uwen Apostel, dat ik gelukkiger zal zijn, indien ik zoo blijve gelijk ik nu ben. Verleen mij de genade, om mij dit te doen bevatten, om mij tot zoodanig leven genegen te maken, en om mij dezen staat heilig te doen beleven. Gij verfoeit, o God, die weelderige weduwen, die in wellust leven, en zegt dat zij al levende dood zijn. Verwijder dan van mij de dartelheid, en laat mijn genoegens slechts zijn, volgens het voorbeeld van de heilige weduwe Anna, U met vasten en bidden dag en nacht te dienen. Geef dat ik met Judith, voor U in het verborgen levende, mijnen troost in de eenzaamheid en in werken van boetvaardigheid vinde. Doe mij mijne hand openen voor de behoeftigen; doe mij letten op den handel en de zeden mijner huisgenooten, trachtende hun alle godsdienstigheid te leeren,

en mij zoo stichtelijk te gedragen, dat ik voor U en voor de menschen onberispelijk zij. Amen.

Gebed van maagden, om genade in haren staat te verkrijgen.

Eeuwige Wijsheid en Woord des Vaders, die uit eene maagd geboren zijnde, den maagdelijken staat tot de hoogste eer verheven hebt: ik bedank U met alle ootmoedigheid, dat Gij U verwaardigd hebt mij tot uwe bruid aan te nemen en mij onder het getal der God toegewijde maagden te stellen. Geef mij, o Heer, dat ik mij in dien verheven naam, of in het maagden kleedsel nooit verijdele; maar dat ik, volgens den geest van mijnen staat, getrouw moge wandelen. Doe mij de wereld versmaden, de stilzwijgendheid, de eenzaamheid en het verborgen leven liefhebben; doe mij mijn vermaak vinden in met U om te gaan in het gebed, en van U te hooren spreken in uw heilig woord. Doe mij de waarheid zoeken en opvolgen, uwe Kerk beminnen, en veel voor haar bidden. Geef dat ik ootmoedig, lieftallig, eerbiedig en vol van liefde moge zijn jegens alle menschen, en hen door een deugdzaam en heilig leven moge stichten. Dat ik in al mijnen handel eene wijze eerbaarheid, eene voorzichtige bescheidenheid, eene gestadige zachtmoedigheid en zuivere vrijmoedigheid doe uitschijnen. Doe mij zien dat de ootmoedigheid gevaar lijdt in den rijkdom, de godvruchtigheid in de bekommernis, de waarheid in het veel spreken, de matigheid in de maaltijden, de geest des gebeds in het gewoel der menschen, en de zuiverheid in een ieder en in alles te zamen. Doe mij door uwe liefde branden, buiten U niets beminnen, loffelijk leven;

zonder den lof der menschen te zoeken. Wees Gij alleen mijne eer, mijne vreugd, mijn behagen, mijn troost in droefheid, mijn raad in zwarigheid, mijne bescherming in ongeluk, mijne geduldigheid in lijden, mijne spijs in vasten, en mijn geneesmiddel in krankheid. Doe mij de heilige maagdom onbevlekt bewaren, alle geweld des vijands overwinnen, het vasten en versterven boven de vleeschelijke wellusten, het lezen en bidden boven de maaltijden en lekkernijen stellen; opdat ik door bidden gevoed, door onderwijzing vervuld, door waken verlicht zijnde, eene maagd moge wezen naar uw hart, heilig van lichaam en van geest.

Geef ook, bid ik U, aan mijnen zielbestuurder eene goddelijke wijsheid, opdat ik door zijne besturing gestadig volgens de waardigheid van mijnen staat wandele, en mij bereide om met eene brandende lamp U, mijnen Bruidegom, na dit strijdende leven te gemoet te gaan, en dat ik, de koninklijke deur van het koninkrijk der maagden vindende, tot de bruiloft van het Lam moge ingaan, om het overal op te volgen, en om, in eene altijddurende vreugd, den heiligen maagdenzang te zingen in eeuwigheid. Amen.

Gebeden voor Zieken.

1. Ik verklaar voor God almachtig, dat ik als kind van de heilige, katholieke en apostolieke Kerk wil leven en sterven, vastelijk geloovende al hetgeen zij gelooft en voorstelt om te gelooven.

2. Ik vraag ootmoedig vergiffenis van al mijne

zonden, die ik heb bedreven tegen God, tegen mijne naasten, tegen mijzelven, wetens of onwetens, groote en kleine, en van al degenen, welke mijne evennaasten door mijne schuld mochten hebben bedreven. Dit verzoek ik door de verdiensten van Christus, door de krachtige voorpraak der allerheiligste maagd Maria, van mijnen heiligen engel-bewaarder, mijne heilige patronen N. N. en van alle Gods lieve Heiligen.

3. Ik vergeef uit den grond mijns harten aan al degenen die mij hebben misdaan, en bid ootmoedig om vergiffenis voor allen, aan wien ik, met woorden of werken, ontstichting heb gegeven of die ik anderzins zou hebben gehinderd.

4. Ik bedank God voor alle bekende en onbekende weldaden, die hij mij in geheel mijn leven heeft bewezen, en die oneindig zijn. Ik wensch hem daarvoor in eeuwigheid te mogen bedanken. Tot dankzegging offer ik hem op geheel mijzelven, vereenigd met het lijden en de wonden van Jesus, zijnen Zoon.

5. Ik verzoek van nu af de bescherming van de heilige maagd Maria, van mijnen heiligen engel-bewaarder, van mijne heilige potronen N. N., en van alle Heiligen, biddende dat zij mij in mijn uiterste willen bijstaan, en voor mij verkrijgen een onwankelbaar geloof, eene vaste hoop, eene brandende liefde, eene diepe ootmoedigheid, eene volkomene onderwerping en geduld, en alle andere deugden die mij in het uur mijns doods noodig zijn.

6. Ik verzaak al de bekoringen en kwade gedachten, die de vijand mij alsdan zoude kunnen ingeven; tot het laatste toe wil ik aan satan en aan al zijne werken verzaken.

7. Ik beveel van nu af mijne ziel aan God, die haar geschapen, aan Jesus Christus, die ze door zijn heilig bloed verlost, en aan den heiligen Geest, die ze heilig gemaakt heeft. En indien ik in mijnen doodstrijd onbekwaam ware om mij met God te vereenigen, zoo offer ik hem van nu af, mijnen doodstrijd, mijne pijnen en benauwdheden op, vereenigd met die van Christus, tot vergiffenis mijner zonden. Ik werp mij, o Jesus, in uwe armen, en stel mijne ziel in uwe geopende zijde, opdat ze aldaar tegen de woede der hel-sche geesten moge bevrijd zijn. Amen.

Korte verheffing des gemoeds, tot troost der Zieken.

De Heer slaat en geneest; de Heer brengt ons tot den dood, en wederom tot het leven.

Wat zal ik tegenspreken? de Heer heeft het gedaan.

Wie mijn kruis niet opneemt, en mij niet volgt, is mijner niet waardig.

Ik groet u, ik omhels u uit geheel mijn hart, o dierbaar kruis!

Ik wensch niets anders, dan dat de Heer die begonnen heeft mij te slaan, voortga. Ik zal de woorden van den Heilige niet tegenspreken.

Er is niets geschied, dan hetgeen de Heer gewild heeft; zijn heilige naam zij gezegend.

Ik zal den Heer loven en danken ten allen tijde, en vooral nu, wijl hij mij uit liefde en tot welvaren mijner ziel bezoekt.

Heer! Gij wilt dat ik mijne ziekte heilig zal gebruiken; geef, o Heer, hetgeen Gij gebiedt, en gebied mij al wat U beliest.

Met liefde kus ik de straffende hand der goddelijke rechtvaardigheid; hoe hard zij mij ook sla,

zij slaat mij barmhartig; want hare slagen zijn minder dan mijne zonden.

Hetgeen Gij tot uwe Apostelen gezegd hebt, o Heer! namelijk, dat hun de geduldigheid noodig was, zie ik nu allerbest: geef mij die noodige deugd, opdat ik in lijdzaamheid mijne ziel bezitte.

Gelijk de pijnen, die ik met Christus lijd, overvloedig zijn, dat ook, o God, de vertroosting door Christus in mij overvloedig zij.

Heer! verhoor mij haastig, want ik ben benauwd.

Waarom zijt gij bedroefd, mijne ziel? waarom ontstelt gij u? Vertrouw op God, want ik zal hem nog loven. Hij is mijne vreugd en mijne zaligheid; Hij is mijn God.

Ik aanbid, o Jesus, de pijnen die Gij geleden hebt. Ik draag U mijne smart op, o mijn Verlosser, vereenigd met de uwe. Vereenig en smelt mijn leven, o Jesus, te zamen met het uwe.

Dat uwe smarten, o mijn Zaligmaker, de mijne heilig en verdienstelijk maken.

Als de zieke iets goeds hoort lezen.

Ik zal hooren, wat de Heer in mij spreekt. Hij zal mij troosten en helpen.

Gebeden die men voor de zieken zal doen.

ô God, die de bijzondere hulp en bijstand der menschelijke krankheden zijt: toon uwe krachtige genade over dezen uwen dienaar (dienares), opdat hij (zij) door uwen genadigen bijstand geholpen, wederom gezond aan uwe heilige Kerk vertoond moge worden.

Wij bidden U, Heer God! verleen aan dezen

uwen dienaar (dienares), dat hij (zij) eene gestadige gezondheid genieten moge naar ziel en lichaam en door de roemwaardige voorspraak der heilige maagd Maria, van de tegenwoordige droefheid verlost, de eeuwige blijdschap bekomme.

Heer! zie op uwen dienaar (dienares), die onder de zwakheid zijns (haars) lichaams zucht, en verkwik de ziel die Gij geschapen hebt; opdat hij, (zij) door uwe kastijding gebeterd, gewaar worde dat hij (zij) door uwe genezende hand geholpen is: door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Deze gebeden bestaan ten eerste, in eenige korte oefeningen van de voornaamste deugden, die den stervenden noodig zijn, en die men hun, zoo lang de geest niet bedwelmd is, stil, de eene na de andere kan voorhouden, hun nochtans tusschenbeide tijd latende om dezelve van harte te overdenken. Ten tweede, in andere gebeden die langer zijn, en die de heilige Kerk voor de stervenden doet. Deze dienen, om door de omstanders gebeden te worden, als de stervende zijn niterste nadert.

Oefening van Geloof.

Oppeerste Waarheid! ik geloof al hetgeen Gij ons door uwe heilige Kerk geopenbaard hebt.

Ik geloof dit alles, omdat Gij ons niet kunt bedriegen, en niet bedrogen kunt worden.

Mijn God! in dit geloof wil ik leven en sterven.

Oefening van Hoop.

Ofschoon mijne zonden groot en menigvuldig zijn, hoop ik nochtans, o mijn God, dat Gij ze

allen zult vergeven, en mij genade verleenen van tot het uiterste toe in uwe liefde te volharden.

Dit hoop ik, omdat Gij almachtig en barmhartig zijt, steunende op de verdiensten van mijnen eenigen Verlosser en Zaligmaker, Jesus Christus.

Oefening van Liefde tot God.

Ik bemin U, mijn God, uit geheel mijn hart, omdat Gij oneindig beminnenswaardig zijt.

Oefening van Liefde tot den evenmensch.

Ik bemin, mijn God, mijne evennaasten en zelfs mijne vijanden, om uwentwil.

Ik bid uit geheel mijn hart om vergiffenis, aan al degenen die ik vergramd heb, en ik vergeef ook van harte aan hen die mij kwaad willen of ooit kwaad gedaan hebben.

Oefening van Berouw.

Mijn God! het is mij uit geheel mijn hart leed, dat ik U ooit vergramd heb.

Ik verfoei mijne zonden, omdat zij uwe Majesteit mishagen, ik neem mij vast voor, met de hulp uwer genade, in uwen heiligen dienst te leven en te sterven, zonder U ooit meer te vergrammen.

Oefening van voldoening.

Om aan U, o goddelijke rechtvaardigheid, zoo veel ik kan te voldoen, aanvaard ik van harte den naderenden dood.

Het is billijk, dat de ziel die zich zoo menigmaal van God heeft afgescheiden, om hare driften op te volgen, nu ook van haar lichaam gescheiden worde.

Ik ben te zeer aan de schepsels gehecht geweest,
en daarom ben ik bereid die alle te verlaten.

Ik heb U, mijn God, vergeten toen ik leefde;
het is rechtvaardig dat ik nu ook van de menschen vergeten worde.

Al mijne zinnen hebben mij tot zonde gediend;
het is dus redelijk dat ik hun gebruik nu moet missen.

Litanie voor de stervenden.

*Antiph. Spaar, o Heer, Jesus Christus, spaar
uwen dienaar (uwe dienaressen), die Gij met uw
dierbaar bloed verlost hebt; wil toch niet eenwig
op hem (op haar) vergramd blijven.*

Heer, ontterm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Heilige Maria, bid voor hem (voor haar)

Alle heilige engelen en aartsengelen, bidt voor
hem (voor haar.)

Heilige Abel, bid voor hem (voor haar.)

Alle heilige kooren der rechtvaardigen, bidt voor
hem (voor haar.)

H. Abraham,

H. Joannes de dooper,

H. Josef,

Alle heilige oudvaders en profeten,

H. Petrus,

H. Paulus,

H. Andreas,

H. Joannes,

Alle heilige apostelen en evangelisten,

Bid voor hem (haar.)

Alle heilige leerlingen des Heeren, bidt voor hem
(voor haar.)

Alle heilige onnoozele kinderen,

H. Livius,

H. Stephanus,

H. Laurentius,

H. Bonifacius,

Alle heilige Martelaren,

H. Silvester,

H. Gregorius,

H. Augustinus,

Alle heilige bisschoppen en belijders,

H. Benedictus,

H. Franciscus,

Alle heilige monniken en kluizenaars,

Heilige Maria Magdalena,

H. Lucia,

Alle heilige maagden en weduwen,

Alle Gods lieve Heiligen,

Wees genadig, spaar hem (haar) Heer!

Wees genadig, verhoor hem (haar) Heer!

Wees genadig, verlos hem (haar) Heer!

Van uwe gramschap,

Van het gevaar des doods,

Van eenen kwaden dood,

Van de pijnen der hel,

Van alle kwaad,

Van het geweld des duivels,

Door uwe geboorte,

Door uw kruis en lijden,

Door uwen dood en uwe begrafenis,

Door uwe heerlijke verrijzenis,

Door uwe wonderlijke hemelvaart,

Door de genade van den heiligen Geest, den

Vertrooster,

Bid voor hem (haar).

Verlos hem (haar) Heer.

In den dag des oordeels, verlos hem (haar) Heer.
Wij zondaren, wij bidden U, verhoor ons.
Dat Gij hem (haar) wilt sparen, wij bidden U,
verhoor ons.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

Bij het sterven der kranken.

Vertrek, o christene ziel uit deze wereld, in den naam van God den Vader almachtig, die U geschapen heeft: in den naam van Jesus Christus, den Zoon van den levenden God, die voor U geleden heeft; in den naam van den heiligen Geest, die u is ingestort.

In den naam der engelen en aartsengelen, in den naam der troonen en heerschappijen, in den naam der cherubijnen en serafijnen, in den naam der heilige apostelen, in den naam der heilige martelaren en belijders, in den naam der heilige monniken en kluizenaars, in den naam der heilige maagden en van alle Gods lieve heiligen, zij heden uwe plaats in vrede, en uwe woning in het heilig Sion: door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Het kleine Officie der Overledenen.

Het is eene heilige en zalige gedachte, te bidden voor de overledenen, opdat zij van de zonden ontbonden worden. 2. Machab. Capitt. 12, v. 46.

Te Metten.

Ontfermt u mijner, ontfermt u mijner, ten minste gij mijne vrienden; want de hand des Heeren heeft mij geraakt.

Hoort, vrienden in dit uur
 Het zuchten en het kermen,
 Dat uit het vagevuur,
 Beweegt om te ontfermen;
 't Zijn zielen in den nood,
 In gruwelijke pijn,
 Die door den bleeken dood,
 Van ons gescheiden zijn.
 ô God! o eeuwig Goed!
 Fonteine der genade!
 Wil door des Heilands bloed
 De dorstigen verzaden,
 Verlossen uit hun pijn,
 En stellen in uw hof,
 Om daar met U te zijn,
 Te zingen uwen lof.

Te Laudes.

ô Jesus, zoete Heer!
 Gij daaldet neêr op aarde,
 Alwaar een Maagd zoo teêr,
 U naar de menschheid baarde;
 Opdat wij, door uw pijn
 En allerwreedsten dood,
 Eens zouden zalig zijn,
 Verlost uit allen nood.
 Help nu, door ons gebed,
 De zielen van die menschen,
 En laat hen zijn gezet,
 Ter plaatse waar zij wenschen:
 Met U in 's hemels troon,
 In eeuwiglijke vreugd,
 Die men daar krijgt tot loon,
 Als men hier leeft in deugd. Amen.

Te Priemen.

ô Liefde van mijn hart,
ô Bruigom, uitverkoren!
In 't stalleken vol smart,
Werdt Gij voor ons geboren,
Wij bidden, door uw pijn,
En door dien tranenvloed,
Wil toch genadig zijn,
De zielen met er spoed,
Die in het vagevuur,
Nog lijden en nog branden.
ô Jesus, Goedertierene!
Verlos hen uit haar banden,
Door uwe besnijdenis;
Door deze uwe pijn,
Geef haar vergiffenis,
En laat ze met U zijn. Amen.

Te Tertien.

ô Jesus, die als mensch
Gingt voor Herodes vluchten,
Voldoe nu aan den wensch,
Van die in 't vagevuur zuchten.
Door al dat Ge in dien tijd
Van 't leven hebt gedaan,
Scheld toch die zielen kwijt,
Laat haar in vreugde gaan.
Door uw benauwde borst,
En door uw bloedig zweeten,
Blusch toch der zielen dorst,
En wil hen nu eens heeten:
Gebroeders van uw rijk,
Tot in de eeuwigheid,
Dat Gij genadiglijk,
Hebt door uw bloed bereid. Amen.

Te Sexten.

Door al dat vreeslijk slaan,
Door al dat blôed en wonden,

Dat Gij hebt onderstaan,
 Aan de kolom gebonden,
 En door uw doornen kroon,
 Bespotting en verwijt,
 Scheld nu, o Godes Zoon,
 Der zielen schulden kwijt.
 Door 't dragen van uw kruis,
 Door al het slaan en stooten,
 Breng toch de zielen t' huis;
 Wil het getal vergrooten
 Van die daar boven zijn,
 Die in des hemels woon,
 Genieten uw aanschijn,
 En hebben God tot loon. Amen.

Te Nonen.

Door uwen wreeden dood,
 Dien Gij aan 't kruis kwaamt sterven,
 Verlos toch uit den nood
 En laat uw rijk beërven
 Die zielen, die gekocht
 Zijn met uw dierbaar bloed,
 En die Gij hebt gezocht.
 Geef haar dat eeuwig goed.
 Door al die bittere smart,
 Door 't zuchten en de tranen,
 Van uw lief Moeders hart;
 Wil nu den weg nog banen,
 Voor die nog zijn in 't slot,
 In 't heete vagevuur.
 Verlos hen, goede God,
 Geef haar de hemelvreugd. Amen.

Te Vesperen.

Door 't afdoen van uw kruis,
 En ook door uw begraven,
 Stel in uws Vaders huis
 De zielen, om te laven
 Den dorst die in haar is;
 Om 't aanschijn van den Heer,

Te hebben voor gewis,
Door 't troosten van uw Moeder,
Geef haar vergiffenis,
ô God, onze behoeder.
Door der Apost'len vreugd,
Als gij verreezen waart,
Door al hun reine deugd,
De zielen voortaan spaart. Amen.

TE COMPLETEN.

Doordien dat Gij nu zijt
Ten hemel opgevaren,
Maak met U gansch verblijd,
De vagevuursche scharen;
Door God den heiligen Geest,
Dien eens uw Vader zond,
Breng haar tot 's hemels feest,
In 't eeuwiglijk verbond.
Wil door onze lieve Vrouw,
En door haar heilig leven,
O Zone Gods, getrouw
Haar geven 't eeuwig leven.
Verlos uit 't vagevuur
De zielen toch, verlost,
Zij hebben trouwens duur
Aan 't kruis aan U gekost. Amen.

Beweegdicht.

Dag van gramschap, dag des Heeren,
Die heel de aarde in asch zal keeren,
Naar Sibyl en David leeren.

Wat een schrik zal elk ontwaren,
Als de Rechter neer zal varen,
't Al ten streng verhoor vergâren.

Een bazuinslag, vreemd van toone,
Dreunt er door der dooden wone,
Daagt hen allen voor zijn troone.

Dood, natuur, verslaan en beven
Als het schepsel zal herleven,
Om Hem rekenschap te geven.

't Schuldbboek wordt er aangedragen,
Dat van alles zal gewagen,
Waarom 't vonnis wordt geslagen.

Is de Rechter dan gezeten,
Wat er schuilt wordt klaar geweten,
Niets blijft strafloos of vergeten.

Wat zal ik, rampzaalge, spreken?
Wien mij dan ten voorspraak smeeken,
Als rechtvaardigen verbleeken?

Gij die, schrikbre Gloriekoning!
Zaligt uit genâbetooning.
Heilbron! geef me uw zaalge woning.

Goede Jesus! wil gedenken,
Dat Ge om mij U zelf' kwaamt schenken,
Wil mij dan ter hel niet wenken.

Moê zat Gij van me op te sporen,
't Kruis ook hebt Ge om mij verkoren:
Zóóveel werk zij niet verloren.

Rechter der gerechte wrake!
Ach, dat ik uw gunstwoord smake,
Eer de dag der reekning nake.

'k Zucht als een der schuldenaren,
't Schaamrood op 't gelaat gevaren,
Wil toch, God! een' smeecling sparen.

Die Maria hebt ontheven,
En een moordenaar deelt leven,
Mij ook hebt Gij hoop gegeven.

Ze is onwaard wat bede ik slake,
Maar Gij, Algoede! uw liefde make
Dat ik niet in 't helvuur blake.

Wil mij bij de schapen leiden,
En mij van de bokken scheiden,
Aan uw rechter plaats bereiden.

Bij 't verdoemen der verloornen,
't Vuur ten prooi van 't eeuwig toornen,
Roep mij met uwe uitverkoornen.

'k Smeek U, diep ter aard' gebogen,
't Hart verbrijzeld voor uwe oogen,
Heb toch met mijn eind' meêdoogen.

O die dag van jammerklachten,
Die de mensch voor 't oordeel dagen,
Uit het stof zal op doen rijzen,
God! wil hem genâ bewijzen;
Goede Jesus! hoor mijn beê:
Geef hun, Heer! uw eeuw'gen vree.
Amen.

ZUCHTEN DER GELOOVIGE ZIELEN.

Ontfermt u mijner, ontfermt u mijner, ten minste gij mijne vrienden; want de hand Gods heeft mij geraakt. Job. Cap. 10. v. 21.

Zal dan niemand ons ontfermen,
En in onzen druk beschermen,
Mits wij lijden hier een pijn,
Die niet kan beschreven zijn.
Ons onachtzaam zorgloos leven,
Heeft ons in deez' plaats gedreven,
Om te boeten onze schuld,
Tot zal zijn de tijd vervuld.
Al de ziekten en de pijnen,
Die in 't leven lastig schijnen,
Zwavel, vuur, gesmolten lood,
Ja de schromelijkste dood,
Door de martelaars geleden,
Schijnt ons op den dag van heden,
Een verlichting hier te zijn,
In ons droefheid, smart en pijn.

Denk nu eens wat wij hier lijden,
Hoe wij zuchten, hoe wij schreien,
In den schromelijken brand,
Die ons drukt langs alle kant,
Zonder dat wij kunnen weten
Wanneer de schulden zijn gekweten;
Ieder dag schijnt duizend jaar,
Daarom valt het ons zoo zwaar.
Waar zijn nu onz' beste vrienden,
Die onze goederen verslinden,
Daar men zoo voor heeft geslaafd,
Is er niemand die ons laaft,
't Zij met missen of gebeden,
Of door aalmoes te besteden,
Daar men nu zoo zeer naar haakt,
In dit vuur, dat zoo fel blaakt?
Ach! men heeft ons ras vergeten,
Hunne plicht wordt slecht gekweten,
't Schijnt genoeg dat zij ons goed
Genieten maar in overvloed,
En schoon wij hier moeten lijden,
Zij zich om het meest verblijden;
Ja, in onze smart en pijn,
Met ons geld nu vrolijk zijn.
Is dat wel om te gedoogen,
Om te lijden voor de oogen,
Nochtans het alzoo geschiedt,
Tot onze droefheid en verdriet.
Uit de oogen, uit der harten,
Dat verdubbelt onze smarten,
En vermeerdert onzen druk,
In ons droevig ongeluk.
Wil dan meerder op ons denken,
En behulpzaamheid ons schenken,
Waartoe gij verbonden zijt.
Volgens de rechtvaardigheid.
Al wat gij ons zult betoonen,
Zal u God tiendubbel loonen,
En verlichten onze smart,
Die helaas! ons valt zoo hard.

- v. Heer! geef der geloovige zielen de eeuwige rust.
R. En dat het eeuwige licht haar verschijne.

G E B E D.

ô God, Schepper en Verlosser uwer geloovigen! geef den afgestorven zielen uwer dienaren en dienaressen kwijtschelding van hunne zonden, opdat zij de vergiffenis, daar zij altijd naar gewenscht hebben, door godvruchtige gebeden mogen verkrijgen: Gij, die daar leeft en heerscht, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Smeekdicht.

Hoort dit geschrei, hoort dit geweën,
Gij die een hart hebt als een steen,
Hoort eens de klachten in haar pijn,
Van die uw naaste vrienden zijn.

Helaas! die op de menschen bouwt,
Die heeft zich op een riet betrouwd;
Niet een die medelijden toont,
Daar hij in onze huizen woont,

Daar hij van ons heeft land en goed,
Daar hij leeft van ons vleesch en bloed;
Nu zien wij klaar in onze smart,
Dat die uit 't oog is, is uit 't hart!

O vrienden, reikt een vriendenhand,
Ontfermt u onzer in den brand,
Maar niets dat zoo de vlam verzoet,
Als CHRISTUS JESUS dierbaar bloed.

Ach! dat op ieder droeve ziel,
Daarvan de minste druppel viel,
En dat het eerste uur van 't jaar,
Ons laatste uur van 't lijden waar.

O mensch! tot wie deez' klachten gaan,
Hoort gij die zonder weêmoed aan?
O neen! maar wil haar in haar pijn,
Wil ieder dag haar troost toch zijn.

En als gij 's Heeren tafel maakt,
 En daar het brood des levens smaakt,
 Zeg dan eens met een droef geklag,
 Ik bid, o Jesus! wat ik mag:

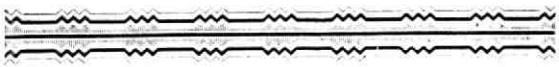
Ik bid U, door uw dierbaar bloed,
 Dat Gij genâ mijn ouders doet.
 Verlos ook, bid ik, uit de pijn,
 Die 't naast is om verlost te zijn.

Die 't langst moet wezen in 't verdriet,
 Die Gij het meest verlaten ziet,
 Die uwe Moeder meest bemint,
 In wie Gij 't meest verdiensten vindt:
 Dat bid ik, Jesus, door uw bloed:
 Schept, zielen, schept dan nieuwen moed.

G E B E D.

ô God, Schepper en Verlosser van al de zielen
 uwer dienaren en dienaressen! vergun haar ver-
 gifenis van al hare zonden, opdat zij de genade,
 daar zij altijd naar gehaakt hebben, door god-
 vruchtige gebeden mogen verwerven. Amen.

GEBEDEN

onder de Heilige Misse,

VOOR DE ZIELEN DER GELOOVIGE OVERLEDENEN,

Het is eene heilige en zalige gedachte, voor de afgestorvenen te bidden, opdat zij van hunne zonden mogen ontbonden worden. II. B. Mach. XII. 46.

Voorbereiding.

Overtuigd, o eeuwige Vader! dat U niets meerder behagen kan, dan uw eenige Zoon, in wien Gij uw welbehagen genomen hebt; en daar hij de verzoening voor de zonden der geheele wereld geworden is, zoo vereenig ik mij in Hem met dezen priester, om U de offerande, en in dezelve uwen eenigen Zoon, aan U op te dragen.

In vertrouwen van al het goed, dat ik door deze offerande en in den naam van uwen Zoon van U verzoek, te zullen verkrijgen, offer ik U deze offerande op voor de ziel (zielen) van N. N., en bid U, zoo deze aan uwe goddelijke rechtvaardigheid nog niet ten volle heeft voldaan en zich nog onder de lijdende zielen in het vagevuur bevindt, dat de genadestem van het bloed uws Zoons haar vertrooste en tot de gewenschte zaligheid roepe, waar zij in uwen vrede eeuwig rusten mag.

Niets van hetgeen besmet is kan ten hemel ingaan; waar is dan de mensch, die in zijn sterven zoo zuiver bevonden wordt, dat hem niets meer te boeten overblijft? Om deze bedenking,

dan, doe mij in mijne verbeelding der ziel (zielen) van den (de) overledene, voor welke deze offerande zal worden opgedragen, dikwijls voorkomen, alsof zij in hare smarten met den weleer lijdenden Job, mij en andere smeehenden toeroept : ontfermt u mijner, ten minste gij die mijne vrienden zijt ; want de hand des Heeren heeft mij getroffen.

Verleen mij dan, bid ik U, o barmhartige Vader ! dit liefdewerk zoo te volbrengen, dat ik deze offerande met den priester, voor de ziel (zielen) van N. N. op eene aangename wijs aan U moge opdragen, opdat zij aan de oneindige voldoening van uwen allerliefsten Zoon deelachtig, van hare schulden ontslagen worde, en te gelijk ook mijne ziel van den eeuwigen dood bevrijde en de menigte mijner zonden uitwische. Door Christus, onzen Heer. Amen.

BEGIN DER MISSE.

Confiteor. — Schuldbelijdenis.

Op de menigvuldigheid uwer barmhartigheden vertrouwende, beken ik voor U, o genadige God ! en den ganschen hemel, dat ik zeer gezondigd heb ; het is mijne schuld, mijne schuld, mijne allergrootste schuld. Daarom bid ik U, o God, uit het diepste mijns harten om vergiffenis en kwijtschelding mijner schulden, en die der overledene geloovigen, voor welke deze offerande wordt opgedragen.

Verleen mij deze genade, o God ! verhoor mijn gebed, en laat mijn smeeken tot U komen.

Introïtus. — Ingang.

Heer ! geef hun de eeuwige rust, en dat het

eeuwige licht hen verlichte. In Sion betaamt U alle lof, o God! en in Jeruzalem zal men U belofte betalen. Verhoor mijn gebed, o God! dat alle vleesch tot U kome. Heer! geef hun de eeuwige rust, en dat het eeuwige licht hen verlichte.

Kyrie eleison. — Ontferming.

Heer! ontferm U over de zielen, die geloovig en in uwe liefde gestorven zijn. Christus! ontferm U hunner, die Gij door uw dierbaar bloed hebt afgekocht. Heer! ontferm U onzer, die hun Schep- per en de eeuwige vertroosting zijt.

Collecte (verzameling der gebeden.)

Gebed op eene uitvaart.

ô God, wien het altijd eigen is te sparen en genadig te zijn : wij bidden U ootmoedig voor de ziel van uwen dienaar (of dienaress), welke Gij uit deze wereld hebt doen verhuizen : dat Gij haar niet overgeeft in de handen des vijands, noch ten einde toe vergeet; maar dat zij door de Engelen opgenomen en in het hemelsch paradijs gebracht worde, en omdat zij in U geloofd en gehoopt heeft, van de oneraardsche pijnen verlost, de eeuwige vreugde geniete. Door Christus, onzen Heer, die met U en den heiligen Geest, God zijnde, leeft en heerscht, door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Gebed onder de jaarlijksche dienst.

Heer, die een God der goedertierenheid zijt : verleen aan de ziel van uwen dienaar (of dienaress) welker jaargetijde wij heden houden, de eeuwige verkwikking, de zalige rust, en de

klaarheid van uw goddelijk licht. Door onzen Heer Jeſus Chriſtus. Amen.

Gebed voor eenen mansperſoon.

Heer! neig uwe ooren tot onze ootmoedige gebeden, door welke wij uwe goedertierenheid ſmeeken, dat Gij de ziel van uwen dienaar N.N., die Gij uit deze wereld hebt doen verhuizen, in het land van vrede en licht wilt ſtellen en haar het gezelschap uwer heiligen doen genieten. Door onzen Heer Jeſus Chriſtus. Amen.

Gebed voor eene vrouwſperſoon.

Wij bidden U, o Heer! wees de ziel van uwe dienares N.N. naar uwe goedertierenheid genadig, en herſtel haar, die nu van de beſmetting der ſterfelijkheid verlost is, in het erſdeel der eeuwige zaligheid. Door onzen Heer Jeſus Chriſtus. Amen.

Gebed voor alle geloovige zielen.

ô God, Schepper en Verlosſer aller geloovigen! verleen aan de zielen uwer dienaren en dienaressen de vergiffenis van al hunne zonden; opdat zij de genadige kwiſtſchelding, waar zij altijd naar verlangd hebben, door godvruchtige gebeden mogen verwerven. Die leeft en heerscht, in alle eeuwigheid. Amen.

Epistel.

Broeders! wij zullen wel allen verrijzen, maar niet veranderd worden. Op een wenk, in een oogenblik, als de laatste bazuin zal blazen, zullen de dooden onbederfelijk verrijzen, en wij zullen veranderd worden. Bedroeft u niet over de afge-

storvenen, gelijk de Heidenen die geene hoop hebben; want God zal degenen, die in Jesus ontslapen zijn, met hem opvoeren, en alzoo zullen zij voor altijd met den Heer zijn. Zalig zijn de dooden, die in den Heer sterven, van nu af, zegt de heilige Geest, zullen zij rusten van hunnen arbeid, want hunne werken volgen hen.

Onder het Graduale tot aan het Evangelie.

Heer! geef hun de eeuwige rust, en dat het eeuwige licht hen verlichte.

De rechtvaardige zal zijn in eeuwige gedachtenis: hij zal voor geen kwaad gerucht bevreesd zijn.

Heer! ontbind de zielen der geloovige overledenen van den band der zonden; en geef dat zij door uwe genade het oordeel uwer wraak ontkomen, en de zaligheid des eeuwigen lichts genieten.

Hierna volgt de Dag van gramschap, bl. 409.

Evangelie.

De ure komt, dat allen die in de graven zijn de stem van den Zoon Gods zullen hooren. En die goed gedaan hebben' zullen te voorschijn komen en verrijzen tot het eeuwige leven; maar die kwaad gedaan hebben, zullen verrijzen ter verdoemenis. Ik, zeide Jesus, ben de verrijzenis en het leven. Die in Mij gelooft, zal leven. Die in Mij gelooft, zal in eeuwigheid niet sterven. Al wat de Vader Mij geeft, zal tot Mij komen, en die tot Mij komt, zal Ik niet verwerpen. Dit is de wil mijns Vaders, die Mij gezonden heeft, dat allen die Hem zien en in Hem gelooven, het eeuwige leven hebben: en Ik zal hen doen verrijzen in den jongsten dag.

Gebed na het Evangelie.

Heer Jesus Christus, Koning der heerlijkheid! verlos alle zielen der geloovige overledenen van de onderaardsche pijnen en den diepen poel; verlos hen van den muil des leeuws, opdat de afgrond hen niet overweldige en zij in de duisternis niet nederzinken; maar dat de teekendrager, de H. Michaël, hen brenge tot uw heilig licht, dat Gij aan Abraham en zijn kroost beloofd hebt. Wij dragen U lofoffers en gebeden op. Heer! neem die voor de zielen, welker gedachtenis wij heden houden, genadig aan, en doe hen van den dood tot het leven overgaan, dat Gij aan Abraham en zijn kroost beloofd hebt.

Offerande der heilige Hostie.

Ontvang, o hemelsche Vader, almachtige eeuwige God, deze onbevleete offerande, die ik onwaardig mensch, met den priester en alle geloovigen, aan U, mijnen levenden en waarachtigen God, voor al onze zonden ootmoedig opdraag, als mede voor de verlossing der geloovige zielen wier gedachtenis wij heden houden, en voor allen die geloovig en in Christus gestorven zijn.

Offerande des Kelks.

Wij dragen U op, o Heer, den kelk der zaligheid, en bidden uwe goedertierenheid, dat hij voor onze zaligheid en die der geheele wereld, met eenen zoeten geur in de tegenwoordigheid uwer goddelijke Majesteit opklimme. Amen.

Wij bidden U, o Heer, dat Gij de ziel van uwen dienaar (of dienaress) voor welke wij U het lofoffer opdragen genadig zijt: uwe Majesteit ootmoe-

dig biddende, dat zij en alle geloovige zielen door deze verzoenende diensten mogen ingaan tot de eeuwige rust. Door Jesus Christus, onzen Heer. Am.

Gebed voor de geloovige zielen, op Allerzielendag.

Zie, bidden wij U, o Heer! op hetgeen wij U tot offer aanbieden en U voor de zielen uwer dienaren en dienaressen opdragen, gunstig neder; opdat Gij deze, aan welke de verdiensten van het christelijk geloof door U zijn toegezegd, ook de vergelding verleenet. Door Jesus Christus onzen Heer. Amen.

PREFATIE, GELIJK IN ANDERE MISSEN.

Onder den Canon.

Wij keeren ons dan tot uwe barmhartigheid, o eeuwige Vader! en tot de oneindige verdiensten van Jesus Christus, en bidden U voor de ziel (zielen) van N. N. en voor allen die nog in hunne smarten om de verlossing zuchten; zij hebben de pijnen, welke zij lijden, rechtvaardig verdiend; doch gedenk, o hemelsche Vader! dat Jesus, uw eenige Zoon, hun liefderijke Verlosser en Middelaar geworden is; dat hij om hunnentwil zichzelf niet heeft gespaard; maar zijne ziel in de uiterste droefheid voor hen geleverd, den bittersten kruisdood ondergaan, en zijn dierbaar bloed vergoten heeft. Zijne verdiensten zijn meer dan overvloedig om aan hunne schulden te voldoen en U met hen te verzoenen.

Het is dan uws allerliefsten Zoons bitter lijden, zijn smartelijke dood en dierbaar bloed, dat voor ons vergoten is, dat wij voor ons en voor de zielen wier gedachtenis wij heden houden, ter vol-

doening aan U gaan opofferen; opdat uwe barmhartigheid ons van de welverdiende straffen genadig bevrijde en hen uit dien strengen kerker verlosse.

Als de Priester zijne handen over de Offerande houdt.

Heer! wees mij in uwe barmhartigheid gedachtig, en wees mij arme zondaar (zondares) genadig; ik was den dood schuldig, doch onwaardig om het zoenoffer mijner zonden te worden; uwe barmhartigheid heeft die op het Lam Gods willen leggen, dat alleen waardig was om U wegens dezelve met ons te verzoenen. Ik offer U dan zijnen dood op, om van den eeuwigen dood verlost te worden, en met U in tijd en eeuwigheid te leven.

Onder de Consecratie.

O, dat wij, goddelijke Verlosser! uwe liefde kenden en door wederliefde beantwoordden, die U als een slachtoffer op het altaar des kruises, voor de zaligheid des menschen heeft doen sterven! Doe mij dit steeds gedenken, o Jesus! en geef dat door de kracht uwer liefde, mijn hart en mijne ziel geheel veranderd worden, gelijk het brood door de kracht van uw goddelijk woord.

Onder het opheffen der heilige Hostie.

Ik aanbid U, o Jesus, menschgeworden God! die voor ons aan het kruis gestorven en geofferd zijt, en nu door dezen priester wederom wordt opgedragen. Aanzie, o hemelsche Vader! uwen eenigen Zoon, die zich aan uwe Majesteit opdraagt. Wij offeren U met den priester ootmoedig op zijn lijden, en al hetgeen hij voor onze zaligheid aan het kruis ondergaan heeft, om door

zijne waardige dankzegging voor al uwe weldaden, en door zijne allerheiligste gebeden, uwe genade en al hetgeen ons in leven en sterven ter zaligheid noodig is, van U te verwerven.

Onder het opheffen van den Kelk.

Ik aanbid U, o dierbaar Bloed van Jesus! dat als prijs onzer verlossing voor ons vergoten is. O Jesus, die gelijk Gij waarlijk in den hemel heerscht, op dit altaar tegenwoordig zijt: wees mij en de lijdende zielen genadig, die met groot verlangen naar hunne verlossing zuchten.

Sla, o hemelsche Vader, de oogen uwer barmhartigheid op deze aanbiddelijke offerande, die wij als een reukoffer aan U opdragen. Het is de offerande van uwen eenigen Zoon, in wien Gij uw welbehagen genomen hebt. Hij offert U niets vreemds, o neen! het is zijn eigen lichaam en bloed: een lichaam, door zoo vele slagen mismaakt, met wonden overdekt, en een bloed dat voor de zonden der geheele wereld vergoten is, en nog voor ons tot U om genade roept! ja, het is uw allerliefsten Zoon, die nog met dezelfde liefde zich aan U opoffert, als toen hij voor ons aan het kruis gestorven is.

Zoudt Gij dan, o genadige Vader! deze zoo krachtige stem van het lichaam en bloed uws Zoons wel kunnen verwerpen? o neen! want deze opent zelfs uw vaderlijk hart, en doet ons barmhartigheid verwerven. In dit vertrouwen smEEK ik U, o eeuwige Vader! door het dierbaar bloed van Jesus Christus, uwen Zoon, dat Gij op ons en de lijdende zielen met genadige oogen wilt nederzien, en hen van hunne smarten verlossen. Zend uwe heilige engelen tot hen af, dat zij hen

opnemen en in het hemelsch Jeruzalem geleiden ; opdat zij U met al uwe Heiligen mogen aanbidden, verheerlijken en uwe barmhartigheid loven in alle eeuwigheid. Amen.

Bid hier met den Priester het Onze Vader.

Agnus Dei.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef hun de rust.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef hun de rust.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef hun de eeuwige rust.

Voor de Communie.

Allerheiligste! bevrijd mij van alle zonden en ongerechtigheden. Verleen genadig dat ik, met U vereenigd, den weg uwer geboden bewandele en in het goede volharde. Ik ben onbereid en ken mij onwaardig uwe heilige tafel te naderen en uw heilig Lichaam en Bloed te ontvangen, weshalve ik mij uit eerbied voor dit heilige der heiligen er van onthoude; vergun mij echter eenig deel van de genade welke ik door het nuttigen ontvangen zoude, en laat zij mij door het geloof en de liefde geestelijk deelachtig worden en mijne ziel versterken : en als ik uwe heilige Tafel nadere, o Jesus! geef dan dat ik steeds genoegzaam zuiver zij om U waardig te ontvangen; ten minste zoo waardig als een boetvaardige zondaar zijn kan.

Ik roep dan van verre tot U : Heer ! ontferm U mijner, in uwe barmhartigheid; wees mij genadig, om uwen heiligen naam.

Gebed dergenen die communiceeren.

Heer, Jesus Christus, Zoon van den levenden God! die volgens den wil uws Vaders, onder medewerking des heiligen Geestes, door uwen dood het leven aan de wereld hebt wedergegeven: bevrijd mij door dit uw allerheiligste lichaam en bloed van al mijne zonden en ongerechtigheden. Geef dat ik altijd uwe geboden getrouw blijve, en nooit van U gescheiden worde; laat niet toe dat het nuttigen van uw lichaam, dat ik onwaardige voornemens ben te ontvangen, mij ten oordeel en vonnis strekke, maar dat het mij door uwe genade ter bescherming van ziel en lichaam zalig zij. Die met den Vader en den heiligen Geest, God zijnde, leeft en heerscht, in alle eeuwigheid. Amen.

Ik zal het hemelsch brood nemen, en den naam des Heeren aanroepen.

Domine, non sum dignus. (driemaal.)

Heer! ik ben niet waardig dat Gij komt onder mijn dak; doch spreek slechts één woord, en mijne ziel zal gezond worden.

Na de Communie.

Heer! dat het eeuwige licht hen verlichte, omdat Gij barmhartig zijt.

Heer! geef hun de eeuwige rust, en dat het eeuwige licht hen verlichte met uwe Heiligen, in alle eeuwigheid, omdat Gij barmhartig zijt.

Bij eene Uitvaart.

Verleen, bidden wij, o almachtige God! dat de ziel van uwen dienaar (dienares) die heden

uit deze wereld verhuisd is, door deze offerande gezuiverd en van alle zonden ontslagen, uwe goedheid en de eeuwige rust geniete; door Christus, onzen Heer. Amen.

Bij een Jaargetijde.

Wij bidden U, o Heer! vergun aan de ziel van uwen dienaar (dienaress), welker jaarlijksche gedachtenis wij heden houden, dat zij, door deze offerande gezuiverd, uwe goedheid en de eeuwige rust geniete. Door Christus onzen Heer. Amen.

Voor alle geloovige zielen.

Wij bidden U, o Heer Jesus! dat onze smee-kende gebeden aan de zielen uwer dienaren en dienaressen voordeelig mogen zijn; opdat Gij hen van de gevolgen der zonden verlost, en aan de verdiensten uwer verlossing deelachtig maakt. Die met den Vader en den heiligen Geest, God zijnde, leeft en heerscht, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

v. Dat zij rusten in vrede.

R. Amen

St. Jans Evangelie, *hiervoren* bl. 41. In het begin was het Woord, enz.

Gebed na de Mis.

Ik dank U, o Heer! voor de genade die Gij mij hebt vergund, en mij hebt toegelaten deze offerande aan U op te dragen. Vergeef mij al hetgeen waardoor ik misdaan heb, en zie met welbehagen op uwen Eeniggeborenen, die hier de offerande zelve is.

Verleen eenig deel van zijne oneindige verdiensten aan de ziel van N. N. voor welke deze offer-

ande tot voldoening voor hare schulden aan U is opgedragen, opdat zij hierdoor van hare zonden ontslagen zijnde, (indien haar nog eenige terughouden) de aangename stem moge kooren, dat zij eene gezegende des Vaders geworden is, en het erfdeel, dat Gij haar bereid hebt, voor eeuwig bezitten mag.

v. Heer! geef haar de eeuwige rust.

R. En dat het eeuwige licht haar verlichte.

v. De ziel van N. N. en die van alle geloo-
vige overledenen, rusten door de barmhartig-
heid Gods in vrede.

R. Amen.

De Profundis. Psalm 129.

*Uitgebreid en toegepast op de zielen in het
Vagevuur.*

Het is uit het diepste mijns harten dat ik tot U roep: Heer, Heer! verhoor mijn gebed.

Ja, verhoor in uwe goedertierenheid mijn gebed, o God! ten behoeve der lijdende zielen in het vagevuur, die om hunne verlossing zoo zeer door ons tot U zuchten, en waarvoor ik U uit medelijden mijn ootmoedig gebed opdraag.

ô God! indien Gij ons al deze ongerechtigheden toerekent: wie zal voor de scherpste uwer oordeelen, in uwe vierschaar kunnen bestaan?

Doch, omdat er bij U overvloedige genade is, troost mij door uwe barmhartigheid, volgens welke Gij beloofd hebt te zullen vergeven: deze doet mij op uwe goedheid vertrouwen en de uitwerking uwer beloften verwachten, terwijl ik op de onfeilbaarheid van uw woord mij vast verlate.

Ja, Heer! mijne ziel verlaat zich nog altijd op

uw woord; zij stelt al haar hoop op U, en draagt U in vertrouwen hare gebeden op; daar zij vast gelooft, dat Gij, volgens het woord uwer belofte; haar dit verzoek niet weigeren zult.

Hoop dan met mij, ellendig Israël! hoopt met mij, ellendige zielen die in het vagevuur zijt; ja hoopt van den morgenstond tot den avond toe, en vestigt uwe hoop op het bloed van (Jesus) den beloofden Messias, hetwelk nog voor uwe verlossing wordt opgeofferd; want God, die wel rechtvaardig is, is ook barmhartig; hij is groot in genade en barmhartigheid, en de prijs der verlossing die voor u betaald is, is overvloedig; want een enkele druppel bloed is meer dan genoeg, om u uit dien brand te verlossen.

Ja, hij die oneindig barmhartig is en alles vermag, zal u al uwe ongerechtigheden vergeven, en uit dien vurigen kerker verlossen.

Verleen haar dan, o God! verleen haar de eeuwige rust, en laat het zaligmakende licht hen eeuwiglijk verlichten. Door Christus onzen Heer. Amen.

LITANIE

voor de geloovige Zielen in het Vagevuur.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, ontferm U over alle geloovige zielen.

God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U over alle geloovige zielen.

God, heilige Geest, ontferm U over alle geloovige zielen.

Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm U over alle geloovige zielen.

Heilige Maria, bid voor hen.

Heilige Moeder Gods,

Heilige Maagd der Maagden,

Alle heilige Engelen,

Alle heilige Oudvaders en Profeten,

Alle heilige Apostelen en Evangelisten,

Alle heilige Martelaren,

Alle heilige Bisschoppen,

Alle heilige Leeraren,

Alle heilige Priesters en Leviten,

Alle heilige Monniken en Kluizenaars,

Alle heilige Maagden en Weduwen,

Alle Gods lieve Heiligen,

Wees genadig, spaar hen, Heer.

Wees genadig, verhoor hen, Heer,

Van de schrikkelijke vlammen, verlos hen, Heer.

Van de vervaarlijke duisternis,

Van alle pijnen, die zij door de dagelijksche zonden hebben verdiend,

Van alles wat zij moeten lijden voor de dood-zonden, voor welke zij nog niet ten volle hebben voldaan,

Van alle straffen voor hunne traagheid en onachtzaamheid,

Van het droevig geweest zijn over het verzuimen der gelegenheden, welke zij gehad hebben om in de deugd voort te gaan,

Van het misbruik dat zij maken, omdat zij hunnen tijd en werken anders hebben besteed, als tot uwen dienst en roem,

Van het bittere geschrei over het verzuim des

Bid (bidt) voor hen.

Wij bidden U, verhoor ons.

gebeds, en andere deugden, verlos hen, Heer.
 Van de kastijding die zij om hunne ongehoor-
 zaamheid en geringen eerbied voor hunne
 oversten moeten lijden,
 Van het beklag dat zij maken over de kleine
 zorg voor hunne kinderen en onderdanen,
 Van al hetgeen zij wegens onmatigheid en
 ijdele voldoening moeten lijden,
 Van de pijnen, die zij om afgekeerdheid,
 stuursche woorden en geschillen moeten
 lijden,
 Van de ellenden, in welke zij door ongeduld
 en korzeligheid zijn gevallen,
 Van de pijnen, die zij door te veel of on-
 behoorlijk spreken hebben verdiend,
 Van het lijden, dat zij om hunne kwade ge-
 dachten en inwendige zonden onderstaan,
 Wij zondaren, wij bidden U, verhoor ons.
 Dat wij, door barmhartig te zijn, voor hun
 barmhartigheid mogen verkrijgen,
 Dat wij, door onze ootmoedigheid, voor hunne
 hoovaardigheid kwijschelding mogen ver-
 werven,
 Dat wij, met ons te versterven, voor hunne
 zinnelikheden mogen voldoen,
 Dat wij, door ons geduld, vergiffenis voor
 hunne ongeduldigheid mogen bekomen,
 Dat Gij, om onze zachtmoedigheid, aan hun
 de zonden van haat, nijd en gramschap
 wilt vergeven,
 Dat wij, door ijverig te bidden, voor hunne
 traagheid in het gebed, U mogen verzoenen,
 Dat wij, door het oefenen van alle deugden,
 voor hen vergiffenis van al hunne missla-
 gen mogen verkrijgen,

Verlos hen, Heer.

Wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij de zielen van onze ouders, vrienden en weldoeners, die in den Heer gestorven zijn, van de pijnen des vagevuurs wilt verlossen, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij alle geloovige zielen de eeuwige rust wilt doen genieten, wij bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar hen, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor hen, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U hunner.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor onz.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

Gebed voor afgestorvene vrienden en weldoeners.

ô God, wiens barmhartigheden zonder getal zijn, en wiens goedheid zonder einde is : wij bidden U, geef aan de zielen van onzen vader, onze moeder, zusters en broeders, vergiffenis van al hunne zonden, opdat zij, van alle straffen en schuld ontbonden zijnde, uw aanschijn mogen aanschouwen in eeuwigheid. Door Christus, onzen Heer. Amen.

Vigilien of Getijden voor Overledenen.

Deze getijden worden geheel gelezen, dat is met drie Nocturnen of negen Psalmen en negen Lessen, op Allerzielendag, op iemands sterfdag, uitvaart of jaargetijde. Men verdubbelt alsdan

de Antiphonen dat is, men leest ze geheel uit, vóór en achter elke Psalm. Dan wordt er ook een bijzonder gebed gelezen, toepasselijk op den persoon of de personen, voor wien men deze getijden leest.

TE VESPEREN.

Psalm 114.

Antiph. Ik zal den Heer behagen.

Ik heb bemind; want de Heer zal de stem mijns gebeds verhooren.

Want hij heeft zijne ooren naar mij geneigd: en in mijne dagen zal ik hem aanroepen.

De pijnen des doods hebben mij omvangen: en de gevaren der hel hebben mij gevonden.

Verdrukking en pijn heb ik gevonden: en den naam des Heeren heb ik aangeroepen.

ô Heer! verlos mijne ziel: barmhartig is de Heer en rechtvaardig, en onze God doet barmhartigheid.

De Heer is de kleinen bewarende: ik ben veroetmoedigd geweest; hij heeft mij verlost.

Keer wederom, mijne ziel, in uwe rust; want de Heer heeft u wel gedaan.

Want hij heeft mijne ziel van den dood, mijne oogen van tranen, mijne voeten van den val verlost.

Ik zal den Heer behagen in het land der levenden.

Heer! geef hun de eeuwige rust.

En het eeuwige licht verlichte hen.

Antiph. Ik zal den Heer behagen in het land der levenden.

Psalm 119.

Antiph. Wee mij.

Tot den Heer heb ik geroepen als ik verdrukt werd, en hij heeft mij verhoord.

Heer! verlos mijne ziel van de booze lippen en van de valsche tongen.

Wat zal de valsche tong u geven, of wat zal zij u toevoegen?

Het zijn scherpe pijlen eens machtigen, en verwoestende kolen.

Wee mij! want mijne vreemdelingschap is verlengd: ik heb onder de inwoners van Cedar gewoond: mijne ziel is zeer lang in ballingschap geweest.

Met hen die den vrede haten, was ik vreedzaam: als ik hen toesprak, stonden zij tegen mij op, zonder oorzaak.

Heer! geef hun de eeuwige rust, enz.

Antiph. Wee mij! want mijne vreemdelingschap is verlengd.

Antiph. De Heer beware u.

Psalm 120.

Ik heb mijne oogen opgeheven naar de bergen, van waar mijne hulp komen zal.

Mijne hulp is van den Heer, die hemel en aarde gemaakt heeft.

Hij zal uwen voet niet laten struikelen: die u bewaart zal niet sluimeren.

Ziet, hij zal niet insluimeren noch slapen, die Israël bewaakt.

De Heer beware u; de Heer is uwe bescherming aan uwe rechterhand.

Bij dag zal u de zon niet schaden , noch de maan bij nacht.

De Heer beware u voor alle kwaad : de Heer beware uwe ziel.

De Heer beware uwen ingang en uwen uitgang , van nu af tot in eeuwigheid.

Heer ! geef hun de eeuwige rust , enz.

Antiph. De Heer beware u van alle kwaad , de Heer beware uwe ziel.

Antiph. Indien Gij , Heer ! enz.

Psalm 129.

Uit de diepte , enz. *zie bl.* 50.

Heer ! geef hun de eeuwige rust , enz.

Antiph. Indien Gij , Heer , de boosheden gadeslaat , Heer ! wie zal bestaan ?

Antiph. Heer ! versmaad toch , enz.

Psalm 137.

Ik zal U belijden ! Heer ! uit geheel mijn hart ; omdat Gij de woorden mijns monds gehoord hebt.

In het aanzien der Engelen zal ik uwen lof zingen : ik zal U aanbidden in uwen heiligen tempel , en uwen naam belijden.

Om uwe barmhartigheid en uwe waarheid : want Gij hebt uwen heiligen naam boven alles verheerlijkt.

Op welken dag ik U aanroep , verhoor mij : Gij zult de kracht in mijne ziel vermeerderen.

Dat alle koningen der aarde U belijden , Heer , want zij hebben al de woorden uws monds gehoord.

En dat ze zingen in de wegen des Heeren : want de glorie des Heeren is groot.

Want de Heer is hoog verheven, en hij ziet op de nederigen : en de hoogmoedigen kent hij van verre.

Al wandel ik te midden der kwellingen, zult Gij mij het leven behouden : en tegen de gram-schap mijner vijanden hebt Gij uwe hand uitgestrekt, en uwe rechterhand behoudt mij.

De Heer zal het voor mij vergelden ; Heer ! uwe barmhartigheid is eeuwigdurend : versmaad toch het werk uwer handen niet.

v. Heer ! geef hun de eeuwige rust, enz.

Antiph. Heer ! versmaad toch het werk uwer handen niet.

v. Ik hoorde eene stem van den hemel , tot mij zeggende :

R. Zalig zijn de dooden , die in den Heer sterven.

Voor de Lofzang van Maria.

Antiph. Al wat de Vader mij geeft.

M a g n i f i c a t.

Mijne ziel verheft den Heer.

En mijn geest juicht in God , mijnen Zalig-maker.

Omdat hij de nederigheid zijner dienstmaagd heeft gadeslagen : want zie, van nu af zullen alle volken mij zalig noemen.

Want hij heeft aan mij groote dingen gedaan, hij die machtig is; heilig is zijn naam.

En zijne barmhartigheid strekt zich uit door alle geslachten, over degenen die hem vreezen.

Hij heeft krachtige dingen door zijnen arm gedaan : hij heeft de hoovaardigen verstrooid , door de gedachten hunner harten.

De machtigen heeft hij van den zetel afgestooten, en de ootmoedigen heeft hij verheven.

De hongerigen heeft hij met goederen vervuld, en de rijken heeft hij ledig weggezonden.

Hij heeft Israël, zijnen dienaar, opgenomen: gedachtig zijnde aan zijne barmhartigheid.

Gelijk hij tot onze vaders gesproken heeft, tot Abraham en zijn zaad in eeuwigheid.

Heer! geef hun de eeuwige rust, enz.

Antiph. Al wat de Vader mij geeft, zal tot mij komen: en die tot mij komt, zal ik niet verwerpen.

Onze Vader, enz. (*knielende, gelijk mede de volgende psalmen.*)

v. En leid ons niet in bekoring.

A. Maar verlos ons van den kwade.

Psalm 145. *

Loof den Heer, mijne ziel! ik zal den Heer loven in mijn leven; ik zal mijnen God lofzangen zingen, zoo lang als ik het aanwezen zal hebben.

Betrouw toch niet op de vorsten, noch op de kinderen der menschen, in welke geene behoudenis is.

Hun geest zal er uitgaan, en zij weder tot hunne aarde wederkeeren; en op dien dag zullen al hunne gedachten vergaan.

Zalig is hij die den God van Jacob tot zijnen helper heeft: die zijn betrouwen stelt op den

* *Als men de Vigilien met drie Nocturnen of negen Lessen leest, wordt de Psalm Loof den Heer, mijne ziel, enz. niet gelezen, maar wel drie Verzen, Responsorien en het Gebed.*

Heer zijnen God, die hemel en aarde, de zee en al wat er in is, gemaakt heeft.

Die getrouw blijft in eeuwigheid, die de verdrukten recht doet, die de hongerigen spijs verleent.

De Heer ontbindt de gevangenen; de Heer maakt de blinden ziende.

De Heer richt de nedergestootenen op; de Heer bemint de rechtvaardigen.

De Heer bewaart de vreemdelingen: weduwen en weezen zal hij beschermen, en de wegen des zondaars zal hij verwoesten.

De Heer zal regeren in eeuwigheid; uw God, o Sion! van geslachte tot geslachte.

Heer! geef hun de eeuwige rust, enz.

v. Van de poorten der hel.

A. Verlos, Heer! hunne zielen.

v. Dat zij rusten in vrede.

A. Amen.

v. Heer! verhoor mijn gebed.

A. En mijn geroep kome tot U.

Gebed voor Bisschoppen of Priesters.

ô God, die uwen dienaar N. tot de waardigheid van Bisschop (of priester) verheven hebt, hem deelgevende aan het priesterschap der Apostelen; geef ook dat hij met hen de hemelsche glorie genieten moge. Door onzen Heer, Jesus Christus. Amen.

Gebed voor een manspersoon.

Verhoor, o Heer! de gebeden, door welke wij uwe barmhartigheid ootmoedig smeeken, dat Gij de ziel van uwen dienaar N. die Gij uit deze wereld geroepen hebt, in het verblijf van vrede

en licht plaatsen wilt, en haar in de glorie uwer Heiligen doet deelen. Door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Gebed voor eene vrouwelijke overledene.

Heer, die oneindig goed zijt ! wij smeeken U, ontferm U over de ziel uwer dienaressen N. en geef haar deel aan de eeuwige zaligheid, nadat Gij haar van de besmetting dezes sterfelijken levens verlost hebt. Dit bidden wij, door Jesus Christus, onzen Heer, Amen.

Gebed voor vrienden en weldoeners.

ô God, die den zondaren vergiffenis schenkt, en behagen schept in de zaligheid der menschen: wij smeeken uwe barmhartigheid, door de voorpraak der gelukzalige Maria altijd Maagd, en van al uwe Heiligen, dat Gij onze broeders, bloedverwanten en weldoeners, welke uit deze wereld gescheiden zijn, tot de eeuwige gelukzaligheid toelaten wilt. Door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Gebed voor alle geloovige zielen.

ô God, Schepper en Verlosser van alle geloovigen ! schenk aan al uwe dienaars en dienaressen vergiffenis van al hunne zonden, opdat zij de genadige kwijtschelding, waar zij altijd naar verlangd hebben, door onze ootmoedige gebeden mogen verwerven. Gij die leeft en regeert, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Gebed voor vader of moeder.

ô God, die ons bevolen hebt vader en moeder te eeren : ontferm U over de ziel mijns vaders

(of mijner moeder, of over de zielen mijner ouden). Vergeef zijne (hare of hunne) zonden, en geef dat ik hem (hare of hen) eenmaal in het verblijf der eeuwige glorie aanschouwen moge. Door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Gebed op den sterfdag.

Heer ! wij bevelen U de ziel aan van uwen dienaar (of van uwe dienaressen) N.; opdat hij (of zij) de wereld afgestorven zijnde, bij U leven moge, en hetgene wat hij (of zij) door de krankheid der menschelijke handelingen misdreven heeft, door uwe genadige goedertierenheid moge uitgewischt worden. Door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Gebed op een jaargetijde.

ô God, aan wien het eigen is te sparen en genadig te zijn: verleen aan de zielen uwer dienaren en dienaressen, welker jaargetijde wij houden, de plaats van verkoeling, de rust der zaligheid, en den luister van het eeuwige licht. Door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

v. Heer ! geef (hun of haar) de eeuwige rust,

A. En dat het eeuwig licht (hen of haar) verschijne.

v. Dat (hij of zij) ruste in vrede.

A. Amen.

TE METTEN.

INVITATORIUM. De Koning, voor wien alles leeft: komt, laat ons hem aanbidden.

Andermaal. De Koning, voor wien alles leeft: komt, laat ons Hem aanbidden.

* *Dit Invitatorium leest men op Allerzielendag , als men de drie Nocturnen leest ; anders begint men de Antiphoon en Psalm van den dag , bij voorbeeld : Maandag en Donderdag de eerste Nocturne , Dingsdag en Vrijdag de tweede , en Woensdag en Zaterdag de derde.*

Psalm 94.

Komt , laten wij ons verblijden voor den Heer : laat ons juichen voor God , onzen behoeder : laat ons zijn aanschijn tegemoet gaan , met lof en met psalmen , hem vrolijk lof zingend.

De Koning , voor wien alles leeft : komt , laat ons Hem aanbidden.

Want de Heer is een groote God , en een Koning boven alle Goden : want de Heer zal zijn volk niet verstooten ; want al de grenzen der aarde zijn in zijne hand , en Hij overziet de hoogste der bergen.

Komt , laat ons Hem aanbidden.

De zee behoort Hem toe , en Hij heeft haar gemaakt ; en zijne handen hebben de aarde toebereid . Komt , laat ons aanbidden en nedervallen voor God , laat ons weenen voor den Heer , die ons gemaakt heeft , want Hij is de Heer , onze God , en wij zijn zijn volk , en de schapen zijner weide.

De Koning , voor wien alles leeft : komt , laat ons Hem aanbidden.

Heden , als gij zijne stem hoort , verhardt toch uwe harten niet , gelijk ten tijde der verbittering , ten dage der terging in de woestijn , alwaar uwe vaders mij getergd hebben , en mij beproefd en mijn werken gezien hebben.

Komt , laat ons Hem aanbidden.

Veertig jaren lang was ik nabij dit geslacht, en zeide : altijd dwalen zij met het hart , en mijne wegen hebben zij niet gekend. Daarom heb ik in mijne gramschap gezworen, dat zij in mijne rust niet zullen ingaan.

De Koning, voor wien alles leeft : komt, laat ons Hem aanbidden.

Heer ! geef hun de eeuwige rust.

En dat het eeuwige licht hen verschijne.

Komt, laat ons Hem aanbidden.

De Koning, voor wien alles leeft : komt, laat ons Hem aanbidden.

EERSTE NOCTURNE. (NACHTWAAK.)

Antiph. O Heer ! enz.

Psalm 5.

Luister naar mijne woorden, Heer ! let op mijn geroep.

Luister naar de stem mijns gebeds, o mijn Koning en mijn God, want tot U zal ik bidden.

Heer ! van 's morgens vroeg zult Gij mijne stem hooren.

Van 's morgens vroeg zal ik voor U staan, en beschouwen; want Gij zijt geen God die de ongerechtigheid begeert.

Ook zal de boosaardige bij U geene woonplaats vinden; en de onrechtvaardigen zullen voor uwe oogen niet bestaan.

Gij haat allen die onrecht bedrijven; die leugentaal spreken, zult Gij vernielen.

De Heer heeft een' gruwel van den bloedgierige en van den bedrieger; maar ik zal door de grootheid uwer barmhartigheid ingaan in uw huis.

Ik zal U aanbidden in uwen heiligen tempel,
in uwe vrees.

Heer! geleid mij in uwe gerechtigheid, om
mijner vijanden wil; maak dat mijn handel recht
zij voor uw aanschijn.

Want er is geene waarheid in hunnen mond:
hun hart is vol ijdelheid.

Hunne keel is een open graf: hunne tong ge-
bruiken zij om te bedriegen; vonnis hen, o God!

Laat hen van hunne gedachten afvallen, om
de menigvuldigheid hunner boosheden: want zij
hebben U, o Heer, getergd.

Maar laat allen, die in U hopen, zich ver-
blijden. In eeuwigheid zullen zij zich verheugen,
en Gij zult in hen wonen.

Allen, die uwen naam beminnen, zullen op U
roemen: want Gij zult de rechtvaardigen zegenen.

Heer! Gij hebt ons met uwe goedgunstigheid
als met een schild bedekt.

Heer! geef hun de eeuwige rust.

En dat het eeuwige licht hen verschijne.

Antiph. O Heer! maak dat mijn handel recht
zij voor uw aanschijn.

Antiph. Wend U tot mij, Heer! enz.

Psalm 6.

Heer! straf mij niet in uwen toorn, enz. zie
bl. 45.

Heer! geef hun de eeuwige rust.

En dat het eeuwige licht hen verschijne.

Antiph. Wend U tot mij, Heer! en verlos
mijne ziel: want er is niemand in den dood,
die uwer gedachtig is.

Antiph. Opdat hij niet, enz.

Psalm 7.

Heer, mijn God! op U heb ik mijne hoop gesteld : verlos mij van al mijne vervolgers en behoud mij.

Opdat hij niet gelijk een leeuw mijne ziel roove, terwijl er niemand is om te verlossen of om te behouden.

Heer, mijn God! heb ik zulks gedaan, of zijn mijne handen met onrechtvaardigheid bevlekt?

Of heb ik met kwaad geloond, die mij met kwaad betaalden; zoo moet ik te recht, van alles ontbloot, onder mijne vijanden bezwijken.

Dat dan mijn vijand mij vrij vervolge, dat hij mij achterhale; dat hij mij onder zijne voeten werpe en het leven beneme, en mijne eer tot stof make.

Sta op, o Heer! in uwe gramschap : verhef uwe macht tusschen de palen uwer vijanden.

Sta op, o Heer, mijn God! volgens het bevel dat Gij uitgesproken hebt; en de vergadering der volkeren zal U omringen.

Om hunnentwil verhef U weder : de Heer zal de volkeren recht doen.

Oordeel mij, o Heer! volgens mijne rechtvaardigheid, en volgens de onschuld van mijnen handel.

De boosheid der goddeloozen zal een einde nemen; maar de rechtvaardigen zult Gij geleiden, o God, die de harten en nieren doorgrondt.

Mijne rechtvaardige hulp is van den Heer; want hij behoudt degenen die oprecht van harte zijn.

God is een rechtvaardige, sterke en langmoedige rechter : wordt hij niet dagelijks tot gramschap verwekt?

Indien gij u niet bekeert, zal hij zijn zwaard

opheffen : hij heeft zijn boog gespannen en gereed gemaakt.

Hij heeft er doodelijke schichten op gesteld : hij heeft zich vurige pijlen toebereid.

Zie, hij (de zondaar) heeft voorgenomen onrecht te doen : van smart ging hij zwanger, en ongerechtigheid heeft hij gebaard.

Hij heeft eenen put geopend en ontgraven : en hij is gevallen in den kuil, dien hij gemaakt heeft.

Zijne smart zal op zijn hoofd wederkeeren : en zijne ongerechtigheid zal op zijn hoofd vallen.

Ik zal den Heer danken, om zijne rechtvaardigheid; en ik zal lofzangen zingen den naam des Heeren, des Allerhoogsten.

Heer! geef hun de eeuwige rust.

En dat het eeuwige licht hen verschijne.

Antiph. Opdat hij niet gelijk een leeuw mijne ziel roove; terwijl er niemand is om mij te verlossen.

v. Van de poorten der hel.

R. Verlos hunne zielen, Heer!

Onze Vader, enz. *In stilte.*

DE EERSTE LES, JOB. 7.

Spaar mij, Heer! want mijne dagen zijn een niet; wat is de mensch, dat Gij hem verheft, of waarom stelt Gij uw hart op hem? Gij bezoekt hem in den morgenstond; en aanstonds beproeft Gij hem. Hoe lang toeft Gij mij te sparen, en toe te laten dat ik mijn speeksel inzwelge? Ik heb gezondigd : wat zal ik U doen, o Behoeder der menschen? Waarom hebt Gij mij tot het doel uwer gramschap gesteld, waardoor ik lastig aan mijzelfen ben geworden? Waarom neemt

Gij mijne ongerechtigheid niet weg? Zie, nu zal ik in het stof der aarde slapen; en als Gij mij des morgens vroeg zoekt, zoo zal ik er niet zijn.

v. Ik weet dat mijn Verlosser leeft, en dat ik in den laatsten dag uit het stof zal verrijzen: en in mijn vleesch zal ik God, mijnen Zaligmaker, aanschouwen.

R. Hem, die ik zelven zien zal, en geen ander: en mijne oogen zullen hem aanschouwen.

En in mijn vleesch zal ik God, mijnen Zaligmaker aanschouwen.

DE TWEDE LES, JOB. 10.

Het verdriet mijne ziel te leven: ik zal mijne woorden tegen mij laten gaan; ik zal in de bitterheid mijner ziel spreken, en tot God zeggen: veroordeel mij toch niet. Geef mij te erkennen, waarom Gij aldus met mij handelt. Dunkt het U goed te zijn, dat Gij mij bezwaart, dat Gij het werk uwer handen verdrukt, en dat Gij de raadslagen der goddeloozen begunstigt? Hebt Gij vleeschelijke oogen? Ziet Gij de dingen zoo als de menschen die zien? Zijn uwe dagen als de dagen eens menschen, en uwe jaren aan der menschen jaren gelijk, om onderzoek te doen naar mijne ongerechtigheid en te vernemen naar mijne zonden? Gij weet immers dat ik niets onrechts bedreven heb. Doch er is niemand, die mij uit uwe hand kan verlossen.

A. ô Heer, die Lazarus, toen hij reeds stinkende was, uit het graf hebt doen verrijzen: geef hun rust in de plaats der verzoening.

v. Gij die komen zult om levenden en dooden te oordeelen, en de wereld door het vuur.

A. Geef hun rust in de plaats der verzoening.

DE DERDE LES, JOB. 10.

Uwe handen hebben mij gemaakt en mij de gestalte gegeven; en zult Gij mij zoo aanstonds vernietigen? Wees toch indachtig, bid ik U, dat Gij mij als potaarde gevormd hebt, en mij tot stof hebt doen wederkeeren. Hebt Gij mij niet gemolken als melk en als kaas geronnen? Met vel en vleesch hebt Gij mij bekleedt, met beenderen en zenuwen hebt Gij mij te zamen gehecht. Gij hebt mij het leven geschonken en weldaden bewezen: en uwe zorg heeft mijnen geest bewaard.

A. Waar zal ik mij voor uw aangezicht verbergen, o Heer! als Gij de aarde zult komen oordeelen, daar ik zoo zeer gezondigd heb ten tijde van mijn leven?

v. Ik sta verschrikt over al mijne misdaden en beschaamd voor uwe oogen; verwijs mij toch niet, als Gij zult ten oordeel komen.

A. Daar ik zoo zeer gezondigd heb ten tijde van mijn leven.

v. Heer! geef hun de eeuwige rust: en dat het eeuwige licht hen verschijne.

A. Daar ik zoo zeer gezondigd heb ten tijde van mijn leven.

TWEEDE NOCTURNE.

Antiph. In de plaats der weide, enz.

Psalm 22.

De Heer bestuurt mij, niets zal mij ontbreken: Hij heeft mij in eene goede weide gesteld.

Hij voedt mij in den omtrek van verfrisschende wateren : Hij verkwikt mijne ziel.

Hij heeft mij geleid op de wegen der rechtvaardigheid, om zijnen naam.

Al ging ik ook in het midden der schaduwen des doods, zoo zou ik niet vreezen, omdat Gij met mij zijt.

Uw stok en staf verstoote mij.

Gij hebt in mijn aanschouwen eene tafel bereid, tegen die mij kwellen.

Gij hebt mijn hoofd vet gemaakt met olie, en kostelijk is mijn dronkenmakende kelk.

En uwe barmhartigheid zal mij navolgen, al de dagen mijns levens.

Opdat ik wonen moge in het huis des Heeren; tot de langheid der dagen.

Heer! geef hun de eeuwige rust.

En dat het eeuwige licht hen verschijne.

Antiph. In de plaats der weide heeft hij mij gesteld.

Psalm 24.

Antiph. Wil, Heer, de misdaden, enz.

Tot U, Heer, heb ik mijne ziel opgeheven; mijn God! in U heb ik vertrouwen; ik zal niet beschaamd worden.

Noch laat mijne vijanden mij niet bespotten: want allen die U verbeiden, zullen niet beschaamd worden.

Laat ze beschaamd worden, allen die onrechtvaardigheden te vergeefs doen.

Toon mij, Heer, uwe wegen, en leer mij uwe paden.

Beschik mij in uwe waarheid, en leer mij; want

Gij zijt mijn God, mijn Zaligmaker : in U heb ik verbeid den geheelen dag.

Wees gedachtig, Heer, uwer genade en uwer barmhartigheden : die van het begin der wereld zijn.

Wil, Heer, de misdaden mijner jeugd en mijner onwetendheden niet gedenken.

Naar uwe barmhartigheid, wees mij gedachtig : om uwe goedheid, Heer !

Zoet en recht is de Heer , en daarom zal hij eene wet geven dengenen, die in den weg misdoen.

Hij zal de zachtmoedigen beschikken in het oordeel ; hij zal de goedertierenen zijne wegen leeren.

Al de wegen des Heeren zijn barmhartigheid en waarheid : aan die zijn verbond en zijne getuigenissen zoeken.

Om uwen naam, Heer, zult Gij mijner zonden genadig wezen : want die zijn menigvuldig.

Wie is de mensch, die den Heer vreest ? eene wet heeft hij hem gesteld, in den weg dien hij gekozen heeft.

Zijne ziel zal in goede dingen wonen : en zijn zaad zal de aarde erven.

De Heer is eene vastigheid dengenen, die hem vreezen : en zijn verbond is, om het hun te laten weten.

Mijne oogen zijn altijd tot den Heer : want hij zal uit den strik mijne voeten trekken.

Zie op mij, en ontferm U mijner : want ik ben ellendig en arm.

De benauwdheden mijns harten zijn vermenigvuldigd ; van mijne noodwendigheden verlos mij.

Aanzie mijne ellende en mijnen arbeid : en vergeef mij al mijne misdaden.

Aanzie mijne vijanden, want zij zijn verme-

igvuldigd; en met eenen ongerechten haat haten
ij mij.

Bewaar mijne ziel, en verlos mij; ik zal niet
beschaamd zijn, want ik heb in U gehoopt.

ô God! verlos Israël uit al zijne verdrukkingen.

Heer! geef hun de eeuwige rust: en dat het
euwige licht hen verschijne.

Antiph. Wil, Heer! de misdaden mijner jeugd
en mijner onwetendheden niet gedenken.

Psalm 26.

Antiph. Ik geloof de goederen des Heeren.

De Heer is mijn licht en mijne zaligheid:
vrien zal ik vreezen?

De Heer is de beschermmer mijns levens: voor
vrien zal ik beven?

Als de kwaaddoeners bij mij komen: om mijn
vleesch te eten.

Die mij kwellen, mijne vijanden: zij zijn krank
geworden en gevallen.

Als er krijgsheeren tegen mij staan, zal mijn
hart niet vreezen.

Is het dat er een strijd tegen mij opstaat:
laarin zal ik hopen.

Een ding heb ik van den Heer begeerd: dit
zal ik verzoeken, dat ik mag wonen in het huis
des Heeren, al de dagen mijns levens.

Opdat ik zien moge al de wellusten des Hee-
ren, en bezoeken zijnen tempel.

Want hij heeft mij verborgen in zijn taber-
nakel; in den kwaden dag heeft hij mij be-
schermd, in het verborgene van zijne woonplaats.

Op eene rots heeft hij mij verheven: en nu
heeft hij mijn hoofd verheven boven mijne vijanden.

Ik ben omgegaan, en heb geofferd in zijn taber-

nakel : eene offerande des roepens (een danklied) zal ik zingen, en den Heer met zangen vereeren.

Verhoor, Heer, mijne stem, waarmede ik tot U geroepen heb : ontferm U mijner en verhoor mij.

Tot U heeft mijn hart gesproken, mijn gezicht heeft U gezocht : uw aangezicht, Heer, zal ik zoeken.

Wil uw aangezicht van mij niet afkeeren, en wijk niet in uwe gramschap van uwen dienaar.

Wees mijn helper; verlaat mij niet; noch versmaad mij niet, o God, mijn Zaligmaker.

Want mijn vader en mijne moeder hebben mij verlaten; maar de Heer heeft mij opgenomen.

Onderwijs mij, Heer! in uwen weg, en geleid mij in het rechte voetpad, om mijne vijanden.

Lever mij niet in de handen dergenen, die mij kwellen; want tegen mij zijn opgestaan booze getuigen, en de boosheid heeft tegen zich zelven gelogen.

Ik geloof de goederen des Heeren in het land der levenden te zien.

Verwacht den Heer, en wees kloek : uw hart worde versterkt en verbeide den Heer.

Heer! geef hun de eeuwige rust, en dat het eeuwige licht hen verschijne.

Antiph. Ik geloof de goederen des Heeren in het land der levenden te zien.

v. De Heer stelle hen met de prinsen.

A. Met de vorsten zijns volks.

Onze Vader, enz, *in stilte*.

DE VIERDE LES, JOB. 12.

Antwoord mij, hoe groot is het getal mijner ongerechtigheden en zonden? Maak mij mijne overtredingen en misdaden bekend. Waarom ver-

bergt Gij uw aangezicht voor mij, en beschouwt Gij mij als uw vijand? Gij toont uwe macht tegen een blad, hetwelk doorden wind weggevoerd wordt; Gij vervolgt eenen dorren stoppel; Gij schrijft bitterheden tegen mij, en wilt mij vernielen om de zonden mijner jeugd; Gij hebt mij in boeien gekneld: Gij let op al mijne paden, en al mijne voetstappen slaat Gij gade, daar ik weldra vergaan zal als verrotting, en als een kleed zal worden, hetwelk door de motten gegeten wordt.

A. Gedenk toch dat mijn leven niets is dan wind: het aangezicht der menschen zal mij niet meer aanschouwen.

v. Uit de diepten heb ik tot U geroepen: Heer! Heer! verhoor mijne stem.

A. Het aangezicht der menschen zal mij niet meer aanschouwen.

DE VIJFDE LES, JOB. 14.

De mensch, van eene vrouw geboren, leeft eenen korten tijd en is vol ellenden. Hij verschijnt als eene bloem, en wordt straks vertreden. Als eene schaduw vliedt hij, en blijft nooit in denzelfden staat. En gewaardigt Gij U op eenen zoodanigen uwe oogen te slaan en met hem in het recht te treden? Wie kan degenen rein maken, die van onzuiver zaad ontvangen is? Zijt Gij niet de eenige die zulks vermoogt? Kort zijn de dagen des menschen: het getal zijner maanden is bij U besloten; Gij hebt hem palen gesteld, welke hij niet kan te binnen treden. Wijk nog een weinig van hem, opdat hij ruste, tot dat hij als een huur-ling het gewenschte einde van zijnen dag bereike.

A. Wee mij, dat ik zoo zeer gezondigd heb in mijn leven! Wat zal ik zondaar doen?

Tot wien zal ik vluchten als tot U, o mijn God. Wees mij genadig, als Gij komen zult ten jongsten dage.

v. Mijne ziel is zeer ontsteld; doch Gij, o Heer! kom haar te hulp.

A. Wees mij genadig, als Gij komen zult ten jongsten dage!

DE ZESDE LES, JOB. 14.

Van wien verkrijg ik, dat Gij mij in het graf beschermt en mij verbergt, tot dat uwe verbolgenheid is voorbij gegaan, en Gij mij eenen tijd stelt, dat Gij mijner gedenkt? Meent gij, dat een mensch, die gestorven is, weder leven zal? Al de dagen in welke ik nu strijde, zal ik wachten, tot dat mijne verandering komt. Gij zult mij roepen, en ik zal U antwoorden: Gij zult uwe rechterhand toereiken aan het werk uwer handen. Ik weet wel dat Gij al mijne voetstappen gesteld hebt, maar wees mijner zonden genadig.

A. Heer! gedenk mijner zonden niet, als Gij de wereld zult komen oordeelen door het vuur.

v. Heer! maak dat mijn handel recht zij voor uwe oogen.

A. Als Gij de wereld zult komen oordeelen door het vuur.

v. Heer! geef hun de eeuwige rust, en dat het eeuwige licht hen verschijne.

A. Als Gij de wereld zult komen oordeelen door het vuur.

DERDE NOCTURNE.

Antiph. Het behage U, o Heer! enz.

Psalm 39.

Wachtende heb ik den Heer verbeid, en hij heeft op mij gelet.

Hij heeft mijne gebeden verhoord; hij heeft mij uit den poel der ellende en uit de vuiligheid des slijks getrokken.

Hij heeft mijne voeten op eene steenrots gesteld, en mijne gangen recht gemaakt.

Hij heeft mij een nieuw gezang in den mond gegeven, een lofzang voor onzen God.

Velen zullen, dit ziende, den Heer vragen en op hem hopen.

Zalig is de mensch, wiens hoop is in den naam des Heeren: die zijne oogen niet wendt naar ijdelheden of valsche dwaasheden.

ô Heer, mijn God! Gij hebt menigvuldige wonderen verricht: niemand is U gelijk in uwe gedachten.

Ik heb ze verkondigd en er van gesproken; zij zijn ontelbaar vermenigvuldigd.

Slachtoffers en spijsoffers hebt Gij niet gewild; maar Gij hebt mij de ooren geopend.

Brandoffers en offeranden voor de zonden hebt Gij niet begeerd; toen zeide ik: zie ik kom.

In het begin des boeks is van mij geschreven.

Dat ik uwen wil zou doen, mijn God! dit heb ik begeerd, en uw wil is in het midden mijns harten.

Ik heb uwe rechtvaardigheid verkondigd in eene groote vergadering: zie, mijne lippen zal ik niet verbieden; Gij weet het, Heer.

Uwe rechtvaardigheid heb ik niet in mijn hart verborgen gehouden, voor de vergadering der menigte.

Gij dan, Heer! wend uwe barmhartigheid niet van mij af: uwe barmhartigheid en uwe waarheid hebben mij altijd behouden.

Want de ellenden die mij omringden zijn ontelbaar; mijne ongerechtigheden hebben mij zoo overrompeld, dat ik ze niet overzien kan.

Zij zijn menigvuldiger dan de haren van mijn hoofd, en mijn hart heeft mij verlaten.

Het behage U, Heer! mij te verlossen: zie op om mij te helpen.

Dat zij beschaamd worden en terug wijken, die mijne ziel zoeken om ze weg te nemen.

Dat zij met schande terug gedreven worden, die mij kwaad willen.

Dat ze aanstonds hunne schande dragen, die mij zeggen: ha! ha!

Dat allen die U zoeken vrolijk en verheugd zijn over U, en dat zij die uwe zaligheid beminnen, altijd zeggen: de Heer zij verheerlijkt.

Maar ik ben behoeftig en arm: de Heer is mijn verzorger.

Mijn helper en mijn beschermer zijt Gij: mijn God, vertoef niet.

Heer! geef hun de eeuwige rust.

Antiph. Het behage U, o Heer! mij te verlossen: Heer! zie op om mij te helpen.

Psalm 40.

Antiph. Genees, Heer! enz.

Zalig hij die acht geeft op den behoeftige en arme; in den kwaden dag zal de Heer hem verlossen.

De Heer beware hem en make hem levende : hij make hem zalig op aarde , en levere hem niet over aan den wil zijner vijanden.

De Heer ondersteune hem op het bed zijner smarten : Gij hebt zijn bed geheel omgeschud in zijne krankheid.

Ik zeide : Heer ! ontferm U mijner ; genees mijne ziel , want ik heb tegen U gezondigd.

Mijne vijanden hebben kwaad van mij gezegd : wanneer zal hij sterven , en wanneer zal zijn naam vergaan ?

En als er iemand binnen kwam om te zien , dan sprak hij valschelijk ; zijn hart vergaderde boosheden voor zich.

En buiten gaande , sprak hij er van.

Al mijne vijanden mompelden tegen mij ; tegen mij hebben zij kwaad bedacht.

Een misdadig woord hebben zij tegen mij besloten : zou hij , die slaapt , wel weder opstaan ?

Zelfs de mensch mijns vredes , op wien ik vertrouwde , die mijn brood at , heeft mij grootelijks vertreden.

Maar Gij , Heer , ontferm U mijner , en richt mij weder op : en ik zal het hem vergelden.

Hieraan heb ik gezien , dat Gij mij genegen zijt ; want mijn vijand zal zich niet verblijden over mij.

Maar Gij hebt mij om mijne onschuld ondersteund : Gij hebt mij vastgesteld voor uw aangezicht in eeuwigheid.

Geloofd zij de Heer , de God van Israël , van eeuw tot eeuw : dat het geschiede , dat het geschiede !

Heer ! geef hun de eeuwige rust , enz.

Antiph. Genees , Heer ! mijne ziel ; want ik heb tegen U gezondigd.

Psalm 41.

Antiph. Mijne ziel heeft dorst gehad.

Gelijk een hert verlangt naar de waterbronnen, zoo verlangt mijne ziel naar U, o God!

Mijne ziel heeft dorst gehad naar den machtigen en levenden God : wanneer zal ik komen en verschijnen voor Gods aangezicht ?

Mijne tranen zijn mijn brood geweest, dag en nacht; omdat men dagelijks tegen mij sprak : waar is uw God ?

Als ik aan deze dingen dacht heb ik mijne ziel in mij uitgestort : want ik zal overgaan tot de plaats van het wonderlijk Tabernakel, tot het huis Gods.

Onder de stem van vreugde en lof, onder het geluid dergenen die feest houden.

Waarom zijt gij bedroefd, mijne ziel; waarom ontstelt gij mij ?

Hoop op God, want ik zal hem nog loven; de zaligheid mijns aangezichts en mijn God.

Mijne ziel is in mij ontsteld : daarom zal ik aan U gedachtig zijn uit het land der Jordaan en van Hermon van het kleine gebergte.

De eene afgrond roept den anderen onder het gedruisch uwer watersluizen.

Al uwe hooge vlooden en golven zijn over mij gegaan.

Des daags heeft de Heer zijne barmhartigheid bevolen, en des nachts zijnen lofzang.

Ik zal tot God zeggen : Gij zijt mijn beschermer,

Waarom hebt Gij mij vergeten, en waarom ga ik bedroefd als de vijand mij kwelt ?

Als mijne beenderen vermorzeld werden, beschimpten mij mijne vijanden, die mij verdrukten.

Daar zij mij dagelijks zeiden: waar is uw God?

Waarom zijt gij bedroefd, mijne ziel! waarom ontroert gij mij?

Hoop op God, want ik zal hem nog loven, de zaligheid mijns aangezichts en mijn God.

Heer! geef hun de eeuwige rust, enz.

Antiph. Mijne ziel heeft dorst gehad naar den machtigen en levenden God, wanneer zal ik komen en verschijnen voor Gods aangezicht?

v. Lever hen, die U loven, niet over aan de wilde dieren.

A. En vergeet niet eindeloos de zielen uwer ellendigen.

Onze Vader, enz. *in stilte*

DE ZEVENDE LES, JOB. 17.

Mijn geest vermindert, mijne dagen worden verkort; voor mij blijft niets over dan het graf. Ik heb niet gezondigd; en evenwel ziet mijn oog slechts bitterheid. Heer! verlos mij en stel mij bij U, en dat dan ieders hand tegen mij strijde! Mijne dagen zijn verdwenen, mijne gedachten zijn verstroot en pijnigen mijn hart. Zij hebben den nacht veranderd in den dag, en na de duisternis verlang ik wederom naar het licht. Maar, of ik al wachte, het graf zal mijne woning zijn: in de duisternis heb ik mijn bed gemaakt. Tot de verrotting heb ik gezegd: gij zijt mijn vader; en tot de wormen: gij zijt mijne moeder en mijne zuster. Waar is nu mijne verwachting, en wie let op mijn wachten?

A. Dewijl ik dagelijks zondig en geene boetvaardigheid doe, ontroert mij de vrees des doods;

want in de hel is geene verlossing; ontferm U mijner, o God! en verlos mij.

v. ô God! behoud mij, om uwen naam; verlos mij door uwe kracht.

A. Want in de hel is geene verlossing: ontferm U mijner, o God! en behoud mij.

DE ACHTSTE LES, JOB. 19.

Mijn vleesch verteerd zijnde, kleeft mijn gebeente aan mijn vel: de lippen blijven alleen over mijne tanden. Ontfermt u mijner, ontfermt u mijner, gij ten minste, mijne vrienden! want de hand des Heeren heeft mij getroffen. Waarom verzadigt gij u met mijn vleesch? Och, of mijne woorden wierden opgeschreven of in een boek aangeteekend, of met een ijzeren griffel op eene looden plaat gesneden werden, of met eenen beitel in den harden steen uitgehouwen! Want ik weet dat mijn Verlosser leeft, en dat ik ten jongsten dage uit de aarde verrijzen zal; ik zal weder met mijn vel bekleed worden, en in mijn vleesch zal ik mijnen God aanschouwen. Dien ik zien zal, ik zelf en niemand anders: wien mijne eigene oogen zullen aanschouwen. Deze hoop is in mijnen boezem opgesloten.

A. Heer! oordeel mij niet naar mijne werken: ik heb niets gedaan voor uwe oogen, hetwelk waarde heeft: daarom bid ik uwe opperste goedheid, dat Gij mijne boosheid wilt uitwischen, o God!

v. Wasch mij nog meer van mijne ongerechtigheid, en reinig mij van mijne misdaden.

A. Daarom bid ik uwe opperste goedheid, dat Hij mijne boosheid wilt uitwischen, o God!

DE NEGENDE LES, JOB. 10.

Waarom hebt gij mij uit de moeder voortgebracht? ach, of ik vernietigd ware geworden, zonder dat mij ooit iemand gezien hadde! Ik zou dan geweest zijn, als of ik niet bestaan had, en van de moeder ware weggedragen naar het graf. Zal de kortheid mijner dagen niet haast een einde nemen? Gedoog dan, dat ik mijne smart een weinig beweene, alvorens ik henen ga, zonder terug te keeren naar mijn land, hetwelk overdekt is met de donkerheid des doods; een land van ellende en duisterheid, waar de schaduw des doods, waar geene orde, maar eeuwigdurende afschrik woont.

A. Verlos mij, o Heer! voor de wegen der hel; Gij die de koperen deuren gebroken hebt, uwe dienaars bezoekende in den kerker der hel, en licht gevende, hun die in de pijnen der duisternis waren, om U te aanschouwen.

A. Die riepen en zeiden: Gij zijt eindelijk gekomen, onze Verlosser!

v. Heer! geef hun de eeuwige rust, en dat het eeuwige licht hen verschijne

A. Hun die in de pijnen der duisternissen waren.

Het volgende Responsorium leest men op Allerzielendag, en als de drie Nocturnen gelezen worden.

A. Heer! verlos mij van den eeuwigen dood, in dien vreeselijken dag; als de hemelen en de aarde zullen beroerd worden: als Gij de wereld zult komen oordeelen door het vuur.

v. Bevende ben ik geworden, en ik vrees als

de onderzoeking komen zal en de toekomende gramschap.

A. Als de hemelen en de aarde zullen beroerd worden : als Gij de wereld zult komen oordeelen door het vuur.

v. Die dag is een dag van gramschap , van benauwdheid en ellende, een groote en zeer bittere dag.

A. Als Gij de wereld zult komen oordeelen door het vuur.

v. Heer ! geef hun de eeuwige rust, enz.

A. ô Heer ! verlos mij van den eeuwigen dood in dien vreeselijken dag, als de hemelen en de aarde zullen beroerd worden : als Gij de wereld zult komen oordeelen door het vuur.

DE LAUDES.

Psalm 50.

Antiph. Mijne vermorzelde beenderen.

Ontferm U mijner, *zie bladz.* 46.

Heer ! geef hun de eeuwige rust, enz.

Antiph. Mijne vermorzelde beenderen zullen zich verheugen.

Psalm 64.

Antiph. Heer ! verhoor mijn gebed.

U komt den lofzang toe in Sion, o God ! en in Jeruzalem zal U de belofte betaald worden.

Verhoor mijn gebed ; alle vleesch zal tot U komen.

De woorden der boozen zijn machtiger geworden dan wij ; doch Gij zult onze boosheden verzoenen.

Zalig hij, dien Gij verkoren en opgenomen hebt : hij zal in uwe voorhoven wonen.

Wij zullen vervuld worden met de goederen van uw huis : heilig is uw tempel.

Wonderbaar in gerechtigheid.

Verhoor ons, God, onze Zaligmaker ! Gij die de hoop zijt van al de einden der aarde, en in de verheid der zee.

Die de bergen bereid in uwe kracht, met macht omgord.

Die de holle zee beroert en het gedruisch harer golven.

De volkeren zullen verbaasd worden.

En zij, die aan de grenzen wonen, zullen vreezen voor uwe teekenen : den morgen en den avond zult gij vrolijk maken.

Gij bezoekt de aarde en bevochtigt ze mildelijk en vermeedert haren rijkdom.

De beek Gods is met water gevuld : Gij bereidt haar spijs; want alzoo is hare bereiding.

Maak hare rivieren vol, vermenigvuldig haar gewas : in hare regendruppelen zal zij vrolijk groeien.

Gij zult den jaarkring in uwe goedertierenheid zegenen : uwe velden zullen met vruchtbaarheid vervuld worden.

Vruchtbaar zal het uitgelegene der woestijn worden, en de heuvelen zullen met blijdschap omgord worden.

De rammen der schapen zijn bekleed ; de dalen overvloeiend van tarwe : men zal er juichen en lofzangen zingen.

Heer ! geef hun de eeuwige rust, enz.

Antiph. Heer ! verhoor mijn gebed : alle vleesch zal tot U komen.

Psalm 62.

Antiph. Uwe rechterhand.

ô God! mijn God! tot U waak ik van den vroegen morgen.

Mijne ziel heeft naar U gedorst: hoe menigmaal heeft mijn vleesch dorst gehad naar U.

In een woest, ongebaand en dor land; alzoo heb ik mij voor U vertoond in het heilige: opdat ik uwe kracht en uwe glorie zoude zien.

Want uwe barmhartigheid is beter dan het leven: mijne lippen zullen U loven.

Alzoo zal ik U zegenen in mijn leven; en in uwen naam zal ik mijne handen opheffen.

Als met vettigheid des ingewands en met smeer worde mijne ziel verzadigd; en met lippen des juichens zal ik U loven.

Als ik aan U denk op mijn bed; van 's morgens vroeg zal ik op U denken, want Gij zijt mijn helper geweest.

En onder het deksel uwer vleugelen zal ik mij verblijden; mijne ziel is aan U gehecht, uwe rechterhand heeft mij ondersteund.

Maar zij hebben te vergeefs mijne ziel gezocht; zij zullen in het onderaardsche nederdalen.

Zij zullen geleverd worden in de handen des zwaards: zij zullen het deel zijn der vossen.

Maar de koning zal zich in God verblijden: allen die bij hem zweren, zullen zich beroemen, omdat de mond der kwaadsprekers gestopt is.

(N. B. *Hier wordt niet gezegd: Heer! geef hun de eeuwige rust, enz.*)

Psalm 66.

God zij ons barmhartig en zegene ons; Hij

late zijn aangezicht over ons schijnen en ontferme zich onzer.

Opdat wij op aarde uwen weg kennen : in het midden der volkeren uwe zaligheid.

Dat de volkeren U belijden , o God ! dat alle volkeren U belijden.

Dat de volkeren zich verheugen en verblijden ; want Gij oordeelt de volkeren in rechtvaardigheid , en de volkeren bestuurt Gij op aarde.

Dat de volkeren U belijden , o God ! dat alle volkeren U belijden : de aarde heeft hare vrucht gegeven.

Dat God ons zegene , onze God.

Dat God ons zegene ; en dat alle einden der aarde Hem vreezen.

Heer ! geef hun de eeuwige rust , enz.

Antiph. Uwe rechterhand heeft mij ondersteund.

DE LOFZANG VAN EZECHIAS.

ISAÏAS 33.

Antiph. Van de poorten der hel.

In het midden mijns levens heb ik gezegd : ik zal gaan tot de poorten der hel.

Ik heb het overschot mijner jaren gezocht ; ik heb gezegd : ik zal den Heer mijnen God niet zien in het land der levenden.

Ik zal de menschen niet meer aanschouwen die in rust wonen.

De tijd mijns levens is weggenomen en van mij opgerold , gelijk de tenten der herders.

Mijn leven is afgesneden als de draad van eenen wever : toen ik eerst begon , heeft Hij mij afgesneden ; eer de morgenstond ten avond gaat zult Gij mij ten einde brengen.

Ik hoopte tot den morgenstond : als een leeuw heeft hij al mijne beenderen vermorzeld.

Eer de morgen ten avond gaat zult Gij mij ten einde brengen : ik zal roepen als het jong eener zwaluwe : als eene duive zal ik kirren.

Mijne oogen zijn bezweken van het opzien naar de hoogte.

Heer ! ik lijd geweld ; antwoord voor mij. Wat zal ik zeggen ? Hoe zal Hij voor mij antwoorden, als Hij het zelf gedaan heeft ?

Ik zal voor U mijne jaren overdenken in de bitterheid mijner ziel.

Indien men zoo leeft, Heer ! en zoodanig het leven is van mijnen geest, zoo zult Gij mij straffen en mij levendig maken ; zie, in den vrede is mijne bitterheid de allerbitterste.

Maar Gij hebt mijne ziel van het verderf verlost : Gij hebt al mijne zonden achter uwen rug geworpen.

Want de hel zal U niet belijden ; de dood zal U niet loven : zij die in den kuil nederdalen zullen uwe waarheid niet verachten.

De levende, de levende zal U belijden, zoo als ik heden doe : de vader zal uwe waarheid aan zijne kinderen bekend maken.

Heer ! behoud mij, en wij zullen onze lofzangen zingen, in het huis des Heeren, al de dagen onzes levens.

Heer ! geef hun de eeuwige rust, enz.

Antiph. Van de poorten der hel, verlos mijne ziel, Heer !

Psalm 148.

Antiph. Alle geesten.

Looft den Heer uit de hemelen : looft hem in het hoogste,

Looft hem al zijne engelen : looft hem al zijne legermachten.

Looft hem, zon en maan : looft hem alle sterren en licht.

Looft hem, hemelen der hemelen : en alle wateren die boven de hemelen zijn, looft den naam des Heeren.

Want hij sprak en zij waren gemaakt : Hij beval en zij waren geschapen.

Hij heeft ze in eeuwigheid vastgesteld en in de eeuwen der eeuwen : Hij heeft ze een voorschrift gegeven, en het zal niet vergaan.

Looft den Heer, aardlingen, draken en alle afgronden.

Vuur, hagel, sneeuw, ijs en stormwinden, die zijn woord doet.

Bergen en alle heuvelen, vruchtgevende boomen en cederen.

Beesten en allerhande vee, slangen en gevederd gevogelte.

Koningen der aarde en alle volkeren, vorsten en alle rechters der aarde.

Jongelingen en maagden, ouden en jongen, looft den naam des Heeren ; want zijn naam is alleen verheven.

Zijn lof is boven hemel en aarde : en hij heeft verheven den hoorn zijns volks.

Dat al zijne Heiligen lofzangen zingen ; de kinderen van Israël, het volk dat hem nadert.

(N. B. *Bij dezen of den volgende Psalm wordt niet gezegd: Heer! geef hun de eeuwige rust, enz. maar alleen op het einde van Psalm 150.*)

Psalm 149.

Zingt den Heer een nieuw gezang: zijn lof zij in de vergadering der Heiligen.

Dat Israël zich verheuge in dengene, die hem gemaakt heeft: en dat de kinderen Sions in hunnen koning juichen.

Dat ze zijnen naam loven in koorzangen: dat ze met trommelen en met de harp hem lofzingen.

Want de Heer heeft behagen in zijn volk; en hij heeft de zachtmoedigen ter zaligheid verheven.

De Heiligen zullen juichen in glorie: zij zullen zich verblijden op hunne rustplaatsen.

De verheffingen Gods zijn in hunne kelen: en twee snijdende zwaarden in hunne handen.

Om wraak te nemen over de volkeren, om de volkeren te straffen.

Om hunne koningen in ketenen te sluiten, en hunne edelen in ijzeren boeien.

Om over hen het beschreven recht te doen. Deze glorie is voor al zijne Heiligen.

Psalm 150.

Looft den Heer in zijne Heiligen: looft hem in het uitspansel zijner kracht.

Looft hem in zijne krachten: looft hem naar de menigvuldigheid zijner grootheid.

Looft hem met het geklank der trompetten: looft hem met harp en luit.

Looft hem met trommelen en in kooren: looft hem met snaren en orgelen.

Looft hem met welluidende cymbalen : looft hem met de cymbalen des juichens.

Alle geesten loven den Heer.

Heer ! geef hun de eeuwige rust,

Antiph. Alle geesten loven den Heer.

v. Ik heb eene stem van den hemel gehoord, mij zeggende :

A. Zalig zijn de dooden, die in den Heer sterven.

De Lofzang van Zacharias. (Lucas II.)

Antiph. Ik ben de verrijzenis.

Geloofd zij de Heer, de God van Israël : want hij heeft zijn volk bezocht en verlossing gegeven.

En hij heeft ons opgericht eenen toren der zaligheid in het huis van zijnen dienaar David.

Gelijk hij gesproken heeft door den mond zijner heilige Profeten, die van het begin der wereld af geweest zijn.

Dat hij ons verlossen zou van onze vijanden ; en uit de hand van allen die ons haten.

Om barmhartigheid te doen met onze vaderen : en te gedenken aan zijn heilig verbond.

Aan den eed, die hij aan onzen Vader Abraham gezworen heeft, dat hij zich aan ons geven zou.

Opdat wij zonder vrees, uit de hand onzer vijanden verlost zijnde, hem zouden dienen.

In heiligheid en rechtvaardigheid , voor zijn aangezicht al onze dagen.

En gij, kind ! zult een profeet des Allergrootsten genoemd worden : want gij zult voor het aanschijn des Heeren gaan, om zijne wegen te bereiden.

Om de volle kennis der zaligheid aan zijn

volk te geven tot vergiffenis hunner zonden.

Door de grondelooze barmhartigheid van God, door welke hij ons bezocht heeft, verschijnende uit de hoogte.

Om te verlichten degenen die in duisternissen zitten en in de schaduw des doods: om onze voeten te besturen op den weg des vredes.

Heer! geef hun de eeuwige rust, enz.

Antiph. Ik ben de verrijzenis en het leven.

Die in mij gelooft, zal leven, al was hij gestorven; en al wie leeft en gelooft in mij, zal in eenwigheid niet sterven.

Onze Vader, enz. (knielende, gelijk ook het volgende.)

v. En leid ons niet in bekoring.

A. Maar verlos ons van den kwade.

N. B. *De volgende Psalm wordt op Allerzielendag niet gelezen; alsdan volgen onmiddellijk de Verzen en het Gebed.*

Psalm 129.

Uit de diepten, enz. *zie bl. 50.*

v. Heer! geef hun de eeuwige rust.

A. En dat het eeuwige licht hen verlichte.

v. Van de poorten der hel.

A. Verlos, o Heer! hunne zielen.

v. Dat zij in vrede rusten. A. Amen.

v. Heer! verhoor mijn gebed.

A. En mijn geroep kome tot U.

GEBED.

(Hier volgt een der Gebeden, gelijk na de Vespers, bladz. 494, waarna men zegt:

v. Heer! geef hun de eeuwige rust.

A. En dat het eeuwige licht hen verschijne.

v. Dat zij in vrede rusten. A. Amen.

DE VESPERS

VAN DEN ZONDAG EN DE HEILIGEDAGEN.

De Zondagsche Psalmen.

v. Deus, in adiutorium
meum intende.

r. Domine, ad adju-
vandum me festina.

Gloria Patri, et Filio,
et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio,
et nunc, et semper, et in
sæcula sæculorum. Amen.
Alleluja.

v. O God! kom mij te
hulp.

r. Heer! haast U om
mij te helpen,

Glorie zij den Vader,
en den Zoon, en den hei-
ligen Geest.

Gelijk het was in den
beginne, nu en altijd, en
in de eeuwen der eeuwen.
Amen. Alleluja.

Van Septuagesima tot Paschen.

Laus tibi domine, Rex
æternæ gloria.

Lof zij U, Heer, Koning
der eeuwige glorie.

Psalm 109.

David voorzegt dat Christus zal verheven worden aan de rech-
terhand zijns Vaders. Dat hij zijn rijk en prediking zal beginnen
in Sion. Dat hij zal zijn de eeuwige priester bij den Vader, naar
de wijze van Melchisedech.

*Nota. De woorden die in deze psalmen gesteld zijn
tusschen twee haakjes, zijn er bijgevoegd tot verklaring.*

Dixit Dominus Domino
meo: sede a dextris meus.

De Heer (Vader) heeft
gezegd tot mijnen Heer
(Christus): zit aan mij-
ne rechterzijde,

Donec ponam inimicos
tuos: scabellum pedum
tuorum.

Tot dat ik uwe vijan-
den stelle tot eene voet-
bank uwer voeten.

Virgam virtutis tuæ

De Heer zal den scep-

emittet Dominus ex Sion : ter uwer macht (Christus)
 Dominare in medio inimicorum tuorum : uit Sion doen komen :
 neemt de heerschappij in 't midden uwer vijanden.

Tecum principium in die virtutis tuæ in splendoribus Sanctorum : ex utero ante luciferum genui te.

Juravit Dominus et non poenitebit eum : tu es Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech,

Dominus à dextris tuis : confregit in die iræ suæ reges.

Judicabit in nationibus implebit ruinas, conquassabit capita in terra multorum.

De torrente in via bibet : propterea exultabit caput.

Gloria Patri, etc.
 Sicut erat, etc.

Uwe heerschappij in den dag van uwe kracht, in den luister uwer Heiligen : ik (Vader) heb U voor den dageraad uit mijnen schoot voortgebracht.

De Heer heeft het gezworen, en 't zal hem niet berouwen : Gij (Christus) zijt eeuwige priester, naar de wijze van Melchisedech.

De Heer is aan uwe rechterzijde : Hij heeft de koningen verpletterd in den dag zijner gramschap.

Hij zal recht doen over de Heidenen; Hij zal eene volle vernieling te weeg brengen : Hij zal de hoofden van velen op de aarde verpletteren.

Hij zal op den weg drinken uit de beken : daarom zal Hij zijn hoofd opheffen.

Glorie zij den Vader, enz.

Psalm 110.

David looft Gods wonderen, die Hij heeft gedaan als Hij de Israëlieten heeft verlost uit Egypte, hun gespijsd met manna, en gebracht in het land van belofte. Hij looft de heiligheid van zijne geboden.

Confitebor tibi Domine in toto corde meo : in consilio justorum et congregatione.

Heer, ik zal U loven uit geheel mijn hart : in den raad en de vergadering der rechtvaardigen.

Magna opera Domini :
exquisita in omnes vo-
luntates ejus.

Confessio et magnifi-
centia opus ejus : justitia
ejus manet in sæculum
sæculi.

Memoriam fecit mera-
bilibum suorum, miseri-
cors et miserator Domi-
nus : escam dedit timen-
tibus se.

Memor erit in sæculum
testamenti sui : virtutem
operum suorum anuntia-
bit populo suo.

Ut det illis hæredita-
tem gentium : opera ma-
num ejus, veritas et ju-
dicium.

Fidelia omnia mandata
ejus : confirmata in sæ-
culum sæculi : facta in
veritate et æquitate.

Redemptionem misit
populo suo : mandavit
in æternum testamentum
suum.

Sanctum et terribile
nomen ejus : initium sa-
pientiæ timor Domini.

Intellectus bonis om-
nibus facientibus eum :

Groot zijn de werken
des Heeren : zij zijn vol-
maakt volgens al zijne
willen.

Zijn werk is lof en
heerlijkheid : zijne recht-
vaardigheid zal blijven in
de eeuwen der eeuwen.

De Heer, die genadig
en barmhartig is, heeft
gedachtenis zijner won-
deren gemaakt : Hij heeft
spijs gegeven aan die
Hem vreezen.

Hij zal zijn verbond
altijd gedachtig zijn : Hij
zal de kracht zijner wer-
ken aan zijn volk ver-
kondigen.

Opdat Hij hun geve het
erfdeel der Heidenen : de
werken zijner handen
zijn waarheid en gerech-
tigheid.

Al zijne geboden zijn
getrouw, zij zijn geves-
tigd door alle eeuwen :
zij zijn gemaakt in waar-
heid en gerechtigheid.

Hij heeft aan zijn volk
in Egypte de verlossing
toegezonden : Hij heeft
zijn verbond voor eeuwig
vastgesteld.

Heilig en ontzagge-
lijk is zijn naam : de vreeze
des Heeren is het begin-
sel der wijsheid.

Wel verstandig zijn zij,
die zijne uitspraak vol-

laudatio ejus manet in brengen : zijn lof blijft
 sæculum sæculi. in eeuwigheid.

Gloria Patri.

Glorie zij den Vader.

Psalm III.

Die naarestig tracht Gods geboden te onderhouden en de armen te helpen : die zal gelukkig zijn , en zijne nazaten in zijne werken.

Beatus vir, qui timet
 Dominum : in mandatis
 ejus volet nimis.

Zalig is de man, die
 den Heer vreest : en tot
 zijne geboden zeer begeerig is.

Potens in terra erit
 semen ejus : generatio
 rectorum benedicetur.

Zijn nazaat zal machtig
 zijn op de aarde : het geslacht der rechtvaardigen zal gezegend worden.

Gloria et divitæ in domo ejus : et justitia ejus manet in sæculum sæculi.

Luister en rijkdom zal in zijn huis wezen : zijne rechtvaardigheid zal duren in alle eeuwen.

Exortum est in tenebris lumen rectis : misericors, et miserator et justus.

Aan den oprechte is in de duisternis het licht opgezezen : de genadige, barmhartige en rechtvaardige.

Jucundus homo qui miseretur et commodat, disponet sermones suos in judicio : qui in æternum non commovebitur.

Blijmoedig is de mensch die medelijden heeft : hij zal zijne woorden met een oordeel besturen : hij zal in der eeuwigheid niet beroerd worden.

In memoria æterna erit justus : ab auditione mala non timebit.

De rechtvaardige zal in eene eeuwige gedachtenis zijn : hij zal voor een kwaad gerucht niet vreezen.

Paratum cor ejus sperare in Domino : confirmatum est cor ejus : non commovebitur donec despiciat inimicos suos.

Zijn hart is bereid om te hopen in den Heer ; zijn haat is versterkt : hij zal niet beroerd worden , tot dat hij zijne vijanden versmade.

Dispersit, dedit pauperibus, justitia ejus manet in sæculum sæculi : cornu ejus exaltabitur in gloria.

Peccator videbit et irascetur, dentibus suis fremit et tabescet : desiderium peccatorum peribit.

Gloria Patri.

Hij heeft uitgestrooid en den armen gegeven ; zijne rechtvaardigheid zal eeuwiglijk blijven, en zijn hoorn zal in glorie verheven worden.

De zondaar zal het zien en gram worden, hij zal op zijne tanden knersen en weenen : het verlangen der zondaren zal te niet gaan.

Glorie zij den Vader.

Psalm 112.

David wekt ons op om God te loven, die de ootmoedigen aanziet om ze te verheffen, en om de onvruchtbaren vruchtbaar te maken.

Laudate pueri Dominum : laudate nomen Domini.

Sit nomen Domini benedictum : ex hoc nunc et usque in sæculum.

A solus ortu usque ad occasum : laudabile nomen Domini.

Excelsus super omnes gentes Dominus : et super cœlos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat : et humilia respicit in cœlo et in terra.

Suscitans a terra inopem : et de stercore erigens pauperem.

Looft gij kinderen den Heer : looft den naam des Heeren.

De naam des Heeren zij gebenedijd, van nu af tot in der eeuwigheid.

Van den opgang der zon tot den ondergang : is de naam des Heeren lofwaardig.

De Heer is verheven boven alle volkeren : en zijne glorie boven de hemelen.

Wie is er gelijk aan den Heer, die in de hoogte woont : en die hetgene nederig is aanziet in den hemel en op de aarde.

Die den behoeftige opheft van de aarde, en den arme uit den drek verheft.

Ut collocet eum cum principibus : cum principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo : matrem filiozem lætantem.

Gloria Patri.

Om hen te doen zitten met de prinsen : met de prinsen van zijn volk.

Hij doet de onvruchtbare (vrouwe) bijwonen in een huisgezin : en haar eene blijde moeder wezen van vele kinderen.

Glorie zij den Vader.

Psalm 113.

David verhaalt de wonderen, die God deed als hij de Israëlieten leidde uit Egypte; dat de glorie aan God alleen toekomt. De ijdelheid der glorie. Dat die op God betrouwen, niet zullen beschaamd staan.

In exitu Israël de Ægypto ; domus Jacob de populo barbaro.

Facta est Judea sanctificatio ejus : Israël potestas ejus.

Mare vidit et fugit : Jordanis conversus est retrorsum.

Montes exultaverunt ut arietes : et colles sicut agni ovium.

Quid est tibi mare, quod fugisti : et tu Jordanis, quia conversus est retrorsum ?

Montes exultastis sicut arietes : et colles sicut agni ovium.

A facie Domini mota est terra : a facie Dei Jacob.

Als Israël uit Egypte trok, het huis van Jacob uit het barbarisch volk.

Toen werd het joodsche volk God toegewijd : Israël werd zijne heerschappij.

De zee heeft het gezien en vluchtte weg : de Jordaan keerde terug.

De bergen sprongen op als rammen, en de heuvelen als lammeren der schapen.

O zee! wat deedt u wegvlieden? en gij, o Jordaan, wat deedt u terugkeeren.

Gij bergen, wat deedt u opspringen als rammen : en gij heuvelen, als lammeren der schapen?

De aarde beefde van 't aangezicht des Heeren : voor het aangezicht van den God van Jacob.

Qui convertit petram
in stagna aquarum : et
rupem in fontes aquarum.

Non nobis, Domine,
non nobis ; sed nomini
tua da gloriam.

Super misericordia tua
et veritate tua : nequando
dicant gentes : ubi est
Deus eorum.

Deus autem noster in
cælo : omnia quæcum-
que voluit fecit.

Simulacra gentium ar-
gentum et aurum : opera
manuum hominum.

Os habent, et non lo-
quentur : oculos habent,
et non videbunt.

Aures habent, et non
audient ; nares habet et
non odorabunt.

Manus habent, et non
palpabunt : pedes habent,
et non ambulabunt : non
clamabunt in gutture suo.

Similes illis fiant qui
faciunt ea : et omnes qui
confidunt in eis.

Domus Israël speravit
in Domino : adjutor eo-
rum et protector eorum
est.

Domus Aaron speravit
in Domino : adjutor eorum

(Voor Hem) die de
steenrots heeft veranderd
in een watervloed : en de
rotsen in waterbronnen.

Niet aan ons, Heer,
niet aan ons : maar geef
aan uwen naam de glorie.

Om uwe barmhartig-
heid en getrouwheid (be-
hoed ons), opdat de Hei-
denen nooit zeggen : waar
is (nu) hun God ?

Onze God is in den
hemel : hij heeft alles ge-
daan wat hem beliefd.

De afgoden der Heide-
nen zijn (maar) zilver en
goud : maaksels der men-
schen handen.

Zij hebben een' mond,
en spreken niet : zij heb-
ben oogen, en zien niet.

Zij hebben ooren, maar
hooren niet : zij hebben
eenen neus en rieken
niet.

Zij hebben handen en
voelen niet : zij hebben
voeten en wandelen niet :
zij zullen geen geluid ge-
ven met hunne kelen.

Dat zij, die ze maken,
hun gelijk worden : en al-
len die er op betrouwen.

Het geslacht van Israël
heeft betrouwd op den
Heer : (daarom) is hij hun
helper en beschermer.

Het geslacht van Aaron
heeft betrouwd op den

et protector eorum est.

Qui timent Dominum,
speraverunt in Domino:
adjutor eorum et protec-
tor eorum est.

Dominus memor fuit
nostri : et benedixit no-
bis.

Benedixit domui Israël :
benedixit domui Aaron.

Benedixit omnibus, qui
timent Dominum : pusil-
lis cum majoribus.

Adjiciat Dominus su-
per vos : super vos, et
super filios vestros.

Benedicti vos à Domi-
no : qui fecit cælum et
terram.

Cælum cæli Domino :
terram autem dedit filiis
hominum.

Non mortui laudabunt
te Domine : neque om-
nes qui descendunt in
infernium.

Sed nos qui vivimus
benedicimus Domino : ex
hoc nunc et usque in
sæculum.

Gloria Patri.

Heer : (daarom) is hij hun
helper en beschermer.

Die den Heer vreezen,
hebben op Hem betrouwd :
(daarom) is hij hun hel-
per en beschermer.

De Heer is onzer ge-
dachtig geweest : en hij
heeft ons gezegend.

Hij heeft het huis van
Israël gezegend : hij heeft
het huis van Aaron geze-
gend.

Hij heeft ze allen geze-
gend, die den Heer vree-
zen : de kleinen en grooten.

De Heer vermeerdere
(zijnen zegen) over u :
over u en over uwe kin-
deren.

Gezegend moet gij we-
zen van den Heer : die
hemel en aarde gemaakt
heeft.

De hemel der hemelen
is voor den Heer : maar
de aarde heeft Hij aan de
kinderen der menschen
gegeven.

De dooden, o Heer !
zullen U niet loven, noch
allen die onder de aarde
nederdalen.

Maar wij, die in het
leven zijn, loven den
Heer : van nu af tot in
der eeuwigheid.

Glorie zij den Vader.

KORTE LES.

Van Zondag na Pinksteren tot Septuagesima.

Benedictus Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi, Pater misericordiarum, et Deus totius consolationis, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra.

Deo gratias.

HYMNUS.

Lucis Creator optime,
Lucem dierum proferens,
Primodiis lucis novæ,
Mundi parans originem.
Qui mane junctum vesperi.
Diem vocare præcipis,
Tetrum chaos illabitur.
Audi preces cum fletibus,
Ne mens gravata crimine,
Vita sit exul munere,
Dum nil perenne cogitat,
Seseque culpis illigat,
Cœleste pulset ostium,

Gebenedijd zij God de Vader van onzen Heer Jesus Christus, de Vader der barmhartigheid en de God van allen troost, die ons vertroost in al onze kwellingen.

God zij gedankt.

LOFZANG.

O beste Schepper van het licht,
Die door uw goddelijk gezicht,
Gaf dat men het eerste licht aanzag,
't Beginsel van des werelds dag.
Den morgen met den avondstond,
Gij dag doet noemen; ziet terstond
De zwarte chaos valt beneen:
Hoor ons bidden met geweën.
Opdat 't gemoed, door schuld gedrukt,
Uit het leven niet wordt weggerukt,
Als het niet eeuwig en bezint,
En zich aan zonden vaster bindt,
Dat het voor 's hemels poorte stijgt,

Vitale tollat præmium ,	Des levens loon aldaar verkrijgt,
Vitemus omne noxium ,	Dat wij het schadelijke mogen vlien,
Purgemis omne pessimum ,	Het allerbooste uit ons wien.
Præsta : Pater piissime ,	De allerbeste Vader geef,
Patrique compar unice ,	En Gij die eeuwig met hem leeft,
Cum Spiritu Paraclito ,	Met den vertrooster , uwen Geest ,
Regnans per omne sæculum. Amen.	Die altijd heerschend zijt geweest. Amen.

De Lofzang van Maria.

Magnificat anima mea Dominum.

Et exultavit Spiritus meus : in Deo salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillæ suæ : ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna qui potens est : et sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus a progenie in progenies : timentibus se.

Fecit potentiam in brachio suo : dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de

Mijne ziel verheft grootelijks den Heer.

En mijn geest verheugt zich in God, mijnen Zaligmaker.

Omdat hij de nederigheid zijner dienstmaagd heeft aangezien; want zie, van nu af zullen mij alle geslachten zalig noemen.

Want hij heeft mij groote dingen gedaan, die machtig is, en heilig is zijn naam.

En zijne barmhertigheid gaat van geslacht tot geslachte, over degenen die hem vreezen,

Hij heeft de kracht van zijnen arm uitgewerkt: hij heeft de ootmoedigen in de gedachten huns harten verstrooid.

Hij heeft de machtigen

sede : et exultavit humiles.

Esurientes implevit bonis : et divites dimisit inanes.

Suscepit Israël puerum suum : recordatus misericordiæ suæ.

Sicut locutus est ad patres nostros : Abraham et semini ejus in sæcula.

Gloria Patri.

uit den stoel gezet, en de nederigen heeft hij verheven.

Hij heeft de hongerigen vervuld met goederen : en de rijken ijdel weggezonden.

Hij heeft Israël, zijnen dienaar, opgenomen : gedachtig zijnde zijner barmhartigheid.

Volgens hetgene hij aan onze voorvaders had gezegd : aan Abraham en zijne nakomelingen , in alle eeuwen.

Glorie zij den Vader.

HIER VOLGT HET GEBED VAN DEN ZONDAG.

In de eerste Vesper van de heilige Apostelen, alsook eenen Martelaar of Martelares, Belijders of Bisschoppen, worden dezelfde Zondagsche Psalmen gelezen; maar in plaats van den laatsten, In exitu wordt gezegd: Laudate Dominum, gelijk hier volgt.

Psalm 115.

David noodigt alle Heidenen, om God te loven over zijne aanroeping bij de Heidenen.

Laudate Dominum omnes gentes : laudate eum omnes populi.

Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus : et veritas Domini manet in æternum.

Gloria Patri.

Alle Heidenen, looft den Heer : looft Hem, alle volkeren.

Want zijne barmhartigheid is bevestigd over ons : en de waarheid des Heeren blijft in der eeuwigheid.

Glorie zij den Vader.

In de tweede Vesper van een of meer Martelaars, wordt in plaats van den vijfden, den navolgenden gelezen.

Psalm 116.

Is eene dankzegging over de verlossing en weldaden van God vergund, en dient voor eene ziel, die God bedankt dat hij haar heeft getrokken uit den staat des doods.

Credidi propter quod locutus sum : ego autem humiliatis sum nimis.

Ego dixi in excessu meo : omnis homo mendax.

Quid retribuam Domino : pro omnibus quæ retribuit mihi.

Calicem salutaris accipiam : et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino redam coram omni populo ejus : pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum ejus.

O Domine, quia ego servus tuus : ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ.

Dirupisti vincula mea, tibi sacrificabo hostiam laudis : et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino redam in conspectu omni populi ejus : in atriis domus Domini, in medio tui Jerusalem.

Gloria Patri.

Ik heb gelocfd, daarom heb ik onbevreesd gesproken : nochtans was ik bedrukt bovenmate.

Ik heb gezegd in mijne verbaasdheid : ieder mensch is leugenachtig.

Wat zal ik den Heer wedergeven voor al hetgeen hij mij bewezen heeft.

Ik zal den kelk van zaligheid aannemen, en den naam des Heeren aanroepen.

Ik zal mijne beloften aan den Heer kwijten in de tegenwoordigheid van al zijn volk : de dood der Heiligen is dierbaar in des Heeren oogen.

O Heer, ik ben uw dienaar : uw dienaar ben ik, en de zoon van uwe dienstmaagd.

Gij hebt mijne banden gebroken : ik zal U lof-offeranden opdragen, en den naam des Heeren aanroepen.

Ik zal mijne belofte aan den Heer betalen in de tegenwoordigheid van al zijn volk : in de voorzaal van het huis des Heeren, in het midden van u, o Jerusalem. Glorie zij d. Vader.

Bij de tweede Vesper van eenen Bisschop, niet Martelaar, wordt in de plaats van de vijfde Psalm de navolgende gelezen.

Psalm 131.

Deze Psalm beschrijft den ijver die David had, om een tempel aan God te bouwen, alsook de goede wenschen van Salomon.

Memento Domine David : et omnis mansuetudinis ejus.

Sicut juravit Domino : votum vovit Deo Jacob.

Si introiero in Tabernaculum domus meae : si ascendero in lectum strati mei.

Si dederò somnum oculis meis : et palpebris meis dormitationem.

Et requiem temporibus meis, donec in veniam locum Domino : tabernaculum Deo Jacob.

Ecce audivimus eam in Ephrata : in venimus eam in campis silvæ.

Introibimus in tabernaculum ejus : adorabimus in loco, ubi steterunt pedes ejus.

Surge, Domine, in requiam tuam : tu es arca sanctificationis tuæ.

Heer, wees David gedachtig, en al zijne zachtmoedigheid.

Hoe hij aan den Heer heeft gezworen, en belofte gedaan aan den God van Jacob.

Is het dat ik mijne woning in mijn huis ga nemen : is het dat ik trede op mijn gespreid bed.

Is het dat ik mijne oogen den slaap geve : of sluimering aan mijne oogleden.

Of mijn hoofd tot rust begeve, tot dat ik voor den Heer eene plaats vinde, en eene woning voor den God van Jacob.

Ziet, wij hebben gehoord dat die was in Ephrata ; wij hebben die gevonden in de velden des wouds.

(Dan) zullen wij intreden in zijne woning : wij zullen (Hem) aanbidden in de plaats, daar zijne voeten hebben gestaan.

ô Heer, sta op ; opdat Gij gaat in uwe rustplaats : Gij en de ark uwer heiligmaking.

Sacerdotes tui induantur justitiam : et sancti tui exultent.

Propter David servum tuum : non avertas faciem Christi tui.

Juravit Dominus David veritatem, et non frustrabitur eum : de fructu ventris tot ponam super sedem tuam.

Si custodierunt filii tui testamentum meum : et testamonia mea hæc quæ docebo eos.

Et filii eorum usque in sæculum : sedebunt super sedem tuam.

Quoniam elegit Dominus Sion : elegit eam in habitationem sibi.

Hæc requies mea in sæculum sæculi : hic habitabo quoniam eligi eam.

Viduam ejus benedicens benedicam : pauperes ejus saturabo panibus.

Sacerdotes ejus induam salutari : et sancti ejus exultatione exultabunt.

Illuc producum cornu David : paravi lucernam Christo meo.

Dat uwe priesters bekleed worden met gerechtigheid en uwe heiligen in vrede zijn.

Om uwen dienaar David : keer toch uw aanschijn niet af van (mij) uwen gezalfden.

De Heer heeft David deze waarheid gezworen, en hij zal die niet verijdelen : van de vrucht uws lichaams zal ik stellen op uwen troon.

Is het dat uwe zonen mijn verbond onderhouden, en mijne wetten, die ik hun zal leeren.

Dan zullen zij met hunne nakomelingen op uwen troon eeuwiglijk blijven zitten.

Want de Heer heeft Sion verkoren : Hij heeft haar tot zijne woning verkoren.

Dit zal mijne rustplaats wezen in alle eeuwen : hier zal ik wonen, want ik heb ze verkoren.

Ik zal hunne weduwen met zegens zegenen : ik zal hunne armen met brood verzaden.

Ik zal hunne priesters met zaligheid bekleeden : en hunne heiligen zullen met vreugde opspringen.

Daar zal ik den hoorn van David doen voortkomen : ik heb voor mijnen

Gezalfden eene lamp bereid.

Zijne vijanden zal ik met schaamte bedekken : maar over hen zal mijne heiligheid uitschijnen.

Glorie zij den Vader.

Inimicos ejus induam confusione : super ipsum autem effloribit sanctificatione mea.

Gloria Patri.

De psalmen der tweede Vespers van de heilige Apostelen zijn , de eerste : Dixit Dominus , etc. de tweede : Laudate pueri : etc. de derde Credidi propter , etc. de vierde en vijfde ; die hier volgen.

Psalm 125.

Is eene dankzegging van de Joden , die wedergekeerd waren uit de gevangenissen van Babylon , en ook van eene bekeerde ziel , biddende voor de bekeering van anderen.

In convertendo Dominus captivitatem Sion : facti sumus sicut consolati.

Tunc repletum est gaudio os nostrum : et lingua nostra exultatione.

Tunc dicent inter gentes : magnificavit Dominus facere cum eis.

Magnificavit Dominus facere nobiscum : facti sumus letantes.

Converte Domine , captivitatem nostram : sicut torrens in austro.

Qui seminant in lacrymis in exultatione metent.

Euntes ibant et flebant : mittentes semina sua.

Als de Heer de gevangenen van Sion deed wederkeeren , waren wij als verkwikte menschen.

Toen werd onze mond met blijdschap vervuld : en onze tong met blijde gezangen.

Toen zeiden zij onder de Heidenen : de Heer heeft met dit volk groote dingen gedaan.

(Wel) heeft de Heer groote dingen met ons gedaan : en wij zijn verblijd geworden.

Heer , keer onze gevangenissen , gelijk eene waterbeek in het zuiden.

Die met tranen zaaien zullen met blijdschap maaien.

Zij gingen al weenende henen , wanneer zij hun zaad zaaiden.

Venientes autem venient cum exultatione : portantes manipulos suos.

Gloria Patri.

Maar zij zullen met vreugde wederkomen, als zij hunne schooven inbrengen.

Glorie zij den Vader.

Psalm 138.

David beschrijft Gods voorzienigheid, hoe wonderlijk hij van jongs af bestiert, alles wetende en overal tegenwoordig zijnde. Dat Gods vrienden bij hem in achting zijn. De zondaars verdienen haat en smart.

Domine, probasti me et cognovisti me : tu cognovisti sessionem meam et resurrectionem meam.

Intellexisti cogitationes meas de longe : simitavi meam et funiculum meum investigasti.

Et omnes vias meas praevidisti : quia non est sermo in lingua mea.

Ecce Domine, tu cognovisti omnia novissima et antiqua ; tu formasti me, et posuisti super me manum tuam.

Mirabilis facta est, et scientia tua ex me : confortata est, et non portero ad eam.

Quo ibo à spiritu tuo : et quo à facie tua furgiam.

Si ascendero in caelum, tu illic es : si descendero in infernum ades.

Heer, Gij hebt mij doorgrond en gekend : Gij kent mijn zitten en mijn opstaan.

Gij hebt mijne gedachten verstaan van verre : mijne paden en mijnen handel speurt Gij na.

Gij hebt al mijne wegen te voren gezien, al is het dat ik niet sprak.

ô Heer, Gij weet alle verledene en toekomende dingen : Gij hebt mij gemaakt, en uwe hand op mij gelegd.

Uwe kennis is mij wonderlijk geworden (*en gaat mijn verstand ver te boven* :) zij is verheven en ik kan ze niet achterhalen.

Waar zal ik gaan voor uwen geest ? waar zal ik uw (vertoornd) aangezicht kunnen ontvluchten ?

Is het dat ik in den hemel klimme, Gij zijt daar ; is het dat ik ter helle dale, Gij zijt daar tegenwoordig.

Si sumpsero pennas meas diluculo : et habitaverò in extremis maris.

Et enim illuc manus tua deducet me : et tenebit me dextera tua.

Et dixi, forsitan tenebræ concultabunt me : et nox illuminatio mea in deliciis meis.

Quia tenebræ non obscurabuntur à te : et nox sicut dies illuminabitur, sicut tenebræ ejus, ita est lumen ejus.

Quia tu possedisti renes meos : suscepisti me de utero matris meæ.

Confitebor tibi quia terribiliter magnificatus es : mirabilia opera tua, et anima mea cognoscit nimis.

Non est occultatum os meum à te, quod fecisti in occulto : et substantia mea in inferioribus terra.

Imperfectum meum viderunt oculi tui, et in libro tuo omnes scriben-

Al nam ik mijne vleugelen aan met den dageraad en ging wonen op het uiterste van de zee.

Zoo zoude uwe hand mij daar ook henen leiden : en uwe rechterhand zoude mij vasthouden.

En ik heb gezegd : de duisternissen zullen mischien mij dekken ; (*voor uwe oogen*) maar de nacht zal mij een licht zijn in mijne genoegten.

Want de duisternissen zullen voor U niet duister zijn, de nacht wordt verlicht (*en is helder voor u*) gelijk de dag, en de duisternissen zijn als het licht.

Gij bezit het binnenste mijner nieren : Gij hebt mij opgenomen van uit mijns moeders lichaam.

Ik zal U loven, omdat Gij op eene wonderbare wijze verheerlijkt zijt : uwe werken zijn wonderbaar en mijne ziel bekent die zeer wel.

Mijn gebeente was voor U niet verborgen, hetwelk Gij in het heimelijk hebt gemaakt : te zamen met mijn wezen, in de uiterste deelen der aarde.

Uwe oogen zagen mij, als ik nog een onvolmaakt wezen was : alle

tur : dies formabuntur, et nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui Deus : nimis confortatus est principatus eorum.

Dinumerabo eos, et super arenam multiplicabuntur : resurrexit et adhuc sum tecum.

Si occideris Deus peccatores : veri sanguinum declinate à me.

Quia decitis in cogitatione : accipient in vanum civitates tuas.

Nonne qui oderunt te Domine : oderam et super inimicos meos tabesceram.

Perfecto odio oderam illos : et inimici facti sunt mihi.

Proba me Deus, et scito cor meum : interroga mea, et cognosce semitas meas.

Et vide si via iniquitatis in me est : et deduc me in via æterna.

Gloria Patri.

menschen staan aangeschreven in uw boek : elken dag zullen zij hunne gedaante bekomen : niemand uitgenomen.

ô God, hoe zeer zijn uwe vrienden bij mij in waarde : hunne heerlijkheid is verheven bovenmate.

Wil ik ze tellen, zij zullen het zand in getal te boven gaan : worde ik wakker, zoo ben ik nog al bij U.

ô God! zult Gij de zondaars niet dooden? wijkt af van mij, gij bloedgierige menschen.

Want gij zegt in u zelve : te vergeefs zullen zij uwe steden innemen.

ô Heer, haat ik niet degene die U haten, en was ik niet gebelgd op uwe vijanden?

Ik haat ze met een' volkomen haat : en zij zijn mijne vijanden geworden.

Doorgrond mij, o God, en doorzie mijn hart : beproef mij en let op mijne wegen.

En zie of een weg van boosheid in mij is : en geleid mij op den weg der zaligheid.

Glorie zij den Vader.

KORTE LES.

Fratres, jam non estis
hospides et advenæ, sed
estis cives Sanctorum et
Domestici Dei ædificatisu-
per fundamentum Apos-
tolorum et Profetarum,
ipso summo angulari
lapide Christo Jesu.

R. Deo gratias.

HYMNUS.

Exultet orbis gaudiis,
Cœlum resultet laudibus,
Apostolorum gloriam,
Tellus et astra concinunt,
Vos sæculorum judices,
Et vera mundi lumina,
Votis precamur cordium,
Audite voces supplicum,
Qui templa cœli clauditis,
Serasque verbo solvitis,
Nos à reatu noxios,
Solvi jubete, quæsumus,

Broeders! gij zijt nu
geene gasten en vreemde-
lingen, maar gij zijt bur-
gers der heiligen, en
huisgenooten van God,
gebouwd op den grond
der Apostelen en Profe-
ten, waarvan Christus
Jesús de opperste hoek-
steen is. *Ephes. I. Cap.*

R. God zij gedankt.

LOFZANG.

Dat de wereld zij in
vreugden,
Dat de hemel zinge de
deugden,
Dat de aarde, sterren en
en 's hemels hof,
Galmen der Apostelen
lof.
Gij zijt rechters, 's werelds
lichten,
Die kwaamt Christus
kerke stichten,
Wij bidden u met den
ootmoed,
Verhoor die vallen u te
voet.
Gij die 's hemels poorten
streken
Sluit en opent door uw
spreken,
Ach! maak ons arme zon-
daars vrij
Van alle zonden, bidden
wij.

Præcepta quorum protinus,
Languor, salusque sentiunt,
Sanate mentes languidas,
Augete nos virtutibus.

Ut, cum redibit arbiter,
In fine Christus sæculi,
Nos sempiterni gaudii,
Concedat esse compotes.

Patri, simulique Filio,
Tibi que Sancte Spiritus,
Sicut fuit, sit jugiter,
Sæculum per omne gloria. Amen.

v. In omnem terram
exivit sonus eorum.

r. Et in fines orbis
terræ verba eorum.

Heel de zieken, kwaal
en pijnen,
Zijn u gehoorzaam en
verdwijnen,
Heel ons lauw en ziek
gemoed,
En ons in deugden groeien
doet,
Opdat, als Christus de
Heer,
Tot het oordeel weder-
keere,
Hij ons dan make al ge-
gelijk,
Deelachtig aan zijn he-
melrijk.

Lof en eer aan God den
Vader,
Lof aan God den Zoon te
gader,
En aan U, o heilige
Geest,
Zij eer, zoo 't altijd is
geweest. Amen.

v. Tot alle landen is
hun geklank uitgegaan.

r. En hunne woorden
tot het einde der aarde.

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

*Hierna volgt de Magnificat, bladz. 479, met het
Gebed der heilige Kerk.*

DE VESPER S

op de Feestdagen van de H. Maagd Maria.

NOTA. *Dezelfde Psalmen worden ook gelezen in de eerste en tweede Vespers van eene Maagd en van eene Weduwe.*

Psalm 109. Dixit Dominus, etc. bladz. 469.

Psalm 112. Laudate pueri Dominum, etc. bladz. 473.

Psalm 121.

De gevangen Joden in Babylon verheugden zich over de goede tijdingen van hunne verlossing. Zij wenschten te zien den welstand van Jeruzalem. Hetzelfde wenschen alle goede zielen aan de heilige Kerk.

Lætatus sum in his,
quæ dicta sunt mihi: in
domum Domini ibimus.

Stantes erant pedes
nostri: in atriis tuis
Jerusalem.

Jerusalem, quæ ædi-
ficatur ut civitas: cujus
participatio ejus in idip-
sum.

Illuc enim ascenderunt
tribus, tribus Domini:
testimonium Israël ad
confitendum nomini Do-
mini.

Quia illuc sederunt se-
des in judicio: sedes su-
per domum David.

Rogate quæ ad pacem
sunt Jerusalem: et abun-
dantia diligentibus te.

Fiat pax in virtute
tuis: et abundantia in
terribus tuis.

Propter fratres meos
et proximos meos: lo-
quebar pacem de te.

Propter Domum Do-

Ik ben verblijd over
hetgene mij gezegd is:
wij zullen gaan in het
huis des Heeren.

Onze voeten waren
staande in uwe voorza-
len, o Jeruzalem.

Jerusalem, die ge-
bouwd is als eene stad,
wiens deelen wel te za-
men gevoegd zijn.

Want derwaarts trek-
ken de stammen op, de
stammen des Heeren: vol-
gens het bevel (gegeven)
aan Israël, om den naam
des Heeren te loven.

Want daar is het dat
de rechterstoelen gesteld
zijn: rechterstoelen over
het huis van David.

Bidt om den vrede van
Jerusalem: overvloedig-
heid zij over degenen,
die u beminnen.

De vrede zij in uwe
vestingen, en overvloe-
digheid in uwe torens.
(en hooge gebouwen.)

Om den wille mijner
broederen en vrienden
wensch ik aan u den
vrede.

Om den wille van het

mini Dei nostri : quæ-
sivi bona tibi.

huis des Heeren, onze
God, heb ik uw welva-
ren betracht.

Gloria Patri.

Glorie zij den Vader.

Psalm 126.

Dat alle betrachtting der menschen te vergeefs is, als God
dezelve niet zegent.

Nisi Dominus ædifi-
caverit domum : in vanum
laboraverunt qui ædifi-
cant eam.

Tenzij de Heere het
huis opbouwe, te ver-
geefs arbeiden zij, die er
aan arbeiden.

Nisi Dominus custo-
dirit civitatem : frustra
vigilat, qui custodit eam.

Tenzij de Heer de
stad beware, te vergeefs
waakt hij, die ze bewaart,

Vanem est vobis an-
te lucem surgere : sur-
gite, postquam sederitis,
qui manducatis panem
doloris.

Het is u te vergeefs,
dat gij voor het licht op-
staat; staat op nadat gij
gezetten zijt, die eet het
brood der droefheid.

Cum dederit dilectus
suis somnum : ecce hæ-
reditas Domini, filii mer-
ces fructus ventris.

Als hij aan zijne be-
minden de rust zal ge-
geven hebben, zullen zij
tot erfenis en loon van
den Heer kinderen beko-
men, die de vruchten
des lichaams zijn.

Sicut sagittæ in manu
potentis : ita filii excus-
sorum.

De kinderen der ver-
drukten zijn als pijlen in
de handen der sterkte.

Beatus vir, qui imple-
vit desiderium suum ex
ipsis : non confundetur
cum loquetur inimicis
suis in porta.

Zalig is de man, die
zijn wensch van zulke
(kinderen) vol heeft : hij
zal niet beschaamd staan,
als hij met zijne vijanden
zal spreken in de poorte
(van de stad.)

Gloria Patri.

Glorie zij den Vader.

Psalm 147.

Dit is de lofzang, als Jeruzalem en hare palen nu in vrede waren, die de afbeelding is van de heilige Kerk, opgebouwd door de prediking der Apostelen. Het is eene volmaakte liefde, die op aarde den hemel begint.

Laude Jerusalem Dominum : lauda Deum tuum Sion.

Quoniam confortavit seras portarum tuarum : benedixit filiis tuis in te.

Qui posuit fines tuos pacem : et adipe frumenti satiat te.

Qui emittit eloquium suum terræ : velociter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam : nebulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystallum suum sicut buccellas : ante faciem frigoris ejus quis sustinebit.

Emittit verbum suum, et lique faciet ea : flabit spiritus ejus et fluent aquæ.

Qui annuntiat verbum suum Jacob : justitia et judicia sua Israël.

Non fecit taliter omni nationi : et judicia sua

ô Jerusalem, loof den Heer : loof o Sion uwen God.

Want hij heeft de sloten van uwe poorten vastgemaakt : Hij heeft uwe kinderen binnen u gezegend.

Hij heeft uwe landpalen in vrede gesteld : en hij verzadigt u met bloeme der tarwe.

Hij zendt zijn bevel over de aarde : zijn woord loopt met alle snelheid.

Hij doet den sneeuw als vlokken vallen : Hij strooit den nevel als asche.

Hij zendt zijn hagel af met kleine brijzelingen : wie zal voor het aangezicht van zijne koude kunnen bestaan ?

Hij zendt zijn hagel af en doet ze smelten : Hij doet zijn wind waaien, en de wateren vloeien.

Hij heeft zijn woord aan Jacob (en zijne nakomelingen) bekend gemaakt ; zijne gerechtigheden en oordeelen aan Israël.

Zoo heeft Hij niet gedaan met alle volkeren,

non manifestavit eis.

en zijne bevelen aan hen
niet bekend gemaakt.

Gloria Patri.

Glorie zij den Vader.

KORTE LES.

Ab initio et ante sæ-
cula creata sum, et usque
ad futurum sæculum non
desinam, et in habitatione
sancta coram ipso minis-
travi.

Van het begin en voor
alle eeuwen ben ik ge-
schapen, en ik zal tot de
toekomstende eeuw niet
bezwijken, en in de hei-
lige woning heb ik voor
Hem gediend.

R. Deo gratias.

R. God zij gedankt.

HYMNUS.

LOFZANG.

Ave maris stella.
Dei mater alma,

Zeesterre: ik u groete,
Gods moeder, schoon en
zoete,

Atque semper Virgo,

Gij zijt een' maagd ge-
weest altijd,

Felix cœli porta.

Die heilzaam des hemels
poorte zijt.

Sumens illud ave,

De groetenis door Ga-
briël

Gabriëlis ore,

Aanhoordet gij, 't was
Gods bevel:

Funda nos in pace,

Stel ons in rust en vrede
vast,

Mutans Evæ nomen.

Voor Eva uit den Ave past.

Solve vincla reis,

Onze banden help ont-
binden,

Profer lumen cæsis,

Breng het licht aan alle
blinden;

Male nostra pelle,

Verdrijf van ons ook alle
kwaad,

Bona cuncta posce.

Vraag alle goed voor
ieders staat.

Montra te ecce Matrem,

Toon dat gij zijt onze
moeder,

Sumat per te preces,

Bid uw' Zoon, onzen
behoeder,

Qui pro nobis natus,	Dat hij door u wil nemen aan,
Tulit esse tuus.	Ons bidden al aan hem gedaan.
Virgo singularis, Inter omnes mitis,	O Maget uitgelezen, Zachtmoedig, nooit vol- prezen :
Non culpis solutos,	Verlos van zonden groot en klein,
Mites fac et castos,	Maak ons zachtmoedig en ook rein.
Vitam præsta puram, Iter para tutum,	Help ons tot zuiver leven, Wil ons een' vrije reize geven,
Ut videntus Jesum,	Opdat wij ziende Gods aanschijn,
Semper collætémur.	Altijd met hem in blijd- schap zijn.
Sit laus Deo Patri,	Lof zij aan God den Vader,
Summo Christo decus,	Lof aan den Zoon te gader,
Spiritui Sancto,	Aan God den heiligen Geest daarbij,
Tribus honor unus. Amen.	Lof, eer zij aan één en drij. Amen.

Waarna volgt de Antiphone, de Magnificat, bladz. 487 en het Gebed, wat niet altijd hetzelfde is op de feestdagen van de heilige Maagd. Doch het algemeen Gebed, hetgeen de heilige Kerk leest door het jaar, is het volgende.

Gebéd van de H. Kerk.

Verleen, o Heer! dat wij, uwe dienaren, ons in eene altijddurende welvaart naar ziel en lichaam verblijden, en dat wij, door de glorievolle voorspraak der heilige Maria, altijd maagd, van de tegenwoordige droefheid mogen verlost worden en de eeuwige vreugd genieten. Amen.

GEBEDEN GEDURENDE HET LOF.

*Wanneer de zegen met het Hoogwaardige
gegeven wordt.*

Geloofd en gezegend zij ten allen tijde het allerheiligste Sacrament! Zegen mij, o Jesus! met den Vader en den heiligen Geest: versterk mij door uwe genade; om zoo te leven volgens uwen heiligen wil, dat gheheel mijn leven tot uwe meerdere eer en glorie strekke, geef aan alle rechtvaardige volharding, aan alle zondaars vergiffenis, en alle geloovige zielen verlossing; helpt ons allen, nu en in het uur onzes doods.

In den naam des Vaders, enz.

Akte van eerboet.

Milddadigste Jesus, die om onzentwille in het allerheiligste Sacrament wezenlijk tegenwoordig zijt, en den onverdragelijken glans uwer Majesteit voor onze oogen verbergt; wiens hart zal niet van droefheid scheuren, wanneer men overweegt, en met de oogen zien moet! hoe verachtelijk en smadelijk de ondankbare menschen met U handelen? Welke gruwel en moedwilligheid hebben de heidenen, de joden en de ketters sedert meer dan achttien honderd jaren zich niet veroorloofd? Nog uitzuiniger zijn vele booze kinderen van uwe heilige Kerk, die niet alleenlijk U vergeten, verlaten, versmaden, verachten, maar ook in uwe tegenwoordigheid en voor uwe oogen, door allerlei uitgelatenheid, met U durven den spot drijven, ja zelfs met onreinen mond en hart zich

verstouten U te ontvangen!... Alzoo gaat men met U om, o groote God! zoo vergeldt men uwe liefde! Hoe moet uw hart gesteld zijn, o Minnaar der menschen, wanneer Gij zulks ziet! Ik zelf, o mijn Jesus! heb dikwijls uw gezegend hart bedroefd, en uwe liefde met ondank betaald. Hoe durf ik mijnen mond voor U openen, en mijne oogen tot U verheffen? Ach, uw mildrijk en zachtmoedig hart troost mij, en brengt mij tot uwen genade-troon, (hoe onwaardig ik ook ben er voor te verschijnen) om aan te houden om barmhartigheid en vergiffenis te bekomen voor den smaad en de oneer, die ik en anderen U aangedaan hebben. Verleen dan, goedertierenste Jesus! om uwe oneindige goedheid, vergiffenis aan de ongeloovigen; verlicht en bekeer hen die nog in de duisternis en in de schaduw des doods zitten; verleen vergiffenis aan de Joden; neem weg de duisternissen, die over hunnen geest en over hun hart verspreid zijn; wasch hen af in het bloed, dat zij vergoten hebben: verleen vergiffenis aan de ketters; doe hen in den schoot uwer Kerk wederkeeren, welker eenheid zij verbroken hebben; verleen vergiffenis aan degenen die in uwe heilige Kerk zoo onmenschelijk met U handelen, en bekeer hen, o Zaligmaker der zielen. Verleen vergiffenis aan alle lauwe en koelhartige Christenen, en ontsteek hen met het vuur uwer liefde; verleen vergiffenis aan mij, uw ondankbaar schepsel, en ontferm U mijner. Zie niet naar onze strafwaardigheid, maar naar uwe groote barmhartigheid; gedenk dat Gij over ons geene wraak kunt nemen zonder den prijs te verliezen van uw bitter lijden en van het dierbaar bloed, dat uit uw liefderijk hart gevloeid is. Het is waar, wij verdienen niet anders dan ge-

strafte en gekastijd te worden; maar uwe gronde-looze barmhartigheid is ons niet onbekend, en zoo lang wij de opene wonden des harten kunnen aanschouwen, weten wij, dat aldaar nog genade en barmhartigheid te vinden is. Gij hebt meer vreugd in den zondaar vergiffenis te schenken, dan in hem te zien verloren gaan. Gij hebt U in dit liefderijk Sacrament verborgen, om ons in dit jammerdal te troosten, en van den last onzer zonden te bevrijden. Gij, die niet gekomen zijt om de zondaren te oordeelen, maar om hen zalig te maken, laat dien goddelijken schat van uw mildrijk hart ons ten deel worden, o mijn verborgen God en Zaligmaker! opdat wij uwe liefde en barmhartigheid in eeuwigheid mogen zingen. Amen.

Gebed tot Jesus.

O Jesus! Gij zijt hier waarlijk tegenwoordig in dit allerheiligste Sacrament; dit geloof ik vastelijk, want Gij zelf hebt het gezegd en veropenbaard. Ik aanbid U, met den diepsten eerbied, als mijnen Schepper en Verlosser, mijn opperste Goed, mijn Heer en mijn God.

O Heer! sla van uw heilig altaar een genadig oog op mij, ellendige zondaar. Met een bedrukten geest, met een vermorzeld hart, met de oogen vol tranen bid ik U, o mijn God! vergeef mij mijne zonden, zij zijn mij van harte leed; ik haat en verfoei dezelve uit liefde tot U. Verwerp mij niet van uw aanschijn; keer uw aangezicht af van mijne zonden; wis al mijne ongerechtigheden uit; schep in mij een zuiver hart; vernieuw den rechten geest in mijn binnenste; maak mij, naar uw voorbeeld, zoetaardig en ootmoedig van harte,

zuiver, kuisch, getrouw aan mijne plichten, geduldig in lijden, standvastig in uwe dienst, en in alles onderworpen aan uwen goddelijken wil.

Steunende op uwe vaderlijke goedheid, o mijn Zaligmaker! bid ik U ook voor al degenen, met welke ik door de banden van den godsdienst en der natuur vereenigd ben. Zegen onzen heiligen Vader den Paus, de Bisschoppen en Priesters; beziel hen met eenen vurigen ijver voor uwe glorie, en met eene teedere liefde voor de schapen, welke Gij hun toebetrouwd hebt. Ik bid U bijzonderlijk voor den Herder dezer Parochie; geef, Heer! dat zijne onderwijzingen vruchten mogen dragen in onze harten, dat hij ons de heilige Sacramenten waardiglijk bediene, en door uwe genade zoo leve, dat wij door zijn voorbeeld altijd mogen gesticht worden.

Ik beveel U, Heer! mijne ouders, die zoo veel ten mijnen beste gedaan hebben, dat ik het hun nooit vergelden kan; maar Gij kunt hun daarvoor loonen: ik bid U ootmoediglijk, geef hun al wat naar ziel en lichaam noodig is voor dit en het eeuwig leven. Dit vraag ik U ook voor al mijne weldoeners en vrienden; ook voor mijne vijanden, indien ik er mocht hebben.

Ach, Heer! mochten toch alle menschen, die het ongeluk hebben in doodzonde te leven, zich tot U bekeeren! geef hun daartoe uwe genade, ontferm U over hen. O Jesus, die ik met het oog des geloofs aanschouw in dit heilig Sacrament: Gij hebt aan het kruis gebeden voor versteende zondaars; laat dat gebed ook nog voor hen, die in zonde leven, genade verwerven.

De zielen der overledenen, die nog in het vagevuur lijden, beveel ik aan uwe goeder-

tierenheid; vervul het vurig verlangen, hetwelk zij hebben, om uw minnelijk aanschijn te genieten.

En om niemand in mijn gebed te vergeten, bid ik U, Heer! voor de zieken, die U met ons niet kunnen komen aanbidden; troost hen op hun bed van lijden; sta de stervenden bij; geef dat zij in uwe liefde uit deze wereld scheiden; eindelijk bid ik voor allen, voor wie ik gehouden ben te bidden: laat hen uwen dierbaren zegen en uwe genade deelachtig worden.

Heer Jesus! als ik overweeg hoe genadig en wonderlijk Gij hier tegenwoordig zijt in dit heilig Sacrament, dan moet ik uitroepen: o Heer, hoe groot zijt Gij! Gij zijt bij ons en in het midden van ons; als een vader bij en onder zijne kinderen, als een geneesmeester bij zijne zieken; hoe teederlijk bemint Gij ons! Ach, mochten toch ik en alle menschen U hartelijk weder beminnen! Ach, hoe ongelukkig zijn degenen, die niet erkennen dat Gij in dit hoogwaardig Sacrament tegenwoordig zijt! verleen hun toch het licht des geloofs, opdat zij, uit hunne blindheid getrokken, tot den schoot uwer Kerk gebracht worden, en met ons gezamenlijk U in dit geheim aanbiddende, begrijpen mogen, hoe gelukkig uwe geloovigen zijn, die vrijmoedig hunnen nood en krankheden aan U, als hunnen vader en geneesheer, mogen klagen; vastelijk betrouwende, dat Gij hen niet ongetroost zult laten weggaan.

De Litanie van het heilig Sacrament, bl. 122.

De Litanie van den Zoeten Naam Jesus, bl. 108.

Gebed tot de heilige Maagd Maria.

Door den H. Bernardus.

ô Liefderijke Maagd Maria ! open ons den toegang tot uwen Zoon, gij die gezegend zijt onder de vrouwen, die genade gevonden hebt bij den Heer, die het Leven ter wereld gebracht hebt, en de Moeder der zaligheid zijt; opdat Hij, die ons door u gegeven is, ons door u ontvangende. Uwe uitmuntende zuiverheid, die aan God zoo aangenaam geweest is, verwerve ons de vergiffenis onzer ijdelheid en hoovaardigheid. Uwe overvloedige liefde bedekke de menigvuldigheid onzer zonden, en uwe wonderbare vruchtbaarheid brenge ons eene vruchtbaarheid van verdiensten toe. Gij zijt onze meesteres, onze middelares en onze voorspreekster. Beveel ons aan uwen Zoon, verzoen ons met uwen Zoon, vertoon ons aan uwen Zoon. Maak, o gezegende Maagd ! door de genade, die gij bij God ontvangen hebt, en door de barmhartigheid die gij gebaard hebt, dat Jesus Christus, uw Zoon, onze Heer en God, bovenal in eeuwigheid gezegend, die de menschelijke natuur uit u aannemende, zich gewaardigd heeft aan onze zwakheid en ellenden deelachtig te worden, door uwe voorbidding, ons ook aan zijne gelukzaligheid en eeuwige heerlijkheid deelachtig make.

De Litanie der H. Maagd Maria. blz. 133.*De lofzang Magnificat,* blz. 438.**Onder het Ave Maria.**

1. De Engel des Heeren heeft aan Maria geboodschapt, en zij heeft ontvangen van den heiligen Geest. Wees gegroet, enz.

2. Zie, de dienstmaagd des Heeren, mij geschiede naar uw woord. Wees gegroet, enz.

3. En het Woord is vleesch geworden, en het heeft onder ons gewoond. Wees gegroet, enz.

Onder den laatsten Zegen.

Ik zal van U niet gaan, o mijn Zaligmaker! zonder van uwe liefde de zegeningen ontvangen te hebben, welke mijne behoefte vordert. Och! of deze in mij den levendigsten schroom verwekten voor de zonde, mij uwe liefde en uwe genaden mededeelden, en mij hielpen wel te leven en den dood der heiligen te sterven.

Diezelfde gunsten, o mijn God, verhoop ik van U, voor mijne familie, en voor allen, die het voor mij eene plicht is U aan te bevelen, namelijk voor N. N. Ik roep al den bijstand uwer voorzienigheid in over de benodigheden van Kerk en Staat; bewaar onder dezelve de banden des vredes en der eendracht; doe uwen naam over heel de wereld kennen, aanbidden en beminnen; verlicht de ongeloovigen en degenen die in dwaling zijn; vertroost die welke zich in druk bevinden; doe de zondaren het gruwzaam gevaar van hunne ziel zien; raak de versteende harten en breng ze tot U weder, vergun aan de rechtvaardigen de volharding, aan de stervenden het geluk in uwe liefde te sterven; verkort de pijnen der zielen in het vagevuur; vervul onze wenschen, en geef dat wij allen hier het onderpand der eeuwige zegeningen ontvangen, in den naam des Vaders, en des Zoons, en des heiligen Geestes. Amen.

Zeven Oefeningen om den tijd wel te besteden tot nut onzer ziel.

I. Zoon! zegt de heilige Geest, *bewaar den tijd*. Eccl. 4. Daarom tracht nooit ledig te zijn; *doe altijd iets*, zegt de H. Hieronymus, *opdat de duivel u nooit ledig vinde*. Als gij den dag nuttig zult hebben doorgebracht, zegt de godvruchtige Thomas à Kempis, *zult gij des avonds altijd blijde zijn*.

II. Doe uwe werken met eene goede meening; offer dezelve aan God op, en smee hem er eenen goeden uitslag aan te verleen, tot zijne eer en glorie.

III. Offer dikwijls uwe gedachten, woorden en werken aan den hemelschen Vader op, in vereeniging met de verdiensten, het lijden en den dood van zijnen Zoon, onzen Heer Jesus Christus: voor u zelven, voor de zondaren en voor de zielen in het vagevuur.

IV. Voed uwe ziel met goede gedachten: verhef uw hart van tijd tot tijd tot God door korte schietgebeden; houd u altijd in zijne tegenwoordigheid. Dit was de heilige oefening van den koninklijken Profeet: *Ik zag*, zegt hij, *den Heer altijd voor mijne oogen*. Psalm 15.

V. Vlucht, zoo veel u mogelijk is, alle ijdele en onnoodige bezoeken en redevoeringen. Wees altijd bezorgd uwe redevoeringen te versieren met iets, dat ten goede strekke voor uwe ziel of tot stichting van uwe naasten.

VI. Denk dikwijls op de eeuwigheid: hoe de Heiligen zich verheugen over het goede gebruik

van hunnen tijd ; hoe de zielen in het vagevuur en de verdoemden in de hel het verlies en misbruik van hunnen tijd beweenen.

VII. Regel des morgens alle bezigheden van den dag ; onderzoek des avonds hoe gij den dag hebt doorgebracht ; vraag aan God vergiffenis over den tijd, welken gij verkwist hebt, en genade om denzelven voortaan beter te gebruiken ; hiertoe kan dienen het volgende

G E B E D.

ô God! doe ons zien hoe kostelijk de tijd is : doe ons denzelven zoo hoog achten, dat wij dien nooit onnuttig verkwisten. Doe ons meer beklaagen het verlies van den tijd, dan eenig ander tijdelijk verlies. Ik beken dat Gij mij den tijd genadig verleent, om mijne zaligheid te bewerken, en ik vraag vergiffenis van al den tijd, welken ik onnuttig verkwist heb, geef mij door uwe genade dat ik denzelven voortaan beter gebruike, dat ik veel aan U denke, gaarne van U spreke, en zoo leve in den tijd, dat ik in U en door U moge leven in eeuwigheid. Amen.

GOEDKEURINGEN.

Imprimi poterit.

Actum Antverpiæ, die 14 May 1706.

J. G. DE CARRAIL.

Ecclesiæ Cathed. Antv. Can. Grad.

Index Synod. ac. Libr. Censor.

Dit boek zal zeer voordeelig mogen gedrukt worden.

Actum tot Gend, den 20 Mei 1755.

JOANNES CLERQ.

Canonik en Boekkeurder.

Permittimus reimpressionem :

Leodii, hac 6 Aprilis 1852.

J. A. BARRETT,

Vic. Gen.

B L A D W I J Z E R.

Christelijk onderwijs in de voornaamste Ge- loofspunten	9
Morgengebeden	11
Avondgebeden	16
Onderwijzingen en gebeden voor en onder de heilige Misse	22
De zeven Boet-psalmen	43
Litanie van alle Heiligen	52
Korte voorbereiding tot de Biecht	60
Oefeningen van de drie goddelijke deugden, Geloof, Hoop en Liefde	68
Nieuw Rozenhoedje	70
Godvruchtige Voorbereiding en Gebeden tot de heilige Communie	72
Gebeden voor de heilige Communie	72
Gebed en oefening van Geloof	75
Gebed en oefening van Hoop.	76
Gebed en oefening van Liefde tot God	77
Drie aanbiddingen van het allerheiligste Sacra- ment des Altaars	79
Voorbereiding tot de heilige Communie	79
Gebed vóór de heilige Communie	82
Lofzang ter eere van god, onze spijs	83
Godvruchtige groetenis aan den Heer Jesus.	85
Oefeningen en gebeden na de heilige Communie	86
Oefening om het lijden van Christus te over- wegen.	90
Oefening om verscheidene vragen te doen aan Christus	90
Godvruchtige vragen van den H. Augustinus, die met veel aandacht moeten uitgesproken worden	92
Dankzeggingen om God te danken na de heilige Communie.	92

Bladwijzer.

Lofzang ter eere van het allerheiligste Sacra- ment des Altaars	94
Verzuchtingen van eene christelijke ziel tot Jesus haren beminde, verborgen in het ge- heim des Altaars	97
Litanie voor al de dagen der week. Voor den Zondag, tot de allerheiligste Drievuldigheid.	99
Lofzang van den H. Ambrosius en den H. Augus- tinus, tot de allerheiligste Drievuldigheid . .	102
Litanie voor den Maandag. Van den heiligen Geest	103
Lofzang tot den heiligen Geest. <i>Veni Creator Spiritus</i>	107
Litanie voor den Dingsdag. Van den zoeten Naam Jesus	108
Lofzang op den zoeten Naam Jesus	110
Litanie voor den Woensdag. Van de heilige Engelen	112
Litanie van den heiligen Engel-bewaarder . .	115
Gebed tot den heiligen Engel-bewaarder . .	118
Rijmgebed tot den heiligen Engel-bewaarder . .	118
Belijdenis van den H. Carolus Boromeus, tot den heiligen Engel-bewaarder, om eenen zaligen dood te verkrijgen	120
Litanie voor den Donderdag. Van het heilig Sacrament	122
Gebed van den H. Thomas van Aquinen, tot het allerheiligste Sacrament	125
Aandachtig gebed tot het heilig Hart van Jesus.	126
Litanie voor den Vrijdag. Van het lijden van Christus	127
Afsmeecking des zegens.	131
Lofzang ter eere en tot gedachtenis van het bitter lijden onzes Heeren Jesus Christus .	131
Litanie voor den Zaterdag. Van de heilige Maagd Maria	133
Gebed tot de heilige Maagd Maria	135
Gebed van den H. Chrysostomus, tot de hei- lige Maagd Maria	136
Gebed van den H. Bernardus tot Maria . . .	137

Bladwijzer.

Gebed in den nood , tot de allerheiligste Maagd Maria , koningin van den heiligen Rozenkrans.	138
Gebed tot de heilige Maagd Maria , Koningin van hemel en aarde	143
Korte Getijden der zeven Weeën van de heilige Moeder Gods Maria	145
De treurzang <i>Stabat Mater dolorosa</i>	156
Manier om godvruchtig den Rozenkrans van den allerheiligsten Naam Jesus te lezen	159
Jesu dulcis memoria.	161
Manier om den Rozenkrans godvruchtig te bidden	163
Van den heiligen Kruisweg	176
Gebeden op het lijden en sterven van onzen Heer Jesus Christus	191
Manier om den ganschen dag al zijne werken met het lijden onzes Heeren Jesus Christus te vereenigen , en de heilige Drievuldigheid daardoor te eeren	193
Vijftien gebeden van de heilige Brigitta	199
Uur van zaligheid en barmhartigheid , waarop Jesus Christus voor ons gestorven is	208
Gebed getrokken uit de werken van den kardinaal Hosius	210
Gebed op de vinding van het heilig kruis	212
Gebed tot den stervenden Jesus	212
Onze Vader , ter eere van het heilig Hart van onzen Heer Jesus Christus	217
Litanie voor den Zondag , van den H. Josef. Bruidegom van de allerheiligste Maagd Maria.	219
Godsvrucht tot den H. Josef.	222
Vertrouwen op den H. Josef , beschermer der zuiverheid	224
Litanie voor den Maandag , van den H. Stephanus , eerste Martelaar , beschermer der volgenden	226
Gebeden tot de heilige Drievuldigheid , om naar het voorbeeld van den heiligen Stephanus de christelijke liefde te betrachten	229
Lofzang van den H. Stephanus	229

Litanie voor den Dingsdag, van den H. Willebrordus, beschermers van Nederland . . .	230
Lofzang tot den H. Willebrordus, Bisschop van Utrecht.	233
Litanie voor den Woensdag, van den heiligen Dominicus	235
Sluitgebed van den H. Dominicus	238
Responsorium van den H. Dominicus	239
Litanie voor den Donderdag, van den heiligen Franciscus van Assisië	240
Lofzang van den H. Franciscus, insteller der Minderbroedersorde	242
Litanie voor den Vrijdag, van den H. Ignatius, insteller der Societeit Jesus	244
Oprechte liefdezucht van den H. Ignatius.	247
Litanie voor den Zaterdag, van de heilige Maagd en Martelares Barbara, beschermster om niet zonder biecht te sterven	248
Gebed tot de H. Barbara, beschermster in het uur des doods	250
Smeekdicht tot de H. Barbara, bijzondere beschermster in doodsnoed	251
De kleine getijden van den H. Antonius van Padua.	254
Litanie van den H. Antonius van Padua	261
Negen vrome gebeden ter eere van den heiligen Antonius van Padua	265
Het Dingsdagsche Lof van den H. Antonius van Padua	268
Troostvolle godsvrucht tot de wonderwerken van den H. Antonius van Padua	270
Lofzang ter eere van den H. Antonius van Padua.	270
De uitmuntendheid van het wonderbare leven van den H. Antonius van Padua	273
Litanie van de H. Theresia	275
De brandende liefde tot Jesus, van de Moeder Theresia, instelster van de barvoeten Carmelitessen	280
Zoete bemerkings op de zeven woorden van	

den Heer Jesus Christus, hangende aan het kruis. Met zeven gebeden op de zelfde woorden	282
Aanspraak van den gekruisten Jesus tot den mensch	289
Gebeden om door de voorspraak der Heiligen verscheidene deugden van God te verwerven.	290
Godsvrucht tot Jesus, Maria en Anna	290
Voorbeeld van bekeering, in de heilige Maria Magdalena	291
Voorbeeld van barmhartigheid tot de armen, in de H. Elisabeth, dochter van den koning van Hongarije	293
Voorbeeld van brandenden ijver tot het heilig Sacrament, in den H. Stanislaus Kostka, Novice der Societeit Jesus	294
Voorbeeld van zuiverheid, in den zaligen Aloysius Gonzaga, Markgraaf van Castillon; priester der Societeit Jesus	295
Voorbeeld van kloekmoedigheid, in den edelen en zaligen Joannes Franciscus Regis, priester der Societeit Jesus	297
Litanie van den H. Joannes Nepomucenus . .	299
Gebed tot God den Vader	301
Gebed tot God den Zoon	302
Gebed tot God den heiligen Geest	302
Aandachtig gebed tot den H. Joannes Nepomucenus, zeer krachtig in allen nood en tegenspoed	302
Zeer krachtig gebed, om door de voorspraak van den H. Joannes Nepomucenus, van God behoed te worden van alle oneer en openbare schande	303
Gebed tot den H. Joannes Nepomucenus . .	304
Voorbeeld van ootmoedigheid in den honigvloeienden Leeraar der heilige Kerk, den H. Bernardus, Abt van Clairvaux	305
Voorbeeld van zuiverheid in den huwelijksstaat, van den H. Henricus, keizer van Rome.	306
Voorbeeld van godvruchtigheid, in den hei-	

ligen Lodewijk , koning van Frankrijk . . .	308
De groote zorgvuldigheid van den H. Liborius, Bisschop van Bergen, bijzonderen beschermer tegen den steen en het graveel	310
Lofdicht tot den H. Hyacinthus	312
Gebeden in welke men den naam der heiligen, wier voorspraak men verzoekt, kan tusschen voegen	313
Gebed tot God den Vader	313
Gebed tot God den Zoon	314
Litanie van de goddelijke Voorzienigheid . . .	315
Godvruchtig gebed , om alles te onderzoeken wat de zaligheid betreft, hetwelk Prins Eugene nius van Savoyje gewoon was dagelijks te bidden	317
Krachtige verzuchtingen tot God	319
Gebed tot God , hetwelk een Christen alle dagen mag lezen	320
Toevlucht van eene zondige ziel, tot Jesus Chris- tus den Gekruiste	325
Morgengebed	330
Avondgebed	331
Het Onze Vader	333
De Groetenis des Engels	334
De kleine Getijden van de heilige Drie Ko- ningen	335
Litanie tot de heilige Drie Koningen	339
Vernieuwing van de heilgmaking des doopsels.	342
De goede dag aan den goeden God	344
De godzalige huiszegen , van den zoeten Naam Jesus en zijne lieve Heiligen	346
Antiphone tot de heilige Maagd Maria, ten tijde van pest en andere ziekten.	349
Vernieuwing van zijne aangenomene gelofte .	350
Gebeden om eenen zaligen dood te verdienen .	351
Uiterste wil van eenen Christen	356
Smeekegebed tot den H. Rochus , bijzondere be- schermer tegen de pest	362
Gebed om van God eenen zaligen dood te ver- werven	366

Gebed om eenen goeden dood te verkrijgen	366
Vriendelijke aanspraak tot Christus onzen Rechter, om met hem vóór de ure des doods af te rekenen	372
Testament van eenen Christen, om dagelijks vóór de nachtrust en op het einde des levens te herhalen	374
Verzoek om de zeven gaven des heiligen Geestes, met eenige krachtige gebeden, voor alle godvreezende zielen	376
Verzuchting om de zeven gaven des heiligen Geestes te verkrijgen	376
Gebed tot God den heiligen Geest.	381
Verzoek om genade, om een zalig beroep te verkiezen, tot God den heiligen Geest	382
Gebed voor alle jongmans en jonge dochters, om eene zalige verkiezing	384
Gebed tot de allerheiligste Drievuldigheid, en eene Novene om negen dagen te lezen, tot het verkiezen van een beroep	384
Aanbidding tot de allerheiligste Drievuldigheid	385
Gebed om de goddelijke liefde te verkrijgen	385
Gebed tot de allerheiligste Maagd Maria, om eenen zaligen Staat te verkiezen.	386
Gebeden opzichtsens het heilig Sacrament des Huwelijks	387
Gebed van den Bruidegom, zoo voor hem zelven als voor zijne Bruid.	390
Gebed van de bruid, zoo voor haar zelve als voor haren Bruidegom	391
Gebed van eene bevruchte vrouw	392
Gebed hetwelk de ouders zullen lezen, wanneer hun kind gedoopt is	393
Gebed van eene moeder, die haren kerkgang doet	393
Gebed van ouders, om hunne kinderen in een christelijk leven op te brengen	394
Gebed van eene weduwe	395
Gebed van maagden, om genade in hunnen staat te verkrijgen	396

Bladwijzer.

Gebeden voor zieken	397
Litanie voor stervenden	403
Het kleine officie der overledenen	405
Gebeden onder de heilige Misse, voor de zielen der geloovige overledenen	415
Litanie voor de geloovige zielen in het vage- vuur	428
Gebed voor onze afgestorvene vrienden en wel- doeners	431
Vigilien of getijden voor overledenen	431
Voor de Lofzang van Maria	435
Gebed voor Bisschoppen of Priesters	437
Gebed voor een manspersoon	437
Gebed voor een vrouwelijke overledene	438
Gebed voor vrienden en weldoeners	438
Gebed voor alle geloovige zielen	438
Gebed voor vader of moeder	438
Gebed op den sterfdag	439
Gebed op een jaargetijde	439
De Lofzang van Ezechias	463
De Lofzang van Zacharias	467
De Vespers van den Zondag en Heiligdagen	469
Gebeden gedurende het Lof	494
Zeven oefeningen om den tijd wel te besteden, tot nut onzer ziel	501

